

RÓŻNE

WYKAZ KSIĄŻEK NABYTYCH PRZEZ P. T. L. W ROKU 1949

Wydawnictwa ciągle:

- 1) Acta Americana, vol. II, nr 4.
- 2) Analele Academiei Republicii Populare Romane. Seria C. tom I, nr 1, 1948, nr 2, 1949.
- 3) Annales U. M. C. S. Sectio B, vol. III, 1949; sectio C, vol. IV, nr 1, 2, 4—10, 15, 16, 1949, vol. II, nr 8, 1947, suppl. I, 1947; sectio F, vol. II, nr 5—6, 1948, wyd. U. M. C. S. Lublin, 4°.
- 4) Yivo Annual of Jewish Social Science, vol. II—III, wyd. Yiddish Scientific Institute. New-York 1947/8, 8°.
- 5) American Anthropologist, vol. L, nr 4, cz. I, 2, 1948; vol. LI, nr 1—4, 1949. Wyd. American Anthropologist Association. Menasha, Wisconsin, 8°.
- 6) Anthropos. Revue Internationale d'Ethnographie, vol. XLI—XLIV, zesz. 4—6, Wyd. Anthropos-Institut. Freiburg 1949 (Szwajc.), 4°.
- 7) Apulum. Buletinul Muzeului Regional Alba-Julia, red. Jon-Bercin. Tom I (1939—42), 1942; tom II (1943—45), 1946. Alba—Julia, 8°.
- 8) Archeologia. Rocznik Pol. Tow. Archeologicznego poświęcony historii sztuki i kultury materialnej. Red. Majewski K. Tom II, nr 7. Wyd. Tow. Archeologiczne, Wrocław 1948, 4°.
- 9) Schweizerisches Archiv für Volkskunde, tom XXXXV, zesz. 1, 1948; XLVI, zesz. 1, 1949. Wyd. Schweizerische Gesellschaft für Volkskunde Basel, 8°.
- 10) Archives Suisses des Traditions Populaires, tom XLVI. Wyd. Société Suisse des Traditions Populaires. Bazylea 1949, 8°.
- 11) Biblioteka Myśli Społecznej. Nr 1. Wyd. Pol. Instytut Służby Społecznej. Łódź 1947, 8°.
- 12) Biblioteka Służby Społecznej. Nr 1, 1946; nr 2, 1947; nr 3, 1948. Wyd. Pol. Instytut Służby Społecznej. Wrocław—Łódź, 8°.
- 13) Bibliotekarz. Czasopismo poświęcone sprawom bibliotek i czytelnictwa. R. XV, nr 10—12, XVI, 1—10, nr. Wyd. Zw. Bibliotekarzy i Archiwistów Pols. Warszawa 1948, 4°.
- 14) Biuletino di Paletnologia Italiana. R. VIII, cz. 1, 1944/5, cz. III, 1946, Rzym.

- 15) Biuletyn Biblioteki Centralnej. Rok I, nr 1. Warszawa 1949, 4°.
- 16) Biuletyn Biura Turystyki Minist. Komunikacji. Nr II, Warszawa 1949, 4°.
- 17) Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. Kwartalnik, wyd. przez Państw. Inst. Hist. Sztuki Politechn. Warsz. i Inwentaryzacji Zabytków, oraz Zakł. Archit. Pol. i Hist. Sztuki Politech. Warsz. Rok X, nr 3—4. Warszawa 1948, 4°.
- 18) Biuletyn Informacyjny P. A. O. Rok II (XV), nr 7 (81). Wyd. Polska Agencja Oświatowa. Warszawa 1949, 4°. Maszynopis.
- 19) Biuletyn Informacyjny Szkolnictwa Zawodowego. Rok I, nr 1, 3—8; II, nr 24, 1948; III, nr 1—10, 1949. Wyd. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego. Warszawa, 4°.
- 20) Biuletyn Państwowego Instytutu Sztuki. Tom I, nr 4—9, 1948; II, nr 1, 1949. Wyd. Państw. Instytut Książki. Łódź, 8°.
- 21) Biuletyn Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, nr 6, 1946; nr 3, 6, 1948; nr 7, 8, 9, 1949. Wyd. Pol. Tow. Krajoznawcze, 4°.
- 22) Yivo Bleter. Journal of the Yiddish Scientific Institute, vol. XXXI—XXXII. Wyd. Yiddish Scientific Institute. New-York, 1948, 8°.
- 23) Bohemica Viennensia. R. II, cislo I. Praga—Wien 1948.
- 24) Bulletin de l'Institut Français d'Afrique Noire, tom V, 1943, VI, 1944. Paryż, 4°.
- 25) Bulletin i Institutittë Shkencavet. Tom III, nr 1. Tirana 1949, 8°.
- 26) Bulletin i Institutittë studimewe. Tom I, nr 1; II, nr 1—3. Tirana 1947.
- 27) Bulletin du Musée d'Ethnographie du Trocadéro, nr 1—8. Trocadéro 1931—1935.
- 28) Bulletin for Libraries. Bulletin de l'Unesco à l'intention des Bibliothèques, vol. II, nr 12, 1948; III, nr 1—2, 1949. Wyd. United Nations Educational Scientific and Educational Organization. Paryż, 8°.
- 29) Bulletin de la Société Royale Belge. Tom LVII. Wyd. Société Royale Belge. Bruksela 1946, 8°.
- 30) Societa Scientiarum Fennica. Commentationes Humanorum Litterarum. Vol. XIV, zesz. 4. Helsinki 1947, 8°.
- 31) Czasopismo Prawno-Historyczne. Red. Lisowski Z. i Wojciechowski Z.
- 32) Časopis Narodního Musea. Oddíl Duchovedný. R. CXV, 1946; CXVI, C. 1, 2, 1947. Wyd. Matices Česka. Praga, 8°.
- 33) Časopis Vlasteneckého Spolku Musejního v Olomuci. Oddíl Duchovedný. R. LVIII cislo 213 i 214. Wyd. Vlasten. Spolku Musejního. Olomuci 1948, 8°.
- 34) Droga. Organ Ruchu Metodystycznego. R. III, nr 11—12, 1948; IV, nr 1—4, 1949. Wyd. Kościół Metodystyczny, Bydgoszcz—Warszawa, 8°.

- 35) Nowe Drogi. R. III, nr 5. Warszawa 1949, 8°.
- 36) Endeavour. A Quarterly review designed to record the progress of the sciences in the service of mankind, vol. VI, nr 21—24, 1947; vol. VII, nr 25—28, 1948, London, 4°.
- 37) Ethnografia-Népélet. Tom LIX, zesz. 1—5. Budapeszt 1949, 8°.
- 38) Sowieckaja Etnografia. Tom IV, 1948; V, 1949, Wyd. Akademia Nauk Sojuza S. S. R. Moskwa—Leningrad, 8°.
- 39) Ethnos. R. 1948, zesz. 1—4; 1949, zesz. I, Sztokholm.
- 40) Le Folklore Brabançon. Bulletin du service de recherches historique et volkloriques du Brabant. Tom XX, 1940—48, Bruksela 1948, 8°.
- 41) Glasnik Zemaljskog Muzeja u Sarajevu. sv. III. Sarajewo 1948.
- 42) Głos Wolnych. R. IV, nr 1—2. Wyd. Stowarzyszenie Wolnej Myśli w Polsce. Warszawa 1949, 4°.
- 43) C. I. A. P. Information. Nr 9—14. Wyd. Commission Internationale des Arts et Traditions Populaires. Paryż 1949, 4°.
- 44) Jantar. Przegląd naukowy zagadnień pomorskich i bałtyckich. R. VI, zesz. 3—4, 1948; VII, zesz. 1, 2, 1949. Wyd. Instytut Bałtycki. Bydgoszcz—Szczecin, 8°.
- 45) Język Polski. Organ Tow. Miłośników Języka Polskiego. T. XXV, zesz. 3—4, 1945; XXVI, 1946; XXVII, 1947; XXVIII, 1948; XXIX, zesz. 1—3, 1949, Kraków, 8°.
- 46) Journal of American Folklore. Vol. LXI, nr 239—242. Wyd. The American Folklore Society. Menasha, Wisconsin 1948, 4°.
- 47) The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland. Vol. L, 1920; LI, 1921; LII, 1922; LIII, 1923; LIV, 1924.
- 48) Southwestern Journal of Anthropology. Vol. I, nr 1—4, 1945; II, nr 1—4, 1946; III, nr 1—4, 1947; IV, nr 1—4, 1948; V, nr 1—4, 1949.
- 49) Ilustrowany Kalendarz Kuriera Poznańskiego na rok 1930. Poznań, 8°.
- 50) Komunikaty. Nr 8—12. Poznań 1949.
- 51) Nowe Książki. Przegląd Nowości Wydawniczych. R. I, nr 1—2. Wyd. Komitet Upowszechnienia Książki przy Prez. Rady Ministrów. Warszawa 1949, 16°.
- 52) Kwartalnik Muzealny. Red. Seweryn Tadeusz. R. I, zesz. 1—4, 1948; II, zesz. 1—2, 1949. Wyd. Związek Muzeów w Polsce. Kraków, 8°.
- 53) Liepa Nasa Domovina. kn. 6 (Hrvatska Narodna Umjetnost). Wyd. Hrvatskog Izdavalackog Bibliografskog Zavoda, 4°.
- 54) Linguistica Slovaca. Cz. IV—VI. Wyd. Slovenskej Učenej Společnosti. Bratislava 1946—48, 4°.
- 55) Literatura Radziecka, nr 1—5. Moskwa 1949, 8°.
- 56) Folk-Liv. Tidskrift för nordisk etnologi. Tom IV—XI. Wyd. Svensk Folklivsförkning. Stockholm 1940—1947, 4°.

- 57) Orli Lot. Organ Kół Krajoznawczych Młodzieży. R. XXIII, nr 1—10. Wyd. Pol. Tow. Krajoznawcze. Kraków 1948, 8°.
- 58) Lud. Organ Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Tom XXXVIII. Wyd. P. T. L. Lublin 1948, 8°.
- 59) Man. A monthly record of anthropological science. Vol. XLVIII art. 156—165, 1948; XLIX, art. 1—25, 63—78, 1949; L, art. 46—62, 79—134, 145—159, 1949. Wyd. The Royal Anthropological Institute. London, 4°.
- 60) Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Prace Komisji Filologicznej, tom XIII, zesz. 3. Nakł. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Poznań 1948, 8°.
- 61) Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Prace Komisji Lekarskiej. Tom VI, zesz. 3. Nakł. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Poznań 1948, 8°.
- 62) Primitive Man. Vol. XXI, nr 3, 4, 1948; XXII, nr 1—2, 1949. Wyd. Catholic Anthropological Conference. Washington, 8°.
- 63) Memoirs of the Peabody Museum of Archeology and Ethnology Harvard University. Vol. VIII, 1942; IX, nr 1—2, 1941; XVI, nr 2, 3, 1940; XVII, nr 1, 2, 1941; XVIII, 1941; XIX, nr 1, 2, 1941; XX, 1943; XXI, 1946; XXII, nr 1, 1944; XXIII, nr 1, 1944; XXIV, nr 1, 2, 1945—7; XXVI, nr 1, 1947; XXVII, nr 1—4, 1945—7; XXVIII, nr 1, 1947; XXXI, 1947; XXXII, 1947; XXXV, nr 1, 2, 1942. Cambridge, 4°.
- 64) Le Mois d'Ethnographie Française. Bulletin de la Société d'Ethnographie Française. Nr 9, 1948, nr 1—7, 1949. Paryż, 4°.
- 65) News of Yivo. Nr 29—30, 1948; nr 31—34, 1949; wyd. Yiddish Scientific Institute Yivo. New York, 4°.
- 66) Notes Africaines. Bulletin d'information et de correspondance de l'Institut Français d'Afrique Noire. Nr 37—40, 43, supplément 40. Dakar 1948, 4°.
- 67) Ochrana Přírody. Věstník statní péče o ochranu přírody. R. III, cz. 6, 1948, IV, cz. 1—5, 1949. Wyd. Statní Nakladatelství. Praga, 4°.
- 68) Ochrana Zabytków. R. II, nr 1. Warszawa—Kraków 1949, 8°.
- 69) Česká Osvěta. R. XLI číslo 9—10. Praga 1948.
- 70) Z Otchłani Wieków. Dwumiesięcznik poświęcony pradziom Polski. R. XVII, zesz. 7—12. Wyd. Pol. Tow. Prehistoryczne i Muzeum Prehistoryczne. Poznań, 4°.
- 71) Papers of the Peabody Museum of American Archeology and Ethnology. Harvard University. Vol. XL, nr 1. Cambridge 1948, 4°.
- 72) Péče o mládež. Měsíčník Ministerstva Sociální Péče. R. XXVII číslo 10, 1948; XXVIII číslo 1—9, 1949. Praga, 4°.
- 73) Pielgrzym Polski. R. XVIII, nr 12, 1948; R. XIX, nr 1—3, 5—11, 1949. Wyd. Edmund Chambers. Kraków—Warszawa, 4°.
- 74) Poradnik Bibliotekarza, nr I. Wyd. Związek Bibliotekarzy i Archiwistów. Warszawa 1949, 16°.

75) Posłannictwo. Organ Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego. R. XVII, nr 12, 1948; XVIII, nr 1—12, 1949. Wyd. Pol. Narodowy Kościół Katolicki. Warszawa, 8°.

76) Poznaj Świat. Popularno-naukowy miesięcznik geograficzny. Nr 11—12. Wyd. Pol. Tow. Geograficzne. Kraków 1948, 8°.

77) Prace Etnologiczne. Tom II. Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze. Lublin—Kraków 1949, 8°.

78) Prace i Materiały Etnograficzne, tom VII. Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze. Lublin 1948, 8°.

79) Problemy. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom wiedzy i życia. 1948 (IV), nr 12; 1949 (V), nr 1—311. Wyd. Spółdzielnia Wyd. «Czytelnik», Warszawa, 4°.

80) Proceedings of the Prehistoric Society. Vol. IV, cz. 1, 2, 1940 VII, 1941; VIII, 1942; IX, 1943; X, 1944; XI, 1945, London

81) Przegląd Antropologiczny. Organ Pol. Tow. Antropologicznego. Red. Adam Wrzosek. Tom XV, 1948; XVI, zesz. 1—3, 1949. Wyd. Pol. Tow. Archeologiczne. Poznań 1948, 8°.

82) Przegląd Archeologiczny. Czasopismo poświęcone archeologii przedhistorycznej. Tom VIII, zesz. I (R. XXIV). Wyd. Instytut Badania Starożytności Słowiańskich i Pol. Tow. Prehistoryczne. Poznań 1949, 4°.

83) Przegląd Biblioteczny. R. XVI, zesz. 1—4. Wyd. Zw. Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich. Kraków 1948, 4°.

84) Przegląd Socjologiczny. Tom X, Łódź 1949, 8°.

85) Spółdzielczy Przegląd Naukowy. R. XIV, zesz. 1—4, 1948; R. XV, zesz. 1—3, 1949. Wyd. Centralny Związek Spółdzielczy. Spółdzielczy Instytut Naukowy. Warszawa 1949, 8°.

86) Przegląd Zachodni. R. IV, nr 12; V, nr 1—10. Wyd. Instytut Zachodni. Poznań 1948, 8°.

87) Anthropological Records. Vol. II, 6, 1940; III, 2; (1940), 3; (1943), 4 (1946); IV, 2, 3 (1941); V, 1, 3 (1940/44); VI, 1—4 (1941—2); VII, 1—2 (1942); VIII, 1—5 (1942—45); IX, 1—2 (1947); X, 1—2 (1948); XI, 1 (1948). Wyd. University of California Press. Berkeley and Los Angeles, 4°.

88) Annual Report of the Bureau of American Ethnology. Vol. LXV, 1947/48. Wyd. Smithsonian Institution. Washington 1949, 8°.

89) The Slavonic and East European Review. A survey of the peoples of eastern Europe, their history, economic, development, philology and literature. Vol. XXVI, nr 67. Wyd. University of London School of Slavonic and East European Studies. London 1948, 8°.

90) Rivista di Anthropologia. Vol. XXXV, Rzym 1944—7, 8°.

91) Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych. Tom IX, 1947; X, 1948. Wyd. Poznańskie Tow. Przyj. Nauk. Poznań, 8°.

92) Roczniki Historyczne. Tom XVII, zesz. 2. Wyd. Poznańskie Tow. Przyj. Nauk. Poznań, 4°.

93) Roczniki Nauk Społecznych. Tom I. Wyd. Tow. Naukowe K. U. L. Lublin 1949, 8°.

94) Sbornik Narodního Muzea v Praze. sv. III, Praga 1948, 8°.

95) Sbornik Muzealnej Slovenskej Spoločnosti. R. XXXVIII—XLII. Turc sv. Martino 1944—48, 8°.

96) Slavia. Časopis Pro Slovenskou Filologii. R. XV, zesz. 1—3.

97) Slavia Occidentalis. Tom XIX. Wyd. Instytut Zachodnio Słowiański U. P. Poznań 1948, 8°.

98) Slovo a Slovesnost. List Pražského Linguistickeho Kroužku. R. XI číslo 2—4. Wyd. Praž. Ling. Kr. Praga, 8°.

99) Słowo Prawdy. R. XVI, nr 12, 1948; XVII, nr 1—8, 10, 1949. Wyd. Pol. Kościół Ewangelickich Chrześcijan Baptystów, Warszawa, 4°.

100) Yiddische Sprach (The Yiddish Language). Vol. VIII, nr 3—4, New York 1948, 8°.

101) Sprawozdania z czynności i posiedzeń PAU, tom XLIX, nr 9, 1948; L, nr 1—4, 1949. Wyd. PAU, Kraków, 8°.

102) Sprawozdania PAU. Tom XLIX, nr 5—7, Kraków 1948, 8°.

103) Sprawozdania P. M. A. Red. L. Sawicki. Tom I, zesz. 1—4. Wyd. Państw. Muzeum Archeologiczne. Warszawa 1948, 8°.

104) Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Tom XIII, zesz. 1—2, 1946; XIV, nr 1 (zesz. 1—2), nr 2 (zesz. 3—4), 1947; XV, nr 1 (zesz. 1—2), nr 2 (zesz. 3—4), 1948. Wyd. Poznańskie Tow. Przyj. Nauk. Poznań, 8°.

105) Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu, 1949, 8°.

106) Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Nauk. Tom I, 1946; II, 1947; III, 1948; IV, 1949, Wrocław, 8°.

107) Strażnica Ewangeliczna. R. III, nr 23—24, 1948; IV, nr 1—23, 1949. Wyd. Komitet Red. Pol. Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Bytom, 4°.

108) Polska Sztuka Ludowa. R. I, 1947; R. II, 1948; R. III, 1949. Wyd. Państwowy Instytut Badania Sztuki Ludowej, Warszawa, 4°.

109) Teatr Ludowy. Tom XXXIV, nr 12, 1948; XXXV, nr 1—4, 10—12, 1949. Wyd. Tow. Teatrów i Muzyki Ludowej R. P. Warszawa, 8°.

111) Upplands Fornminnesförenings Tidskrift. Tom XLVII (46), 3, 1943; XLVII, 1, 1944, Uppsala, 4°.

110) University of California Publications in American Archeology and Ethnology. Vol. XXXV, nr 8 (1940), nr 9 (1942), 10 (1943); XXXIX nr 1 (1941), 2 (1942), 3 (1943), 4 (1945); XL, nr 1 (1942), 2 (1943), 3 (1944); XLI, 1946; XLII, nr 1 (1945), 2 (1946), 3 (1947); XLIII, 1946.

112) Výběr, Nejzajímavějších Reportáží a Článků ze Světového Tisku. číslo 1—12. Brno 1949, 16°.

113) Wiadomości Archeologiczne. Organ Państwowego Grona Konserwatorów Zabytków Przedhistorycznych. Tom XVI. Wyd. Państw. Grono Konser. Zabytków Przedhist. Warszawa 1949, 4°.

114) Wiadomości Muzeum Ziemi. Tom IV za rok 1948. Wyd. Muzeum Ziemi. Warszawa 1949, 8°.

115) Wiadomości Statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Vol. XXI, zes. 23—24, 1948; XXII, zes. 1—21, 1949. Wyd. G. U. S. Warszawa, 4°.

116) Wiedza i Życie. R. XVIII, zes. 1—12, 1949; XVI, zes. 3, 1947; XV, 1946.

117) Wiestnik Akademii Nauk S. S. R. Nr 1—12. Moskwa—Lenin-grad 1948.

118) Wieś. Tygodnik Społeczno-Literacki. R. VI, nr 1—51. Wyd. Związek Samopomocy Chłopskiej. Łódź 1949, 4°.

119) Zapiski Numizmatyczne. Kwartalnik Popularno-Naukowy. R. I, nr 1. Sekcja Numizmatyczna Polskiego Towarzystwa Archeologicznego. Wrocław 1949, 4°.

120) Österreichische Zeitschrift für Volkskunde. Tom I, zes. 1—4; II, zes. 1—4; III, zes. 1—3. Wyd. Verein für Volkskunde. Wien 1948, 8°.

121) Wiener Zeitschrift für Volkskunde. Tom 45, zes. 1—6, 1940; XLVI, zes. 1—6, 1941; XLVII, zes. 3—6, 1942; XLVIII, zes. 1—6, 1943; XLIX, zes. zes. 3—6, 1944. Wyd. Wienergesellschaft für Volkskunde, Wien, 8°.

122) Ziemia. Ilustrowany miesięcznik krajoznawczy. Tom XXVI, nr 6—10, 1947; XXVII, nr 10—20, 1948; XXVIII, nr 1, 3—10, 1949; XL, nr 2—3, 7—8, 1949. Wyd. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Warszawa, 4°.

123) Życie Nauki. Miesięcznik naukoznawczy. Tom VI, nr 33—36, 1948; VII, nr 37—42, 1949. Wyd. Konserwatorium Naukoznawcze, Kraków, 8°.

124) Życie Słowiańskie. Organ Komitetu Słowiańskiego w Polsce. R. III, nr 12, 1948; IV, nr 1, 3—9. Wyd. Prezydium Komitetu Słow. w Polsce, Kraków, 8°.

Wydawnictwa sprzed r. 1939, nabyte w roku 1949

125) Anthropos. Revue Internationale d'Ethnographie. T. XXXIV, zes. 1—3. Wien 1939, Schweiz. 4°.

126) Biuletyn Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, r. 1929.

127) Smithsonian Institution. Bulletin. Nr 1—121, 123. Waszyngton 1939, 8°.

128) The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland. Vol. L—LXV, 1920—1935. Marybone, 8°.

129) Folk-Liv. Tidskrift för nordisk etnologi. Tom 1, 1937; III, 1939. Stockholm, 4°.

130) Meddelanden från Landsmålsarkivet i Uppsala. Nr 2, Ulma 1939, 8°.

131) Proceedings of the Prehistoric Society. Vol. IV, cz. I, II, 1938; V, cz. I, II, 1939. London.

132) Rocznik Towarzystwa Naukowego w Płocku. Tom I, 1929; II, 1931; III, 1934, Płock, 8°.

133) Upplands Fornminnesförenings Tidskrift. Tom XLVI, nr 2, Uppsala 1939, 4°.

134) Wiener Zeitschrift für Volkskunde. Tom XLIII, zes. 1—2, 1938; XLIV, zes. 1, 3—6, 1939, Wien, 8°.

Dzieła

1) Anisinow N. J., Staliński Ustaw Sielsko-Chozajstwennoj Arteli. Moskwa 1944, 16°, str. 22, nlb I.

2) Arndt J., Lutgens R., Muhle W., Petersen J., Erdkunde in Stichworten. Breslau 1940, 8°, str. nlb.

3) Bach Adolf, Die Deutschen Personennamen. Berlin 1943, 8°.

4) Berve Helmut, Das Neue Bild der Antike. Tom II. Rom, Leipzig 1942, 4°, str. 485, nlb 2.

5) Bertholet Alfred, Wortanklang und Volksetymologie in ihrer Wirkung auf Religiösen Glauben und Bräuch. Berlin 1945, 4°, str. 24.

6) Blessinger Karl, Judentum und Musik. Ein Beitrag zur Kultur- und Rassenpolitik. Berlin 1944, 16°, str. 156, nlb. 4.

7) Brahe Hans, Germanische Sprachwissenschaft I. Berlin 1942, 16°, str. 127, nlb 8. Sammlung Götschen. Tom 238.

8) Bukowski Andrzej, Florian Cenowa — twórca regionalizmu kaszubskiego. Gdańsk—Bydgoszcz—Szczecin 1947, 8°, str. 19.

9) Burkhardt Hans. Die Seelischen Anlagen des Nordischen Menschen. Berlin—Lipsk 1941, 8°, str. 194, nlb 2.

10) Busch Fritz Otto, Deutsche Seekriegsgeschichte. Fahren und Taten in zwei Jahrtausenden. Bielefeld 1942, 8°, str. 878.

11) Catalogus Van De Bibliotheca Svecica. Amsterdam 1948, 8°, nlb 4.

12) Chaloupecky Vaclav, Valasi na Slovensku. Praga 1947, 8°, str. 116, nlb 4.

13) Chwalibińska Jadwiga, Ród Prusów w wiekach średnich. Toruń 1948.

14) Densmore Francis, The study of Indian music. Washington 1942, 8°, str. 527—550, tab. 6 (Odbitka z Smithsonian Report z 1911).

15) Jennes Diamond, Prehistoric culture wares from Asia to America. Washington 1941, 8°, str. 13 (Odbitka z Smithsonian Report for 1940, str. 383—396).

16) Filip Jan, Dvořákovo Museum Kalinska v Pravěku. Kalin 1948, 8°, str. 43.

17) Filip Jan, Pečátky Slovanskeho Osidleni v Československu. Praga 1946, 8°.

18) German Paul, Altdeutsche Kulturgebräuche. Jena 1928, 8°.

19) Glasenapp Helmuth, Die Religionen Indiens. Stuttgart 1943, 16°, str. 391, nlb 5, VIII.

20) Glueck Nelson, The Excavations of Salomon's Seaport: Ezion — Geber. Washington 1942, 8°, str. 25 (Odbitka z Smithsonian Report 1941, str. 453—478, tab. 14).

21) Grycz Józef i Borkowska W., Skrócone przepisy katalogowania alfabetycznego. Warszawa 1946, 8°, str. 90, VII. Wyd. Ministerstwo Oświaty.

22) Halban Leon, O potrzebie badań etno-socjologicznych nad religijnością. Lublin 1946, 8°, str. 30. Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze.

23) Henningsen Henning, Dysløb i danske søkøbstæder og i adtandet. Kopenhaga 1949, 8°, str. 160.

24) Hensel Witold, Uwagi o badaniu stanowisk wielowarstwowych. Poznań 1949.

25) Hołubowicz Włodzimierz, Odpowiedź na zapytanie. Toruń 1949, 8°, nlb 4.

26) Informator Adresowy Miast i Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Tom I, str. 326, II, str. 435. Wyd. Inst. Wydaw. «Kolumna» S. P. Warszawa 1948, 4°.

27) Informator Akademicki na rok 1945/46. Lublin 1945, 8°, str. 20. Wyd. Bratnia Pomoc Studentów U. M. C. S. w Lublinie.

28) Irtam T., The King of Ganda. Lund 1944, 4°, str. 203, I, tab. 2. The Ethnographical Museum of Sweden. Nowa seria. Publication. Nr 8.

29) Ivanoff Iván, Vajkészites es eszközei a Bolgaroknál. Sofia 8°, str. 9 (Odbitka z «Etnographia — Népélet» XLVIII, cz. I).

30) Jacobsson Gunnar, Le nom de temps leto dans les Langues Slaves. Uppsala 1947, 4°, str. 15, nlb I. Etudes des Philologie Slave, tom I.

31) Kalinin Michał, O moralnym obliczu naszego narodu. Moskwa 1945, 16°, str. 47, nlb I. Wydawnictwo Literatury w Językach Obcych.

32) Kaspruś Alois, Der grosse «prähistorische» Steinmörser in Atemble am mittleren Raum River in Neuguinea, 4°, str. 7 (Odbitka z «Anthropos» XXXV/XXXVI, 1940—41, str. 647—654).

33) Katalog pism i czasopism Z. S. R. R. na rok 1949. Warszawa 1949, 8°, str. 10. Wyd. Spółdzielnia Wydawnicza «Współpraca».

34) Katalog Polskiego Wydawnictwa Muzycznego. Tom XI, nr 5, Kraków 1948, 8°, str. 19.

35) Katalog Wystawy Garncarstwa i Wycinanek Regionów Woj. Łódzkiego. Łódź 1948, 8°, str. 16. Wyd. Spółdz. Pracy Zw. Polskich Artystów Plastyków w Łodzi.

36) Katalog Wystawy Sztuki Ludowej Lubelszczyzny. Lublin 1949, 8°, str. 20.

37) Kelso J. L. i Thorley Palin, Palestinian pottery in Bible times. Washington 1947, 8° (Odbitka z Smithsonian Report na rok 1946, str. 361—372).

38) Knipowicz T. N., Tanais. Moskwa—Leningrad 1949, 4°, str. 476, nlb 3. Wyd. Akademia Nauk S. S. R. R. Inst. Istorii Mater. Kultury. Red. I. Ja. Marra.

39) Kocowski Bronisław, Wyprawy Tatarów na Węgry przez Polskę w roku 1594. Lublin 1948, 8°, Tow. Naukowe K. U. L.

40) Koppers Wilhelm, Die Bhilin Zentrallindien. Vol. I, Wien 1948.

41) Kossina Gustaf, Die Deutsche Vorgeschichte. Lipsk 1941, 8. str. 301, XII, nlb 7, Manus-Bibliothek.

42) Koswen M. O., Matriarchat. Istorija — Problemy. Moskwa 1948, 8°.

43) Kutrzebianka Anna, Rozwój etnografii i etnologii w Polsce. Kraków 1948, 8°, str. 58. Historia Nauki Polskiej w Monografiach, XIV. Nakł. P. A. U.

44) Die Wirtschaftliche Leistung. Kraków 1943, 4°, str. 228—251.

45) Ligacz Richard, Aesops Einfluss auf die deutsche Literatur des 16. Jahrhunderts. 1945, 8°, str. 88.

46) Lundman B., Raser och Folkstockar i Baltoskandia. Uppsala 1946, 8°, str. 77.

47) Łoziński Władysław, Madonna Busowska. Wrocław 1948, 8°, str. 159.

48) Materiały i issledowanija po russkoj dialektologii, tom I. Moskwa—Leningrad 1949, 8°, str. 320, nlb 2.

49) Matuszewski Józef, Studia nad prawem rugijskim. Cz. I, str. 160, nlb 4, Poznań 1947, 8°. Studia nad historią prawa polskiego tom XVIII.

50) Miczurin J. W., Izbrannyje soczinenija. Moskwa 1948, str. 799, 4°, Izdatielstwa Seljaskohonstwenom Literaturi.

51) Milewski Tadeusz, Stosunki językowe polsko-pruskie, Poznań 1947, 8°.

52) Milewski Tadeusz, Zarys językoznawstwa ogólnego. Tom I, cz. I — Teoria językoznawstwa, str. nlb 1, 208, VIII; tom I zes. I, cz. II — Rozmieszczenie języków (tekst) str. 424; VII; tom I, zes. II, cz. II — Rozmieszczenie języków (mapy), str. 62, map 63. Prace etnologiczne, wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze. Lublin, Kraków 1948, 8°.

- 53) Miller H. F., *Oczerki nowszej istorii Turcii*. Moskwa 1948, 8°, str. 280, map 2.
- 54) Mirek Franciszek, *Zarys socjologii*. Lublin 1948, 8°, str. 745, nlb 3. Tow. Naukowe K. U. L. XLII.
- 55) Mosin V. i Sovre A., *Dodatki h griskim listinam Hilandrarja*. Ljubliana 1948.
- 56) Murray, *A new english dictionary* 9:2 str. 396, 404; 10:3 str. 400, 106, 4°.
- 57) Newman M. T., *The Ryukyu people a cultural appraisal*. Washington 1948, 8°, str. 27 (odbitka z *Smithsonian Report* 1947, str. 379—406).
- 58) Nowosielskij A. A., *Borba Moskowskiego Gosudarstwa s Tata-rami w XVII weke*. Moskwa 1948, 4°, str. 442, nlb 3, mapy 2.
- 59) Oesterheld Alfred, *Wirtschaftsraum Europa*. Berlin 1942, 8°, str. 471, nlb 1.
- 60) Oranowski Zygmunt, *Materiały do dziejów powstania warszawskiego*. (W oczach Londynu). Łódź 1945, 8°, str. 40. Biblioteka Spo-łeczno-Polityczna. Wyd. Spółdzielnia Wydawnicza «Czytelnik».
- 61) Pajczkowski Franciszek, *Zakład Narodowy im. Ossolińskich w ostatnim dwudziestolecu 1928—1948*. Wrocław 1948, 8° str. 61.
- 62) Pajczkowski Franciszek, *Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu w roku 1948*. Wrocław 1949, 8°, str. 19 (Odbitka z «So-bótki» III, 1948).
- 63) Peters Carl, *Gesammelte Schriften*. Tom I. München—Ber-
lin 1943, 8°, str. 516, mapa 1.
- 64) Pfeiffer Ehrefried, *Gesunde und Kranke Landschaft*. Berlin 1948, 8°, str. 195, VII, nlb 1.
- 65) Pigoń Stanisław, *Wybór pisarzy ludowych*. Cz. II. — Poeci i gawędziarze. Wrocław 1948, 8°, str. 320.
- 66) Pigoń Stanisław, *Zarys nowszej literatury ludowej* (przed r. 1920). Kraków 1946, str. 236, 8°.
- 67) Piwarski Kazimierz, *Dzieje Gdańska w zarysie*. Gdańsk—Bydgoszcz—Szczecin 1946, 8°, str. 308, VIII. Wyd. Instytut Bałtycki.
- 68) Piwarski Kazimierz, *Dzieje Prus Wschodnich w czasach nowo-żytnych*. Gdańsk—Bydgoszcz 1946, 8°, str. 384. Wyd. Instytut Bałtycki.
- 69) Pogorzelski Wojciech, *Służba zdrowia P. U. R.* 1945—48. Łódź 1948, 8°, str. 71, tab. 1. Nakł. Zarząd Centr. Państw. Urzędu Re-patriacyjnego w Łodzi.
- 70) Ponomarienko P., *Ruch partyzancki w Wielkiej Wojnie Naro-dowej*. Moskwa 1943, 16°, str. 26. Wyd. Lit. w Językach Obcych.
- 71) Rauters Friedrich, *Kulturgeschichte der Gaststätte*, cz. I. Berlin 1942, 4°, str. 687, XVI.

- 72) Roberts Frank, H. H. *The new world Paleo-Indian*. Washington 1949, 8°, str. 31 (Odbitka z *Smithsonian Report* for 1944, str. 403—434, tab. 12).
- 73) Samhaber Ernst, *Die Neuen Wirtschaftstformen 1914—1940*. Berlin 1941, 8°, str. 364, nlb 4.
- 74) Semkowicz Wł., *Encyklopedia Nauk Pomocniczych Historii*. Kraków 1946, 4°, str. 230. Wyd. III (według wykładów profesora U. J. Władysława Semkowicza).
- 75) Schmieder Paul, Küstrin N., *Der Viehpfleger*. Neudamm 1945, 8°, str. 285, nlb 3.
- 76) Smith Russell, *Grassland and Farmland as factors in the cyclical development of Eurasian history*, Washington 1945, 8°, str. 27, tab. 1 (Odbitka z *Smithsonian Report* na r. 1944, str. 357—384).
- 77) Schmökel Hermann, *Das Geschlecht Schmekel* 1940, 8°, str. 167, nlb 1, mapa 1.
- 78) Shetrone H., *A unique prehistoric irrigation project*. Washington 1947, 8° (Odbitka z *Smithsonian Report* for 1945, str. 379—386, tab. 5).
- 79) Sidorow A. A., *Istoria oformlenia russkoj knigi*. Moskwa 1946, 4°, str. 380, nlb 3.
- 80) Skład osobowy i spis wykładów Uniwersytetu Łódzkiego na rok akademicki 1948/49. Łódź 1948, 8°, str. 104, nlb 2.
- 81) Skład osobowy i spis wykładów i instytucji K. U. L. na rok 1947/48. Lublin 1947, 8°, str. 15.
- 82) Speiser E. A., *Closing the gap at tepe gawra*. Washington 1949, 8°, str. 8 (Odbitka z *Smithsonian Report* for 1939, str. 437—445).
- 83) Spicer Edward, H., *Pascua. A Yaqui Village in Arizone*. Chi-cago—Illinois 1940, 8°, str. 319.
- 84) Spis Kościołów i Duchowieństwa Diecezji Lubelskiej. Lublin 1948, 8°, str. 259, nlb 1.
- 85) Spis wykładów na rok akademicki 1948/49 Uniwersytetu i Po-litechniki we Wrocławiu. Wrocław 1948, 8°, str. 148, nlb 1.
- 86) Spis wykładów U. J. w Krakowie na rok akademicki 1948/49. Kraków 1948, 8°, str. 241, Wyd. U. J.
- 87) Spis wykładów Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w To-
runiu na rok akademicki 1948/49. Toruń 1948, 8°, str. 91, nlb 3.
- 88) Spis wykładów Uniwersytetu Warszawskiego na rok akademicki 1948/49. Warszawa 1948, 8°, str. 102, nlb 1.
- 89) Spis wykładów Uniwersytetu Poznańskiego na rok akademicki 1948/49. Poznań 1948, 8°, str. 136, nlb 1.
- 90) *Sprawozdanie z działalności za rok 1948*. Ministerstwo Kul-tury i Sztuki. Warszawa 1949, 4°, str. 142, nlb 6.
- 91) Stalin Józef, *Ob osnovach leninizma*. Ogiz 1949, 8°, str. 157, nlb 2.

- 92) Stanislav Jan, Kultura starych Slovakov. Bratislava 1944.
- 93) Stengel Theo, Lexicon der Juden in der Misik. Berlin 1940, 16°, str. 380 zur Erforschung der Judenfrage.
- 94) Stevens Frank, Stonehenge; to-day and yesterday. Washington 1941, 8°, str. 31, tabl. 1 (Odbitka z Smithsonian Report 1940, str. 447—478).
- 95) Stęczyński Bogusz, Z., Śląsk. Podróż malownicza w 21 pieśniach. Wrocław 1949, 16°, str. 212.
- 96) Taszycki Witold, Milewski Tadeusz, Zarys językoznawstwa ogólnego. Cz. I (recenzja), str. 9 (nadbítka z «Slavia Occidentalis», t. XIX, str. 487—486), 4°.
- 97) Thornqvist Clara, Studien über die nordischen Lehwörter im Russischen. Uppsala, Stockholm 1948, 4°, str. 284, VII Etudes de Philologie Slave. Tom II.
- 98) Tiszenko D., Encyklopedia osnovnych znanij marksizma-leninizma. Moskwa 1949, 8°, str. 32. Wszesojuznoje Obszczestwo po Rasprostranienju Politiczeskich i Naucznych Znanij.
- 99) Tolstow A. P., Po sledam drevnehorezniskoj civilizacji. Moskwa 1948, 8°, str. 322, nlb 5, mapa 1.
- 100) Katolicki Uniwersytet Lubelski. Jednodniówka. Lublin 1947, 8°, str. 40.
- 101) Katolicki Uniwersytet Lubelski. «Deo et Patriae». Lublin 1947, str. 149. Nakł. Tow. Przyj. K. U. L.
- 102) Washburn S. L., Thinking about race. Washington 1946, 8°, str. 15. (Odbitka z Smithsonian Report for 1945, str. 363—378).
- 103) Warszawa Oskarża. Przewodnik po wystawie urządzonej przez Biuro Odbudowy Stolicy wespół z Muzeum Narodowym w Warszawie. Warszawa 1945, 8°, str. 24.
- 104) Wykaz periodyków naukowych pozostających w ewidencji Wydziału Nauki Ministerstwa Oświaty. Stan na I. II. 1949, str. 16, 4°.
- 105) Wystawa Jubileuszowa Stanisława Czajkowskiego. Warszawa 1949, 8°, str. 19, nlb 12. Wyd. Zw. Pol. Artystów Plastyków Okręgu Warszawskiego.
- 106) Wystawa Sztuki Dziecka. Rysunek — Malarstwo. Lublin 1949, str. 20, tab. 7. Wyd. Zw. Zaw. Pol. Artystów Plastyków Okręgu Lubelskiego.
- 107) Wystawa Sztuki Ludowej na Kujawach. Włocławek 1949, str. 20, ilustr. 11.
- 108) Wystawa Sztuki i Rękodzieła Ludowego. Warszawa 1949, 8°, str. 64.
- 109) Wystawa Ziem Odzyskanych. Informator Działu Społ.-Gosp. Teren B. Wrocław 1948, 8°, str. 47, nlb 1.
- 110) Žacek Wacław, Čechove a Polači roku 1948, cz. I, sv. XXII. Praga 1947, 8°.

- 111) Zajączkowski Władysław, Un livre de songes caraïmes. Kraków 1949, 8°, str. 17 (Odbitka z Rocznika Orientalistycznego, tom XV str. 339—356).
- 112) Zawistowicz-Adamska Kazimiera, Obrzędy weselne. Łódź—Warszawa 1948/49, 8°, str. 18, «Łódź Teatralna». R. III, nr 3.
- 113) Zawistowicz-Adamska Kazimiera, Społeczność Wiejska. Łódź 1948.
- 114) Narodni zpěvníček. Sto moravskoslezských lidových písní. Praga 1948, 16°, str. nlb 4, 106.
- 115) Polskie Zwierciadelko Kieszonkowe. Warszawa 1947. 16°, str. 30. Wyd. Stowarzyszenie Myśli Wolnej.

Dzieła wydane przed r. 1939 a nabyte w roku 1949

- 116) A. B. S. Yos. P. Halle der Religionen. Tom I. Indiens Religion. Der Sanatana - Dharma. Bon—Leipzig 1923, 8°, str. 234.
- 117) Achelis Th., Abriss der Vergleichenden Religionswissenschaft. Leipzig 1948, 16°, str. 166.
- 118) Allgemeines über die Erforschung der patagonischen Kordilleren. Str. 41, 4°.
- 119) Amelung W., Rom. I Antike Kunst. Die Ruinen Roms. Stuttgart—Berlin—Leipzig, 16°, str. 473, nlb 17.
- 120) Andrian F., Der Höchencultus Asiatischer Entueuropeischer Völker. Wien 1891, 8°, str. 385, XXXIV.
- 121) Announcement of the Courses of Instructions offered by the Faculty of Arts and Sciences during 1938—39. Cambridge 1938, str. 183, nlb 4, 8°. Official Register of Harvard University, vol. XXXV September 23 1938, nr 42.
- 122) Astrologie. 1930 Vortrage und Bericht IX Astrologen Kongress Dortmund 1930. Düsseldorf 1930, 8°, str. 124.
- 123) Auchagen Otto, Zur Kenntnis der Marschwirtschaft. Berlin 1896, 4°, str. 256.
- 124) Ohnos der Seilfletter ein Grabbild. München 1923, 16°, str. 114, 4, LVI.
- 125) Baedeker Karl, Belgien und Luxemburg. Handbuch für Reisende. Leipzig 1930, 16°, str. 352, LII. Wyd. 26-te.
- 126) Baedeker Karl, Belgique et Hollande. Leipzig—Paryż 1910, 16°, str. 500, XLII.
- 127) Baedeker Karl, Berlin und Umgebung. Leipzig 1902, 16°, str. 223, X, mapy 4, plany 4. Wyd. 12-te.
- 128) Baedeker Karl, Italien. Handbuch für Reisende. Leipzig 1902, 16°, str. 462, LVI, map 27. Wyd. 13-te.
- 129) Baedeker Karl, Nordost-Deutschland nebst Dänemark. Handbuch für Reisende, Leipzig 1901, 16°, str. 496, XXX, map 43. Wyd. 30-te.

- 130) Baedeker Karl, Nordwest-Deutschland. Handbuch für Reisende. Leipzig 1896, 16°, str. 308, XXX, map 26.
- 131) Baedeker Karl, Nordwest-Deutschland. Handbuch für Reisende. Leipzig 1905, 16°, str. 427, XXX, map 40.
- 132) Baedeker Karl, Italien. Handbuch für Reisende. Leipzig 1886, 16°, str. 464, LXII. Wyd. II-te.
- 133) Baedeker Karl, Die Deutsche Ostseeküste. Handbuch der Ostseeküste. Leipzig 1922, 16°, str. 251, XLVI, nlb 1, map 26.
- 134) Baedeker Karl, Österreich (ohne Dalmatien, Ungarn und Bosnien). Leipzig 1898, 16°, str. 356, XVI. Wyd. 25-te.
- 135) Baedeker Karl, Österreich—Ungarn. Handbuch für Reisende. Leipzig 1910, 16°, str. 578, XXII, map 71. Wyd. 28.
- 136) Baedeker Karl, Paris et ses environs. Leipzig—Paris 1894, 16°, str. 362, XXXII, map 19.
- 137) Baedeker Karl, Die Rheinlande von der Schweizer — bis zur Holländischen Grenze. Handbuch für Reisende. Leipzig 1882, 16°, str. 447, XXX, map 38. Wyd. 24.
- 138) Baedeker Karl, Rheinlande, Schwarzwald, Vogessen. Handbuch für Reisende. Leipzig 1912, 16°, str. 566, XXXII. Wyd. 32-gie.
- 139) Baedeker Karl, Russland. Handbuch für Reisende. Leipzig 1888, 16, str. 442, L, map 90.
- 140) Campbell Reginald, Teak-Wallan. London 1935, 8°, str. 297.
- 141) Carevia Antonio T., Catecismo. Primera parte del curso de agricultura. Montevideo 1865, 16°, str. 121, XI, mapa 1.
- 142) Chamberlain Houston Steuwart. Arische Weltanschauung. Tom I. Berlin, 16°, str. 86, VI, nlb 10. Die Kultur und Gegenwart.
- 143) Caspar Josef, Weltverklärung im liturgischen Geiste der Ostkirche Freiburg in Breisgau 1939, 16°, str. 233, XIII, nlb 6.
- 144) Caton A. R., Several Contributions. The Key of Progress. A survey of the status and conditions of women in India. London 1930, 16, str. 25, nlb 2, IX.
- 145) Charewiczowa Lucja, Przewodnik po najważniejszych zabytkach Małopolski Wschodniej związanych z dziejami króla Jana III Sobieskiego. Lwów, 16°, str. 4, nlb 4. Państwowe Wyd. Książek.
- 146) Chilvers Hedley A., The yellow man looks on. London 1933, 8°, str. 240, XIV.
- 147) Christophersen Erling, Tristan da Cunha. Die einsamste Insel der Welt. Berlin 1939, str. 214, nlb 2, map 4.
- 148) Ciszewski Stanisław, Prace etnologiczne. Tom I, 1925, str. 219, II, 1929, str. 160; III, 1930, str. 166; IV, 1936, str. 224, 8°.
- 149) Clauss Ludw. F., Von Seele und Antlitz der Rassen und Völker. München 1929, str. 91, XVI, nlb II, 8°.

- 150) Cramer Franz, Kriegswesen und Geographie zur Zeit Caesars. Mühlheim 1892, 8°, str. 30, nlb 2.
- 151) Czerwiński Albert, Die Tänze des XVI Jahrhunderts und die alte französische Tanzschule vor Einführung der Menuett. 8°. Danzig 1879, str. 140, VIII.
- 152) Dacque Edgar, Urwelt Sage und Menschheit. München—Berlin 1927, 8°, str. 327, nlb 15.
- 153) Dahlke Paul, Buddhismus als Weltanschauung. München—Neubiberg, 8°, str. 269, nlb 3.
- 154) Dahn Feliks, Urgeschichte der Germanischen und Römischen Völker. Belin 1899, 8°, str. 513, nlb 4.
- 155) Danzel Theodor W., Kultur und Religion des primitiven Menschen. Stuttgart 1924, 8°, str. 132, VIII, tab. 16, ryc. 15.
- 156) Darwin Randolph, Charles, Die Entwicklung des Priestertums und der Priesterreiche. Leipzig 1929, str. 416, VIII, nlb 4.
- 157) Deissmann Adolf, Licht vom Osten. Das Neue Testament und die Neu entdeckten Teksten der hellenistisch-römischen Welt. Tübingen 1908, 4°, str. 364.
- 158) Deissmann Adolf, Paulus, Eine Kultur- und religionsgeschichtliche Skizze. Tübingen 1911, 8°, str. 202, VIII, nlb 2.
- 159) Diels Hermann, Antike Technik. Leipzig—Berlin 1920, 8°, str. 246, VIII, nlb 7.
- 160) Diesel Eugen, Vom Verhängnis der Völker. Stuttgart—Berlin 1934, 8°, str. 269, XV, nlb 3.
- 161) Delill J., La conversation Poeme. Paryż 1912, 16°, str. 247, nlb 5.
- 162) Dianni J., Jak Hanula i Szczepanek cudownego kwiatu paproci szukali. Lwów 1936, 8°, str. 9 (odbitka z Czasopisma Geograficznego, zesz. 2—3, 1936, str. 279—288).
- 163) Diez Friedrich, Grammatik der romanischen Sprachen. Bonn 1877, 8°, str. 488, VII.
- 164) Diks Arthur, Politische Erdkunde. Breslau 1925, 8°, str. 94, nlb 16. Jedermanns Bücherei. Abt. Erdkunde.
- 165) Dni Lublina, Zamościa i Zamojszczyzny. 4. VI—II, VI 1949. Oficjalny program wraz z informatorem. Lublin 1939, 8°, str. 48.
- 166) Dubois-Urbain, Cosmopolitan Cookery. London 1872, 4°, str. 625, LXXXVI. Wyd. 2.
- 167) Durmayer Johann, Reste altgermanischen Heidentums in unseren Tagen. Nürnberg 1893, 8°, str. 68.
- 168) Dünenbuch, Werden und Wandern der Dünen. Pflanzen und Tierleben aus den Dünen Dünenbau. Stuttgart 1910, 8°, str. 304, VII.
- 169) Dziennik Ustaw r. 1923. Nr 17, str. 173—204; nr 18, str. 204—212; nr 19, str. 212—220; nr 20, str. 220—236; nr 21, str. 236—240; nr 130, str. 2; nr 133, str. 1571—74, Warszawa 1923, 4°.

- 170) Eckert Max, Neues Lehrbuch der Geographie, Berlin 1939, 8°, str. 595, XVI, nlb 1.
- 171) Eddelbüttel Herbert, F. R., Die Weite Welt. Ein Bildwerk von der Schönheit der Erde. Berlin 1939, 4°, str. 237, nlb 3.
- 172) Eilers Konrad, Religionskunde auf historisch-philosophischer Grundlage. Cz. I — Allgemeine Religionskunde. Berlin 1914, 8°, str. 191, IX, nlb 8.
- 173) Elert Werner, Soziallehren und sozialwirkungen des Lutherums, tom II. München 1932, 8°, str. 544, nlb 5. Morphologie des Lutherums von Werner Elert. Tom II.
- 174) Ennemoser Joseph, Das Horoskop in der Weltgeschichte. München 1924, 16°, str. 275, nlb 1.
- 175) Erfurskaja Programma Karła Kautskago. Stuttgart 1904, 8°.
- 176) Erman Adolf, Die Welt am Nil. Bilder aus den alten Ägypten. Leipzig 1936, 8°, str. 235, XVI, nlb 1, mapa 1.
- 177) Das neue Europa und seine historisch-geographischen Grundlagen. Leipzig 1923, 8°, str. 322, XI, nlb 2, mapa 1.
- 178) Evola Julius, Erhebung wider die moderne Welt. Stuttgart—Berlin 1935, 8°, str. 493, nlb 3.
- 179) Fehrle Eugen, Zauber und Segen. Jena 1926, 8°, str. 79, nlb 3.
- 180) Fiecko Wincenty, Dr Jan Walery Jędrzejewicz. Lekarz i astronom w Płońsku (w 50 rocznicę zgonu). Płock 1938, 8°, str. 15.
- 181) Fischer Hermann, Über Einige Gegenstände der alten Geographie bei Strabo, als Beitrag zur Geschichte der alten Geographie. Cz. II. Wyd. Fürstlich Stolberg'sches Gymnasium zu Wernigerode. Wernigerode, 4°, str. 11.
- 182) Flemming Ernest, Textile Künste. Weberei-Stickerei-Spitze. Berlin 1923, 8°, str. 384.
- 183) Forel August, Die sexuelle Frage. München 1909, 8°, str. 628, XIII, nlb 6.
- 184) Freund und Marr. Präparation zu Jeremia. Leipzig, 16°, str. 80.
- 185) Friluftsmuseet pa Norsk Folkenmuseum. Oslo 1925, 8°, tab. 47.
- 186) Friedlaender Ludwik, Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms in der Zeit von August bis zum Ausgang der Antonine. Cz. II. Leipzig 1881, 8°, str. 592, XI.
- 187) Frobenius Leo, Dokumente zur Kulturphysiognomik vom Kulturreich des Festlandes. Berlin 1923, 16°, str. 344.
- 188) Führer durch die Staatlichen Museen zu Berlin. Berlin—Leipzig 1929, 16°, str. 97. Wyd. Königliche Museen zu Berlin.
- 189) Führer durch das Museum für Völkerkunde. Berlin—Leipzig 1903, 16°, str. 229. Wyd. Königliche Museen zu Berlin.
- 190) Führer durch die Sammlung für deutsche Volkskunde. Berlin 1908, str. 70, tab. 16. Wyd. Königliche Museen zu Berlin.

- 191) Gabler Paul, Kurzgefasste Geschichte der deutschen Landwirtschaft. Marggrabowa 1889, 8°, str. 83, nlb 1.
- 192) Gallus Gottfried T., Geschichte der Mark Brandenburg für Freunde historischer Kunde. Züllichau an Freystadt 1801, 16°, str. 318, XVI.
- 193) Gawalowski Karl W., Steiermark Hand- und Reisebuch. Graz 1926, 16°, str. 620, VIII, nlb 20, mapa 1.
- 194) Göbel S., Würzburg, die Stadt des Rokoko. Ein kulturhistorisches Städtebild. Würzburg 1920, 16°, str. 184, VIII, nlb 6.
- 195) Gedat Adolf, Gustav, Ein Christ erlebt die Probleme der Welt. Stuttgart 1934, 8°, str. 142, nlb 2.
- 196) Geiger Paul i Weiss Richard, Atlas der schweizerischen Volkskunde. Basel, str. nlb 22, mapy 4.
- 197) Geissler Max, Führer durch die deutsche Literatur des XX Jahrhunderts. Weimar 1913, 16°, str. 755, nlb 1.
- 198) Celinek Kazimierz, Osuwiska nad Wisłą. Przyczynek do fizjografii wysokich brzegów nadwiślańskich. Kraków 1929, 8°, str. 6 (odbitka z «Pamiętnika II Zjazdu Geogr. i Etnografów Słowiańskich w Polsce 1927. Kraków 1929.
- 199) Gercke Adolf, Griechische Literaturgeschichte. Leipzig 1898, 16°, str. 176. Sammlung Göschen.
- 200) Gherardi del Testa, La Moda e la Famiglia. Commedia in tre Atti. 16, str. 85—338 (brak od 168—241).
- 201) Golther Wolfgang, Nordische Literaturgeschichte. Cz. I. Die Isländische und norwegische Literatur des Mittelalters. Berlin—Leipzig 1921, str. 140, nlb 4, 16°. Sammlung Göschen.
- 202) Göttinger E., Reallexicon der deutschen Altertümer. Leipzig 1885, 16°, str. 1151, VIII.
- 203) Grieben, Die Oberitalienischen Seen und Mailand. Berlin 1909—10, 16°, str. 175, 30, nlb 4, mapy 2. Griebens Reiseführer, t. 15.
- 204) Grieben, Berlin und Umgebung mit Angaben für Automobilisten. Berlin 1929, 16°, str. 268, 14, nlb 4, mapy 3. Griebens Reiseführer tom 6.
- 205) Grieben, Budapest und Umgebung. Berlin 1905—1906, 16°, str. 111, nlb 3, mapy 2. Griebens Reiseführer, tom 102.
- 206) Grieben, Harz; kleine Ausgabe. Berlin 1926, 16°, str. 112, 16, nlb 4, mapy III. Griebens Reiseführer, tom 60.
- 207) Grieben, London und Umgebung mit Insel Wight. Berlin 1927, 16°, str. 288, nlb 4, mapy 4. Griebens Reiseführer, tom 9.
- 208) Grieg Sigurd, Middeladerske byfund fra Bergen og Oslo. Oslo 1933, 4°, str. 430, VIII.
- 209) Grobianus, Von groben Sitten und unhöflichen Gebärden. München 1921, 8°, str. 374, XXIII, nlb 1.

- 210) Grohne Ernst, Die Hausnahmen und Hauszeichen, ihre Geschichte, Verbreitung und Einwirkung auf die Bildung der Familien und Gassennamen. Göttingen 1912, 8°, str. 212, nlb 6.
- 211) Grothe Hugo, Grothes Kleines Handwörterbuch des Grenz- und Ausland-Deutschtums. München—Berlin 1932, 8°, str. 400, VIII, nlb 2.
- 212) Gröber Gustav, Grundriss der romanischen Philologie. Tom I. Strassburg 1904—1906, str. 1093, XI, map 3.
- 213) Grönbeck Wilhelm, Kultur und Religion der Germanen. Tom II. Marburg 1939, 8°, str. 337, nlb 3.
- 214) Grünebaum E., Die Sittenlehre des Judentums ändern Bekenntnissen gegenüber. Strassburg 1878, 16°, str. 448, XXXVI.
- 215) Grycz-Smilowski K., Kosmos — Religion Humanität. Kraków 1937, 16°, str. 51, nlb 1.
- 216) Guhl Ernst und Koner W., Das Leben der Griechen und Römer. Berlin 1872, 8°, str. 805, XVI.
- 217) Gundert Wilhelm, Japanische Religionsgeschichte. Die Religionen der Japaner und Koreaner im Geschichtlichen Abriss dargestellt. Tokyo, 8°, str. 267, XVIII, nlb 2, map 2. Wyd. Japanisch-Deutsches Kulturinstitut. Stuttgart 1925.
- 218) Gunther, Flora Bosne, Hercegovina, ibiuseg Sandtaka Novog Pazara. Dil II Praga.
- 219) Gunther Hans F. K., Rassenkunde Europas. München 1929, 8°, str. 342, nlb 10.
- 220) Hackmann H. Lizentiat, Der Südliche Buddhismus und der Lamaismus. Cz. II. Halle 1905, 16°, str. 86, nlb 2.
- 221) Hafa Herwing, Der Brüdergemeine Sarepka. Breslau 1936, 8°, str. 216, VII, nlb 1, map 3.
- 222) Hagberg Knut, Carl Linnaeus — ein grosses Leben aus dem Barock. Hamburg 1940, 8°, str. 287, nlb 1.
- 223) Hanne-Halle Hans, Deutsche Vorzeit. Bielefeld—Leipzig 1933, 8°, str. 32, tabl. 49.
- 224) Halberstadt Arthur, Eine originelle Bauernwelt. (Das Volksleben in Femmeringgebiete). Wien 1912, 8°, str. 176, nlb 2.
- 225) Handbuch der Strohhut- und Damenfilzhut-Fabrikation. Cz. I. Berlin 1916.
- 226) Handwörterbuch der Staatswissenschaften. Jena 1888, 4°, str. 1231, nlb 1.
- 227) Hans F. K. Günther, Herkunft und Gassengeschichte der Germanen. München 1935, 8°, str. 160, nlb 12.
- 228) Hartmann Martin, Reiseeindrücke und Beobachtungen eines deutschen Neuphilologen in der Schweiz und in Frankreich. Lipsk 1890, 8°, str. 184, VIII.
- 229) Huer Wilhelm, J., Glaube und Blut. Leipzig 1938, 8°, str. 184.

- 230) Hauer W. J., Der Yoga als Heilweg. Stuttgart 1932, 8°, str. 159, XVII, nlb 2.
- 231) Hauffen Adolf, Die deutsche Sprachinsel Gottschsee. Gratz 1895, 8°, 465, XV, nlb 2. Quellen und Forschungen zur Geschichte Literatur und Sprache Österreichs und seiner Kronlanden. III.
- 232) Hauser Otto, Rasse und Kultur. Braunschweig—Hamburg 1924, 8°, str. 359, nlb 1.
- 233) Hälsig Friedrich, Der Zauberspruch bei den Germanen bis um die Mitte des XVI Jahrhunderts. Leipzig 1910, 8°, str. 96, XI.
- 234) Hedin Sven, Mein Leben als Entdecker. Leipzig 1936, 8°, str. 403, VIII, nlb 1. Wyd. IV.
- 235) Heichen Paul, Die Kulturgeschichte in Hauptdaten. Vom Altertum bis auf die Gegenwart. Berlin 1891, 16°, str. 272.
- 236) Heintze Albert, Die deutschen Familiennamen. Geschichtlich, geografisch, sprachlich. Halle 1908, 4°, str. 280, VIII.
- 237) Hellenbach L. B., Die Vorurtheile der Menschheit. Tom I. Lipsk 1893, 8°, str. 363, VIII, nlb 1.
- 238) Helm Rudolf, Deutsche Volkstrachten aus der Sammlung des Germanischen Museums in Nürnberg. München 1932, 8°, str. 20, tab. 56, nlb 8.
- 239) Henne Otto, Illustrierte Religions- und Sittengeschichte aller Zeiten und Völker. Stuttgart 1911, 8°, str. 263, VIII, nlb 5.
- 240) Heinrich Bel, Das Judentum in der Musik. Berlin—Leipzig 1926, 8°, str. 226, nlb 1.
- 241) Hermann Paul, Mittelhochdeutsche Grammatik. Halle 1904, 8°, str. 222, XI, nlb 2. Sammlung Kurzer Grammatiken Germanischen Dialekte. II.
- 242) Hettner Felix, Die römischen Steindenkmäler des Provinzialmuseums zu Trier. Trier 1893, 8°, str. 294.
- 243) Hildebrandt Hans, Antiquarisk Tidskrift för Sverige. Stockholm 1880—1882, 8°, str. 192, 62, 13.
- 244) Hildebrandt Hans, Antiquarisk Tidskrift för Sverige. Stockholm 1880—1882, 8°, str. 370.
- 245) Hirt Herman, Geschichte der deutschen Sprache. München 1919, 4°, str. 301, XI, nlb 6. Handbuch des deutschen Unterrichts an Höheren Schulen.
- 246) Hirzel Rudolf, Der Name. Eine Beitrag zu seiner Geschichte im Altertum, und besonders bei den Griechen. Leipzig 1918, 4°, str. 108, IV, XXXVI tom der Abhandlungen der Philologisch-Historischen Klasse der Saxischen Gesellschaft der Wissenschaften.
- 247) Hofstaetter Walther, Petters Ulrich, Sachwörterbuch der Deutschkunde. Tom II. Leipzig—Berlin 1930, 4°, str. 605—12874, 44, XIII, nlb 5.

248) Holtzmann H., Zäpfel N., Lexikon für Theologie und Kirchenwesen. Leipzig 1882, 16°, str. 728, VI. Bibliographisches Institut.

249) Hottenroth Friedrich, Deutsche Volkstrachten-Städtische und Ländliche vom XVI Jahr. an bis um die Mitte des XIX Jahr. Frankfurt 1900, 8° str. 218, VII, nlb 2.

250) Höfler Otto, Kultische Geheimbünde der Germanen, tom I. Frankfurt, 8°, str. 357, XIV.

251) Hussong Friedrich, Der Tisch der Jahrhunderte. Berlin 1937, 16°, 145, nlb 3.

252) Reichs-Handbuch, Der deutschen Fremden-Verkehrsorte. Berlin 4°, str. 672, XVI, nlb 14. Wyd. 9.

253) Harns H., Erdkunde in Entwickelnder, Anschaulicher Darstellung, tom III, cz. I. Asien. 8°, str. 473, nlb 7.

254) Hrits Ferdinand, Sach-Lesehefte. Die Welt in Wort und Bild. Gruppe 2-Erdkunde, zes. 2, durch Europa. Breslau 1926, 8°, str. 64, tab. 8.

255) Hoffman Kral, Die Sagen des badischen Frankenlands. Karlsruhe 1911, 4°, str. 51.

256) Hübners Otto, Geographisch-statistische Tabellen aller Länder der Erde. Frankfurt 1910, 8°, str. 103, IX.

257) Hüpke, Hüpkes Reisebücher. Weserbergland, cz. I, 16°, str. 674, XX, nlb 4, map 7.

258) General Information about Harvard College. Cambridge 1938, 8°, str. 102. Official Register of Harvard University. Vol. XXXV, January 3, 1938, nr 1.

259) Jacob M. M., Flusing G., La crue glaciale de la fin du XIX-e ct. Grenoble—Allier 1900, 4°, str. 3.

260) Jakimowicz Roman, Warszawa i jej okolice w czasach przed-historycznych. Warszawa 1916, 8°, str. 21, nlb 3, mapa 1. Wyd. Polskie Tow. Krajoznawcze.

261) Janowski Aleksander, Pierwiastek narodowy w nauczaniu geografii. Warszawa 1915, 16°, str. 14, nlb 2. Polskie Tow. Krajoznawcze.

262) Janowski Aleksander, Położenie geograficzne Warszawy. Warszawa 1916, 8°, str. 27, nlb 1. Wyd. Polskie Tow. Krajoznawcze.

263) Janowski Aleksander, Wycieczki po kraju. Na szlaku nowej kolei. Warszawa 1903, 16°, str. 125, nlb 3, mapa 1.

264) Janšák Stefan, Slovensko w dobe uhreiskeho feudalizmu. Bratislava 1932.

265) Janssen Theodor, Technische Wirtschaftslehre. Lipsk 1925, 4°, str. 379, VIII.

266) Jaskólski Józef, Granice Polski. Lwów, 8°, str. 41, nlb 1, mapa 1.

267) Javorskij J. A., Pŕameny k' déjinam stare pisnové literatury v Podkarpatske Rusi. Cz. VIII. Praga 1944.

268) Jess J., Rassenkunde und Rassenpflege. Dortmund, 8°, str. 170.

269) Jeżower Ignaz, Das Buch der Träume. Berlin 1928, 8°, str. 729, X, nlb 3.

270) Johnson D. W., Hanging Valleys of the Yosemite. 1911, 8°, str. 25 (Odbitka z Bulletin of the American Geographical Society, vol. XLIII, November—December 1911).

271) Johnson Douglas, Geomorphologic Aspects of Rift Valleys. New York 1929, 4°, str. 354—373.

272) Johnson Douglas, Meanders in Tidal Streams. Review and Discussion New York 1929, 8°, str. 4 (Odbitka z The Geographical Review, vol. XIX, nr 1, January 1929).

273) Johnson Douglas, The origin of the Yosemite Valley, str. 8, 8° (Odbitka z «Appalachia», vol. XII, nr 2).

274) Johnson Douglas, Physiography and the dynamic cycle. 1932, 8°, str. 3 (Odbitka z «Sciences», June 17, 1932, vol. LXXV, nr 1955, str. 636—38).

275) Johnson Douglas, Planes of Lateral Corrasion. 1931, 8°, str. 10 (Odbitka z Siences February 13, 1931, vol. 73, nr 1885, str. 174—188).

276) Johnson Douglas, Rock Fans of Arid Regions. New York 1932, str 27 (Odbitka z «American Journal of Science vol. XXIII, 1932).

277) Journal of Calendar Reform — April 1936. New York 1936, 8°, str. 64.

278) Jungandreas Wolfgang, Zur Geschichte der Schlesischen Mundart im Mittelalter. Breslau 1937, 8°, str. 585, LXIII, nlb 00.

279) Jüthner Julius, Hellenen und Barbaren. Leipzig 1923, str. 165, VIII, nlb 3. Das Erbe der Alten Schriften über Wesen und Wirkung der Antike. Zesz. 8.

280) Kabelik Jan, Slovenska Čitanka. Praga 1925.

281) Kalendarz Domowy na rok pański 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869. Poznań 1864.

282) Kalendarz Maryański Pelpliński. Pelplin 1918, 8°, str. 100,

283) Kalkmann A., Über Darstellungen der Hipolytos-Sage. Berlin 1883, 4°, str. 116, tab. 6—8 (Odbitka z Archeologische Zeitung, R XLI, 1883).

284) Kamiński Jan, Działalność wychowawcza dawnych cechów lubelskich. Lublin 1939, 8°, str. 17 (Odbitka z Księgi Pamiątkowej).

285) Karrer Otto, Das Religiöse in der Menschheit und das Christentum. Freyburg im Breisgau 1934, 8°, str. 264, IX, nlb I.

286) Kauffmann Friedrich, Deutsche Mythologie. Leipzig 1898, 16°, str. 119, nlb 5.

287) Keller Otto, Epilegomena zu Horaz. Leipzig 1879, 8°, str. 290, XII, nlb 2.

288) Kende Oskar, Geografisches Wörterbuch. Allgemeine Erdkunde. Leipzig—Berlin 1928, 16°, str. 238, VI, nlb 4. Teubners Kleine Fachwörterbücher.

289) Kerr James M. A. M. D. The Air we Breathe. London 1926, 16°, str. 191.

290) Keysser Christian, Anutu im Papualande. Nürnberg 1929, 8°, str. 148, nlb 3.

291) Kiellén Rudolf, Der Staat als Lebensform. Lipsk 1917, 16° str. 235, IX, nlb 6. Wyd. II.

292) Kiepert Heinrich, Lehrbuch der alten Geographie. Berlin 1878, 8°, str. 544, VIII.

293) Klein Paul Rudolf, Die Ortsnamen in Deutschen, ihre Entwicklung und ihre Herkunft. Berlin—Leipzig 1912, 16°, str. 126, nlb 32, Sammlung Göschen.

294) Kloeden Adolph Gustav, Handbuch der Erdkunde, cz. IV. Handbuch der Länder- und Staatenkunde von Asien und Australien. Cz. V. Handbuch der Länder- und Staatenkunde von Amerika und Afrika.

295) Knofel Richard, Handbuch der Uniformkunde. Hamburg 1937, 8°, str. 438, VIII, nlb 2.

296) Kobierzycki Ludwik, Referaty uczniów, str. 34, 8°. (Odbitka z Kwartalnika Klasycznego, II, nr 3, 1928, str. 266—270). Nakł. Polskiego Tow. Filologicznego.

297) Kolb G. Fr., Handbuch der Vergleichenden Statistik — der Völkerzustands- und Staatenkunde. Leipzig 1871, 8°, str. 252, 468, XXIV.

298) IV Kongres na Slavjanskite Geografi i Etnografi w Sofija. Sofia 1936, 8°, str. 48.

299) Kontny Piotr, Rafflesia Sassoiviensis. (Rzecz o autorach). Lwów 1933, 4°, str. 7.

300) Kosch Wilhelm, Deutsches Literatur-Lexikon. Tom I, 1927, str. 1280, tom II, 1930, str. 1281—3236. Halle, 8°.

301) Kossowski Stanisław, Przyczynki i Materiały do Dziejów Literatury Polskiej. Cz. I. Listy Romantyków. Lwów 1910—11, 8°, str. 87, nlb 1. Wyd. Tow. Prywatnego Gimn. Żeńskiego.

302) Köhler Karl, Die Entwicklung der Tracht im Deutschland. Nürnberg 1877, 8°, tabl. 100.

303) König Edward, Babyloniens Kultur und die Weltgeschichte. Berlin, 16°, str. 42, nlb 2.

304) König Emil, B., Ausgeburten des Menschenwahns im Spiegel der Hexenprozesse und der Autodafes. Berlin—Friedenau, 16°, str. 734, nlb 2.

305) Körber Robert, Pugel Theodor, Antisemitismus der Welt in Wort und Bild. Dresden 1935.

306) Kraepelin Kral, Exkursionsflora für Nord- und Mitteldeutschland. Ein Taschenbuch. Leipzig—Berlin 1917, 16°, str. 410, XXX. Wyd. 8.

307) Krüger Gustaw, Syntax der Englischen Sprache. Tom I, II, cz. 7. Berlin—Bonn 1914, str. 1026, XXIII. Schwierigkeiten des Englischen.

308) Krüger P., Wald- und Flussreisen in den Kordilleren von Patagonien. Marienburg 1915, 8°, str. 45.

309) Kuba Ludwik, Slovanstvo ve svých zpěvech, ks. XIV, 1928, str. 79, nlb 1; ks. XV, 1929, str. 108. Praga 4°.

310) Kudriaffsky Eufemia, Die Historische Küche. Wien 1880, 16°, str. 320, X.

311) Die Kultur der Gegenwart, cz. I, abt. III, zes. I. Die orientalischen Religionen. Berlin—Leipzig 1906.

312) Kunkel Otto, Pommerische Urgeschichte in Bildern. Szczecin 1931, 8°, str. 175, nlb 1, mapa 1.

313) Kuraszkiewicz Władysław, Najważniejsze zjawiska językowe ruskie w gwarach między Bugiem a Narwią. Warszawa 1939, 8°, str. 17 (odbitka ze sprawozdań Kom. Jęz. Tow. Nauk. Warszawskiego XXXI, 1938, Wydz. I).

314) Kutzen J., Das deutsche Land in seinen charakteristischen Zügen und seinen Beziehungen zu Geschichte und Leben der Menschen. Breslau 1900, 8°, str. 602, tab. 4, map 5.

315) Kutzleb Hjalmar, Steinbeil und Hünnegrab. Hamburg—Berlin—Leipzig, I, 929, 8°, str. 205.

316) Laarski R. H., Das Geheimnis der Amulette und Talismane. Leipzig 1926, str. 215, VIII, nlb 1, 16°.

317) Lamer Hans, Römische Kultur im Bilde. Leipzig 1910, 8°, str. 96, 56, IV, Wissenschaft und Bildung, nr 81.

318) Lang Johannes, Welt, Mensch und Gott. Frankfurt, 4°, str. 401, XXVIII, nlb 3. Wydanie 2.

319) Lang Ludwig, Buddha und Buddhismus. Stuttgart 1923, 16°, str. 78, nlb 2.

320) Lang Ludwik, Gletschereis. Stuttgart 1927, str. 75, nlb 5.

321) Larfeld Wilhelm, Griechische Synopte der vier neutestamentlichen Evangelien nach u. s. v. Tübingen 1911, 4°, str. 180, XXX.

322) Lattermann Alfred, Einführung in die deutsche Sippenforschung in den Preussischen Osten. Poznań 1938, 8°, str. 160, VIII, nlb VIII. Schriftenreihe Deutsche Sippenforschung in Polen. Neue Folge.

323) Lechner Gustav Theodor, Zend-Avesta oder über die Dinge des Himmels und des Jenseits, tom I, str. 439, nlb 5, Hamburg—Leipzig 1906, 8°.

324) Ledi Eugenia, Sauer Marquard, Italienische Konservations-Lesebuch. Heidelberg 1921, 8°, str. 344. IX.

325) Lemann Alfred, Aberglaube und Zauberei von den Ältesten Zeiten bis an die Gegenwart. Stuttgart 1898, 4°, str. 556, XII.

326) Lehr K., *De Aristarchi Studiis Homerici*. Lipsiae 1865, 8°, str. 485, VIII, nlb 1.

327) Leist Friedrich, *Aus Frankens Vorzeit. Kleine Kulturbilder*. Wülzburg 1881, 16°, str. 190.

328) Leyen Friedrich, *Einführung in das Gottische*. München 1908, 4°, str. 181, XI. *Handbuch des Deutschen Unterrichts an Höheren Schulen*.

329) Leyen F., *Die Götter der Germanen*. München 1938, 8°, str. 322, XII, tab. 12.

330) Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie. Wyd. Roscher W. H. Tom I/I, 1884—190, str. 1440, VIII; I—II, 1886—1890, str. 1441—3024; II—I, 1890—1894, str. 1776, VI; II—II, 1894—1897, str. 1778—3326; III—I, 1897—1902, str. 1664, III—II, 1897—1909, str. 3482; VI, zesz. 63, 1910, str. 641—800, 64, 1911, str. 801—960, 65, 1912 str. 961—1120, 66/7, 1933, str. 1121—1408, 68, 1914, str. 1409—1600, 8°.

331) Licht Hans, *Kulturkuriosa aus Altgriechenland*. Dresden 1929, 8°, str. 306, nlb 2.

332) Lippert Julius, *Die Kulturgeschichte in einzelnen Hauptstücken*, Abt. II. Leipzig—Prag 1886, 16°.

333) Lippert Julius, *Des Menschen Nahrungssorge; Kleidung und Wohnung*. Leipzig—Praga 1885, 16°, str. 246. *Die Kulturgeschichte in einzelnen Hauptstücken*, abt. I.

334) Lissauer, *Alt-Pommerellsche Schädel*. Gdańsk 1872, 8°, str. 24 (*Odbitka z Schriften der Naturforschenden Gesellschaft zu Danzig*).

335) Litauer Stefan, *Zmierzch «Londynu»*. Warszawa—Łódź 1945, 8°, str. 3, nlb 3. Spółdz. Wydawnicza «Czytelnik».

336) Loesche Georg, *Geschichte des Protestantismus in Vormaligen und neuen Österreich*. Leipzig 1930, 8°, str. 811, XVI.

337) Loewe Richard, *Germanische Sprachwissenschaft*. Leipzig 1911, 16°, str. 151, 19, nlb 1. *Sammlung Göschen*.

338) Löwis of Menar Karl, *Burgenlexikon für Alt-Livland*. Ryga 1922, 8°, 55, nlb 10.

339) Lucka Emil, *Die drei Stufen der Erotik*. Berlin 1917, 8°, str. 284, nlb 4. Wyd. 3.

340) Lullies Hans, *Kenntnis der Griechen und Römer vom Pamir-Hochlande und den Benachbarten Gebieten Asiens. Ein Beitrag zur Entdeckungsgeschichte*. Königsberg 1887, 4°, str. 22.

341) Lundström Hermann, *Die XIII Allgemeine Evangelisch Lutherische Konferenz von 28 bis 31 August 1911*. Uppsala 1911, 16°, str. 253, V, nlb 1.

342) Lunn Arnold, *A history of Ski-ing*. London 1927, 8°, str. 472, XV, nlb 5.

343) Lubkers Friedrich, *Reallexikon des classischen Alterthums für Gymnasien*. Leipzig 1877, 8°, str. 1272. Wyd. 5.

344) Lübkers Friedrich, *Reallexikon des Klassischen Altertums*. Leipzig—Berlin 1914, 8°, str. 615, nlb 1.

345) Lutzeler Heinrich, *Die Christliche Kunst Deutschlands*. Bonn 1936, 4°, str. 277, nlb 1, tab. 92.

346) Lützwow Carl, *Geschichte des deutschen Kupferstiches und Holzschnittes*. Berlin, 4°, str. 313, nlb 1.

347) Łoś J., *Zasady ortografji polskiej i słownik ortograficzny*. Lwów—Warszawa 1925, 8°, str. 224, nlb 2.

348) Łyskowski Ignacy, *Trzy nauki gospodarskie*. Poznań 1883.

349) Machatschek Fritz, *Landeskunde der Sudeten- und West-Karpaten-Länder*. Stuttgart 1927, 8°, str. 440, XI. *Bibliothek Länderkundlicher Handbücher*.

350) *Magie der Weltgeschichte von Ulkibiades bis Lovis Corinth*. Lipsk 1927, 8°, str. 176, nlb 4.

351) Mainzer Ferdinand, *Siciliana*. Aus Griechisch-Römischer Zeit. Berlin 1930, 16°, str. 113, IV, nlb 1, tab. 20.

352) Majerczyk Ign. C. I. B., *Akademicki Przewodnik Informacyjny po Wyższych Uczelniach Czechosłowacji*. Praga—Brno 1933, 8°, str. 40.

353) Mannhardt Wilhelm, *Die Götter der deutschen und nordischen Völker*. Cz. I. Berlin 1860, 8°, str. 328.

354) Marcinkowska Jadwiga, Adam Mickiewicz. Warszawa 1921, 16°, str. 142.

355) Marquart Bonne, *Die Landwirtschaftlichen Verhältnisse Kurlands*. Cz. I. Klima, Grund, Boden und Bevölkerung. Cz. II. Gebäude- und Inventar-Kapital, Arbeits-Kraft, Betriebsweise. Berlin 1916, 8°, str. 131, nlb 5.

356) Marquardt J., *Römische Privatalterthümer*. Cz. I, 1864, str. 384, VIII. Cz. II, 1867, str. 456, VIII, tab. 4. Leipzig, 8°. *Handbuch der römischen Alterthümer*. Cz. 5.

357) Martinengo-Cesaresco, *Essays in the Study of folk-songs*. London, 16°, str. 295, IX.

358) Maspero G., *Guide to the Cairo Museum*. Cairo 1903, 16°, str. 544, VI, nlb 2. Wyd. French Institute of Oriental Archeology.

359) Masterman C. F. G., *The conditions of England*. London 1909, 8°, str. 309, 40, IX, nlb 1.

360) Märker Friedrich, *Charakterbilder des Rassen*, I. Berlin, 8°, str. 131, tab. 16.

361) Mätzner Edward, *Französische Grammatik III*. Berlin 1885, 8°, str. 676, XXIV.

362) Maesel-Hess Grete, *Das Wesen der Geschlechtlichkeit*. Tom I. Jena 1916, 16°, str. 312, XXXVI.

- 363) Melsheimer Fr., Günther A., Lehrbuch des Spanischen für Höhere Lehranstalten. Lipsk, 8°, str. 143, VIII, mapa 1.
- 364) Menge Rudolf, Troja und die Troas. Gütersloh 1905, 8°, str. 97, nlb 3, VI, mapy 3. Gymnasial-Bibliothek, zesz. 1.
- 365) Meringer Rudolf, Indogermanische Sprachwissenschaft. Leipzig 1899, 16°, str. 136. Sammlung Götschen.
- 366) Meusa Stanisława, Ilustrowany Przewodnik po Krakowie i okolicy. Kraków 1905—1906, 16°, str. 77 (LIII, nlb VIII, mapa 1).
- 367) Meyer, Meyers Reisebücher. Schwarzwald. Leipzig—Wien 1908, 16°, str. 272, 24 mapy 3.
- 368) Meyer Franz, Systematisch Geordnetes Handbuch der Ornamentik. Leipzig 1911, 8°, str. 615, nlb 1.
- 369) Meyer Richard, M., Altgermanische Religionsgeschichte. Leipzig 1910, 8°, str. 645, XX, nlb 1—3.
- 370) Michael Hugo, Das Homerische und das heutige Ithaka. Wissenschaftliche Beilage zum XII Programm des Königlichen Gymnasiums zu Jauer. Ostern, 1902, 4°, str. 28, mapa 1.
- 371) Michalski St. E., Włodawa — Monografia statystyczno-gospodarcza. Lublin 1939.
- 372) Mirwiński Jan, Z melodyj wieczornych. Lwów 1918, 16°, str. 97, nlb 3.
- 373) Mogk Eugen, Geschichte der Norwegisch-Irländischen Literatur. Strassburg 1904, 4°, str. 555—956, nlb 4.
- 374) Mommsen Theodor, Römische Geschichte. Tom I. Bis zur Schlacht von Pydna, str. 942, X, Berlin 1881, 8°; tom III. Von Sullas Tode bis zur Schlacht von Thapsus, str. 712, VI. Berlin 1933, 8°; Tom V. Die Provinzen von Caesar bis Diocletian, str. 659, VI, map 7. Berlin 1936, 8°.
- 375) Mommsen August, Heortologie. Antiquarische Untersuchungen über die Städtische Feste der Athener. Leipzig 1864, 8°, str. 473, VIII, nlb 2.
- 376) Monographien zur deutschen Kulturgeschichte. Tom XI — das Judentum. Von Liebe Georg. Leipzig 1903, 8°, str. 127, nlb 1.
- 377) Morelowski Marian, Hafty ludowe Wołynia. Równe 1938, 4°, str. 85, tab. 6-ta (Odbitka z Rocznika Wołyńskiego, tom VII, str. 279—364).
- 378) Möller Heinrich, Das Lied der Völker, tom I, str. 325, VIII; II, str. 329, VIII; III, str. 275, VIII. Münz—Leipzig—London—Brüssel—Paris.
- 379) Muckermann Hermann, Rassenforschung und Volk der Zukunft. Berlin 1932, 8°, str. 107, nlb 3.
- 380) Muttersprache. Friedrich Ludwig. Jahn — ein deutscher Vorkämpfer für Sprache und Volkstum. R. LIII, zesz. 7/8. Berlin 1938, 4°, str. 244—247.

- 381) Müller Ernst, Die Häusernamen von Alt-Leipzig. Leipzig 1931, 8°, str. 97, XVI, tab. 4. Schriften des Vereins für die Geschichte Leipzigs. Tom XIII.
- 382) Müller Freienfels, Eislers Handwörterbuch der Philosophie. Berlin 1922, VIII, str. 784, VIII. Wyd. 2.
- 383) Müller Wilhelm, Mythologie der deutschen Heldensage. Heilborn 1886, 8°, str. 260, VII.
- 384) Münz J., Jüdisches Leben in Mittelalter. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte der deutschen Juden. Leipzig 1930, 8°, str. 95.
- 385) Münter Friedrich, Die Religion des Nordens vor den Zeiten Odins, str. 251—314, 16°.
- 386) Mürich Paul, Neue und alte Tänze. Erfurt 16°, str. 56.
- 387) Nafe Otto, Die Schneegruben des Riesengebirges und ihre Entstehung. Hirschberg 1914, 8°, str. 47, nlb 1, mapy 2.
- 388) Nahlovsky Joseph W., Die Ethischen Ideen als die Waltenden Mächte im Einzel — wie im Staatsleben, nach ihren verschiedenen Beziehungen. Langensalza 1904, 8°, str. 87, nlb 3, VI.
- 389) Nathusius Martin, Die Mitarbeit der Kirche an der Lösung der Sozialen Frage. I. Die Soziale Frage. Lipsk 1893, 8°, str. 310, VIII, nlb 2.
- 390) Naumann Gustav, Antimoralisches Bilderbuch. Leipzig 1898, 16°, str. 377, nlb 3.
- 391) Neumayr Melchior, Erdgeschichte. Tom I. Allgemeine Geologie. Tom I. Beschreibende Geologie. Leipzig—Wien 1895, 8°, str. 693, XXIV, nlb II—X, 700.
- 392) Nazwy niemieckie Tatr Wysokich, str. nlb 4, 16°.
- 393) Neckel Gustav, Die Altgermanische Religion Zeitfragen Deutscher Kultur. Zesz. 2, Berlin 1932.
- 394) Negelein Julius, Germanische Mythologie. Leipzig—Berlin 1919, 16°, str. 128. Aus Natur und Geistes Welt.
- 395) The Chicago Daily News. Almanac and Year—Book for 1926. Chicago 1925, 16°, str. 1024, nlb 2.
- 396) Niemeier Georg, Siedlungs-geographische Untersuchungen in Niederandalusien. Hamburg 1935, 4°, str. 229, XII, nlb 3 tab. 40, map 3. Abhandlungen aus dem Gebiet der Auslandskunde.
- 397) Obraz świata pod względem geografii, statystyki, historii wszystkich krajów, skreślony wg najlepszych źródeł. Warszawa 1843, str. 560.
- 398) Ogilvie F. W., The Tourist Movement. London 1933, 8°, str. 228, XV.
- 399) Orzechowicz Bolesław, Sylwetka okolicznościowa. Lwów 1923, str. 22, 16°. (Odbitka ze «Słowa Polskiego»).
- 400) Otto Ernst, Zur Grundlegung der Sprachwissenschaft. Bielefeld—Leipzig 1919.

- 401) Overbeck J., Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern und Kunstwerken für Kunst- und Alterthumsfreunde. Leipzig 1856, 8°, str. 438, XVIII, tabl. 1.
- 402) Pankevič Ivan, Ukrajinska Nařeči Podkarpatskej Rusi a Sou-sednich oblusi, c. IX, cz. I. Praga 1938.
- 403) Panzer Marianne, Deutsche Forschungen. Tom XXXII. Tanz und Rech. Frankfurt 1938, 8°, str. 148.
- 404) Papst Julius II. Berlin 16°, str. 64.
- 405) Pargiter M. A., Ancient Indian Historical Tradition, London 1922, 8°, str. 368.
- 406) Passarge Siegfried, Die Landschaftsgürtel der Erde, Natur und Kultur. Breslau 1923, 8°, str. 144, nlb 12. Jedermanns Bücherei, Abt. Erdkunde.
- 407) Pastenaci Kurt, Volksgeschichte der Germanen. Berlin—München 1936, 16°, str. 344.
- 408) Paul Gustav, Grundzüge der Rassen- und Raumgeschichte des deutschen Volkes. München 1936, 8°, str. 478, XII, nlb 6.
- 409) Paul Karel, Pavel Josef, Šafarik a Bartlomej Kopitar. sv XVIII. Praga 1938.
- 410) Paulsen Rudolf, Volk, Religion und Kunst. Bielefeld—Leipzig 1937, 16°, str. 52, nlb 2.
- 411) Pawłowski Stanisław, Geografia dla klas wyższych. Lwów—Warszawa 1931, 8°, str. 172, Książnica Polska Tow. Naucz. Szkół Wyższych.
- 412) Pawłowski St., Bystron J., Peretiatkowicz A., Polska Współczesna. Geografia Polityczna, Kultura Duchowa, Wiadomości Prawno-Polityczne. Lwów—Warszawa 1924, 8°, str. 175, VIII, nlb 1. Wyd. Książnica-Atlas, Wyd. II.
- 413) Penzig Rudolph, Zum Kulturkampf um die Schule. Berlin 1905, 8°, str. 152, VIII.
- 414) Peuckert Will-E., Pansophie. Ein Versuch zur Geschichte der Weissen und Schwarzen Magie. Stuttgart 1936, 8°, str. 588, nlb 4.
- 415) Peuckert Will-E., Deutsches Volkstum in Märchen und Sagen, Schwank und Rätzel. Berlin 1938, 8°, str. 215, XIV, nlb 1.
- 416) Philippson Alfred, Das Mittelmeergebiet. Leipzig—Berlin 1914, 8°, str. 256, X, nlb 6, tab. 15.
- 417) Piaschewski Gissela, Der Wechselbalg. Ein Beitrag zum Aberglauben der Nordeuropäischen Völker. Breslau 1935, 8°, str. 199, nlb 1. Deutschkundliche Arbeiten, tom V.
- 418) Pier Bernhard, Rassenbiologische Betrachtungsweise der Geschichte Frankreichs. Frankfurt 1945, 8°, str. 65, nlb 1.
- 419) Pietraszewski Józef, Ilustrowany Przewodnik po Sandomierzu i okolicy z planem miasta. Sandomierz 1930, 8°, str. 47. Biblioteka Sandomierska, nr 5, Wyd. Pol. Tow. Krajoznawcze. Touring—Klub.

- 420) Pietschman Richard, Geschichte der Phönizier. Berlin 1889, 8°, str. 313, nlb 1.
- 421) Pinder Wilhelm, Das Problem der Generation in der Kunstgeschichte Europas. Lipsk. str. 160, XXX, nlb 2, tab. 27, 8°.
- 422) Pischel Richard, Leben und Lehre des Buddha. Leipzig-Berlin 1917, 16°, str. 122, 16, VI. Aus Natur und Geisteswelt.
- 423) Podementan Alexy, Medyka y Filozofa tajemnice. Tajemnice wszystkim obojey płci, nie tylko ku leczeniu rozmaitych chorób..... przeł. Slaskovski Sebastian. Suprasel 1752, 8°, str. 406, nlb 20.
- 424) Pohlenz Max, Antikes Führerthum. Cicero de Officiis und das Lebensideal des Panaitios. Leipzig—Berlin 1934, 4°, str. 148, nlb 4. (Neue Wege zur Antike. Reihe II: Interpretationen zesz. III).
- 425) Polackówna M. i Romer E., Pogadanki Krajoznawcze. Dla użytku Szkół Powszechnych i I Klasy Średnich. Lwów—Warszawa 1932, 8°, str. 122, VI, Wyd. Książnica Polska Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych.
- 426) Wąsowicz J. i Zierhoffer A., Polska w cyfrach. Lwów 1927, 16°, str. 87, VIII, nlb 1. Wyd. Komitet Organizacyjny II Z. S. G. i E.
- 427) Poniatowski Stanisław, Badania antropologiczne nad kością skokową. Warszawa 1913, 8°, str. 79, nlb 1. Prace Tow. Nauk. Warszawskiego.
- 428) Poniatowski Stanisław, Beitrag zur Anthropologie des Sprungbeines. Braunschweig 1914, 4°, str. 32. Archiv. für Anthropologie.
- 429) Poniatowski Stanisław, Über den Einfluss der Beobachtungsfehler auf die Anthropologische Irdies. Braunschweig 1911, 4°, str. 32.
- 430) Poniatowski Stanisław, Przyczynek do genezy pierścienia. Lwów 1925, 8°, str. 8.
- 431) Poniatowski Stanisław, Über den Wert der Index-Klassifikationen. Braunschweig 1911, 4°, str. 7, nlb 1. (Odbitka z Archiv für Anthropologie, tom X, zesz. 1).
- 432) Poniatowski Stanisław, O wpływie błędów obserwacyjnych na wskaźniki antropologiczne. Warszawa 1912, 8°, str. 73, nlb 1. Prace Tow. Nauk. Warszawskiego nr 6.
- 433) Preuschen E., Krüger G., Das Altertum, cz. I. Tübingen 1911, 8°, str. 295, XIV nlb 1.
- 434) Prietze Hermann Albert, Natur und Volkstum, Hannover—Linden 1920, 16°, str. 93.
- 435) Proniewski G., Pobrzeże Wisły w najbliższej okolicy Płocka pod względem archeologicznym. 8° str. 15 (Odbitka z Przeglądu Archeologicznego. R II—III zesz. 3—4).
- 436) Prospekt, «Polska w kulturze powszechnej». Dzieło zbiorowe pod redakcją Feliksa Konecznego. Kraków 1911, 4°, str. XI.
- 437) Protokoły posiedzeń inauguracyjnych Komitetów Naukowych. Kraków 1936, 16°, str. 73. Polska Akademia Umiejętności.

- 438) Przewodnik po Muzeum Narodowym w Krakowie. Kraków 1912, 8°, str. 135.
- 439) Przeworski Stefan, Brązowe naczynie hetyckie z Ukrainy. (Rekonstrukcja). Warszawa 1928, 4°, str. 11. (Nadbitka z tomu X. Wiadomości Archeologicznych).
- 440) Pukall W., Keramisches Rechnen auf chemischer Grundlage an Beispieleverträuter. Breslau 1912, 8°, str. 144. Wyd. 2.
- 441) Rapacz Józef, Ustrój wsi samorządowej małopolskiej, w XVIII wieku. Lublin 1922.
- 442) Raswan Carl, R., Der Araber und sein Pferd. Stuttgart 1930, 8°, str. 65, tab. 2.
- 443) Reden F. Friedr. Wilh., Erwerbs- und Verkehr- Statistik des Königsstaats Preussen, Abt 2, Darmstadt 1853, 8°, str. 809—1588.
- 444) Rehm Walther, Geschichte des deutschen Romans, I-Vom Mittelalter bis zum Realismus. Berlin—Leipzig 1927, 16°, str. nlb 17, Sammlung Göschen.
- 445) Reich Edward, Studien über die Volksseele aus dem Gesichtspunkte. Physiologie und Hygiene. Jena 1879, 8°, str. 447, XXI.
- 446) Reis Hans, Die Deutschen Mundarten. Berlin—Leipzig 1912, 16°, str. 144, 32. Sammlung Göschen.
- 447) Reis Hans, Die deutschen Mundarten Dichtung. Berlin—Leipzig 1915, 16°, str. 144, 32. Sammlung Göschen.
- 448) Die Religion in Geschichte und Gegenwart. Tom I r. 1909, str. 2128, XVI II, str. 2044, 2, III r. 1929 str. 2176; XII. Wyd. 2, IV r. 1913, str. 2368, VIII; V r. 1931, str. 2158; XII nlb 2.
- 449) Reuschel Karl, Deutsche Volkskunde in Grundriss, cz. II. Sitte, Brauch und Volksglaube Sachliche Volkskunde. Leipzig—Berlin 1924, 16°, str. 136. Aus Natur und Geisteswelt tom 645.
- 450) Reyell P., Meyer Oskar Erich, Das Riesen- und Isergebirge tom XX Bielefeld—Leipzig 1927, str. 144, nlb 7, mapa 1.
- 451) Riebes Ernst, Geschlechtsleben und Kultur. Królewiec 1929, 8°, str. 23, nlb I. Wyd. 3, Schriften der königlichen deutschen Gesellschaft. Königsberg Pr.
- 452) Riemanns Hugo, Musik—Lexikon. Berlin—Leipzig 1916, 4°, str. 1276, XXXII.
- 453) Robert Carl, Archeologische Hermeneutik. Anleitung zur Deutung Klassischer Bildwerke. Berlin 1919, 4°, str. 432, nlb 12.
- 454) Roberts Frank H. H., The felsom problem in American Archeology. Washington 1938, 8°, str. 15. (Odbitka z Smithsonian Report for 1938, str. 531—546, tab. 15).
- 455) Rocznik Orkanowego Uniwersytetu Wiejskiego w Szycach. Sprawozdania za rok 1928/29 i 1929/30. Modlnica 1931, 4°, str. 23.

- 456) Rohein Gésa, Mondmythologie und Mondreligion. Leipzig—Wien—Zürich 1927, VIII str. 10 4. (Odbitka z «Imago. Zeitschrift für Anwendundung der Psychoanalyse»).
- 457) Romer Eugeniusz, List otwarty do p. prof. St. Lencewicza red. «Przeglądu Geograficznego» w sprawie napaści dokonanej przez p. prof. W. Gorczyńskiego na imię naukowe prof. dr E. Romera. Lwów 1939, 8°, str. 7, nlb 1.
- 458) Rosenblatt Józef, Czarownica powołana. Przyczynek do historii spraw przeciw czarownicom w Polsce. Warszawa 1883, 8°, str. 64, II.
- 459) Rosenmüller Bernhard, Religions-Philosophie, Münster (Westf.) 1932, 8°, str. 168, VIII.
- 460) Römische Mythologie. Berlin 1858, 16°, str. 820, VIII, nlb 2.
- 461) Rutska Halina, Towarzystwo Naukowe Płockie w 1820—1830, 1907—1928. Notatka historyczna, str. 23, 8°.
- 462) Salzberger Georg, Die Salomo-Sage in der Semitischen Literatur. Berlin 1907, 8°, str. 129, nlb 1.
- 463) Sarter Howard, Mace A. S., Tut-ench-Amum. Ein Ägyptisches Königsgrab. Leipzig 1924, 8°, str. 260, tab. 62.
- 464) Sauer Hermann, Abendländische Entscheidung; Arischer Mythos und Christliche Wirklichkeit. Leipzig 1939, 8°, str. 778, XXXII.
- 465) Saunier Claudius, Die Geschichte der Zeitmesskunst von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. Bautzen 1902—1904, 8°, str. 1096, XVI.
- 466) Schäffle Albert C. Fr., Bau und Leben des Socialen Körpers, tom I, 1875, str. 850, XXIV, IV, 1878, str. 538, VIII. Tübingen 8°.
- 467) Schell D., Beiträge zum Volksglauben im Bergischen. Erberfeld 1929, 8°, str. 207, nlb 1.
- 468) Schenkla Karola, Chrestomatyka z pism Ksenofonta. Lwów 1869, 8°, str. 218, 110, XVI, nlb 2.
- 469) Schiller Emil, Shinto die Volksreligion Japans. Berlin 1935, 8°, str. 110. Ostasiën-Mission.
- 470) Schirmer Alfred, Deutsche Wortkunde. Berlin—Leipzig 1926, 16°, str. 3, nlb 1. Sammlung Göschen.
- 471) Schleicher August, Compendium der Vergleichenden Grammatik der Indogermanischen Sprachen. Weimar 1876, 8°, str. 829, XLVIII.
- 472) Schloz Wilhelm, Laiblin W., Vom Sinn des Mythos. Stuttgart 1936, 8°, str. 175.
- 473) Schlund Erhard, Modernes Gottglauben. Das Suchen der Gegenwart nach Gott und Religion. Regensburg, 8°, str. 306, nlb 2.
- 474) Schmidt Karl, Die Hausnamen und Hauszeichen im Mittelalterlichen Freiburg. Giessen 1930, 8°, str. 149, Giessener Beiträge zur deutschen Philologie, XXVI.
- 475) Schmidt Max, Indianer Studien in Zentralbrasilien. Berlin 1905.

476) Schmidt-Rohr Georg, Die Sprache als Bildnerin der Völker. Jena 1932, 4°, str. 415, nlb 3.

477) Schmieder Karl, Chr., Mythologie der Griechen und Römer, für Freunde der Schönen Künste. Kassel 1830, 16°, str. 386, VIII, tab. II, map 4.

478) Schmökel Hermann, Das Geschlecht Schmekel, 8°, str. 3, 28 (powielane).

479) Schneller Ludwig, Am goldenen Horn. Streitzüge durch Konstantinopel. Marienburg 1912, 8°, str. 94, nlb 2.

480) The Summer School of Arts and Sciences and of Education. Cambridge 1938, 8°, str. 94; Official Register of Harvard University, vol. XXXV, March 15, 1938, nr 8.

481) Schroeter Karl, Anfänge der Kunst im Tierreich und bei Zwergvölkern mit besonderer Berücksichtigung der dramatischen Darstellung. Leipzig 1914, 8°, str. 275, XVII.

482) Schuchhardt Carl, Schliemann's Ausgrabungen in Troja, Tiryns, Mykenä, Archomenos Ithaka im Lichte der heutigen Wissenschaft. Leipzig 1890, 8°, str. 371, XII, nlb 1.

483) Schultz Hans, Abriss der deutschen Grammatik. Strassburg 1914, 8°, str. 134, nlb 10. Teubners Philologische Bibliothek.

484) Schultz Otto-Erich, Volksbrauch, Volksglaube und Biologie. Berlin—Bonn 1937, 8°, str. 131, nlb 1.

485) Schultz Wolfgang, Rätsel aus dem hellenischen Kulturkreise. Leipzig 1912, 8°, str. 160, 160, XX.

486) Schultze Paul-Naumburg, Kulturarbeiten, tom VII, Die Gestaltung der Landschaft durch den Menschen, cz. I. München 1915, 8°, str. 324.

487) Schwabe Gustav, Sagen des klassischen Altertums. Reutlingen 8°, str. 256.

488) Schwabe Ludwig, Teuffels W. S. Geschichte der römischen Literatur. Tom 1, Leipzig 1890, 8°, str. 1346, XIII.

489) Schwantes S., Aus Deutschlands Urgeschichte. Leipzig, 16° str. 205, nlb 15.

490) Schwappach Adam, Handbuch der Forst- und Jagdgeschichte Deutschlands. Berlin 1888, 8°, str. 535—892.

491) Schwartz Wilhelm, Von den Hauptphasen in der Entwicklung der Altgriechischen Naturreligion. Berlin 1896, 4°, str. 9.

492) Die Schweiz. kleine Ausgabe. Berlin 1925, 16°, str. 264, nlb 2, mapa 1.

493) Schweitzer Albert, Verfall und Wiederaufbau der Kultur, cz. I. Kulturphilosophie. München 1923, 8°, str. 65, 6.

494) Schwela S., Czytanka sa Serbske Žischi. Ghoschebasu 1907, 8°, str. 40.

495) Scott-Elliot, Atlantis nach okkulten Quellen. Leipzig, 8°, str. 90, nlb 2, map 2.

496) Seemann Otto, Die Mythologie der Griechen und Römer. Leipzig 1880, 8°, str. 264, VIII.

497) Seifert Hermann, Erich, Der Jude zwischen den Fronten der Rassen, der Völker, der Kulturen. Kontinent und Übersee. Tom IV, 16°, str. 183, nlb 1.

498) La Selection Sexuelle chez l'Homme. Paryż 1925. Etudes de Psychologie Sexuelle, tom IV.

499) Sera F. W. Astrologie für Anfänger. I. Das Horoskop ohne Mathematik. Lübeck, 1925, VIII, str. 97, 26, nlb 6.

500) Seredyński Władysław, Janaz Wielomowic Gawińskiego pisma pozostale. Kraków 1879, 8°, str. 250, nlb 2. Akademia Umiejętności.

501) Sieroszewski Wacław, 12 lat u Jakutów. Warszawa 1900, 8°, str. 414, X, 1 mapa.

502) Sighart Y. Religien aus Rom. Zur Kunstgeschichte und Volkskunde. Augsburg 1865, str. 211, nlb 3, 16° Wyd. Literarisches Institut.

503) Simrock Karl, Handbuch der Deutschen Mythologie. Bonn 1874, 8°, str. 644, XII.

504) Skorowidz osób, miejscowości, rycin, map i planów Działu Archeologicznego Wydawnictw Komisji Antropologicznej PAU w latach 1877—1927 Kraków 1931—1937, 4°, str. 104, Polska Akademia Umiejętności — Komisja Antropologii i Prehistorii.

505) Słownik Języka Polskiego, oprac. Karłowicz J., Kryński Ad. i Niedźwiedzki W. Tom VI. Warszawa 1915, 4°, str. 689—794, XVI.

506) Sombart Werner, Der Bourgeois. Zur Geistesgeschichte des modernen Wirtschaftsmenschen München—Leipzig 1923, 8°, str. 540, VII.

507) Sombart Werner, Der Moderne Kapitalismus. Tom I. Halbband. I-Einleitung- Die vorkapitalistische Wirtschaft. Die historischen Grundlagen des modernen Kapitalismus. München—Leipzig 1922, 8°, str. 462, XXII, wyd. 5.

508) Spanger Eduard, Lebensformen. Halle 1922, 8°, str. 403, XIII, nlb 3.

509) Spengler Oswald, Der Untergang des Abendlandes. Umriss einer Morphologie der Weltgeschichte, tom II. Welthistorische Perspektiven. München 1922, 8°, str. 635, VIII, nlb 2, II.

510) Spiegel Friedrich, Avesta die heiligen Schriften der Persen, tom I, Leipzig 1859, 8°, str. 222, CXXIV, tab. 4.

511) Spiess Karl, Die deutschen Volkstrachten. Leipzig 1911, 16°, str. 138, V, nlb 5, 15. Aus Natur und Geisteswelt.

512) Spostrzeżenia meteorologiczne dokonane w ciągu lat 5-ciu od 1904—1908 roku na Stacjach Meteorologicznych Sieci Warszawskiej.

Warszawa 1910, 4°, str. 203, XLII, nlb 1. (Odbitka z «Pamiętnika Fizjograficznego» tom XX).

513) Teubners Kleine, Sprachbücher. Ks. III, cz. I, Scanferlato A. Lezioni Italiane. Lipsk—Berlin 1939, 16°, str. 282, XIV.

514) Wie der polnische Sprachgeist die Urgeschichte der Slavischen Volksstämme auffasst? Lemberg 1850, 8°, str. 16.

515) Sprawozdanie Dyr. Gimnazjum VII im. Tadeusza Kościuszki we Lwowie za rok szkolny 1934/35. Lwów 1935, 8°, str. 32.

516) Sprawozdanie z Działalności Państwowego Banku Rolnego za rok 1925. Warszawa 1926.

517) Sprawozdanie z Działalności Ligi Ochrony Przyrody z r. 1928, str. 23, 16°.

518) Sprawozdanie z Działalności Lubel. Tow. Rol. za rok 1911, str. 16, 8°.

519) Sprawozdanie Sekcji Szkolnej i Dyrekcji Szkolnej za lata 1925—26 i 1937—38. Lwów 1938, 8°, str. 32. Publiczna Szkoła Deksztalcająca Handlowa pod opieką Kongregacji Kupaieckiej we Lwowie.

520) Sprawozdanie Stenograficzne z CXLVII Posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 10 lipca 1924 (Sejm Rzpl. Polski, okres I). Warszawa 1924, 4°, str. 59.

521) Sprawy Narodowościowe. Czasopismo poświęcone badaniom zagadnień narodowościowych. Prospekt. Warszawa 1937, 8°, str. 22. Wyd. Instytutu Badań Spraw Narodowościowych.

522) Sprecher von Bernegg, Tropische und subtropische Weltwirtschaftspflanzen ihre Geschichte, Kultur, und Volkswirtschaft. Cz. I. Starke- und Zuckerpflanzen. Stuttgart 1929, 8°, str. 438, XV, nlb 2.

523) Spring Margery Rice, Pelican Books, Working-class wives. Their health and condition. London 1939, 16°, str. 214, XII.

524) Staatslexikon. Von Sacher Hermann, tom I. Freiburg 1926, 4°, str. 1863, X.

525) Starcke C. N. The primitive family in its origin and development. London 1889, 16°, str. 315, XI.

526) Starre Frederick, The Ainu group at the Saint Louis exposition. Chicago 1904, 16°, str. 118, nlb 8.

527) Staszewski D. i Maciesza A., Zarys historyczny Ziemi Obo-drzyńskiej. Płock 1908, 16°, str. 58, nlb 54.

528) Staszewski Kazimierz, Plany i pomiary miasta Płocka oraz gruntów podmiejskich od roku 1793 do lat ostatnich. Płock 1938, 8°, str. 21, mapa 1.

529) Statut Banku Gospodarstwa Krajowego. Lwów 1924, 8°, str. 41, nlb 1. Wyd. Bank Gospodarstwa Krajowego.

530) Statut Państwowego Banku Rolnego oraz Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. Warszawa 1925, 16°, str. 40.

531) Statut Spółki Akcyjnej pod firmą «Bank Ziemian», Warszawa 1921, 16°, str. 41, nlb 1. Wyd. Spółka Akcyjna. (Przedruk z «Monitor Polski» nr 148 z dnia 2 lipca 1921 r.).

532) Statut Towarzystwa Wiosek Kościuszkowskich. Warszawa, 16°, str. 10.

533) Statut Pol. Przyr. Tow. Pedagog., Warszawa 1930, 16°, str. 13, nlb 1. Wyd. Rada Główna Pol. Przyr. Tow. Pedagog.

534) Statut Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Lwów 1926, 1929, 8°, str. 25.

534) Statut Wzorcowy Oddziału Pol. Tow. Tatrzańskiego. (Załącz. do Statutu P. T. T. Kraków 16°, str. 15.

535) Statystyka Spółdzielni Związkowych za rok 1937. Warszawa 1938, 8°, str. CXXI, nlb 4.

536) Steffens Henrik, Anthropologie (1822). Stuttgart 1922, 8°, str. 311, XV, Goetchenanum Bücherei.

537) Steinen Karl, Unter den Naturalvölkern Zentral-Brasiliens. Berlin 1894, 4°, str. 570, XV, nlb 2, tab. 30, mapa 1.

538) Steiner Rudolf, Die Geheimwissenschaft im Umriss. Leipzig 1920, 160, str. 473, XXVIII, nlb 7.

539) Stempler Edward, Antiker Aberglaube in modernen Ausstrahlungen. Leipzig 1922.

540) Stern Nobert, Mode und Kultur, str. 49—96, tab. 8, 8°.

541) Stojanowski Karol, Rasowe podstawy eugeniki. Poznań 1927, 8°, str. 76, nlb 2.

542) Storck Karl, Geschichte der Musik. Stuttgart 1904, 8°, str. 848, VIII.

543) Storck Karl, Geschichte der Musik, cz. I. Stuttgart 1922, 8°, str. 488, XVI.

544) Strindberg August, Der Bewusste Wille in der Weltgeschichte. München—Leipzig 1916, 8°, str. 94, nlb 2.

545) Stolz Friedrich, Geschichte der lateinischen Sprache. Lipsk 1910, 16°, str. 147, 22, nlb 1. Sammlung Göschel.

546) Strunk Hermann, Die Flurnamen des Vielendes. Gestemünde 1924, 8°, str. 110, mapa 1.

547) Supan Aleksander, Grundzüge der Physischen Erdkunde. Berlin—Leipzig 1921, 8°, str. 981, IX, nlb 4, mapa XIX.

548) Supan Aleksander, Handbuch der Mineralogie. Grundzüge der physischen Erdkunde. Leipzig 1903.

549) Symczuk Hora, Tańce Huculskie, 8°, str. 56.

550) Szlakami wodnymi do Bałtyku. Prospekt. 8°, str. 22.

551) Taeger Fritz, Das Altertum. Geschichte und Gestalt, tom I. Stuttgart 1939, 8°, str. 471, X, nlb 2.

552) Klein Taschen-Führer durch Baden Schwarzwald, Bodenseegegend und Umgebung. Freiburg, 16°, str. XXX, nlb 2, mapa 1.

553) Tauer Paul, Das Altertum im Leben der Gegenwart. Leipzig—Berlin 1915, 16°, str. 131, VIII, nlb 18. Aus Natur und Geisteswelt. Tom 356.

554) Techet Carl, Völker, Vaterländer und Fürsten. München 1913, 8°, str. 479, VII, nlb 2, tab. 7.

555) Tessmann Günter, Menschen ohne Gott. Stuttgart 1928, 8°, str. 243, V, nlb 3, mapa 1.

556) Teudt Wilhelm, Die Externsteine als germanisches Heiligtum. Jena 1934, 16°, str. 75, nlb 5.

557) Thienemann J., Rossitten. Drei Jahrzehnte auf der Kurischen Nahrung. 1927, str. 326.

558) Thüringen, Das Grüne Herz Deutschlands. Thüringen, str. 240, 1 mapa, 16°.

559) Antiquarisk Tidskrift 1849—1851. Kjøbenhavn 1852, str. 348, XXX. Wyd. Kongelige Nordiske Oldskrift selshab. 8°.

560) Tirala Lothar, Gottlieb, Rasse, Geist und Seele. München 1935, 8°, str. 256, tab. 16.

561) Trampe Ernst, Syrien vor dem Eindringen der Israeliten. Berlin 1898, 4°, str. 34. Wissenschaftliche Beilage zum Jahresbericht des Lessing-Gymnasiums zu Berlin. Ostern 1898.

562) Trautwein Susanna, Gesellschaft und Geselligkeit in Vergangenheit und Gegenwart. Lipsk, Berlin 1919, 16°, str. 123, nlb 17. Aus Natur und Geisteswelt, tom 706.

563) Treskow B., Weyl J., Das Lexikon der Hausfrau. Berlin 1932, 16°, str. 378, nlb 2.

564) Troeltsch Ernst, Die Dynamik der Geschichte nach der Geschichtsphilosophie des Positivismus. Berlin 1919, 8°, str. 204.

565) Trojanowski Wincenty. Zabytki artystyczne Warszawy. Warszawa 1916, 8°, str. 89, nlb 1. Wyd. Polskie Tow. Krajoznawcze.

566) Twardowski Kazimierz, O dostojenstwie Uniwersytetu. Poznań 1933, 4°, str. nlb 25. Wyd. U. P.

567) Uhorcza Franciszek, Skorowidz nazw gromad, miast i miasteczek. Lwów 1939, 8°, str. 50. Wyd. Instytut Geograficzny U. J. K.

568) Katolicki Uniwersytet Lubelski. Zarys Dziejów K. U. L. Lublin, 8°, str. 48, nlb 6. Nakł. Tow. Przyj. K. U. L.

569) Ustaw Polskiego Obszczestwa Oteczestwowiedenia, str. 8, 16°.

570) Ustawa Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, str. 8, 16°.

571) Vaillant George, History and stratigraphy in the valley of Mexico. Washington 1939, 8°, str. 10 (Odbitka z Smithsonian Report for 1938, str. 521—530, tab. 13).

572) Viebahn Georg, Statistik des Zollvereintum und Deutschlands, cz. II. Berlin 1862.

573) Vietor Wilhelm, Elemente der Phonetik des deutschen, englischen und französischen. Leipzig 1914, 8°, str. 194, nlb 4.

574) Vietor Wilhelm, Kleine Phonetik des deutschen, englischen und französischen. Leipzig 1913, 8°, str. 131, XIV, nlb 3.

575) Vogel Walther, Das Neue Europa und seine historisch-geographischen Grundlagen. Bonn—Leipzig 1923, str. 322, X, nlb 4.

576) Vogler August, Grundlagen der Kulturtechnik. Tom I, cz. I. Berlin 1909, 8°, str. 539.

577) Vogt Joseph, Römische Geschichte, I Teil: Die Römische Republik. Freiburg 1932, 8°, str. 350, nlb 7, tab. 9.

578) Volckmann Erwin, Dänemark und Südschweden bis Trollhattan, Marstrand und Gotland. Rostock 1909—1910, 16°, str. 196, nlb 6.

579) Voretzsch Carl, Einführung in das Studium der Altfranzösischen Sprache. Halle 1903, 8°, str. 278, XVI, nlb 2. Sammlung Kurzer Lehrbücher der Romanischen Sprachen und Literaturen. I.

580) Voss Lena, Der Mensch und seine Götter. Berlin 1926, str. 94, tab. 48, 8°. Kultur und Menschenkunde.

581) Wagemann Ernst, Koniunkturlehre. Berlin 1928, 8°, str. 301, 16°, nlb 1.

582) Wagner Hermann, Lehrbuch der Geographie, tom I: Allgemeine Erdkunde. Hannover—Leipzig 1912, 8°, str. 1022, XII, nlb 2. Wyd. 9.

583) Waldschmidt Ernst, Die Legende vom Leben des Buddha. Berlin 1929, 8°, str. 248.

584) Walther Johannes, Geschichte der Erde und des Lebens. Leipzig 1908, 8°, str. 570, IV.

585) Weinert Hans, Ursprung der Menschheit. Stuttgart 1932, str. 380, 8°.

586) Weiss Hermann, Kostümkunde. Handbuch der Geschichte der Tracht, des Baues und des Gerathes der Völker der Alterthums. I, 1860, str. 543, XXIV, II, 1860, str. 544—1434. Stuttgart, 8°.

587) Weissenborn Hellmuth, Federschmuck im Wandeln und der Moden. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte der Schmuckfeder. Leipzig 1937, 8°, str. 85, nlb 1.

588) Weitbrecht Carl, Deutsche Literaturgeschichte des 19 Jahrhunderts. Leipzig 1901, 16°, str. 143, nlb 7. Sammlung Goschen.

589) Weltgeschichte. Die Entwicklung der Menschheit in Staat und Gesellschaft, in Kultur- und Geistesleben. Herausg. Pflugk-Hartun. I. Weltgeschichte der neuster Zeit. Str. 400, nlb 14, tab. 6; R. 1890—1925, II Geschichte des Mittelalters str. 639, nlb 24, tab. nlb; R. 1909—1925.

590) Wentscher Erich, Einführung in die praktische Genealogie. Gorlice 1933, 16°, str. 159, 32, nlb 1.

591) Wilczek Carl, Abriss der Geschichte der Gartenkunst. Berlin 1929, 8°, str. 94, nlb 2.

592) Winckler Hugo, Die Babylonische Geisteskultur. Leipzig 1919, 16°, str. 138, 10.

593) Winnicki Stanisław, Złoty Ołtarzyk Wonnego Kadzenia Przed Stolicą Bożą. Lwów, 16°, str. 728, nlb 6.

594) Winobranie w Zaleszczykach 15—27 września 1936 r., str. 24, 8°.

595) Wiske Friedrich, Langenscheidts praktisches Lehrbuch der spanischen Sprache. Berlin—Schöneberg 1932, 8°, str. 203, 16, VIII, nlb 1.

596) Witte J., Die Ostasiatischen Kulturreligionen. Leipzig 1922, 16°, str. 183, VIII, nlb 1.

597) Wolff H. F., Rassenlehre. Neue Gedanken zur Anthropologie, Politik, Wirtschaft, Volkspflege und Ethik. Leipzig 1927, 8°, str. 251, nlb 5, mapa 1. Mannus-Bibliothek.

598) Wolfram Richard, Deutsche Volkstänze. Leipzig 1937, 16°, str. 40, nlb 1, tab. 20. Bilder zur deutschen Volkskunde.

599) Woltmann Ludwig, Politische Anthropologie. Leipzig 1936, 8°, str. 393, nlb 3. Woltmanns Werk.

600) Wrede Ferdinand, Ulfilas, oder die uns erhaltenen Denkmäler der gotischen Sprache. Paderborn 1908, 8°, str. 490, XXVIII, nlb 2.

601) Wittke Adolf, Der deutsche Volksaberglaube der Gegenwart. Berlin 1900, 8°, str. 535, XVI, nlb 1. Wyd. 3.

602) Wystawa Kobienców i Tkanin Wschodnich 18—19 wiek. Lwów 1936, 16°, str. 6. Wyd. Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.

603) Wzornik czczonek Drukarni św. Wojciecha pod Zarządem Państwowym. Poznań, 4°, str. nlb.

604) Wzory pism. Lublin, 8°, Drukarnia «Narodowa» Leona Milerskiego.

605) Ziegenbalg Bartholomeus, Genealogie der Malabarischen Götter. Madras 1867, 8°, str. 290, XII.

606) Zagadnienia wytwórczości zwierzęcej w Polsce. I. Polityka i organizacja wytwórczości zwierzęcej. Inż. St. Skwarczyński. II. Zagadnienia owczarstwa. Inż. St. Czerny. Warszawa 1938, 16°, str. 125, nlb 3. Wyd. Tow. Oświaty Rolniczej.

607) Zakopane, Kurzer Führer durch Zakopane und Umgebung, 16°, str. 82, nlb 2, mapy 2. Landes Verband für Freuden- und Reiseverkehr in Galizien.

608) Zetz Lothar, Erlebte Vorgeschichte. Stuttgart 1934, str. 79, nlb 1. Wyd. Gesellschaft der Naturfreunde.

609) Narodni žpevníček. Sto moravsko-slezských lidových písní. Praga 1848.

610) Zörn Friedrich Anton, Geschirrskunde oder Beschirrslehre. Leipzig 1897, 8°, str. 36.

WYKAZ KSIĄŻEK NABYTYCH PRZEZ P. T. L. W ROKU 1950

Wydawnictwa ciągłe:

1) Acta Societatis Archeologicae Polonorum nr 1. Bratysława 1949, 8°.

2) Slovenska Akademija Znanosti i Umetnosti Slovene. Monographs, nr 2, 3. Lubljana 1950, 8°.

3) Annales Universitatis M. C. S. Sectio B, vol. IV (1949). Lublin 1950. Sectio C, vol. IV, nr 11—19, Lublin 1940; Sectio F, vol III (1948). Lublin 1950, vol. V, nr 1—5, Lublin 1950; Suplementum IV, Sectio C, Lublin 1948. Wyd. U. M. C. S. Lublin, 8°.

4) Annali Lateranensi. Pubblicazione del Pontificio Museo Missionario Etnologico. Vol. XII, Città del Vaticano 1948, vol. XIII, Città del Vaticano 1949, 8°.

5) American Anthropologist. Vol. 52, nr 1, 2, 3. Wyd. American Anthropologist Association. Menasha, Wisconsin 1950, 8°.

6) Anthropos. Revue Internationale de Ethnographie. Tom XLV, zeszyt 1—6. Fryburg 1950. Szwajc. 4°.

7) Archeologia, tom II i III, 8°.

8) Archives Suisses des Traditions Populaires. Tom XLVI, nr 2. Wyd. Société suisse de traditions populaires. Bazylea 1949/50, 8°.

9) Archiwum Fotograficzne. Zeszyt 1. Wyd. Polskie Tow. Krajoznawcze, Warszawa 1949, 8°.

10) Atlas Polskich Strojów Ludowych nr I (Roman Reinfuss: Stroje Górali Szczawnickich). Wyd. Polskie Tow. Ludoznawcze. Lublin 1949, 4°.

11) Biblioteka Źródeł Historycznych, nr 8. Poznań 1947, 8°.

12) Bibliotekarz. Czasopismo poświęcone sprawom bibliotek i czytelnictwa. R. XVI. Wyd. Związek Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich. Warszawa 1949, 4°.

13) Biuletyn Biblioteki Centralnej rok II, nr I. Warszawa 1950, 4°.

14) Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. Kwartalnik wyd. przez Państwowy Inst. Hist. Sztuki i Inwentaryzacji Zabytków oraz Zakład Architektury Pol. i Hist. Sztuki Politechniki Warsz. R. XI, nr 1—2, Warszawa 1949, 4°.

15) Biuletyn Informacyjny Szkolnictwa Zawodowego. Rok 1949 (I) nr 9, 10, rok 1950 (2), nr 1—12, 14—21. Wyd. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego. Warszawa. 4°.

16) Biuletyn Instytutu Bibliograficznego. Warszawa 1950, 4°.

17) Biuletyn Polsk. Tow. Krajoznawczego. R. 1949, nr 10, 11, R. 1950, nr 5. Wyd. Pol. Tow. Krajoznawcze. Warszawa 4°.

18) Yivo Bleter. Journal of the Yiddish Scientific Institute, vol. XXIII. Wyd. Yiddish Scientific Institute. Nw. York 1949, 8°.

- 19) Buletin — l'Institute Shkencavet. Tom IV, nr 1—2. Wyd. Institute Shkencavet. Tirane 1950, 8°.
- 20) Buletin Stiintific. C. stiinte, storice, filosofice și economico-juridice stiinta Limbii, literatura si arta. Tom I, nr 3—4. Wyd. Academia Republicii Populare Romane. 1948, 8°.
- 21) Bulletin de l'Institut Français d'Afrique Noire. Tom VIII, nr 1—4, 1946; IX, nr 1—4, 1947; XII, nr 1—3, 1950. Wyd. Institut Français d'Afrique Noire. Dakar. 4°.
- 22) Bulletin for Libraries. Bulletin de l'Unesco à l'intention des Bibliothèques. Vol. III, nr 2, 1949, IV, nr 1—10, 1950. Wyd. United Nations Educational Scientific and Cultural Organization. 8°.
- 23) Bulletin de la Société Royale Belge d'Anthropologie et de Pré-histoire, tom LVIII. Wyd. Société Royale Belge d'Anthropologie et de Préhistoire. Bruksela 8°.
- 24) Catalogue of books and periodical sets on French, nr 693, Canada, 8°.
- 25) Catalogue of an Exhibition of Books on Medicine, Surgery and Physiology. Oxford 1947, 8°.
- 26) The Chronicles of Oklahoma. Vol. XXVII, nr 1—4. Vol. XXVIII. Wyd. Oklahoma Historical Society. Oklahoma, 4°.
- 27) Criminalia. Organo de la Academia Mexicana de Ciencias Penales. R. XV, nr 1—12, Mexico 1949, 8°.
- 28) Časopis Moravského Musea v Brně. Tom XXXVI. Acta Musei Moraviae 2. Wyd. Knihovna Moravského Musea. Brno 1950, 8°.
- 39) Časopis Narodního Musea. Oddíl přírodovědný. Vol. CXVI. Číslo 1—2. Wyd. Matices Česka. Praga 1947, 8°.
- 30) Časopis Vlasteneckého Spolku Musejního v Olomuci. R. 59, nr 1. Wyd. Vlastenecký Spolek Musejní. Olomuci 1950, 8°.
- 31) Endeavour. A quarterly review designed to record the progress of the sciences in the service of mankind. Vol. VIII, nr 31—33, 1949; vol. IX, nr 34—35, 1950, 5°.
- 32) Enquêtes du Musée de la Vie Vallone. Bulletin-Questionnaire. Tom V, nr 55—58, Liège 1949, 8°.
- 33) Etnographia. A magyar néprajzi társaság folyóirata, vol. LX, z. 1—4, Budapest 1949, 8°.
- 34) Sovetskaja Etnografija. Rok 1943, 1947, nr VI, VII; 1949, nr 1, 2, 3, 4, 1950 nr 1, 2, 3. Wyd. Akademia Nauk Sojuza SSR. Moskwa—Leningrad, 8°.
- 35) L'Ethnographie, nr 39, 1941, nr 40, 1942, nr 43, 1945. Wyd. Société D'Ethnographie de Paris, 4°.
- 36) Ethnos. R. 1949, nr 2—4. Wyd. Statens Ethnografiska Museum. Stockholm, 8°.

- 37) Le Folklore Brabançon. Bulletin du Service de Recherches Historique et Folkloriques du Brabant. Vol. XXI, 1949; XXII, nr 125—127, 1950, Bruksela, 8°.
- 38) Głos Wolnych. R. 1949 (IV), nr 12, 1950 (V), nr 1—21. Wyd. Stowarzyszenie Wolnej Myśli w Polsce. Warszawa, 4°.
- 39) C. I. A. Information, nr 15—16, R. 1949, nr 17—20, 1950. Wyd. Comission Internationale des Arts et Traditions Populaires. Paryż, 4°.
- 40) Smithsonian Institution. Bureau of American Ethnology. Bulletin 143. Handbook of South American Indians. Vol. 5. Washington 1950, 8°.
- 41) Jahrbuch der Schweizerischen Gesellschaft für Urgeschichte. R. XXX. Brno 1948. Wyd. Schweizerische Gesellschaft für Urgeschichte, 8°.
- 42) Jantar. Przegląd Naukowy Zagadnień Pomorskich i Bałtyckich. R. 1946 (IV), zesz. 1—3, R. 1947 (V), z. 1—4. R. 1949 (VII), zesz. 1, 3—4. Wyd. Instytut Bałtycki. Gdańsk, 8°.
- 43) Język Polski. Organ Tow. Miłośników Jęz. Polskiego. R. XXIX, nr 1—6. Kraków 1949; R. XXX, nr 2—3, 4—5. Kraków 1950, 8°.
- 44) Southwestern Journal of Anthropology. Published by the University of New Mexico and the Laboratory of Anthropology, Santa Fe, in the interest of general Anthropology. Vol. V, nr 3—4. Wyd. University of New Mexico. 1949, 8°.
- 45) Katalog Księgarski nr 3. Warszawa 1949, 8°.
- 46) Nowe Książki. Przegląd nowości wydawniczych. Wyd. Komitet Upowszechnienia Książki przy Prez. Rady Ministrów. R. I, nr 3, 4. Warszawa 1949; II, nr 2—15. Warszawa 1950, 16°.
- 47) Kwartalnik Muzealny. R. II, zesz. 3. Kraków 1949. Wyd. Związek Muzeów w Polsce, 8°.
- 48) Monthly List of Recent Scientific and Technical Publications. Warszawa 1949, 8°.
- 49) Folk-Liv. Acta ethnologica et folkloristica Europae. Tom XII—XIII. Wyd. Samfundet for Svensk Folklivsforskning. Stockholm 1948/9, 4°.
- 50) Orli Lot. Organ Kół Krajoznawczych Młodzieży. R. XXIV, nr 1—8. Wyd. Pol. Tow. Krajoznawcze, Kraków 1950, 8°.
- 51) Man. A monthly record of anthropological science. Vol. XLIX art. 160—178, 1949; Vol. L art. 1—217, 233—255, 1950; Vol. LI, art. 13—38. R. 1950. Wyd. The Royal Anthropological Institute. London, 4°.
- 52) Primitive Man. Vol. XXIII, nr 1—3, 1950; Vol. XXII, nr 3, 4, 1949. Wyd. Catholic Anthropological Conference. Washington, 8°.
- 53) Le Mois d'Ethnographie Française. Bulletin de la Société d'Ethnographie Française. R. 1949 (III), nr 8—9; R. 1950 (IV), nr 1—9. Paryż, 4°.
- 54) Muzyka. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom życia muzycznego w Polsce. R. I, nr 2. Wyd. Państwowy Instytut Sztuki. Kraków 1950, 8°.

- 55) Nauka o Polsce. Jej potrzeby, organizacja i rozwój. Tom XXV. Wydawnictwo Kasy im. Mianowskiego. R. 1947, 8°.
- 56) News of Yivo. Nr 36—38, 1949. Wyd. Yiddish Scientific Institute-Yivo. New York, 4°.
- 57) Notes Africaines. Bulletin d'Information et de Correspondence de l'Institut d'Afrique Noire. Nr 44—47. Dacar 1950, 4°.
- 58) Ochrana Přírody. Věstník statní péče ochranu přírody. R. 1949 (IV) číslo 6. R. 1950 (V) číslo 1—3. Wyd. Statní Nakladatelství. Praga, 4°.
- 59) Z Otchłani Wieków. Dwumiesięcznik poświęcony pradziejom Polski. R. 1949 (XVIII), zes. 1—12. Wyd. Pol. Tow. Prehistoryczne i Muzeum Prehistoryczne. Poznań, 4°.
- 60) Péče o mladež. Měsíčník Ministerstva Sociální Péče. R. XVIII. Číslo 10. Praga 1949, 4°.
- 61) Pielgrzym Polski. R. 1949 (XIX), nr 12; 1950 (XX), nr 1—12. Wyd. Edmund Chambers. Warszawa, 4°.
- 62) Poradnik Bibliotekarza. Nr 1—2. Wyd. Związek Bibliotekarzy Archiwistów. Warszawa 1950, 16°.
- 63) Pośannictwo. R. XIX, nr 1—5. Wyd. Pol. Narodowy Kościół Katolicki. Warszawa 1950, 8°.
- 64) Prace a péče o pracující. Měsíčník Ministerstva Práce a Sociální Péče. R. I, číslo 3—5, 6—8. Praga 1950, 4°.
- 65) Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A, nr 36. Wyd. Wrocławskie Tow. Naukowe. Wrocław 1950, 8°.
- 66) Problemy. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom wiedzy i życia. R. 1949 (V), nr 12; R. 1950 (VI), nr 1, 8. Wyd. Spółdzielnia Wyd. «Czytelnik». Warszawa, 4°.
- 67) Przegląd Antropologiczny. Organ Polskiego Tow. Antropologicznego, tom XVI. Wyd. Pol. Tow. Antropologiczne. Poznań 1950, 8°.
- 68) Przegląd Archeologiczny. Czasopismo poświęcone archeologii przedhistorycznej. Tom XVIII, zes. 2; R. XXV. Wyd. Instytut Badania Starożytności Słowiańskich i Pol. Tow. Prehistoryczne. Poznań 1949, 4°.
- 69) Spółdzielczy Przegląd Naukowy. R. 1949 (XV), zes. 4 i zeszyt sprawozdawczy. R. 1950 (XVI) zeszyt sprawozdawczy. Wyd. Centralny Związek Spółdzielczy. Spółdzielczy Instytut Naukowy. Warszawa, 8°.
- 70) Przegląd Zachodni. R. 1949 (V), nr 7, 8, 11, 12; R. 1950 (VI), nr 1—10. Wyd. Instytut Zachodni. Poznań, 8°.
- 71) Anthropological Records. Vol. XII, nr 1—4, R. 1949, XIII, nr 1; R. 1949, XIV, nr 1; R. 1950. Wyd. University of California Press. Berkeley and Los Angeles, 4°.
- 72) Report of the United States National Museum. Rep. XXIX. Wyd. United States National Museum. Washington 1950, 8°.
- 73) Annual Report of the Bureau of American Ethnology. Nr 66, 1948/49. Wyd. Smithsonian Institution. Washington 1950, 8°.

- 74) The Slavonic and East European Review. A survey of the peoples of eastern Europe, their history, economic, development, philology and literature. Wyd. University of London School of Slavonic and East European Studies. Vol. XXVIII, nr 70—71. London 1949, 8°.
- 75) Revista di Etnografia. R. III, nr 4. Neapol 1949, 8°.
- 76) Revista del Instituto Etnológico Nacional. Vol. III, zes. 1—2. Wyd. Instituto Etnológico Nacional. Bogota 1947, 8°.
- 77) Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. R. XLI (1948), 1949. Wyd. Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Warszawa, 8°.
- 78) Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych. Tom XI, R. 1949; Tom XII, R. 1950. Wyd. Poznańskie Tow. Przyjaciół Nauk. Poznań, 8°.
- 79) Sbornik Muzea Antropologii i Etnografii, tom X, XI, XII. Wyd. Akademija Nauk Sojuza Sowetskich Socjalistycznych Respublik. Moskwa 1949, 8°.
- 80) Sbornik za Narodnij Umotworenija i Narodopis. Kn. XLIV. Wyd. B'lgarska Akademija na Naukite Etnografski Institut. Sofia, 8°.
- 81) Yidishe Shprakh. Vol. IX. New York 1949, 4°.
- 82) Slovo a Slovesnost. List Pražheko Linguistickeho kroužku. R. XII, číslo 1. Wyd. Praž. Ling. Kr. Praga 1950, 8°.
- 83) Słowo Prawdy. R. 1949 (XVII), nr 4—9, 11—12; R. 1950 (XVIII), nr 1, 2. Wyd. Polski Kościół Ewangelickich Chrześcijan Baptystów. Warszawa, 4°.
- 84) Sprawozdania z czynności i posiedzeń Pol. Ak. Um. Tom L, nr 5—9, 1949, tom LI, nr 1—3, R. 1950. Wyd. Polska Akademia Umiejętności. Kraków, 8°.
- 85) Sprawozdania P. M. A., tom II, zes. 1—4. Wyd. Państwowe Muzeum Archeologiczne. Warszawa 1949, 8°.
- 86) Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Nr I. Wyd. Poznańskie Tow. Przyj. Nauk. Poznań 1949, 8°.
- 87) Starinar. Organ Archeološkog Instituta kn. I. Wyd. Srpska Akademija Nauk. Beograd 1950, 4°.
- 88) Strażnica Ewangeliczna. Dwutygodnik poświęcony sprawom Polskiego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. R. 1949 (IV), nr 24; R. 1950 (V), nr 1—22. Wyd. Komitet Red. Pol. Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Warszawa, 4°.
- 89) Studia Ethnographica Upsaliensia. Tom II. Uppsala 1950, 4°.
- 90) Światowit. Rocznik Muzeum Archeologicznego. Tow. Nauk. Warsz. Tom XIX, (1946—7), 1948, R. XX (1948—9), 1950. Wyd. Tow. Naukowe Warszawskie. Warszawa, 4°.
- 91) Szazadok. A Magyar Törtinelní Társulat Közdönye. T. LXXXII, cv. 1—4. R. 1948. Wyd. Magyar Törtinelmi Társulat. Budapest 1949, 8°.

92) Polska Sztuka Ludowa. R. 1949 (III), nr 7—10. Wyd. Państw. Instytut Badania Sztuki Ludowej. Warszawa, 4°.

93) Tidsrift. Upplands Fornminnesförenings. R. XLVII, cz. I. Wyd. Upplands Fornminnes-Förenings. Uppsala 1949, 8°.

94) Trudy Instituta Etnografii im. I. I. Miklucho-Makłaja. Nowa seria, tom VII, VIII, Wyd. Institut Etnografii im. I. I. Miklucho-Makłaja. Moskwa 1949, 8°.

95) Volksforschung. Vierteljahresschrift des Deutschen Ausland-Instituts in Stuttgart. Tom VI, zes. 1—2, 4. Stuttgart 1942/43, 8°.

96) Výběr Neizajímavějších reportáží a článků ze světového tisku, číslo 1—12. Prag 1950, 16°.

97) Wiadomości Archeologiczne. Organ Państwowego Grona Konserwatorów Zabytków Przedhistorycznych. Tom XVII, zes. 1. Wyd. Państw. Grono Konserwatorów Zabytków Przedhistorycznych. Warszawa 1950, 4°.

98) Wiadomości Statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. R. 1949 (XXII), nr 22—24; R. 1950 (XXIII), 1—3, nr 5. Wyd. G. U. S. Warszawa, 4°.

99) Wiedza i Życie. R. 1950 (XIX), nr 1—5, 8—11. Wyd. Tow. Uniwersytetu Robotniczego. Warszawa, 8°.

100) Wierchy. Rocznik poświęcony góróm. R. 1940 (XIX) Wyd. Pol. Tow. Tatrzańskie. Kraków 8°.

101) Wieś. Tygodnik społeczno-literacki, nr 52. Wyd. Związek Samopomocy Chłopskiej. Warszawa 1949, 4°.

102) Wolność. Codzienna Gazeta Ilustrowana. R. 1949 (VI), nr 72—81, 83, 85—141. Legnica, 4°.

103) Wydawnictwa Radzieckie. Dodatek do «Biuletynu Nowości». Nr 1 (do nru 11), 2 (do nru 13), 3 (do nru 19), 5 (do nru 22). Wyd. «Dom Książki». Warszawa 1950, 4°.

104) Wydawnictwo Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego. Informator na rok 1950. Warszawa, 4°.

105) Wydawnictwo Ministerstwa Odbudowy. Nr 5. R. 1946. Nr 13, R. 1947. Nr 18, R. 1948. Wyd. Główny Urząd Planowania Przestrzennego. 4°. Warszawa.

106) Zapiski Numizmatyczne. Kwartalnik Popularno-Naukowy. R. I, nr 2—4. Wyd. Sekcja Numizmatyczna Polskiego Towarzystwa Archeologicznego. Wrocław 1949, 4°.

107) Учебные Записки. Том I. Wyd. Akademia Nauk Sojuza SSR. Moskwa 1949, 8°.

108) Österreichische Zeitschrift für Volkskunde. Tom I (53), zes. 1—8. R. 1950. Wyd. Verein für Volkskunde. Wien, 8°.

109) Ziemia. Ilustrowany Miesięcznik Krajoznawczy. Tom XXVIII, nr 12. R. 1949. (XXXX) Tom XXIX, nr 1—3. R. 1950 (XXXXI). Wyd. Polskie Tow. Krajoznawcze. Warszawa, 4°.

110) Życie i Myśl. R. I, nr 1—6. Wyd. Instytut Zachodni. Poznań 1950, 8°.

111) Życie Nauki. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom nauki i nauczania w szkołach wyższych, społecznej roli nauki i organizacji oraz sprawom Sekcji Szkół Wyższych Z. N. P. R. V. Nr 1—8. Warszawa 1950, 8°.

112) Życie Słowiańskie. Organ Komitetu Słowiańskiego w Polsce. R. 1949 (IV). Nr 10—12. R. 1950 (V). Nr 1—9. Kraków, 8°.

Wydawnictwa sprzed r. 1939, nabyte w roku 1950

113) Atheneum. Czasopismo naukowe poświęcone badaniom przeszłości ziem W. Ks. Litewskiego. Tom I—VI. Wyd. III Wydziału Tow. Przyj. Nauk. Wilno 1841, 8°.

114) Biblioteka Prehistoryczna, tom II. Wyd. Polskie Towarzystwo Prehistoryczne. Poznań 1936, 8°.

115) Biblioteka «Wisły», tom I—V, XI. Warszawa 1888, 1889, 1892, 16°.

116) Bibliotheca Radcliviana. 1749—1949. Exhibition. Wyd. Bodleian Library. Oxford 1949, 8°.

117) Occasional Contributions from the Museum of Anthropology of the University of Michigan. Nr 1, 1932; 2, 1932; 3, 1934; 4, 1934; 5, 1936; 6, 1937; 7, 1938; 8, 1939; 9, 1939; 10, 1940; 12, 1949, 14, 1949-Michigan, 4°.

118) Encyklopedia rolnictwa i wiadomości związek z niem mających. Tom I (od A—C), r. 1873; II (D—G gost.) r. 1874; III (G. gost.—K) r. 1876; IV (L—O), r. 1877; V (P—Ż) r. 1879. Red. J. T. Lubomirskiego, Ed. Stawiskiego, St. Przysiańskiego. Warszawa, 4°.

119) Unsere Heimat. Volkstümliche Schriftenreihe zur Forderung der deutschen Heimatbildung und Familienüberlieferung in Polen, zes. 8. Wyd. Historische Gesellschaft für Posen. Poznań 1939, 16°.

120) Kalendarz Lubelski na rok 1895 i 1896. Lublin, 16°.

121) Książka. Miesięcznik poświęcony bibliografii i krytyce. Rok VIII. 1908, R. I, 1905, R. XV, nr 8—12, 1922. Wyd. Zakład Bibliograficzny. Warszawa, 8°.

122) Nowa Książka. 10 zeszytów rocznie poświęconych krytyce literackiej i naukowej oraz bibliografii. Pod red. dra St. Lema. R. 1934, zes. 5—7. Warszawa, 8°.

123) Nauka Polska. Jej potrzeby, organizacja i rozwój. Tom II, 1920; III, 1929; XIV, 1931; XV, 1932. Wydawnictwo Kasy im. Miąnowskiego, 8°.

- 124) Památky. Red. Ješek Hofman. sv. I díl 1. Praga 1921, 16°.
 125) Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskie. Tom VII, 1882; XXIII, 1902; XXVI, 1905; XXVIII, 1907; XXX, 1909. Wyd. Towarzystwo Tatrzańskie. Kraków, 8°.
 126) Przewodnik Bibliograficzny. R. II, 1921 (zest. i opr. W. T. Wiślicki). Lwów—Warszawa 1926, 8°.
 127) Roczniki Historyczne. R. III, 1927; VII, 1931, IX, zes. 2, 1933; XIV, zes. 1, 1938; XV, zes. 1, 1939; XVIII, 1949. Wyd. Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk. Poznań, 4°.
 128) Rocznik Wołyński. Tom I. Równe 1930, 8°.
 129) Wierchy. Rocznik poświęcony górcom. R. 1936 (XVI). Wyd. Pol. Tow. Tatrzańskie. Kraków, 8°.

Dzieła

- 1) Educational Approaches to Rural Welfare. Wyd. Food and Agriculture Organization of the United Nations and Inter-American Institute of Agricultural Sciences. Costa Rica 1949, str. 51, 4°.
 2) Aseńko Józef, Generalna Instrukcja Inwentaryzacyjna. Warszawa 1947, str. 23, 8°.
 3) Balassa Ivan, A népajzi Múzeum Favillagyűjteménye. Budapest 1950, str. 41. A népajzi Múzeum Füzetek, sz. 13, 8°.
 4) Barbae Lăzăreanu, Eminescu, am'al Cartii. Bukareszt 1950, str. 17, 8°. Analele Academiei Republicii Populare Române. Seria C, tom I, nr 5.
 5) Bárczi Géza, Régi magyar nyelvjárások. Budapest 1947, str. 32, 8°.
 6) Batowski Henryk, Zwięzły zarys dziejów Słowiańszczyzny. Kraków 1948, str. 198, nlb 7, map 14, 8°.
 7) Brückner Aleksander, Dzieje kultury polskiej. Tom IV. Kraków—Warszawa 1946, 8°, str. XVI, 639.
 8) Burton George Adams, Constitutional history of England. London 1941, 8°, str. XVII, 600.
 9) Czekanowski Jan, Klimek Stanisław, Mydlarski Jan, Sulimirski Tadeusz, Żejmo—Żejmis Stanisław, Człowiek, jego rasy i życie. Warszawa 4°, str. 574.
 10) Constantinescu-Jaşi, Din activitatea lui Christo Botev si a altor revolutionari Bulgarii la Bucureşti. Rzym 1950, 8°, str. 70.
 11) Chodzidło Tadeusz, Mieszkanie u Jakutów. Lublin—Kraków 1947, str. 30, 8°. (Odbitka z XXXVII tomu Ludu).
 12) Centenaris Kiallitas 1848—1948. Wyd. Történelmi Emlékbi-zottság. 8°, str. 119, nlb 1, tab. 16.
 13) Cholewa M. Cz. Stroje Ludowe Ziemi Sądeckiej. Nakł. Pol. Tow. Ludoznawcze. Lublin 1946, 16°, str. 26.

- 14) Constantinescu-Jaşi, Din activitatea lui Christo Botev sia altor revolutionari Bulgarii la Bucureşti. Bukareszt 1950, 8°, str. 50. Wyd. Academia Republicii Populare Romane.
 15) British Council, Recent British Scientific and Technical Publications. Warszawa 1949, 4°, str. 16.
 16) Czekanowski Jan, Antropologia Polska 1919—1939. Warszawa 1948, 8°, str. 221. Tow. Naukowe Warszawskie. Wydział IV. Nauk Biologicznych.
 17) Czekanowski Jan, Polska — Słowiańszczyzna. Perspektywy antropologiczne. Warszawa 1948, str. 389, VIII.
 18) Czekanowski Jan, Polska synteza slawistyczna w perspektywie ilościowej. Kraków 1947, 8°, str. 50. Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego, seria II, tom XXXXVI, nr 2.
 19) Czekanowski Jan, Zagadnienia Antropologii. Toruń 1948, 8°, str. 107, nlb 6.
 20) Czekanowski Jan, St. Klimek, J. Mydlarski i in., Człowiek, jego rasy i życie. Tom I. Warszawa, 4°, str. 574.
 21) Dąbrowska-Zakrzewska Mirosława, Procesy o czary. Lublin 1947, 8°, str. 69, nlb 2.
 22) Degener Otto, Naturalist's south pacific expedition Fiji, Honolulu, Hawaii 1949, 8°, str. 303, nlb 7.
 23) Dégh Linda, A magyar népi színjáték kutatása. Budapest 1947, 8°, str. 31.
 24) Dekowski Jan Piotr, Zwyczaje weselne w powiecie Opoczyńskim. Lublin 1948, 8°, str. 211—300 (nadbitka z Prac i Mat. Etn., tom VII).
 25) Dąbrowska Agnieszka, Strój Jacków Jabłonkowskich. Lublin—Kraków 1947, 16°, str. 37. (odbitka z VII tomu Prac i Mat. Etn.).
 26) Dybczyński Tadeusz, Ameryka Środkowa. Warszawa, 4°, str. 114. Wielka Geografia Powszechna.
 27) Dybczyński Tadeusz, Półwysep Bałkański. Warszawa 4°, str. 138. Wielka Geografia Powszechna.
 28) Dvornik Frances, The mankind of Central and Eastern Europe. London 1949, 8°, str. IV, 350, nlb 3.
 29) Dzierżykray-Morawski Józef, Literatura hiszpańska. Warszawa, 4°, str. 684—1116. Cykl: Wielka Literatura Powszechna.
 30) Dybowski B., O Syberii i Kamczatce. Cz. I. Podróż z Warszawy na Kamczatkę. Warszawa—Kraków, 8°, str. XX, 562.
 31) Dyosegi W., Berestowaja Posuda u Mandżuro-Tunguzow i metody jej izgotow'enija. Budapest 1950, 8°, str. 20. A Népajzi Múzeum Füzetek, sz. II.
 32) Edit Fél, A magyar népi társadalom életém kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 39.

- 33) Fischer Adam, Ryszard Wincenty Berwiński. Lublin—Kraków 1947, 8°, str. 19. Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze.
- 34) Fischer Adam, Zorian Dołęga Chodakowski. Lublin 1946, 16°, str. 20.
- 35) Frankowska Maria, Regionalne Muzea Ludoznawcze w Polsce. Lublin 1946, str. 34. Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze, 16°.
- 36) Galon Rajmund, Austria. Warszawa 4°, str. 89. Wielka Geografia Powszechna.
- 37) Garvin Paul, Recenzja Milewskiego (pracy). American Anthropologist. Evanston, 8°, str. 405—408.
- 38) Gorzuchowski Stanisław, Półwysep Iberyjski. Warszawa 4°, str. 150. Wielka Geografia Powszechna.
- 39) Górski Karol, Państwo Krzyżackie w Prusach. Gdańsk—Bydgoszcz 1946, 8°, str. 295.
- 40) Grabowski Tadeusz, Brazylia i jej dzieje. Kraków 1947, 8°, str. 125, nlb 6. Biblioteka Szkoły Nauk Politycznych U. J., nr 10. Wyd. Uniwersytet Jagielloński.
- 41) Greeman Emerson F. A., Far showing clay slip in the south-eastern Michigan Woodland Pattern. 1949, 16°. (Odbitka z Papers of the Michigan Academy of Sciences, Arts and Letters vol. XXXIII, 1949, str. 255—257, tab. 1).
- 42) Greeman Emerson F., The Killarney sequence and its old world connections. (Odbitka z Papers of the Michigan Academy of Sciences, Arts and Letters, vol. XXXII, 1948, str. 313—319, tab. 6), 16°.
- 43) Green Amos Pr., The level in stone and steel tools. (Odbitka z Papers of the Michigan Academy of Sciences, Arts and Letters, vol. XXXII, 1948, str. 307—312, tab. 1), 16°.
- 44) Grycz Józef, Bibliotekarstwo praktyczne w zarysie. Kraków 1945, 8°, str. 232.
- 45) Gumplowicz Władysław, Australia i Oceania. Warszawa, 4°, str. 179. Wielka Geografia Powszechna.
- 46) Visitors Guide. Wyd. Bodleian Library. Oxford 1950, 16°, str. 15, nlb 1.
- 47) Gunda Béla, A magyar gyűjtögetős és zsákmányoló gazdálkodás kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 23.
- 48) Györffy György, Krómkának és magyar őstörténet. Budapest 1948, 8°, str. 189, nlb 2.
- 49) Györffy György, A kun es kaman nepnek eredetemk keresenez. Budapest 1948, 8°, str. 19.
- 50) Halban Leon, O potrzebie badań etno-socjologicznych nad religijnością. Nakł. Pol. Tow. Ludoznawcze. Lublin 1946, 16°, str. 30.
- 51) A history of the teaching of anatomy in Oxford. Oxford 1950, 8°, str. 81, tabl. 21.

- 52) Jordan Jorgau, Influence Rusesti Asupra Limbii Române. Bukareszt 1950, 8°, str. 72. Analele Academiei Republicii Populare Române, sectio C, tom I, nr 4.
- 53) Janáček Leoš, Po zarostlém chodníčku. Brno, 4°, str. 53, nlb 3.
- 54) Janáček Leoš, Lasšké Tance. Brno 1948, 4°, str. 43, nlb 5.
- 55) Karacewa L., Ženszczyna w kołchozach — bolszaja siła. Ogiz 1949, 16°, str. 67, nlb 1.
- 56) Krzyżanowski Julian, Morfologia Bajki. Nakł. Pol. Tow. Ludozn. Lublin—Kraków 1947, 16°, str. 29. (Odbitka z Ludu, tom XXXVII).
- 57) Katalog Wydawnictw Instytutu Zachodniego. Poznań 1949, 8°, str. 16.
- 58) Katalog Wydawnictw Muzycznych. Warszawa 1948, 16°, str. 20.
- 59) Katalog Wydawnictw Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Wrocław 1950, 16°, str. 68.
- 60) Katalog Wystawy Garncarnstwa i Wycinanek Regionów woj. Łódzkiego. Łódź 1948, 8°, str. 15, nlb 1. Wyd. Spółdz. Pracy Zw. Pol. Artystów Plastyków w Łodzi.
- 61) Katalog Wystawy Objazdowej Sztuki i Rękodziela Ludowego. Wyd. Minist. Kultury i Sztuki — Centralne Biuro Wystaw Artystycznych. Bydgoszcz 1950, 16°, str. 16.
- 62) Kiersnowski Ryszard, Legenda Winety. Studium historyczne. Kraków 1950, 8°, str. 170, tabl. 1, mapy 2. Biblioteka Studium Słowiańskiego U. J., seria A.
- 63) Kostrzewski Józef, Przyczynek do dawności niektórych wytworów Pol. Kultury Ludowej. 8°, str. 18. Wyd. Pol. Tow. Lud. Lublin 1946.
- 64) Koswen M. O. Matriarchat. Moskwa—Leningrad 1948, 8°, str. 329.
- 65) Kovács K., László, A magyar állattartás kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 24.
- 66) Kovács K. László, A magyar földművelő gazdálkodása kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 39.
- 67) Kovács K. László, A magyar népi közlekedés kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 23.
- 68) Kraszewski J., Litwa, tom I. Warszawa 1947, 8°, str. 439.
- 69) Kresz Mária, A magyar gyermekjáték kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 24.
- 70) Landsfeld Herman, Lidove hrnčerstvi a džbankarstvi. Praga 1950, 8°, str. 341.
- 71) Papp László, Vezérfonal a népi jogélet kutatásához. Budapest 1948, 8°, str. 80.
- 72) Lehr-Splawiński Tadeusz (red.) Słownik Języka Polskiego, tom I (A—K). Warszawa, 4°, str. XI, 1791.

- 73) Lehr-Splawiński Tadeusz, O pochodzeniu i praojczyźnie Słowian. Wyd. Instytut Zachodni. Poznań 1946, 8°, str. 237, map 7.
- 74) Lenin W. I., Karl Marx. 1949, 16°, str. 38 nlb 2.
- 75) Lenin W. I. O prawe nacij na samoopredelenije. Ogiz 1949, 16°, str. 66, nlb 2.
- 76) Lewiński Jan, Afryka południowa, Warszawa, 4°, s r. 197. Wielka Geografia Powszechna.
- 77) Loth J., Gorzuchowski St., Europa, tom I. Warszawa, 4°, str. 108, 52, 129, VI. Wielka Geografia Powszechna.
- 78) Das Lied der Völker. Gesamt-Ausgabe in drei Bänden herausg. Moller H., tom I, str. 325, VIII, II, str. 329, VIII, III, str. 275, VIII. Mainz—Leipzig—London—Brüssel—Paris, 4°.
- 79) Lörincze Lajos, Földrajzinév-Gyűjtésünk. Budapest 1949, 8°, str. 23.
- 80) Lörincze Lajos, A tolma — Baranyai (vont Bukovinai) székeleyek névadási szokásaihoz. Budapest 1949, 8°, str. 16.
- 81) Macovischi Eugen, Frédéric Chopin. Bukareszt 1950, 8°, str. 13. Analele Academiei Republicii Populare Române. Seria C, tom I, nr 6.
- 82) Manga János, Nágrádi Dudások. Budapest 1950, 8°, str. 29. A Néprajzi Múzeum Füzetei, sz. 12.
- 83) Mann Maurycy, Literatura włoska. Warszawa, 4°, str. 85—754. Cykl: Wielka Literatura Powszechna.
- 84) Markiewicz Henryk, Materializm historyczny, a nauka o literaturze. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Wrocław 1950, 8°, str. 24.
- 85) Marót Károly, Beszámoló a III Nemzetközi anthropological és ethnological kongresszusról. Budapest 1948, 8°, str. 11.
- 86) Marót Károly, A népköltészet elmélete és Magyar problémái. Budapest 1949, 8°, str. 23.
- 87) Materiały i przyczynki. Wyd. C. Z. S. Spółdzielczy Instytut Naukowy, Warszawa 1950, 4°, str. 74, nlb 5 (powielane).
- 88) Bonafous Matthieu, Yo-san-fi-tok. L'art a'clever les vers à soie au Japon. Paryż, Turyn 1848, 8°, str. 152, tabl. 2, pl. 49.
- 89) Meggers Betty J., The beal-steer collection of pottery from Marajó. Brazil 1947, 16°, str. 193—213, tabl. 4 (odbitka z Papers of the Michigan Academy of Science, Arts and Letters, vol. XXXI, 1947).
- 90) Mentefell Tadeusz, Dzieje wczesnego średniowiecza. Warszawa, IV, str. 254—466. Wielka Historia Powszechna.
- 91) Michałowski Kazimierz, Zbiory Sztuki Starożytnej. Wyd. Muzeum Narod. Warszawa 1949, 8°, str. 95, nlb 1.
- 92) Malán Mihály, Az élő magyarság embertani kutatása. Budapest 1947, 8°, str. 36.
- 93) Modrzewska Krystyna, Rasy i Ludy. Warszawa 1948, 16°, str. 47.

- 94) Muszyński Jan, Atlas roślin leczniczych. Łódź 1948, 8°, str. 89. Wyd. «Poligrafika».
- 95) Muzeum Wielkopolskie. Oddział w Rogalinie. Poznań 1949, 16°, str. 7, nlb 9.
- 96) Neustupný Jiří, Otázky Dnešního Musenictví. Praha 1950, 16°, str. 207, nlb 20.
- 97) Nikolski W. K., Proischoženije religii. Moskwa 1949, 8°, str. 87.
- 98) Nilsson Nils Ake, Die Apollonius-Erzählung in den Slavischen Literaturen. Uppsala 1949.
- 99) Nitsch Kazimierz, Studia z historii polskiego słownictwa. Kraków 1948, 8°, str. 191. Rozprawy Wyd. Filologicznego PAU, tom LXVII, nr 6.
- 100) Nosek Stefan, Znaleźiska w Biskupinie, a współczesna kultura ludowa Słowian. Lublin 1946, 8°, str. 26 (odbitka nr 9 z XXXVI tomu «Ludu»).
- 101) Nowakowski Stanisław, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich. Warszawa, 4°, str. 595. Wielka Geografia Powszechna.
- 102) Ossowski Stanisław, Więź Społeczna i Dziedzictwo Krwi. Warszawa 1948, 8°, str. 287, nlb 3.
- 103) Palotay Gertüd, A magyar népviselet kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 12.
- 104) Palotay Gertüd, A magyar népművészet kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 16.
- 105) Pastuszenko Jan, Koszykarstwo wiklinowe. Warszawa 1948, 16°, str. 68.
- 106) Pedersen Anna, J satid øg Høst. Kopenhaga 1950, 8°, 126.
- 107) Pietruszyńska Jadwiga, Dudy Wielkopolskie. Poznań 1936, str. 80, 8°. Archiwum Etnograficzne Instytutu Zachodnio-Słowiańskiego Uniw. Pozn., zesz. 2.
- 108) Piwarski Kazimierz, Czasy Wojen Religijnych. Warszawa, 4°, str. 391—610, 175. Wielka Historia Powszechna.
- 109) P. K. P. G. Nomenklatura Zawodów na rok 1951. Warszawa 1950, 4°, str. 32.
- 110) Pomorze Zachodnie. Wydawnictwo Zbiorowe pod red. Janusza Deresiewicza (cykl: Ziemia Staropolska), tom II, cz. I, str. 583, nlb 3, mapa 1; tom II, cz. II, str. 319, nlb 1. Wyd. Instytut Zachodni. Poznań 1949, 8°.
- 111) Poniatowski Eugeniusz, Duchowieństwo a sprawa Polska na Górnym Śląsku (w. XIX—XX). Katowice 1950, 8°, str. 62.
- 112) Poniatowski Stanisław, Metoda badania genezy wytworów kulturowych w etnologii. Lublin 1946, 16°, str. 27.
- 113) Porębowicz i Battaglia Forst O. Literatura francuska. Warszawa, 4°, str. 273—682.

114) Przeworska Janina, Początki pracy ludzkiej. Warszawa 1949, 8°, str. 169, nlb 1.

115) Przeworski Stefan, Azja Zachodnia. Warszawa, 4°, str. 285. Wielka Geografia Powszechna.

116) Questionnaire Auxiliaire nr 3 du Museum de la Vie Vallone, 4°, str. 3.

117) Reinfuss Roman, Łemkowie jako grupa etnograficzna. Lublin—Kraków 1947, 16°, str. 210.

118) Reinfuss Roman, Pogranicze Krakowsko-Góralskie w świetle dawnych i obecnych badań etnograficznych. Lublin 1946, 16°, str. 36.

119) Renaud Paulian, Les Corylohidæ d'Afrique (Coleoptera). Dakar 1950, 4°, str. 124. Memoires de l'Institut Français D'Afrique Noire, nr 12.

120) Rosen-Przeworska Janina, Społeczna funkcja odzieży. Warszawa 1949, 8°, str. 297—310, tabl. 8.

121) Rosetti Al, Observatii asupra Limbi lui Miron Costin. Bukareszt 1950, 8°, str. 22. Wyd. Academia Republicii Populare Române.

122) Rozwadowski Jan, O zjawiskach i rozwoju języka. Wyd. Tow. Miłośn. jęz. polskiego. Kraków 1950, 8°, str. 229, nlb 1.

123) Rozwadowski Jan, Studia nad nazwami wód słowiańskich. Kraków 1948, 8°. Prace onomastyczne nr 1, wyd. PAU.

124) Rzeuska Maria, «Chłopi» Reymonta. Nakł. Tow. Nauk. Warsz. Wyd. I Jęz. i Hist. Literatury. Warszawa 1950, 4°, str. 264.

125) Sacleux Ch., Dictionnaire Français-Swahili. Paryż 1949, 4°, str. 753, nlb 10. Travaux et Memoires de l'Institut d'Ethnologie. LIV.

126) Seweryn Tadeusz, Ikonografia etnograficzna. Lublin—Kraków 1947. Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze, 16°, str. 134.

127) Seweryn Tadeusz, Kryterium wzorców w badaniach pierwocin kultury. Kraków 1945, 8°, str. 1. (Odbicie ze Sprawozd. PAU, tom 46, nr 9, str. 252—3).

128) Seweryn Tadeusz, W nauce u zwierząt. Lublin 1946, 8°, str. 39.

129) Seweryn Tadeusz, Rozdroża Sztuki Ludowej. Wyd. Centr. Instytut Kultury. Warszawa 1948, 8°, str. 143, tabl. 16.

130) Niżnaja Sileszija i Gorod Vroclav. Wrocław 1948, 16°, str. 50, nlb 1, tabl. 14.

131) Skład osobowy i spis wykładów na rok akademicki 1949/50. Wyd. Uniwersytet Łódzki. Łódź 1950, 8°.

132) Słownik Rosyjsko-polski i Polsko-rosyjski, tom I, str. 839, nlb 1, tom II, str. 666. Warszawa 1949, 8°.

133) Sosnowski K., Przewodnik po Beskidach Zachodnich. I. Beskid Śląski i Żywiecki. Wyd. Pol. Tow. Tatrzańskie. Kraków 1948, 16°, str. 320, nlb 12.

134) Działowy spis czasopism wychodzących w Polsce. Wyd. Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk. Warszawa 1950, 4°, str. 40.

135) Narodowy spis ludności. Arkusz mieszkaniowo-ludnościowy. Cz. I, spis mieszkań. Poznań 1950, 4°, str. 4. Wyd. Główny Urząd Statystyczny — Biuro Spisów.

136) Srokowski Stanisław, Podział administracyjny Rzplitej Polski. Warszawa 1948, 8°, str. 307. Biblioteka Samorządowca, nr 77.

137) Srokowski Stanisław, Pomorze Zachodnie. Gdańsk 1947, 8°, str. 258, 1 mapa. Wyd. Instytutu Bałtyckiego.

138) Stalin Józef, Recz na perwom wsesojuznom sowieszczanii stachanowcew. Ogiz 1948, 16°, str. 17, nlb 3.

139) Stalin Józef, Recz na predwybornom sobranji itd. Ogiz 1946, 16°, str. 23, nlb 1.

140) Stalin Józef, W sprawie marksizmu w językoznawstwie (art. Sztandaru Ludu. R. VI, nr 170 (1809)). Lublin 1950, 4°, str. 8.

141) Stojanowski Karol, Antropologia prehistoryczna Polski. Kraków 1948, 8°, str. 56. Prace i Materiały Antropologiczne, tom II, zesz. 1.

142) Stelmachowska Bożena, Na drodze do teorii sztuki ludowej. Lublin 1946, 16°, str. 24.

143) Stelmachowska Bożena, Zdobnictwo Ludowe Ziemi Pyrzyckiej. Poznań 1946, 4°, str. 45. Wyd. Instytut Zachodni.

144) Stone Doris Z., The boruca of Costa Rica. Cambridge 1949, str. 50, VIII, nlb 12, 8°. Papers of the Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology. Harvard University, vol. XXVI, nr 2.

145) Stopa Roman, Archaizm kultury buszmeńskiej. Lublin—Kraków 1946, 8°, str. 28 (odbitka z 37 tomu Ludu).

146) Szafer Władysław, Zarys geografii roślin. Warszawa 1949, 8°, str. 409. Spółdzielnia Wydawnicza «Czytelnik».

147) Szalnoky Lajos, A néprajzi Múzeum Sokac Guzsalyac. Budapest 1950, 8°, str. 23. A Néprajzi Múzeum Füzetel. sz. 10.

148) Szanter Stanisław, Socjologia kobiety. Warszawa 1948, 8°, str. 452.

149) Szczotka Stanisław, Materiały do hodowli owiec w XVIII w. (Nadbitka z Prac i Mat. Etnogr., tom VII, str. 405—431). Wyd. Pol. Tow. Ludoznawcze Lublin 1948, 8°.

150) Szendrey Akos, A magyar néphit kutatása. Budapest 1948 8°, str. 35.

151) Sztuka gotycka w Muzeum Narodowym w Warszawie 1947 r. Warszawa 1947, 8°, str. 10, nlb 2.

152) Dolny Śląsk. Praca zbiorowa pod red. Kiriya Sosnowskiego, Mieczysława Suchockiego (cykl: Ziemie Staropolskie, tom I, cz. I). Wyd. Instytut Zachodni. Poznań 1948, 8°, str. 468, nlb 10.

153) Śliwa Wanda. Legendy i opowiadania lubelskie, cz. I, str. 54, nlb 2, cz. II, str. 54, nlb 2. Lublin 1948, 16°. (Przedruk z «Życia Lubelskiego»).

- 154) Tálasi István, Néprajzi életünk kibontakozása. Budapest 1948, 8°, str. 24.
- 155) Taszycki Witold, Dawności tzw. Mazurzenia w jęz. polskim. Warszawa 1948, 8°, str. 33.
- 156) Thieme P. Frederick, Lumber breakdown caused by erect posture in man. Michigan 1950, 8°, str. 43. Anthropological Papers Museum of Anthropology University of Michigan, nr 4.
- 157) Tome A., Puskin, făcile peste vremuri. Bukareszt 1950, 8°, str. 21. Analele Academiei Republicii Populare Române. Sectia de stiinte, istorice, filozofice si economico-juridice. Sectia C, tom I, nr 3.
- 158) Urbanek Adolf, Legenda I Zv. Kristiana dil I, II, cz. II. Praga 1948.
- 159) Ustaw Professionalnych Sojuzow S. S. R. Profizdat 1949, 16°, str. 17.
- 160) Vajkai Aurél, Elet a eserszegtamajázban. Budapest 1949, 8°, str. 19.
- 161) Vajkai Aurél, A magyar népi építkezés és lakás kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 43.
- 162) Vajkai Aurél, A magyar népi orvoslás kutatása. Budapest 1948, 8°, str. 26.
- 163) Vajkai Aurél, A magyar népi táplálkozás kutatása. Budapest 1947, 8°, str. 16.
- 164) Vajkai Aurél, Népiink természetismerete. Budapest 1948, str. 19.
- 165) Wakarelski Chr., Christo Botew v bilgarskóto narodno tvorczestwo. Sofia 1949, 8°, str. 24. (Odbitka z «Sbornik Christo Botev» 1949, str. 451—475).
- 166) Social Welfare in Rural Communities. Wyd. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Waszyngton 1945, 4°, str. 20.
- 167) Wegner Jan, Arkadia. Wyd. Muzeum Narodowe w Warszawie. Warszawa 1948, 8°, str. 74. tabl. 37, mapa 1.
- 168) Weiss Richard, Das Alpwesen Graubünders. Zürich 1941 4°, str. 385, nlb 31.
- 169) Velney Jones H., Notes on the manufacture of cedav-bark mats by the Chippewa Indians 1948 8°, str. 22, tabl. 2. (Odbitka z Papers of Michigan Academy of Sciences, Arts and Letters, vol. 32, rok 1946, str. 341—366).
- 170) White Leslie, A Miscellaneous notes on the Kereson Pueblos. 1948, 8°, str. 8 (Odbitka z Papers of Michigan Academy of Sciences, Arts and Letters, vol. 32, rok 1946, str. 365—373).
- 171) Wielhorski Władysław, Polska a Litwa. Stosunki wzajemne w biegu dziejów. Londyn 1947, 8°, str. 375, IV.

- 172) Wystawa Czechosłowackiej Sztuki Ludowej. Warszawa 1949, 8°, str. 59, nlb 33.
- 173) Zakrzewski Kazimierz, Dzieje Bizancjum. Warszawa 4°, tsr. 253. Wielka Historia Powszechna.
- 174) Znamierowska-Prüfferowa Maria, Ochrona zabytków kultury ludowej. Poradnik. Warszawa 1947, 8°, str. 48.
- 175) Jahn Yilji, Poznani a život. Praga 1948, 8°, str. 241.

Dzieła wydane przed r. 1939 a nabyte w roku 1950

- 176) Sztuka Ludowa nr 1. Nakł. Polska Akademia Umiejętności, Kraków 1931, 4°.
- 177) Album «Ziemi». Typy ludowe. Tom II. Warszawa, 4°, str. 35.
- 178) Andrew Chatto William, Facts and speculations on the origin and history of playing cards. Londyn 1848, 8°, str. 343, 8.
- 179) Antosiewicz W., Jakimowicz i in., Badania prehistoryczne w woj. Śląskim, w roku 1933. Kraków 1935, 4°, str. 88, tabl. 15, mapa 1. P. A. U. Wyd. Śląskie, Prace Prehistoryczne nr 1.
- 180) Bahr Paul, Eine Reise an den Vierwaldstätter See. Zellen-dorf 1909, 4°, str. 21.
- 181) Bargeher Ernst, Eingeweide Lebens- und Seelenkräfte des Lebensinneren. Berlin—Leipzig 1931, 8°, str. 444, XV.
- 182) Bell Henrich, Das Judentum in der Musik. Berlin—Leipzig 1926, 8°, str. 240, nlb 1.
- 183) Bindzel Theodor, Von Agrigent nach Syrakuz 1890, 4°, str. 27.
- 184) Bindzel Teodor, Reiseerinnerungen von Sicilien. Schneide-mühl 1887, 4°, str. 34.
- 185) Bode W., Kühnel E., Vorderasiatische Knüpftteppiche aus alterer Zeit. Lipsk 1914, 8°, str. 260, VI.
- 186) Boll Franz, Sternglaupe und Sterndeutung. Die Geschichte und das Wesen der Astrologie. Berlin 1926, 8°, str. 211, XII, tabl. 20, mapa 1.
- 187) Brandler-Pracht Karl, Tattwische und Astrale Einflüsse. Ber-lin 1924, 8°, str. 229.
- 188) Bruce Edward C., The century: its fruits and its festival. Philadelphia 1877, 8°, str. 252, nlb 4.
- 189) Brückner Aleksander, Z dziejów języka polskiego. Lwów 1903, 16°, str. 136.
- 190) Brückner Aleksander, Kazania średniowieczne. Nakł. P. A. U. Kraków 1895.
- 191) Budownictwo ludowe w pow. ropczyckim w Małopolsce. Kraków 1935, 4°, str. 28, nlb 1, tab. 28.

- 192) Buschan Georg, Die Völker Asiens, Australien und der Süd-inseln. Tom III. Berlin 8°, str. 1078, XXIII.
- 193) Bystron Stanisław, Kultura Ludowa. Warszawa 1936, 8°, str. 462, nlb 1.
- 194) Chrostowski Tadeusz, Parana. Wspomnienia z podróży w 1914 r. 8°, Poznań—Warszawa 1922, str. 237, nlb 1. Na Dalekich Ładach i Morzach. Biblioteka Podróży, Przygód i Odkryć. Tom I.
- 195) Cunow Heinrich, Geschichte und Kultur des Inkareiches. Amsterdam 1936, 8°, str. 208, XV, il. 4.
- 196) Czubryński Antoni, Mistrz Twardowski. Warszawa 1930, 8°, str. 144, nlb 5.
- 197) Dąbrowski, Odkrycie Głowy na Lubelszczyźnie, str. 27, 8°.
- 198) Degener Otto, B. S., M. S. Flora Hawaiensis, ks. 1—4. New York 1935, 8°, str. nlb.
- 199) Dzierżawski Augustyn, Okalina i Czernikow. Warszawa 1929, str. 100.
- 200) Ferns and Flowering Plants of Hawaii National Park. Honolulu, Hawaii 1930, 8°, str. 312, XV, nlb 1.
- 201) Fisch Richard, Eine Wanderung nach den Trümmern von Ostia. Berlin 1898, 4°, str. 37.
- 202) Fischer Adam, Etnografia dawnych Prusów. Gdynia 1937, 8°, str. 53, IV.
- 203) Fischer Adam, Połabianie. Lwów—Warszawa 1932, 8°, str. 40, mapa 1. Etn. Słow. nr 1.
- 204) Fischer Arthur, Chr., Die Kulturelle und Völkische Bedeutung des Sudetendeutschen Handwerk. Würzburg—Aumühle 1939, 8°, str. 116, nlb 11. Das Deutsche Handwerk in der Welt. zesz. 3.
- 205) Führer durch das Museum für Volkskunde. Berlin 1908, 16°, str. 272, mapa 1. Wyd. Königliche Museen zu Berlin.
- 206) Hertzberg H., Reise-Erinnerungen aus Westpreussen. Halle 1906, 8°, str. 30.
- 207) Hansen Forstander J. J., Storre Danske Landburg. Kopenhaga 1930, 4°, str. 738.
- 208) Hansson Ola, Jasnowidze i wróżbici. Warszawa 1905, 16°, Biblioteka Tyg. Ilustrowanego nr 16.
- 209) Jafter Arno, Die Geschichte der Askanischen Kolonisation in Brandenburg. Breslau 1934, 4°, str. 146, nlb 2.
- 210) Hirts Ferdinand, Deutscher Südosten, cz. I, str. 128, tabl. 16, cz. II, str. 128, tabl. 32. Breslau 1928, 8°.
- 211) Hjalmar Russleb, Steinbeil und Hünengrab. Hamburg 1929, 8°, str. 202, nlb 3.
- 212) D'Humiac Michael, Wielkie Legendy Ludzkości. Warszawa 1904, 16°, str. 156.

213) Kanngiesser Peter F., Geschichte von Pommern auf das Jahr 1129, tom I. Greisswald 1824, 8°, str. 852, IX. Verkehrungsgeschichte der Pommern zum Christenthume.

214) Kerckhoff Paul, Reiseerinnerungen aus Sicilien. Berlin 1894, 8°, str. 30.

215) Kietlicz-Rayski Konstanty, Sztuka góralska na Podhalu. Lublin 1928, 16°, str. 72, XXIV.

216) Kochanowski J. K., Echa prawicku. Warszawa 1910, 8°, str. 149, XXII, nlb 1.

217) Kolberg Oskar, Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce. Seria I. (Pieśni ludu polskiego). Kraków 1857, 8°, str. 448, nlb 28, tablic 9.

218) Kolberg Oskar, Lud. Jego zwyczaje itd. Seria II. (Sandomierskie). Kraków, 8°, str. 283, nlb 4.

219) Kolberg Oskar, Lud. Jego zwyczaje itd. Seria XIII. (W. Ks. Poznańskie, cz. 5). Kraków 1880, 8°, str. 212, XV.

220) Kolberg Oskar, Lud. Jego zwyczaje itd. Seria XV. (W. Ks. Poznańskie, cz. 7). Kraków 1882, 8°, str. 323, VI, nlb 1.

221) Kolberg Oskar, Lud. Jego zwyczaje itd. Seria XVIII. (Kieleckie, cz. I). Kraków 1885, 8°, str. 242, II, nlb 2.

222) Kolberg Oskar, Lud. Jego zwyczaje itd. (Kaliskie, cz. I). Kraków 1890, 8°, str. 271, V.

223) Kozłowski Leon, Starsza epoka kamienna w Polsce. Poznań 1922, 8°. Prace Komisji Archeologicznej. Wyd. Pozn. Tow. Przyj. Nauk, tom I, zesz. 1.

224) Lehmann Rudolf, Aus der Vergangenheit der Niederlausitz. Senftenberg 1925, 8°, str. 226, mapa 1.

225) Lochner Rudolf, Ostdeutsche Siedlung und Entwicklung. Böhmen 1930, 8°, str. 32.

226) Lüpkes W. Ostfriesische Volkskunde. Emden 1925, 8°, str. 399, XV, nlb 1.

227) Majewski Erazm, Nauka o cywilizacji. Warszawa 1908, 8°, str. 332, VII.

228) Makarczyk Janusz, Liberia, Liberyczyk, Liberyjka. Warszawa 1936, 8°, str. 116.

229) Malinowski Bronisław, Życie seksualne dzikich z północno-zach. Melanezji. Warszawa 1938, 8°, str. 504, LI.

230) Mazurowski Zygmunt, Cisownicka Pieśń Ludowa. Praca poświęcona idei regionalizmu polskiego. Łuków 1927, 16°, str. 109, nlb 1.

231) Meyn Z., Die Richtige Würdigung des Peru-Guano in der Landwirtschaft für den Rest des Jahrhundert. Halle 1872, 8°, str. 60.

- 232) Moszyński Kazimierz, Atlas Kultury Materialnej, zesz. 1, map 1—8, rok 1934, zesz. 11, map 1—12, rok 1935, zesz. III, map 1—10, rok 1936. Wyd. Pol. Ak. Umiejętności. Kraków, 4°.
- 233) Mühlmann Wilhelm, Rassen- und Völkerkunde. Braunschweig 1936, 8°, str. 596, VIII.
- 234) Obrębowicz K., Krótki zarys budownictwa wiejskiego. Warszawa 1886, 8°, str. 245, nlb 2.
- 235) Pawlikowski Jan Gwalbert, O lice ziemi. Warszawa 1938, 4°, str. 399, XVI.
- 236) Perugini Mark Edward, A pageant of the dance and ballet. London 1935, 8°, str. 318, VIII.
- 237) Platz Ks., Człowiek, jego pochodzenie, rasy i dawność. Warszawa 1892, 8°, str. 862, XII, III, nlb 1.
- 238) Plenzat Karl, Ostpreussische Volkslieder. Leipzig 1927, 16°, str. 123, nlb 4.
- 239) Prašak Vilém, Slovenské Lidové výšivky. Bratislava 1935, 4°, str. 368, nlb 1, tabl. 28. Nakł. Vědeckých Ustavu Města Bratislavy.
- 240) Radliński J., Historia nauki o człowieku (Historia antropologii). Tom I: Czasy przedhistoryczne i starożytne, cz. I. Warszawa 1902. Wyd. «Poradnictwo dla czytających książki», str. 121, nlb 6.
- 241) Radzikowski St. Eliaz, Styl Zakopiański. Kraków 1901, 8°, str. 59, nlb 1.
- 242) Rein Walter, Weilburger Liederbuch, cz. I. Frankfurt a. Main 1938, 16°, str. 64.
- 243) «Die Reisen des Kaisers Augustus» in Geschichte und Dichtung. Barmen 1903, 4°, str. 11.
- 244) Riesendrucke von Kunst und Leben in Italien. Tom II, str. 22. rok 1902, III, str. 22, r. 1903, IV, str. 24, r. 1905, V, str. 15, r. 1905, VI, str. 26, r. 1906, Helmstadt, 8°.
- 245) Sauvage Jean. Eine Reise nach Paris. Berlin 1900, 8°, str. 44.
- 246) Schneider Max u. Giebs T., Schlesische Volkslieder. Breslau 1924, 16°, str. 110, nlb 1.
- 247) Schröder Eduard, Deutsche Namenkunde. 1938, 8°, str. 342, II.
- 248) Sedlaczek Ludomir, Oregowiczanie — Studium antropologiczne. Przyczynek do paleontologii Białej Rusi. Kraków 1929, 8°, str. 53, map 2. Prace Komisji Antropologii i Prehistorii, nr 2.
- 249) Shorthose Wl. Sport und Adventure in Africa. Philadelphia 1923, 8°, str. 316, mapa 1.
- 250) Spiess Karl, Deutsche Volkskunde als Erschliesserin deutscher Kultur. Berlin 1934, 16°, str. 268, nlb 4, tabl. 18.
- 251) Studnicki Władysław, Rosja w Azji Wschodniej. Lwów 1904, 8°, str. 85.

- 252) Steffens K. Volks-Kalender J. 1861. Berlin 1861, 16°, str. 178, nlb 80, tabl. 7.
- 253) Stefkowa Maria, Wzory haftów ludowych w Polsce. Warszawa 1935, 8°, str. nlb 4, tabl. 9.
- 254) Sujkowski Antoni, Geografia ziem dawnej Polski. Poznań 1921, 4°, str. 420, VIII, map 48.
- 255) Sulimowski Tadeusz, Kultura wysocka. Kraków 1931, 4°, str. 202, nlb 1, tabl. 30. Nakł. Pol. Ak. Umiejętności.
- 256) Thiede Klaus, Deutsche Bauernhäuser. Leipzig 1935, 4°, str. 112.
- 257) Tow. Przyj. Nauk w Lublinie. Biblioteka Lubelska, nr 1. Wyd. Tow. Przyj. Nauk. Lublin—Poznań—Warszawa—Wilno 1936, 8°.
- 258) Ubioru Ludu Polskiego, zesz. 2, Kraków 1909, 4°, str. 20, tabl. 14, nakł. Pol. Ak. Umiejętności.
- 259) Varges Villi, Lauf der Elbe in Norddeutsche Flachlande Ruhrort 1892, 8°, str. 26.
- 260) Volz Wilhelm, Der Ostdeutsche Volksboden. Breslau 1926, 8°, str. 387, nlb 1.
- 261) Waga Tadeusz, Kultura nadodrzańskiej ceramiki sznurowej w Polsce. Poznań 1931, 4°, str. 71, nlb 1, nakł. Pozn. Tow. Przyj. Nauk.
- 262) Wayda Władysław, Pod Krzyżem Południa. Lwów—Warszawa 1921, 4°, str. 104.
- 263) Wasilewski Leon, Skład narodowościowy państw europejskich. Warszawa 1933, 8°, str. 150, mapa 1.
- 264) Wendt Ulrich, Die Technik als Kulturmacht in Sozialer und in Geistiger Beziehung. Berlin 1906, 8°, str. 322, VIII.
- 265) Wielhorski Władysław, Litwa etnograficzna. Wilno 1928, 8°, str. 215, map 15. Materiały do sprawy litewskiej, tom III.
- 266) Wrede Adam, Deutsche Volkskunde auf Germanischer Grundlage. Harz u. Berlin 1938, 8°, str. 228.
- 267) Zubrzycki Jan, Kaflarstwo polskie. Lublin 1915, 8°. Wyd. Muzeum Lubelskie.
- 268) Żurowski Józef, Badania prehistoryczne w woj. Śląskim w latach 1934—35. Kraków 1936, 4°, str. 63, tabl. 6.

РЕЗЮМЕ

СОВЕТСКАЯ ЭТНОГРАФИЯ

(Краткое изложение)

В оценке советских этнографов — этнография считается исторической наукой, целью которой является исследование жизни и культуры всего мира и их исторического развития. Этнография разрешает вопросы происхождения и культурно-исторические соотношения народов, представляет историю их расселения и перемещения.

При таком подходе этнографические исследования должны заключать:

- 1) Материальное производство, средства работы, характер рабочей силы, процесс работы, формы рабочей организации, производственные отношения, а также изделия материального производства.
- 2) Общественные отношения.
- 3) Идеологию — и так: язык, мышление, верование, религия, искусство и т. д.
- 4) Фольклор, который становится в этнографии специальный отдел.

Советская этнография приобрела научные принципы и является действительно гуманитарной наукой, благодаря марксистско-ленинской учебе и марксистско-ленинской методологии, которые ясно определяют её задачи. Притивоположностью является мнением советских этнографов, буржуазная этнография, которая остается в основном эмпирической наукой и в целом подчиняется классовым и реакционным интересам.

Советские этнографы учатся от Ленина и Сталина метода исторического исследования материалов, рассматривания надлежащим образом происхождения сложных вопросов всестороннего наблюдения за общей связью, а в проявлениях кажущихся второстепенными принципиальных предметов.

Советская этнография сотрудничает с государством в присоединении народов народных республик к социалистической культуре.

Советские этнографы производят научные исследования отдельных народов, чтобы помочь им переменить их культуру, раз-

вернуть их прогрессивные элементы и преодолеть пережитки, воздерживающие развитие народа в строительстве коммунизма.

Советские учёные находят фольклор одним из средств, которое имеет идеологическое влияние на народные массы. Новый советский фольклор является образом новой жизни и нового общественного строя, отражением небывалого расцвета народной культуры.

Советский фольклор проникает пафос социалистического строительства и характеризует его высокий идеологический и артистический уровень. Фольклор призван сыграть большую роль в дальнейшем развитии народного творчества Советского Союза, в коммунистическом воспитании нового советского человека.

Советские этнографы создали в мировой этнографии свою школу. Разработали они новые методы исследований и новый идеологический подход к народным культурам.

Советская школа в этнографии согласно с методологией марксизма-ленинизма изучает культурные явления в их движениях, развитии и переменчивости. Уважительным считает отличие определённых хозяйственно-культурных стрейф, которые создают культурным проявлениям собственный, особенный вид.

Чуждыми ей являются понятия «культурных кругов», как какойнибудь независимой единицы, не связанной с культурой отдельных народов.

Советская школа применяет в этнографии основной тезис марксистско-ленинской теории, которая утверждает, что «марксизм не является догматом — только указывает действие».

Советская школа внимательно наблюдает за результатами исследований мировой этнографии и высказывается за сотрудничеством всех выдающихся этнографов демократических стран.

В прогрессе науки возникает много новых вопросов из истории культуры — на которые можно будет ответить только при плановом сотрудничестве многих научных центров, обмене материалов и результатов исследований.

Только организованное сотрудничество мировой науки сможет преодолеть большой труд и привести к окончательным научным постановлениям в области этнографии.

Е. Франковски

С. П. ТОЛСТОВ — «ЛЕНИН И ПРОБЛЕМЫ ЭТНОГРАФИИ»

(Краткое изложение)

С. П. Толстов, автор интересной и ценной работы о древнем Хорезме, представляет в своей статье то влияние, какое оказал Ленин на развитие советской этнографии.

Многие цитаты из произведений Ленина знакомят читателя со взглядами великого мыслителя.

В полемике с другими историками царской России опровергает Ленин их ошибочные мнения о происхождении коммунистического строя по прямой линии от строя родового племенного. Аргументы Ленина могут быть с успехом использованы в борьбе с позитивистичным эволюционными концепциями современных англо-саксонских и американских этнографов и этпологов.

Не менее важное значение имеет учение Ленина при рассмотрении явлений в историческом аспекте.

Советские этнографы, следуя указаниям Ленина, избежали абстрактных концепций буржуазных этнографов, которые считают понятия племени и племенной общности понятиями неисторическими.

Ленин различает в культуре каждого народа две культуры: одну — официальную, господствующую и другую — действительно народную.

Действительно народная культура России может похвастаться такими фамилиями, как Чернышевский и Плеханов.

Ленин говорил, что в каждой народной культуре надо отделить демократические элементы от элементов свидетельствующих о невежестве и отсталости.

Во всем вопросам надо применять партийный подход и рассматривать их в том смысле, могут ли они войти в состав социалистической культуры.

Автор подчёркивает затем важность проведенного Лениным разделения первобытного общества на первобытное стадо и первобытную коммуну. Справедливость этого разделения, установленного Лениным в то время, когда наука о первобытном человеке стояла еще на сравнительно низком уровне, свидетельствует о большой эрудиции Ленина и его знакомстве с соответствующей литературой.

Высказывания Ленина на тему о религии, отрицание Лениным различных идеалистических концепций даёт возможность советским этнографам найти соответствующее направление в исследованиях генезиса и эволюции религии. Тем более, что эта область науки еще мало разработана.

Однако, важнейшим ленинским заветом является необходимость единства теории с практикой. «Советская этнография, говорит проф. Толстов, достигнет максимального развития только тогда, когда ответит на вопросы, которые задаёт ей практика социалистического строительства Советского Союза».

«Теория, говорит Сталин, будет безпредметной, если не соединится с революционной практикой, а практика будет слепой, если не будет под руководством теории».

С. П. Толстов признаёт, что не все советские этнографы прониклись марксистско-ленинской идеологией и поэтому в советской этнографии существуют некоторые недостатки.

С. М.

С. А. ТОКАРЕВ — «ВОПРОС ЭТНОГЕНЕЗА В ЭТНОГРАФИИ»

(Краткое изложение)

Постараемся сформулировать наши выводы.

Познать этногенез отдельных народов — это необыкновенно трудная задача. Выполнить её невозможно без привлечения разнообразнейших источников и всестороннего учёта развития. К сожалению в большинстве случаев к вопросу подходят иначе, и проблема происхождения данного народа разрешается чаще всего на основании доисторических, антропологических или языковедческих материалов. В результате получается одностороннее решение проблемы.

Критерии, на основании которых разрешается вопрос этногенеза, не являются равноценными.

Наименее полезны письменные источники, хотя они очень широко используются. Историки считают, что наиболее исчерпывающий ответ на вопрос о происхождении какого-нибудь народа можно получить, разыскав в древнем памятнике письменности название народа или указание на место, где он первоначально обитал. Между тем даже в случае полного совпадения названий (современного и древнего) и абсолютной правильности географической локализации (а это случается редко) — этого всё же слишком мало для решения проблемы этногенеза, как мы её понимаем. Не на много больше помогает нам в разрешении вопроса определение связи между названиями того или иного современного народа (или группы народов) и существовавшего в древности (славяне-венеды-негры-чуваш-

болгаре-якуты-курикани). Это определение может быть правильным, но оно указывает только направление, по которому идёт исследование исторических связей данного народа, и мало способствует разрешению проблемы этногенеза.

Антропология доставляет гораздо больше материала. Расовый анализ как бы устанавливает физический состав данной народности и элементы, из которых сложилось население. Этот анализ отражает реальные исторические связи между народами, смешение их, иммиграцию и родство по крови.

Однако даже точный анализ и уверенность в правильности его результатов не могут привести к выяснению проблемы этногенеза. Исторические источники дают понятие о проникновении культур на определённую территорию, об отношениях, которые связывают между собой культуры соседних и даже более отдалённых областей. Но так как доисторический материал касается только культуры, а не народа, вполне понятно, что его помощь при изучении этногенеза очень незначительна. Он не даёт ответа на следующие вопросы: принадлежали ли доисторические памятники, сменяющие друг друга на данной территории, одному народу или многим, обитали ли на территории, где находим памятники однородной культуры, народы близкие по крови или чуждые.

Лингвистика в наибольшей степени приближает нас к разрешению проблемы этногенеза, так как язык является самой важной из этнических черт. Однако и этот источник, без привлечения иных, не является достаточным. Происхождение языка не тождественно с происхождением народа. Языковые границы часто не совпадают с границами национальности. Кроме того языком не исчерпывается характеристика народа. Народ обладает многими отличительными чертами, представляет сложный комплекс исторически образованных свойств и особенностей материальной и духовной культуры.

Понять происхождение народа — это значит объяснить все его свойства и определить их генезис и развитие.

Поэтому именно этнография и только этнография, как наука, изучающая этнические особенности отдельных народов, может дать наиболее исчерпывающий ответ и разрешить вопрос этногенеза каждого народа. Только этнография, в тесном контакте и сотрудничестве с иными науками, о которых речь была выше, может выполнить эту задачу. Отырыв от них приводит к принципиальным ошибкам гребнеровской школы, а именно — к рассматриванию культуры в отрыве от народа.

С. М.

СТОЛКНОВЕНИЕ КУЛЬТУР

(Краткое изложение)

1. Вступительные замечания. Развитие культуры происходит: а) посредством самобытной, независимой эволюции, возникающей с помощью сил, действующих в пределах данной природы, б) посредством заимствования чужих ценностей под влиянием столкновения с другими системами культуры. Исследования, касающиеся столкновений культур, играют большую роль теоретическую и практическую. В теорию культуры они вносят утверждение общих и специфических особенностей определённых культур, в постепенных фазах эволюции. Они воссоздают условия, в которых эти сходения и различия формировались, позволяя познавать факторы, предопределяющие антагонизмы и сотрудничество в деятельности этнических групп, сотворяющих либо носящих разнообразные комплексы ценностей. Благодаря этим исследованиям можно познать механизмы диффузии отдельных изделий или их комплексов и факторы тормозящие или ускоряющие ассимиляцию ценностей, вызывающие процесс селекции изделий, познать постепенные этапы заимствования и перемены последних. В свете вышеуказанных исследований мы видим этот механизм ритма заимствования культуры и здесь выделяются факторы, определяющие скорость, интенсивность и продолжительность переноса ценностей. На фоне этих исследований видны особенно ясно настоящие функции изделий индивидуальных или коллективных и общие функции заимствования данного изделия (например нового инструмента продукции, которого возникновение влияет на систему экономическую, организацию социальную, ценности разнообразные и пр.).

Независимо от теоретического значения исследования эти владеют большей ценностью практической, особенно в случае планового хозяйства социалистического. Итак конкретные, спонтанные процессы, имеющие место в случае столкновения 2. разных шкал ценностей (например деревни и города), при их познании могут дать основу для возникновения рациональных культурных планов, для задержки либо ускорения некоторых явлений и создания новых действительностей.

2. Состояние исследований, касающихся столкновения культур. Основная исходная ситуация. Два случая изученные автором. Автор характеризует здесь основную литературу, касающуюся темы за последние несколько лет. Она главным образом касается столкновения культур Европы или европейского происхождения с культурами первобытных народов. Кроме того автор говорит об основной ситуации ис-

ходных положений, которые включают в себе культуры представляемые отдельными этническими комплексами и разнообразными системами культурных стоимостей, связанные с классами представляющими одну и ту же народную общественность (традиционная культура села и культура города). Автор анализирует тоже основные типы соприкосновения между вышеуказанными культурами либо системами культурных стоимостей. Вкладом автора в указанные выше проблемы являются два труда: первый касающийся столкновения культуры хозяйственной и животноводской в Карпатах этнографически польских, второй касающийся привелирования традиционной культуры села на фоне ее столкновения с культурой города. Последний труд, опирающийся на широкие территориальные исследования, имеющие место в течении тридцати лет главным образом в районе Малопольски, старается ухватить всего более типичные этапы эволюции исчезания традиционной сельской культуры, как продукта условий созданных крепостническим строем. Он старается по очереди обнаруживать механизмы селекции и перемены реципированных стоимостей, представляя общественные функции исследованных процессов.

Темой настоящего доклада является труд первый, касающийся столкновения культуры хозяйственной (возникающей из скрещения 2. типов аграрных: южного и северного) и животноводской культуры на вышеуказанной территории, которой репрезентантами явились с 15. века Номады. Вышеуказанный случай представляет в некоторой мере меньший теоретический интерес, потому, что спонтанный разыгрыш сил, формирующих культурные отношения в Карпатах, уменьшался по поводу включения крестьянского населения в строй патримониальный. Это однако в некоторой мере уравнивал факт, что ряд процессов, возникнувших в случае столкновения культур в Карпатах, остается вне нажима придворной власти и поддается наблюдению на протяжении нескольких веков в эпохе патримониальной, потом в капиталистическом, общественно-экономическом формировании и, наконец, в современной эпохе возникновения социалистического строя. Этот факт позволяет лучше понять механизм исследованных явлений, чем наблюдение современных процессов. Хронологическая основа труда — насколько известно автору — самая широкая в ряду всех до сих пор исследованных случаев столкновения культур.

Источником труда являлись — независимо от материалов исторических, лингвистических, сравнительных (главным образом из территории Балканов, Семиграда и Кариат Восточных) — систематические исследования территориальные автора, продолжаемые также после второй мировой войны.

3. Культура земледельческая и пастушеская в начальном фазисе соприкосновения. Первые соприкосновения. Антагонистические процессы. Автор старается реконструировать основные черты вышеуказанных культур, подчеркивая специально систему продукции, добывания питательных средств, их энергетические источники, которыми владеют эти две культуры, возникающие на их основе общественные строи и идеологические системы. Общества, являющиеся посетителями этих культур, находятся в одной и той же общественной ситуации, опирая трансмиссию культуры исключительно на традиции. Они приближаются также уровнем технического развития. В то место их разделяет главным образом: способ добывания пищи, разные связи с территорией (далекие пастушеские миграции из гор на лесные низины северные и южные зимой), другая организация общественная (у земледельцев в то время индивидуальное семейство и общественность гиминная, у тех родовая система патриархальная), другой язык, характер строительства, одежда и образцы жизни.

Две эти культуры первоначально занимают два разные географические районы (дна долины и меньшие склоны пригодные для обработки в противоположности до глубоких долины и высоких гор), которые изменяются благодаря эксплуатационной деятельности людей и в связи с этим представляют два разные вида культуры. В течение некоторого времени эти культуры существуют параллельно. В некоторых районах пастушеская культура проявляет свой первоначальный характер еще в 17. веке. Основой первого соприкосновения и первых конфликтов между вышеупомянутыми культурами являлись стремление к добыванию новых территорий за счет леса и с другой стороны экспансия к ниже расположенным районам для расширения пастбищ, связанная с грабежами. Возникает антагонистическое соотношение, которого основой являются кроме противоположностей интересов качественные различия в системе стоимостей, вызывающие взаимные негативные оценки. На фоне этих конфликтов и взаимного, негативного классифицирования стоимостей возникают традиционные воспоминания борьбы, традиционные стереотипы врага, мифы с апофеозом собственных стоимостей и понижающие противника. Возникает многовековой диалектический процесс соприкосновения и борьбы противоположных качеств стоимостей, который с течением времени стремится к сотворению новой культурной формы.

4. Процессы интеграционные. Возникновение новой культуры. Вместе с процессами борьбы возникает процесс содействия, интеграции, которого исходом является соединение этих обществ пастушеского и земледельческого в одно целое с точки

зрения культурных взаимоотношений. Основой этого процесса являлся товарообмен, опирающийся на обособленности систем заготовки пищи. Среди факторов интеграции самым главным является переход Номадов в поселение и комбинация хозяйства животноводско-земледельческого с пастушеским. Последнее явление произошло по поводу: а) роста количества жителей и недостатка новых территорий пригодных для пастбищ, нажима патримониальной власти, что выразилось в типах поселенческих, независимо от поселков пастушеских (например Охотница) возникали сборища населения пастушеского в земледельческих деревнях, б) по поводу расширения земледельческой территории и выкорчевания новых районов, в) посредством возникновения пастушеских поселков на территории лесных районов земледельческих сел, г) посредством занятия земледельческих хозяйств в случае супружеской четы или перехвата покинутых хозяйств и наконец д) посредством возникновения новых поселков смешанных.

Этим образом возникают формы совместной жизни. Культурный синтез, который возникнул с помощью столкновения земледельческого населения с пастушеским, четко зарисованный под конец патримониального периода и после раскрепощения вначале капиталистического формирования вмещает изделия земледельческие, пастушеские и смешанные. Некоторые элементы этих культур проявляют тенденцию остаться и перенестись, диффундировать в сторону другой, но некоторые наоборот регрессируют. Автор старается утвердить три категории изделий, особенно подчеркивая вклад пастушеской культуры в дело земледелия и техники: строительство, оборудование хозяйственное, пастушеское, одежда; общественное: право, общественная организация, идеология, образцы жизни; художественное: прикладное искусство, литература, музыка; магическое, гедонистическое, лингвистическое. Среди типичных примеров, иллюстрирующих смешанные изделия, рассматривает автор между прочим устройство для периодического перехода стад овец через пахотную землю в деревнях первоначально животноводско-земледельческих с троеполевым строем.

5. Механизм взаимного заимствования стоимостей. Проблема очередности и селекции заимствований. Автор старается обсудить те элементы, которые формировали культурные проблемы, и этим образом найти данные касающиеся теории пропикания стоимостей на фоне столкновения культур. Автор обсуждает два основных типа соприкосновения культур: между контрастными поселками земледельческими и пастушескими и в поселках смешанных. Механизм заимствования стоимостей проявляет здесь некоторые различия. В 1. случае оно происходит медленно, ка-

саясь второстепенных предметов, в 2. быстро формируется смешанная культура. Большую роль играют здесь географические условия. Автор рассматривает мотивы: утилитарный, гедонистически-художественный, подражания, характерологический.

В дополнении этой части доклада рассмотрена проблема очередности заимствований и их селекции.

6. Культурный дуализм. Не взирая на продолжительные скрещения культур, первоначальные различия между населением земледельческим и пастушеским в некоторой степени остались. Они имеют характер контрастных явлений. В некоторых случаях еще сегодня можно наблюдать антагонистические влияния прошлого, хотя может быть подознательно.

7. Новейшие тенденции развития. Вышеупомянутые соотношения подчиняются новым изменениям в связи с формирующейся новой культурой. Возникновение новых центров промышленности и в связи с этим перемена техники работы влияет на общественное соотношение. Местные различия исчезают и культурные соотношения опирающиеся на новые формы жизни обнимают отдельные классы общественности. В связи с социалистическим строем введенным после второй мировой войны процесс распространения взаимоотношений соединяет общественность не только у нас, но во всех странах мира. Выравниваются различия между народами посредством процесса интеграции, самого большого в истории земного шара, которого результатов предусмотреть нельзя.

Казимир Добровольски

ИЗ ИСТОРИИ ТЕЛЕГИ И ЗАПРЯЖКИ В ЕВРОПЕ

(Краткое изложение)

В давние времена телега, несомненно, была двухколесной. Телегу тянули два вола с помощью дышла, прикрепленного к ярму. Первоначально две жерди, составляющие основу плоской поверхности, находящейся на оси, сходились впереди, соединяясь в дышло.

Телеги такой трехугольной формы сохранились в разных частях Юго-Западной Евразии, от Португалии до Индо-Китая.

Соединение двух таких двухколесных телег в одну четырехколесную наступило в бронзовую эпоху. Телега этого высшего типа удобна, но менее экономична, т. к. имеет большее внутреннее трение и вероятно, по этому поводу только в незначительной степени вышла за границы территории лужицкой культуры.

Эволюция западно-европейских континентальных транспортных средств произошла, несомненно, под влиянием импульсов, которые проникли из Азии. Еще во времена Римской Империи наступило знакомство с вьючным седлом, которое пришло, вероятно, караванным путём в Туркестан, соединяющий Азию с Европой. Конная тяга в применении к телеге, снабженной оглоблей и хомутом, заимствована вероятно от гунов, а хомут несомненно при посредствии славян дошел до немцев, хотя сами славяне получили его, может быть, от готов. Вероятно, вместе с хомутом появились там и оглобли, которые, по всей вероятности, при посредстве лангобардов попали в Северную Италию. Лангобарды, может быть, заимствовали ее у аваров, которые, по Нестору, запрягали и волов и лошадей.

Распространение четырёхколёсной телеги в северо-восточном направлении за пределы воловьей тяги является, по всей вероятности, следствием славянской экспансии в период, предшествовавший приспособлению четырёхколёсной западной телеги к конной тяге, и представляет результат самостоятельного решения вопроса на территории конной тяги, на северо-востоке. Указывает на это совершенно ясная конструкция четырёхколёсной телеги так, что западным импульсом был бы только принцип четырёхколёсности.

Приспособление четырёхколёсной телеги с воловьей тягой к тяге конной наступило, вероятно, на Верхне-немецкой территории, как на это указывает терминология польской телеги. Причиной этого был наверно контакт Моравской территории с Франконской монархией, т. е. ряд языковых заимствований указывает на моравское посредничество, без какого бы то не было чешского влияния. Вероятно, усовершенствованию телеги сопутствовало совершенствование славянского плуга, проявляющееся прибавлением отвала к неконной славянской сохе.

Замена воловьей тяги конной происходила очень медленно и только в прошлом столетии дошла до Балканского полуострова. У нас процесс ликвидации воловьей тяги закончился во время последней войны, хотя с введением железного плуга, скорая конная тяга была гораздо дешевле.

Приспособленную к конной тяге четырёхколёсную телегу мы заимствовали, вероятно, вместе с упряжью, представляющей, возможно, результат упрощения классической пароконной запряжки. Однако нельзя утверждать, что западное заимствование просуществовало на Украине в неизменном виде. Снабжение телеги полукорзинами, сплетёнными из ивы, является, несомненно, отражением значительно старшего влияния скифской культуры. К этому ком-

плексу принадлежит также конусообразная баранковая шапка, которая вместе с полукорзинами проникла в глубь польской территории.

На основании вышеуказанного сопоставления поверхностных выводов можно прийти к заключению, что результаты исследований над телегой и запряжкой, проливают новый свет на историю славянства и подчёркивают большую роль, которую во второй половине прошлого тысячелетия сыграла Моравская территория, где перекрещивались византийские и франконские влияния, выигрывающие славян и аваров после исчезновения со сцены германцев и гунов.

Ян Чекановски

РИХАРД ГОРНА — «ФОЛЬКЛОР ЖЮРИДИК»

(Краткое изложение)

Вышеуказанное название применяют в науке Чехи, Французы и итальянцы. Немцы говорят: «рехтлихе фольксунде». Автор рекомендует придаточное название: «народоведение юридическое». На фоне сотрудничества юристов и этнографов возникнет будущая терминология. Нужны добросовестные научные работы, касающиеся народных взглядов юридических и обычаев связанных с правом. До сих пор этнология учитывала право в весьма скромной степени, а уже в «Божих судах» возникали некоторые аналогии с судами светскими. Юридическую этнографию мы встречаем только во время 2. последних десятилетий. По аналогии с религиозной этнографией развилась также юридическая. До 19. в. народные обычаи считались вульгарными («кармен вульгаре», «барбарикум»). Сегодня народ является конституционным источником всякого государственного правительства. Сначала однако он имел малое влияние на развитие права. Широких масс его вмешиваться в дела генезиса права не допускали. Но народ обладал собственным понятием права, о чем нам говорит этнография, хотя чаще он встречал бесправие. В будущем планировании этнографии должен находиться правильно учитыванный отдел юридических понятий. Швейцарец Ганс Фер и немецкие ученые с течением времени начали уже относительную работу. На конгрессе гагским (сравнительного права, в 1937 году) Клавдий Шверин сделал отчетливый первый шаг в планировании юридической этнологии. Однако Шверин отделяет ее аккуратно от археологии и древности юридической, несмотря на это, что Чех Горна разрешает возможность сцепления тем в этой области. Его девиз: с помощью народа, его литературы и искусства

к познанию успехов права, которого отражение мы находим даже в играх детей, равно как в древних, характерных обычаях народа.

Автор иллюстрирует тезисы примерами.

Юрий Погоновски

ЗНАЧЕНИЕ ЮРИДИЧЕСКИХ ОБЫЧАЕВ И ИХ ИССЛЕДОВАНИЕ

(Краткое изложение)

Антагонизм между уставом, произведением государственной власти, классово обусловленным, и юридическими обычаями а также бытовым законом — очень стар. Увеличение этого антагонизма мы можем например следить на протяжении позднейшего средневековья и в современной эпохе, по мере укрепления государственных устройств.

Довольно точно, еще в 1843 году обратил на них внимание Г. Беселер в труде «Фолькерехт унд юристенрехт», достаточно еще не понимая всех важнейших причин этого явления.

О первоначальном значении бытового закона и его неоднократно резких противопоставлений закону часто говорили историки права, не делая впрочем до конца 19. века, как правило, никаких предложений, отчасти и позже.

Особенно характерно было избегание этой темы в случае современной эпохи и стран владеющих сильной государственной структурой, хотя и не всегда (например Петражицкий).

Историческое толкование богатых проблем этого явления не было целью настоящего труда. Дело было в том, чтобы представить его непрерывную актуальность и истинное значение, в связи с острой критикой Е. Эрлиха, догматизмом, индифферентным свод законов с правом и его ощущением у широких масс.

Далее возник вопрос, как следует проводить исследования с точки зрения исторической и настоящего периода. Согласно вышеупомянутой цели в труде разобраны по очереди:

1) упрощение явлений социальных юридической и догматической школы и ее критика со стороны Евгения Эрлиха, Густава Шмоллера, Юрия Еллина и других;

2) противопоставление юридических обычаев и бытового закона широких масс, интерпретированного Эрлихом, как живого права, праву законному догматического направления;

3) обычай как проявление воззрений юридических и сил правотворческих данного общества;

4) юридические обычаи в частой в прошлом оппозиции и в борьбе с законодательством государственным, заведенным правящим классом;

5) утверждение их свойств и значения историей и этнографией права;

6) негативное еще до недавних пор определение отношений университетской науки к проблемам бытового закона (за исключением торговых юридических обычаев) между прочим по поводу частных основных противоположностей с законодателем;

7) практическое значение исследований юридических обычаев. Их исходы, являющиеся вспомогательным средством для современного законодателя и юридической практики административной и судебной;

8) основы познания юридических обычаев и методы их исследований;

9) с теоретически познавательной точки зрения исследования эти нужны для:

- а) лучшего понятия и рассмотрения истории польского права и истории классовых антагонизмов и культуры,
- б) лучшего рассмотрения исторически-юридических связей между обычаями, взглядами и юридическими идеалами польскими и других народов, главным образом славянских (кроме того неславянских),
- в) определения предмета и значения сохранения существовавших даже вопреки закону обычаев и взглядов юридических,
- г) сделать возможным лучше чем до сих пор познать нашу общественную действительность в прошлом и настоящем времени.

Тев Гальбан

ЗЕМЛЕДЕЛЬЧЕСКОЕ ЗНАНИЕ НИЛОЦКОГО ПЛЕМЕНИ ЛЮО

(Краткое изложение)

Настоящий труд относится к одной из отраслей земледельческого знания, именно методам распознавания почв и их выбором для обработки, приспособлении сортов или разновидностей к почвенным условиям, значит проблемам первоначального почвоведения. Вместо того здесь не приняты во внимание методы обработки, что является объектом отдельного труда. Статья опирается на материал собранный автором в отношении к одному из племен африканских — нилоцкого Люо (знанного также как нилоцкое

Кавирондо). Среди этого племени автор вел исследования территориальные в 1946—1948 г. Люо живут на восточном побережье озера Виктория, в особенности по 2. сторонам залива Кавирондо. Количество их достигает теперь 800000 и этим образом они являются самым большим племенем в Кении, представляя собой значительную группу этническую среди восточно-африканских элементов населения. Люо, которые на территории Кении соприкасаются с Банту и Нило-Гамизами представляют отрасль нилотской группы Нилотов, которая происходит из Южного Судана. Они являются народом проворным, интеллигентным, очень способным присваивать европейские образцы цивилизации. Характерным явлением стадии их развития можно считать сильное стремление к просвещению, считаемое здесь самым лучшим путем к публичному авансу и нападению во всех недостатках общества. Возникают собственные предводительства и интеллигенция, которая в организации и переменах политических видит средства эманципации и главный инструмент в борьбе с колонизацией.

Земледельческое знание Люо, сцепленное с аграрной практикой, проявляет отчетливую связь древних, очень консервативных элементов с новыми тенденциями агротехническими. Новые, улучшенные методы культуры проникали здесь из Аравии: с момента открытия этих территорий для экспансии европейской в конце прошлого века образцы методов начала навязывать Европа, что было связано с пока еще медленным, но все прогрессирующим присоединением этих территорий к орбите мирового хозяйства. Земледелие Люо в традиционных формах опиралось на паровую культуру, что было связано с отчасти кочевническим способом жизни. Исключительно доминирующей явилась ручная техника аграрная, применяемая при помощи очень скромных инструментов, именно так называемое «копачество». Теперь, после установления жилищ постоянных, что в большой мере оставалось в связи с прибытием европейцев, она отличается все более оседлым, крестьянским характером. В числе хозяйственных факторов основным значением владеет здесь демографический факт весьма быстрого роста количества жителей при ограниченном и даже все уменьшающемся запасе земли. Этот факт является причиной возникновения проблемы перенаселения сельскохозяйственного, которого первые грозные признаки можно наблюдать на некоторых территориях. Африканского крестьянина характеризует тип продукции в большой степени наставленной на обеспечение собственных потребностей производителя и его семейства, которой излишки очень невелики, причем мало дифференцированные. Основной единицей продукции является семья которую составляют муж-полигамист и его жены, обыкновенно три или че-

тыре. Еще теперь имеют место случаи, где один мужчина владеет несколькими такими коллективами, в разных местностях, хотя полигамия как система хозяйственная уже уступает и эманципация все прогрессирует. Прежде у мужчин, особенно влиятельных, было несколько десятков жен; вернее эти однако не совсем уверены.

Другим фактором богатства племени является скот, исключительная собственность мужчин, обуславливающая в значительной мере влияние и значение последних в сношениях местного общества. Домашние животные, прежде всего коровы, козы и овцы имеют здесь большое значение общественное (например вступление в брак связано с передачей скота); сельско-хозяйственное их значение еще пока очень малое. В местном аграрном цикле домашние животные еще в малой степени использованы как основной элемент удобрения и плодотворной. В традиционной системе они не играли никакой роли как сила тяги, хотя ситуация в последнее время изменяется в этой области с момента введения плуга. В вышеуказанных условиях большое количество скота, держанного для внехозяйственных целей, представляет значительное обременение хозяйства. Чрезмерный выпас разоряет пастбища, оголяя их из растительного покрова, что вызывает эрозии и переменяет когда-то плодородные территории в пустыни.

Социальная организация Люо опирается в значительной мере на систему родства, которая здесь отличается необыкновенно расширенной формой, играя главную роль во всех областях общественной жизни этого племени. Можно сказать, что в традиционной системе не было такой отрасли взаимоотношений индивидуальных и сборных, которая бы таким или другим образом не была бы нормирована связью родства. Еще сегодня в изменяющейся под действием сил культурного контакта ситуация она играет очень большую роль. Главными элементами системы родства являются трилинейные роды и подроды, отличающиеся некоторым постоянством форм, образующих здесь иерархически упорядоченную схему так называемого строя линеажа (линеаж стрюктюр). Патрилинния, соединенная здесь с патриархатом, назначает мужчинам, особенно старшим, исключительное место и честь в области общественной группы. Роды Люо точно экзогамические; они когда-то имели характер тотемический который однако потеряли. Основной единицей территориальной организации является теперь двор (даля), который некогда был большим центром обороны. Сегодня в большинстве случаев она равняется единичному семейству, составляющему основной элемент связи семейной и хозяйственной. Ради прокреации и воспитания детей оно распадается на дальнейшие «дома» («от», мн. «уди») жен, которые однако не выступают никогда самостоятельно,

но остаются в составных частях коллектива, который называется «дала».

Отношение наполовину номадического Люо к земле формировалось, как это вытекает из вышеуказанного, под влиянием других факторов чем в случае оседлого европейского или китайского крестьянина. Главным здесь моментом являлось большое пространство, в случае которого малое количество Номадов имело почти полную свободу движения, но с другой стороны немного ориентировочных пунктов. В этом укладе отношений, где натура и природная среда доминировала над формами жизни, человек был принужден искать этих пунктов в сотворенных им общественных строях, а этой функцией — что хочет доказать доклад — обладала общественная структура, особенно вышеупомянутый строй линеажа, позволяющий ориентироваться во времени и пространстве.

Итак, как автор доказует посредством конкретного этнографического материала, отношение к земле здесь не было таково как в случае давно оседлого крестьянина. Взгляд на землю был другой, малые вылады и результаты, методы классификации почв, основой которых является здесь ее окраска, механический состав и плодородность. В некоторых случаях характер почв смешивается с топографическими особенностями. Итак туземцы различают тяжелые, красные глины («лиоп люаля») в пределах которой находятся очень плодородная глинистая почва («лиоп люаля маратэнг») и немного менее плодородная красная глина («лиоп люаля маквар»). В случае черных земель они различают «лиоп аныванг», так называемую хлопковую почву, «лиоп пундо» — темные илы, применяемые также в промышленности (гончарное дело), «лиоп аора» — тяжелую маду, «лиоп бунгу» — новые лесные. Особенно хорошая земля находится на территории покинутых дворов («лиоп гунда»). Отдельную группу составляют земли песчаные («лиоп куою») и каменные («лиоп китэ») в случае которых туземцы различают ряд групп несколько меньших, классифицируя на основе окраски почвы. Доклад заканчивает дискуссия на тему, какую роль играют вышеупомянутые категории практического использования местной системы знания и практики аграрной, традиционного вида и современного на фоне ситуации культурного соприкосновения.

Андрей Валигурски

Этнографическая Комиссия П. А. У.
В Кракове, дня 1. апреля 1950. года

ВЛИЯНИЕ ГЕОГРАФИЧЕСКОЙ СРЕДЫ НА ФОРМЫ ПОСЕЛЕНИЯ И СЕЛЬСКОГО СТРОИТЕЛЬСТВА В ПОЛЬШЕ

(Краткое изложение)

Поселение и сельское строительство в Польше обнаруживает дифференциальное исчисление многих черт, размещающихся согласно с некоторыми охватами территориальными. Эти черты характеризующие так называемые региональные типы издавна являлись объектом заинтересованности и научных исследований. На их фоне возникли во всей Европе региональные движения с намерением познать и сохранить особенности народной культуры, исчезающие под влиянием развития современной, космополитической техники строительства и поселения.

В результате многолетних территориальных исследований обозначилось влияние географической среды на жизнь населения, как один из самых главных факторов созидающих региональные особенности поселения и сельского строительства.

Элементами географической среды являются: рельеф местности, геология и почвы, климат и природные строительные материалы. Прежние формы проявляют подробную связь с вышеупомянутыми элементами и точное знание правил управляющих ними.

Влияние естественных факторов проявляется чаще всего в некоторых комплексах, созидавая влияние зависимости разной степени напряжения в деятельности отдельных факторов.

Влияние рельефа местности лучше всего проявляется в горах где например поселение направляется по днам долин, или по легким склонам, не переступая однако относительной точки высоты над уровнем моря. Выбор места связан крепко с факторами климата и влажности. Равнины не оказывают непосредственного влияния на форму деревни, или двора. Расположенные на возвышенности, или нагорные районы проявляют тенденцию к индивидуальному оформлению расположения поселков и к очерчению ситуации строений.

Хорошие почвы влияют на возникновение сосредоточенных поселений, плохие способствуют их рассеиванию. Сначала колонисты искали почв легких, во избежание обременительной обработки. Качество почв оказывает влияние на размеры и способы строения дворов.

Ранние села оказывали тенденцию к распространению возле рек, по радиусах наводнения. Современная техника верчения колодезев сделала поселение в большей степени независимым от уровня воды почвенной. Связь с поверхностными водами зависит от доступности берегов.

Анализ влияния климата включает в себе зависимость от температуры ветров, атмосферных осадков и солнца. Вышеупомянутая группа факторов естественных влияет в главной мере на строительство. Это можно наблюдать особенно в горах, где солнце и ветры влияют на ситуацию строений. Низкая температура в течение зимы влияет на употребление толстых стен и главным образом дерева, как строевого материала. Наклон крыш является в значительной степени функцией количества атмосферных осадков и качества покрова. Хранение стен от влаги принуждает к постройке навесов, крышек и белению стен.

Строительство раннего периода использовало в главной мере материал, местного происхождения, который находился везде в большом количестве. Этим материалом являлось дерево. Разные методы строения стен деревянных указывают на то, каково было качественное и количественное состояние лесов в разных районах. В околлицах безлесных была использована глина и отчасти камень. Согласно с сельскохозяйственным характером страны материалом для крыш являлась главным образом солома; в районах богатых лесами главным образом гонт и дранка.

Раннее строительство и поселение, связанное крепко с условиями относительной среды, произвело постепенно формы традиционные, оставшиеся даже после уступки влияния фактора природного. Игнорирование этих традиционных форм под влиянием современных тенденций цивилизационных без проб приспособления к новым нуждам и задачам, составляет опасность исчезновения примет культурных сельской среды и эстетических ценностей пейзажа.

Герард Циолэк

ДОИСТОРИЧЕСКОЕ ЖИЛИЩНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО НА ПОЛЬСКОЙ ТЕРРИТОРИИ

(Краткое изложение)

Обнимая совокупность строительства жилищного на польской территории сначала неолита к концу доисторической эпохи. Можно выделить 2 его основные типы: землянки и строения наземные. Между ними находится тип промежуточный, к которому можно причислить дома конструкции наземной, но углубленные. Вышеуказанные появляются в Польше на протяжении всего доисторического периода.

Тип землянки мало разнообразный. В характере видов можно вычислить горизонтально круглые ямы, ямы овальные и наконец

нерегулярные. Из опубликованного до сих пор материала вытекает, что отдельные виды землянок не дадутся связать с некоторыми только культурными промежутками времени или территориями. Это касается также формы внутренности помещения. Пока неизвестна проблема крыш над землянками. Можно полагать, что над круглыми землянками находились крыши вида палаша, опирающиеся на шесты, вбитые кругом и соединенные на верхушке. В других случаях полагают, что по берегам землянки находились бревна, на которые опиралась крыша. Но причиной этих предположений являются скорее этнографические аналогии, чем конкретный археологический материал. Однако можно допускать что дальнейшие исследования поселков, пока еще все немногие, изяснят не одну проблему. Тип наземного дома отличается большим разнообразием видов, чем землянки. Эти виды можно рассматривать, обращая внимание на конструкцию стен, размещение нутра и, наконец, общей формы. Начиная с последнего мы различаем строения формы прямоугольника, прямоугольника-квадрата и трапеции. Некоторые наземные строения имеют — в самом деле стены часто искривленные, так, что действительно являются нерегулярными. Но, обще говоря, строения эти однако отличаются в приближении вышеупомянутой формой.

Проблема внутреннего строительства доисторических домов трудна, особенно навесов. Существование последних авторы обуславливают опрочетчиво присутствием двойных рядов столбов в любом случае. Но может быть некоторые дома отличались двойными нутрами, где мнимый навес был избой или сенью. Независимо от случаев, где нужны дальнейшие исследования, можно сказать что в доисторическом периоде находились в разных промежутках времени дома с 2. и 3. нутрами.

Самой большой разнообразностью в доисторическом строительстве наземном отличаются стены. Наиболее легкой (нетрудной) являлась конструкция столбово-плетенковая, с младшей каменной эпохи до раннеисторического периода. В последнем однако она больше всего применялась в случае хозяйственных строений.

В это время встречались также конструкции «сумиково-донтовые», существующие неоспоримо в Бискупине (700—400 до Хр. Р.). Можно полагать, что она применялась уже в эпохе бронзы. Проблема техники срубовой, неясна, подтверждена только в случае домов раннеисторического периода. Однако мы знаем, что она применялась в железной эпохе (Бискупин) и в обороноспособном строительстве. Нужно сказать, что находка следов последней техники очень трудна, по поводу легкости распада органической субстанции и наземного способа строения.

Некоторой модификацией являлись дома, в случае которых столбы были укладывались горизонтально одни на других. Эту технику подтверждают следы на определенных местах столбов. Проблема конструкции больших строений, в случае стен вида трапеции (открытых в Бресте Куявском К. Яжджевским) также неясна. Трудно подтвердить величину расстояния между столбами. Существование небольших расстояний кажется доказует присутствие жженной глины, при помощи которой зацепляли щели в стенах.

Наблюдения касающиеся вида строительного дерева, возможны только в тех случаях, где остались разумеется остатки. В Бискупине наиболее часто применяемым материалом является сосна. Некоторые части делались с помощью прибавок дуба. Полы строились при помощи дерев таких, как сосна, дуб, ясень, ольха, береза.

В раннеисторическом поселке в Гнезине применялась более всего сосна. Дерево преимущественно не было обрабатывано. Проблему крыши решить пока невозможно. Это касается также оконных отверстий.

Полы в большинстве случаев были глиняные. Деревянные полы в Бискупине обуславливались болотистой породой территории. Топки размещались нерегулярно, по середине или под стеной.

Какие постановки находились внутри — этого мы совсем не знаем. Изобретение будет делом случая. Только в поселке опольском было констатировано присутствие скамей, табуретов и деревянных кроватей с ногами украшенными мотивами геометрическими (квадратами разрезанными диагонально) и плетенками.

Формы поселков доисторических почти неизвестны. Мы можем поглатать что поселки в эпохе неолита и позднее отличались неопределенной формой. Только в Буке возле Берлина семь домов были построены вряд, в других местах без плана. В поселке раннеисторическом в Лисеве вонбжежского уезда и в Добром новогардского уезда заметны следы рода улицы. В Седлемине яроцинского уезда и Парсонке щецинского уезда были констатированы следы околоницы.

Степан Носек

ИКОНОГРАФИЯ ЭТНОГРАФИЧЕСКАЯ

(Продолжение польских материалов иконографических, опубликованных в 37. и 38. выпуске «Люд»)

(Краткое изложение)

Теребление льна. Гравюра на дереве, 1863. (Стр. 291).

Спар. Гравюра на меди, 1779. (Стр. 292).

Прибор для ловли кротов и жерди со станочками. Гравюра на меди, 1779. (Стр. 293).

Сев и боронование. Гравюра на дереве, 1571. (Стр. 294).

Миши пожирают епископа Гаттона. Гравюра на дереве, 1554. (Стр. 295).

Огораживание границ. Гравюра на дереве, 1630. (Стр. 296).

Человеческие жертвы. Рисунок пером на камне, 1838. (Стр. 297).

Солтысий суд. Миниатюра, 1451. (Стр. 298).

Обруч и колода. Миниатюра, 1353. (Стр. 299).

Любисток. Гравюра на дереве, 1571. (Стр. 300).

Силки на дереве для ловли свистелей и дроздов. Литография, 1839. (Стр. 301).

Люди с длинными ушами. Гравюра на дереве, 1554. (Стр. 302).

Похороны без гробов. Гравюра на дереве, 1693. (Стр. 303).

Мандрагора — самец. Гравюра на дереве, 1556. (Стр. 304).

Мандрагора — самка. Гравюра на дереве, 1556. (Стр. 305).

Лев и слон. Гравюра на дереве, 1575. (Стр. 306).

Бой леопарда с драконом. Гравюра на дереве, 1557. (Стр. 307).

Однорог. Гравюра на дереве, 1730. (Стр. 308).

Навес. Гравюра на дереве, 1574. (Стр. 309).

Золотая баба. Гравюра на дереве, 1578. (Стр. 310).

Кровопускание. Гравюра на дереве, 1556. (Стр. 311).

Волчьи заборы. Гравюра на меди, 1770. (Стр. 312).

Письмо из небес. (Стр. 313).

Миши пожирают Попеля. Гравюра на дереве, 1564. (Стр. 314).

Колтун. Гравюра, 1792. (Стр. 315).

Польнь кустарниковая. Гравюра на дереве, 1575. (Стр. 316).

Сирена. Гравюра на дереве, 1575. (Стр. 317).

Русалка. Рисунок, 1570. (Стр. 318).

Казначей. Рисунок, 1612. (Стр. 319).

Вайделот с козловой жертвой. Гравюра на дереве, 1742. (Стр. 320).

Дикий (сатыр). Гравюра на дереве, 1515. (Стр. 321).

Барка на Висле. Гравюра на меди, 1884. (Стр. 322).

Буксировка лодки. Гравюра на меди, 1598. (Стр. 323).

Морское чудо. Гравюра на дереве, 1534. (Стр. 324).

Изумруд. Гравюра на дереве, 1534. (Стр. 325).

Сеть для ловли куропаток. Гравюра на меди, 1778. (Стр. 326).

Беление полотна. Гравюра на меди, 1684. (Стр. 327).

Амбар. Рисунок пером на камне, 1838. (Стр. 328).

Смерч — чертовский танец. Гравюра на дереве, 1876. (Стр. 329).

Пчелы. Гравюра на дереве, 1578. (Стр. 330).

Хаты в 16. в. Гравюра на дереве, 1567. (Стр. 331).

С петушком. Гравюра на дереве, 1864. (Стр. 332).

Бой казака с тигром. Гравюра на дереве, 1837. (Стр. 333).
 Твардовский в Риме. Литография, 1865. (Стр. 334).
 Медный уж. Кулыт ужей. Гравюра на дереве. (Стр. 335).
 Сенокос. Гравюра на дереве, 1571. (Стр. 336).
 Молодьба. Гравюра на дереве, 1693. (Стр. 337).
 Борьба петухов. Литография, 1836. (Стр. 338).
 Обрядные крестики. Фотография, 1936. (Стр. 339).
 Ужи в заколдованном круге. Гравюра на дереве, 1568. (Стр. 340).
 Охота на слона. Гравюра на дереве, 1564. (Стр. 341).
 Уж. Гравюра на дереве, 1693. (Стр. 342).
 Звезды. Гравюра на дереве, 1693. (Стр. 343).
 Беда и Нужда. Гравюра на дереве, 1633. (Стр. 344).
 Пастух. Гравюра на дереве, 1576. (Стр. 345).
 Крестьянская одежда в 16. веке. Гравюра на дереве, 1521. (Стр. 346).
 Водяное чудовище. Гравюра на дереве. (Стр. 347).
 Борута в старой верьбе. Литография, 1864. (Стр. 348).
 Хоровод. Гравюра на дереве, 1865. (Стр. 349).
 Ромове. Гравюра на дереве, 1584. (Стр. 350).
 Гадание на основе сна. Литография. (Стр. 351).
 Соломянные ули. Гравюра на дереве, 1578. (Стр. 352).
 Морской заяц. Гравюра на дереве, 1556. (Стр. 353).
 Нахота. Гравюра на дереве, 1575. (Стр. 354).

Тадеуш Сэвэрын

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ И ОБРАБОТКА ЯНТАРЯ НАД НАРВЕЙ

(Этнографический эскиз с иллюстрациями)

(Краткое изложение)

Труд свой, касающийся обработки янтаря над Нарвией (прежде всего на Курпиях) писал автор во время II. мировой войны, на принудительном скитальчестве, далеко от своего научно-исследовательского места работы. Частично извлеченный научный материал ему удалось протащить из района над Нарвией до Варшавы уже в 1939, остаток же в 1943 году. Во время варшавского восстания (1944) оригинальная рукопись пропала и остались только два экземпляра машинописей (укрытые в жестянке под землей в течение одного года в среднем), которые дождались печати в журнале «Люд». В Ломже, белостокской области, теперь заканчивают специальный музей янтарный этого района.

Янтарь, называемый тоже «золотом севера», прежде находился в большом количестве над Балтийском Морем, особенно в Ютландии

и Самбии, являясь фактором, сближающим народы надбалтийские и средиземноморские. Торговля его известна с младшей эпохи каменной; во время Нерона янтарь привозили в Рим из надбалтийских областей и района Элка; монеты римские и греческие, которые здесь находят свидетельствуют в том, что торговые сношения с этими странами хорошо развивались. Дорога янтаря вела через Польшу и Венгрию, причем янтарь достигал значительной цены. В Польше станки обработки янтаря затрудняли до ста и несколько десятков рабочих. С 14. века самые большие заводы обработки янтаря были в Гданьске, а польский король Сигизмунд III. особенно интересовался янтарем, раздавая янтарные подарки другим монархам.

Кроме янтаря надбалтийского наиболее этого ценного минерала находилось в околицах над Нарвией, где местные искусственные народные изделия янтарные известны были сотни лет и где некоторые подобные изделия (особенно бусы) находились в древних раскопках из неолита, в ящичковых могилах и старых христианских кладбищах (на Курпиях женщины часто приказывали хоронить себя в янтарных бусах).

На Курпиях янтарь находили в виде разнообразных комков над берегами рек и потоков, на песке, песчаных холмах и больше всего выкапывали на влажных лугах, пастбищах в сухие лета — в нижних слоях, отличающихся какими нибудь остатками илов называемых «седой» или «синей» земель, от 0,5 до 2 м. под ее уровнем.

Местные янтарщики (так называли тех, которые выкапывали и обрабатывали янтарь на Курпиях) сумели всегда познавать места с «янтарной» землей; в ходе поисков они применяли примитивные приборы, причем старшего, приученного янтарщика называли мастером, а места пригодные янтарными поясами, гнездами или котелками с янтарем. Его виды имеют здесь разные местные названия, причем главным образом они делятся на: янтарь почвенный, водяной, болотный и холмовой. Над Нарвией с ее притоками известны местности (сто с лишнем), где когда то находились «копи» янтаря (от Пултуска до Ломжи и Вислы). Выкапывание и обработка янтаря на Курпиях отличаются характером местной промышленности. Самые старые бусы в виде сплюсненного шара выкапываются на древних кладбищах возле костелов (напр. Новгород-костел из 16. в.); в Остроленке с конца 18 в. известны станки обработки янтаря, а в деревнях люди с давня обрабатывали янтарь для торговли. Еще до I. мировой войны над Нарвией в многих случаях янтарь являлся курсирующей валютой. В последнее время его продавали для изделий в Гдыне.

Над Балтийском Морем янтарь был монополизирован с 14. века (с времени Тевтонского Ордена до позднейшего прусского прави-

тельства); над Нарвей вольная торговля. В Калининграде до 1826 г. специальный палач выполнял экзекуции в случае кражи янтаря. Янтарные районы в лесах государственных каждого года были сдаваны в аренду (протоколы с 1811 года в лесоводстве Малого Полоцка, Новгорода, Турсли, Пшасныша, Остролэнки и пр.). Потом торговлей янтаря овладели в большой степени Евреи. Во время Первой Мировой Войны Немцы наложили секвестр на янтарь из района Нарви, реквизируя любое количество его (даже в костельных конильках); во время Второй они отбирали все сырье и кроме того бусы у женщин, приказывая янтарем платить штрафы и пр.

Станки обработки янтаря над средней Нарвей были следующие: постоянные, сезонные, странствующие и любительские. При обработке янтаря использовались куски кремня, стекла, ножи, напильники, долота и пр. В качестве сверла использован был архаический «дрель», с вращательным кружком, или специальный инструмент в токарном станке с веревкой, дышлом и пр. Только во второй половине 19. века начали использовать токарные станки с вращательными кружками. Когда вымерли старые янтарщики, когда сгорели древние станки, после воен, «мода» янтаря кончилась; новые янтарщики обрабатывали сырье ручной работой или с помощью прялки.

Больше всего вырабатывали они янтарные бусы для женщин и девушек; мелкие «манели», круглые и большие, всегда почти плоские по бокам. Они делали тоже бусы резанные, граненные, с розетками. У Курпиев каждая женщина должна была носить на шее до трех ниток мелких и больших бусов часто с украшением в роде листков, крестиков, сердец, медальонов с распятием Христа и прочие. Кроме бусов делали пуговицы, украшения для часов, запонки для шляп, трубки курительные, табакерки, цыгарницы, чаши и пр. В народной медицине янтарь использован был в качестве лекарства при заболеваниях глаз, при головных болях; янтарные шарики дети носили на шее «против конвульсии». До первой Мировой Войны большие янтарные жирандоли, величины ок. 1. м. находились в Малом Плоцке.

Местное население называет янтарь «смолой потопа света»: находка янтаря считается счастьем. Янтарь дают также для фимиамов.

В местных народных песнях нашел янтарь почестное место. С янтарем мы встречаем я также часто в нашей литературе, в поэзии и в пословицах.

Старых янтарщиков теперь мало, но семьи их много рассказывают о янтаре. «Покойники» — говорят часто в крае Курпиев — пошли янтарь выкапывать».

Имеются многие иллюстрации, касающиеся отдельных фрагментов настоящей темы.

Адам Хентник

ENGLISH SUMMARIES

SOVIET ETHNOGRAPHY

Ethnography, according to Soviet scholars, is a historical science and has as its object the study of cultures of the peoples of the world in their historical development. The subject matter of ethnography is the problem of the origins, cultural and historical relations of the people and the reconstruction of the history of their migrations and mode of settlement.

Thus, in line with the above definition ethnographic studies should include:

1. Material production, tools and implements and other means of work, description of labour, the process of work, the organisation of work, production and also the products of material production.
2. Social relations.
3. Language and ideology, i. e. beliefs, religion, art and so on.
4. Folklore, which forms a special part of ethnography.

Soviet ethnography gained a true scientific foundation and became a truly humane science owing to the science of Marxism and Leninism and to Marxist-Leninist methodology, which have clearly defined its aims and task. In contrast to what has just been said, bourgeois ethnography is, according to the Soviet ethnographers, a predominantly empirical science and has become wholly subordinated to class interests and is made to serve reactionary objectives.

Soviet ethnographers take full cognizance of the teachings of Lenin and Stalin of the method of historical approach to ethnographic materials, a right attack of the complex phenomena, seeing the connection between every aspect and the whole, and distinguishing fundamentals from secondary questions.

Soviet ethnography collaborates with the state in the task of merging the nations of the Soviet Republics in Socialist culture. Soviet ethnographers study individual nations, in order to help in changing their respective cultures, to develop latent progressive elements in them, and to overcome those surviving traits which hamper the progressive development of the nation on its way to Communism. The Soviet ethnogra-

phers regard folklore as one of the means of ideological penetration over the masses. New Soviet folklore is an expression of new life and new social system, and is at the time same a reflection of an unprecedented development of national culture. The Soviet folklore is permeated by the pathos entailed in the building of the Socialist State, and is characterised by a high ideological and artistic level. Its task for the future is to perform an important role in the further development of national production of the peoples of the Soviet Union, and in the work of communist education of a new Soviet man.

Soviet ethnographers have evolved their own school in world ethnography. They have created new research methods and a new ideological approach to folk cultures. The Soviet school of ethnography, in line with the Marxist-Leninist methodology, studies the phenomena of culture in their movement, as constantly developing and changing processes. Its further methodological principle consists in differentiating definite economic and cultural spheres, determined by the differences in natural resources and productive forces of a given area. These, in turn, impose their own distinct character onto cultural forms of the people inhabiting the said areas. On the other hand, it firmly rejects the concept of «culture-areas» as independent self-contained entities not connected with the culture of individual peoples.

The Soviet School applies in ethnography the basic principle of the Marxist-Leninist theory which proclaims that «Marxism is not a dogma, but a guide for action».

The Soviet School carefully watches the results obtained by world ethnography and stresses the necessity for collaboration between all eminent ethnographers of truly democratic countries. As the science progresses several new problems concerning the history of culture crop up which can only be properly solved by a co-ordinated and planned effort of a number of scientific centres exchanging their respective results and materials. Only a properly co-ordinated collaboration of the world science will make possible the completion of that great task and the production of the fullest scientific results in the field of the science of man.

Eugeniusz Frankowski

LENIN AND THE PROBLEMS OF ETHNOGRAPHY

In this article the eminent Soviet ethnographer, S. P. Tolstov, whose valuable and admirable work on the old Choresmie is well known, discusses Lenin's role and influence upon the development of Soviet ethno-

graphy. Numerous quotations from the works of Lenin introduce the reader to the views of the great Russian thinker.

Opposing the opinions of certain historians of Tzarist Russia, Lenin provided the corrective to the mistaken views on the origin of the capitalist system directly from the clan system. Lenin's argument and the proofs adduced by him can be effectively used in contesting the positivist and evolutionary approach still prevailing among certain Anglo-Saxon ethnologists. Of no less importance are Lenin's teachings concerning the necessity of historical approach. Adopting it as their methodological basis, the Soviet ethnographers were able to avoid many mistakes of the bourgeois ethnologists who regarded such concept of clan and sib and moiety as abstract notions devoid of historical foundations.

Then the author expounds Lenin's views on culture. Lenin divided the culture of every nation into an official, ruling class culture and a true national culture. A true national culture of the Russian people can justifiably be proud of such names as Tchernyshevsky and Plekhanov. In every national culture — Lenin declared — one should distinguish democratic elements from those features which testify to its recessive and backward character. Every problem should be approached in a party line and scrutinised in the light of the fact whether it can become a contribution to the establishment of a socialist culture. The writer stresses the importance of Lenin's classification of primitive society into primitive horde and primitive Communism. The correctness of that division, made by Lenin at a time when social anthropology was still in its infancy, shows that he had a good understanding of man and his development as well as an extensive knowledge of the literature on that subject.

Lenin's pronouncements on religion and its evolution, implying the rejection of all idealist concepts, gives the Soviet ethnographer proper guidance in their attempts at discovering the origin and development of religion. This is the more important since Soviet ethnography has still gaps in that important line of study.

The most important legacy of Lenin, however, — a legacy which made a deep imprint upon Soviet ethnography — is the necessity for combining theory with practice in scientific research. Soviet ethnography — says Tolstov — will only achieve real progress when it answers the problems set by the practice of the Socialist development of their country. «The theory», says Stalin, «becomes sterile if it does not serve the revolutionary practice, while the practice is blind, if not directed by a theory».

Ż. M.

THE PROBLEM OF ETHNOGENY IN ETHNOGRAPHY

The study the ethnogeny (called here ethnogenesis) of different peoples is a singularly difficult subject. The solution of the problem of ethnogeny without the inclusion of manifold sources and without consideration of all aspects of its evolution is impossible. Unfortunately, this is not done in the majority of cases and the problem of the origin of a given nation is solved most frequently on the basis of prehistoric, anthropological, and linguistic material. The result is a one sided solution of the problem.

The criteria which we employ in solving the problems of ethnogeny are not always of equal value. Of the smallest value are written sources, though the widest use is made of them. The historians maintain that the best answer to the question of the origin of a certain nation is to find in an old written document a note about its name or the original place of habitation. Yet even the complete identity of names, ancient and modern, and a total certainty of geographical location — which happens very seldom — contributes very little to the problem of ethnogeny, conceived in the way in which we understand it. It is not much more helpful in the problem of fixing the relation between the names of this and the other modern nation (or a group of nations), or, for that matter, of an ancient nation. (Slavs — Veneds — Neurs — Chouvashes — Bulgars — Jakuts — Kurikans). Such listings may be correct, but they point only to a historical survey of the factors making for a given nation, and can little contribute to the solution of the problems of ethnogenesis. Anthropological material can be much more helpful in this respect; the racial analysis fixes, as it were, the physical composition of a given nation and the elements which have formed its population. This analysis covers real historical bonds, uniting the nations, their mixing migrations, and blood relations. But not even a detailed analysis and the certainty of the results obtained can provide the explanation of the problems of ethnogeny. Historical sources give an idea about the permeation of cultures on a given territory, about the relations existing between the cultures of neighbouring and even more distant territories. Since, however, the prehistoric material concerns only a culture, and not a nation, it is clear that it can help but little in the study of ethnogeny. Prehistory, however, will not give an answer to the question whether prehistoric relics, changing one after the other on the given area, belonged to one or many peoples, or over an area where we find the monuments of a uniform culture, lived a people who were quite strange or who were related to each other. It is linguistics that can bring us nearest to the solution of the problem of ethnogeny, for language is one of the most important ethnic traits. Yet one source unsupported by others, is hardly sufficient and therefore is of little avail. The fact that a language comes from the same stock does not mean that the nation comes from the same

ethnic group. Linguistic boundaries often do not coincide with nationality boundaries. Moreover, the language does not include all the characteristic features of a nation. A nation is characterised by a number of characteristics, and present a complex of historically determined traits and material features as well as of its spiritual culture. The understand the origin of a given nation, is to explain all its characteristics well as to fix their origin and development.

For that reason ethnography, and ethnography alone as a science investigating the ethnical characteristics of individual peoples, can give the fullest answer and solve the problem of the ethnogeny of each nation. Only ethnography can give such a solution, in close unity and collaboration with the disciplines discussed above, separation from them leading to the fundamental errors committed by the Graebnerian school — the separation of a culture from the people who belong to it.

S. V. Tokarev

THE CLASH OF CULTURES

1. Preliminary remarks

The development of a culture occurs by a) a spontaneous independent process of evolution resulting from the forces within a given culture, b) by the borrowing of foreign traits and values resulting from the clash of different cultural systems. The investigations into the mechanism of culture contact possess considerable practical and theoretical importance. To the theory of culture they contribute by helping us to establish general and characteristic features of the respective cultures in their particular phases of development. They reveal the circumstances under which these conformities and differences took shape. They enable us to grasp the factors determining, equally, the conflicts and cooperation which may be entailed in the relationship between two ethnic groupings which are the makers or carriers of two different sets of value. These investigations allow us to understand, in turn, the mechanism of diffusion of individual cultural products or their complexes, the factors hampering or, alternatively, paving the way to the migration of traits, the factors starting and governing the process of selection of products, as well as the problem of the sequence of borrowing and transformation of these products. Through such an analysis the picture of the mechanism and the rhythm and tempo of cultural borrowings can be obtained as well as of the factors determining the speed or the slow movement, the intensity and width of the area over which cultural values may be carried. In these investigations appear also, in

a particularly pronounced manner, the essential functions of individual products or their complexes as well as the social functions of the borrowing of a given product (such as e. g. of a new tool, the taking over of which results in changes in the economic system, in social organisation, the system of moral, religious, artistic values, and so on).

These studies, apart from their theoretical interest, have at the same time a considerable practical importance, especially for the planned socialist economy. For the knowledge of concrete spontaneous processes occurring in the situation of the clash of two different systems of value (e. g. when the urban and country civilisation meet) may provide a scientific basis upon which cultural planning could rest or certain cultural processes could be slowed up or quickened, thus paving the way to the shaping of new social realities.

2. Modern Culture Contact Studies. Basic starting points. The two cases studied by the writer

The writer gives an account of the literature on the subject of the past few decades. It includes works dealing mainly with European culture contact situations, but also extends over those situations where Western civilisation clashes with the cultures of simpler peoples. Then in a methodological argument the writer analyses essential starting situations which embrace equally the cultures represented by different ethnic groups such as the different systems of cultural values connected with the class structure, contained in a single national culture (the city civilisation and the traditional culture of the countryside). Then the writer proceeds to analyse the basic types of contact situation between these cultures or the said complexes of cultural values. The author's own contribution to the problem consists of two papers, the first of which was devoted to the study of the clash of an agricultural civilisation with pastoralist civilisation on the ethnographically Polish territory of the Carpathian mountains; and in the second he discussed the problems of the levelling down of the traditional folk-culture in its various contacts with the urban civilisation. The latter work, based on extensive field studies conducted over a period of over thirty years, mainly in the area of Southern Poland (Małopolska), tries to establish in the first place typical evolutionary stages of the recession of traditional country culture, being a product of the conditions created by serfdom. It attempts, in turn, to discover the mechanism of selection and of change of the values assimilated as well to show the social functions of the processes investigated.

The present paper deals with the first theme only, which discusses the clash of agricultural civilisation (originated from the crossing of two agricultural waves, the northern and the southern) with the pastoral

civilisation, on the said territory, represented at least since the XV-th century by the nomadic waves chiefly of Balkan-Roumanian origin. However the above case is of somewhat lesser theoretical interest, since the spontaneity of cultural development in the Carpathians was hampered by the fact of the inclusion of the peasant population into the framework of the manorial system. The above limiting condition had to some extent been compensated by the fact that a number of processes, resulting from the culture contact in the Carpathians, remained outside the jurisdiction of the manor and could be watched over a period of several centuries, equally in the feudal and manorial period as in the capitalist era, as well as in our time — that is the period of the establishment of the Socialist system. This fact makes possible much fuller description of the mechanism of the processes under investigation than a mere study of contemporary developments would. The chronological depth included in the paper is also — to the writer's knowledge — the greatest of all hitherto described cases of culture contact.

The study, as far as its sources are concerned, in addition to the historical, linguistic and other comparative data (mainly from the territory of the Balkans, Transylvania, and the Eastern Carpathians) is based on extensive field studies, carried out systematically and repeatedly and continued also after the second world war.

3. The agricultural and the pastoral culture in its earlier phase. The first contacts. The antagonistic processes

The writer tries to reconstruct the basic traits of the respective cultures, stressing in particular the differences in the systems of production, the means of livelihood, utilisation of animals and other types of power developed by the two cultures, as well as the respective systems of social organisation and ideology built upon them. The two communities which are the carriers of the respective cultures were found to be in a similar social situation, founding their systems of the transmission of culture solely upon the oral tradition and being related in their general level of technological development. On the other hand, what divided them was a different system of procuring food, different connection with the habitat (in the case of the pastoralists distant migrations in winter from the mountains to the forested lowlands, both northward and southward), a different system of social organisation (in the case of the agriculturalists then an individual family, and a territorially organised local community, in the case of the pastoralists a patriarchal clan system), different language, different type of housing, different dress and a different mode of conduct.

Both cultures occupy the two originally different geographical regions (the agriculturalist the bottoms of the valleys and gentle slopes

covered with fields, the pastoral culture deeply cut valleys and high mountain areas) which are differently transformed by the work of man and represent two different types of man-made landscape. For a certain period of time the two cultures led a parallel existence. On certain territories the pastoralists' culture maintained its original character as late as the XVII-th century. The pressure of the agricultural population due to large natural increase which forced them onto higher mountains and their efforts towards the occupation of new cultivated areas, at the expense of forest on the one hand, and the expansion of the pastoralists towards low lying territories for the sake of extending their pasturing territories, connected with robbery raids, provided the background for the first contacts and at the same time towards the first clashes between the two communities. A mutually antagonistic attitude came into existence which, apart from the conflicts of interests, had its roots in the differences in the relative systems of value, causing mutually negative evaluations and hostile reaction such as condemnation, humiliation, and ridicule. On the basis of these conflicts traditional memories of struggles and hostile attitudes arise, as well as traditional stereotypes of the enemy and myths glorifying one's own values and depreciating those of the adversary. An age old dialectical process of the struggle between conflicting elements comes into being, leading in the course of time towards the formation of a new cultural reality.

4. The processes of interaction. The origin of a new culture

As a parallel development to the process of struggle a new tendency towards co-operation begins to take shape, which consists of an integrative process, resulting in a slow merging of the two communities, the agricultural and the pastoralist, into one cultural whole. A starting point of these processes is mutual exchange of goods, based on the differences in the respective systems of procuring food. Among the factors of intergration, the passing of the nomads to the sedentary mode of living and the merging of the mixed agricultural farming with pastoral economy seem to be the most important. This change took place under the influence of a) the increase of population and the shortage of new pasture grounds, b) under the pressure of manorial authority, and found its expression in five types of settlement. Apart from a) purely pastoral settlements (as, e.g. in Ochotnica), certain grouping of the pastoral population in agricultural villages came into being, b) by the extension of a compact agricultural area of former agricultural villages and the clearance of new fields or, c) by the establishment of one house pastoral settlements on the territories of the so-called forest enclosures within agricultural villages, d) by the pastoralists' occupation of the agricultural holdings by marriage or on account of their having been abandoned by their former owners, and

finally, e) owing to the foundation of new villages with mixed agricultural and pastoral population.

In this way new forms of settlers' symbiosis came into being, on the basis of which new and longlasting processes of biological and cultural intercrossing took place.

The cultural synthesis which came into being as a result of the impact of the pastoral population upon the community of peasant proprietors and which could be clearly seen towards the end of the serfdom period and immediately after its abolition as well as in the beginning of the capitalist era, included both purely agricultural and purely pastoral products as well as mixed products, which originated from the combination of the agricultural elements with the pastoral. It is highly significant that in both cultures we can see the elements which are dominant displaying a tendency to maintain themselves and even to pass on to another culture, as well as the elements which are recessive and which show a tendency towards gradual disappearance. The writer tries to determine these three categories of products, laying particular emphasis on the achievements of pastoral culture in the economic and technological field (housing, household implements, pastoralists' equipment, clothes), in the social field (law, social organisation, ideology, patterns of conduct), in the artistic field (decorative art, literature, music), as well as in magical, hedonistic and linguistic spheres. As a typical example, illustrating the role of mixed products, the writer discusses in some detail the institution of «agricultural shelter», that is the arrangement whereby herdsmen with their sheep lead a periodical, transhumant existence on the peripheral arable lands in the villages which were originally basically agricultural, practicing the three field system.

5. The mechanism of mutual borrowing of cultural traits and values. The problem of sequence of borrowed elements and their selection

In this chapter the writer attempts to isolate from a concrete historical process those elements which shaped the cultural osmosis, and in this way to obtain data which might shed light upon the general theory of the interpenetration of traits and values in the culture contact process. Having described the role of the manorial coercion in shaping the mode of joint living of the agricultural and pastoral population, the writer proceeds to discuss two basic types of cultural situations: a) between two contrasting local settlements, representing two pure types, the agricultural and pastoral settlement, b) contacts of local settlements with mixed population. The study of the mechanism of mutual borrowing of traits and values shows differences in each case. In the first case, the process of borrowing takes

place slowly and extends, especially in its initial stages, over the elements which are of secondary importance; in the second a mixed culture comes quickly into being. The geographical factors which favour or hamper the introduction of the agricultural of pastoral system of husbandry play a considerable role in the adoption of traits and values by the respective sides. They also affect their social and cultural implications. As far as the motives of borrowing are concerned the writer points, among others, to a) the utilitarian motive, connected with the satisfaction of basic human needs (food, shelter, security), b) the motives resulting from hedonistic and artistic needs (filling in the gaps by the borrowing of foreign elements), c) motives resulting from the appreciation of characterological values of the population, representing foreign culture (energy, vitality, leadership), d) imitative behaviour as an outcome of the desire, for satisfaction of needs connected with prestige (e. g. the recent adoption of the Podhale highlanders' dress by the people inhabiting the northern slopes of the Gorce mountains, this being connected with higher prestige values attached to that dress).

Moreover, this part of the work contains a discussion of the problem of sequence of selection of borrowings.

6. Cultural dualism

Despite ancient diffusionary intercrossing of the said cultures and the resulting therefrom levelling down processes, the original differences between the agricultural and pastoral population have not become completely obliterated. They are manifested, above all, in the form of stronger complexes of contrasting traits in both cultures on those territories, which were originally settled only by the agricultural population or by the pastoral people, and have, throughout their historical development preserved in a fairly pure state one type of settlement. The writer points out the existence of interesting attitudes of mutual antagonism between these agriculturalists and pastoralists who often come from the same village, though awareness of different origin has been already lost. The origin of these attitudes should partly be attributed to the working of historical factors, such as e. g. the traditional stereotyped concepts (the derogatory designation of *vlah* (*Valachus* and *Lach*), and partly to the contemporary conditions of life.

7. Recent developments and tendencies

The picture presented above is subject to a process of a constant new change, which is closely connected with the disintegration of traditional culture. Its scope and intensity is steadily increasing. This process of disintegration is a highly complex process influenced by many

factors, among which the principal before the second world war was the industrialisation of the towns, opportunities for migrations and remigration to the industrial centres, the introduction of new and improved technological equipment both in agriculture and in animal farming, was well as the systematic transfer of the ancient traditional style of technical education to modern schooling based on modern scientific educational theory and practice. Improved tools, knowledge, and better organisation of work equally in the field of agriculture as in that of animal breeding replaces old and traditional work teams in the countryside organised on a craft basis, destroys the archaic and ossified forms of magical and mystical thinking as well as the obtaining and traditionally operative patterns in the field of technology and social order based thereon. A rational mode of thought and action, founded on experience and empiry pushed its way into all domains of the village community. The culture of the villages, acquires more and more the character of the culture in urban centres. Regional differences tend to disappear. In these circumstances the specific features of traditional agricultural and pastoral culture tend to dissipate, ancient rites and ceremonies as well as magical beliefs and practices connected with the grazing of sheep disappear, while the agricultural and pastoral folklore loses its importance. The cultural dualism, mentioned above loses its previous sharpness. The levelling down of cultural differences spreads increasingly over all the regions of the country and all the classes of society. With progressing socialism which was introduced after the second world war the process of the spread of culture and its socialisation as well as of the abolition of cultural distance between social classes has gained momentum. It should however, be observed that the process of cultural levelling within a national community should not be regarded as something peculiar to and characteristic for Poland. It takes place, with greater or lesser intensity, in all the countries of the world which develop under the influence of European civilisation. It is further enhanced by a new process — that of the levelling of divergences in several cultural fields between individual actions. This integrative process, the largest in the history of the world, proceeds and gains impetus before our eyes. Its width and depth, as well as its large scale consequences cannot as yet be foreseen.

Kazimierz Dobrowolski

NOTES ON THE HISTORY OF THE CART AND HARNESS

The oldest type of cart was undoubtedly a two-wheeled vehicle, drawn by a pair of oxen, with the aid of a shaft fixed to the yoke. Originally two poles, constituting a basis for the carrying platform, resting on an axle, joined in the front, passing into a shaft. Carts with such a trian-

gular shape were found in various parts of South-Western Eurasia, from Portugal to Indochina.

The merging of two such two-wheeled vehicles into one four-wheeled cart took place as early as the bronze epoch. This new cart was more comfortable, though less economical, since it had greater internal friction and perhaps for that reason did not spread far outside the territory of the «Lausitz culture» (kultura łużycka).

The development of the age-old West European means of overland transport undoubtedly took place under the impulse coming from Asia. As early as at the time of the Roman Empire the population of Europe got to know the pack saddle which, most probably, came by caravan route to Turkestan, the meeting point between Asia and Europe. On the other hand, horse traction, adapted to a cart equipped with double shafts and collar, was probably adopted from the Huns, so that the horse collar undoubtedly reached the Germans by the medium of the Slavs. The latter, however, perhaps took it over from the Goths. It is possible that double shafts came together with the collar reaching most probably the Longobards in Northern Italy. They undoubtedly borrowed them from the Avars, who, according to Nestor, used both oxen and horses (Mon. Pol. Hist. Vol. I, pp. 557—558).

The spread of the four-wheeled cart in a north-easterly direction, outside the area of cattle traction, was, perhaps, a consequence of Slavonic expansion in the period preceding the adaptation of the four-wheeled western cart to horse traction and was the result of an independent solution of that problem in the area of horse traction in the North-West. This is further confirmed by a totally different construction of the four-wheeled cart so that the western influence would only be expressed in the four-wheel principle.

The adaptation of a four-wheeled cart with cattle traction to horse traction took place in all probability in the High-Germanic area, as can be seen from the terminology of the Polish cart. This happened as a result of the contact of the Moravian area with the Franconian Monarchy, for a number of linguistic loanwords suggest the participation of Moravia and the exclusion of Bohemia proper. It is possible that this improvement of the cart was accompanied by an improvement in the plough, viz. the addition of the landside to the ancient Slavonic hoe (radlo).

The substitution of cattle traction by horse traction progressed at first very slowly, and only as late as in the last century reached the Balkan peninsula. With us the liquidation of cattle traction was concluded as late as the Second World War, though since the introduction of an iron plough quick horse traction became much cheaper.

The four-wheeled cart, adapted to horse traction, we acquired probably together with the traces, which were probably the outcome

of the simplified classical two-horse harness. It is, however, impossible to say that this western loan survived unchanged in the Ukraine. The addition to the cart of a basket container made of osier is undoubtedly the reflection of a much older influence of Scythian culture. To that group belongs also the conical lambskin cap which, together with the cart basket, penetrated deeply into the Polish area.

The above summary of general conclusions could be closed with a statement that the results of the investigations concerning the cart and harness shed much new light on the history of the early Slavonic peoples, and stress the important role which, in the second half of the past millennium was played by the Moravian area, constituting a sphere in which the Byzantine and the Franconian influences intercrossed, playing the Slavs against the Avars after the disappearance from the historical area of the Germans and the Huns.

Jan Czekanowski

FOLKLORE JURIDIQUE

This term is used in scientific publications equally by Czech, French, and Italian scholars. The Germans have coined an equivalent, «rechtliche Volkskunde». Undoubtedly the future joint efforts of the ethnographers and the students of jurisprudence will further develop this branch of study. What is needed at the present state of our knowledge is a detailed and systematic study of popular legal beliefs, opinions and customs. Up to now the ethnographers have studied law on a much too modest scale. Tracing its history, the writer points out that already in the so-called Holy Office there were certain analogies to lay courts. Legal ethnography, however, begins to develop much later, in fact in the last two decades. Analogously to religious ethnology also legal ethnology will develop and become a separate branch of ethnology. Until the XIX-th century any rusticity was branded as vulgar, *carmen vulgare, barbaricum*; today our attitude towards the countryside and its folklore has undergone fundamental change. This, however, does not mean the masses, at least as far as law was concerned, had much influence upon the development of law. They were not given any share in the creation of law, despite the fact that people had their legal views and legal practices, as we know from ethnography, and despite the fact that in actual life lawlessness was more frequently encountered than justice. In the planning of future ethnology the field of legal views and practices must be duly considered. In this the original popular views on law, original legal customs, now often forgotten, will have to be considered. Such studies have been, as a matter of fact, already started by a Swiss scholar, Hans Fehr, and the German scholars.

At the Hague Congress of Comparative Law in 1937 Claudius Schwerin made the first distinct step towards the planning of legal ethnology. Although Schwerin distinctly separated it from legal antiquity and legal archeology, a Czech scholar, Horna, considered that in that field constant «merging» of subject takes place. He invented the slogan «through the people and its literature and art towards the learning of progress in law», a reflection of which we find equally in the games of children as in the old and significant customs of the people.

The above statements are illustrated by the writer by several examples.

Richard Horna

THE IMPORTANCE OF LEGAL CUSTOMS AND THEIR INVESTIGATION

There is an old dispute between law which is enforced by the State and which is class conditioned, and legal customs or the customary law. The strengthening of this dispute can be observed, for example, in the late Middle Ages and also in recent times as a development corresponding to the consolidation of the modern State. The problem was stated as early as 1843 by the German scholar G. Beseler in a work «*Volksrecht und Juristenrecht*», though the author did not understand all the deeper implications of this problem.

Legal historians have often stressed the original importance of customary law and they often pointed to its sharp contrast with the statutory law, though, again, without drawing — at least not until the end of the XIX-th Century and often even later — the right conclusions. Especially characteristic was the avoidance of the subject by those scholars who dealt with modern times and with those countries which had a strong State structure, though even they were sometimes made the subject matter of scientific study (e. g. by L. Petrażycki).

It was not within the scope of the work to give a full historical account of all the aspects of the problem. We were merely concerned with the stressing of its non-abating topical interest and factual importance, especially in view of its very strong criticism expressed by E. Ehrlich concerning its dogmatic character, identifying the statutory law with law in general and the legal sense of the masses. Furthermore, the question was raised how we should conduct research, both from the historical point of view and in its modern aspects.

In line with the objectives stated above, the following questions were raised in the work:

1. The simplification of the social phenomena by the legal and dogmatic school and the criticism of this attitude expressed by E. Ehrlich, G. Schmoller, G. Jellinek, and others.

2. The contrasting of legal customs and the customary law of the masses, called by Ehrlich the living law, with the statutory law of the dogmatic character.

3. A custom as an expression of legal opinions and lawgiving forces of the community.

4. Legal customs in frequent opposition in the past to the state law being the product of the ruling classes.

5. The statement of their nature and importance by the history and the ethnology of law.

6. A somewhat negative attitude manifested until recently by academic scholarship towards the problems of the customary law (except to the commercial legal customs), among other things due to fundamental inconsistencies with the lawgiver.

7. The practical value of the study of legal customs; their results being an auxiliary means for a modern lawgiver and the legal, administrative, and judicial practice.

8. The sources of the knowledge of legal customs and the methods of their investigations.

9. The necessity for such investigations from the epistemological point of view for: a) a better understanding and exposition not only of the history of the Polish law, but also of class antagonisms and of culture; b) a more precise description within the field of legal history of the connection between Polish customs, views, and legal ideals, and those of other peoples, especially of the Slavonic group but also others; c) the fixing of the scope and the importance of the maintenance — up to now often against the wish of the lawgiver — of the legal customs and views, and in consequence; d) making possible a more precise than hitherto study of our social reality, both in the past and in the present.

Leon Halban

AGRICULTURAL KNOWLEDGE OF THE LUO OF KENYA

In this paper the writer analyses the role of primitive knowledge or science as a system underlying any practical activity and often difficult to separate from it. It has, therefore, become an accepted practice to define it psychologically in terms of situation as a scientific attitude, governed by experience and sober judgement, in contrast to magical or religious situation, where emotional fears or uncertainties force man to resort to means of control other than reason and experience. These points are amply

illustrated with ethnographical material collected among the Luo (Nilotic Kavirondo) of Kenya, among whom the writer spent nearly two years 1946—1948. In particular, he is interested in the native methods of soil identification and selection, which provide a good example for the illustration of the thesis of rational choices and sober observation of nature and its processes, made by these natives.

Yet it seems to the writer that the role of primitive science does not end here, and he study of the lineage system in its numerous repercussions upon farming organisation and practices must be also included under this heading. For in such general structural categories, the Luo's attitude towards the land is formulated, his mode of its occupation, movement in space, the principles of the establishment and abandonment of individual homesteads and so on — in theory at least, for in practice he is guided by numerous other and equally if not more important factors. Lineage among the Luo is already considerably divorced from the reality of actual life, and it appears to the fieldworker not so much as an all pervading social force regulating the existing mode of social grouping, but primarily, as an abstract somewhat detached, axiomatic system of thought. This system furnishes the native with a general outlook upon life and helps him to understand and interpret the society of which he is a member. Thus, the lineage system becomes for the native a means of reckoning time and space, of defining man's relation towards his fellowclansmen and tribesmen as well as, spacially, towards, the clan and tribal lands, but it certainly does not function nowadays (and the writer seriously doubts whether it ever did) as a regulator of human activities and relationships in a real struggle for existence.

Not only do his field notes abound with exceptions, observed by the anthropologist, from the rules outwardly stated by the native informants, but the objections are of a much more profound theoretical nature. Without undue speculation it can be said that man was in particular need of such a mental tool in all those circumstances where nature and topography provided him with few natural marks for small groups of nomads which would otherwise have been lost and consequently perished over the vast spaces over which they moved. But such a study of himself, and the projection of human relations over nature and the resulting conceptualisation of society in time and space could hardly have been sufficient for the survival of the race, if not supplemented by a constant and everyday empirical observation and study of nature and certain processes of life made by the native himself which after all, warranted the propagation both of his race and of his animals or the crops upon which his very existence was dependent. Yet he was then as he is now, in need of a theory, however imperfect, which would link his scattered experiences into a system of concerted thought and action, which would link the present with the past, and which, in terms

understandable for him, would give him the concept of his society as a uniform organised body — a concept he found helpful, if not indispensable for the perpetuation of the group.

Andrzej Waligórski

THE INFLUENCE OF GEOGRAPHY UPON THE TYPE OF RURAL SETTLEMENT AND HOUSING IN POLAND

Rural settlement and housing in Poland display many different characteristics which substantially agree with certain culture areas. These characteristic features are manifested in different regional types which have been for some time a subject matter for study by ethnographers. This in Poland, as in other European countries, lays the foundation for the development of regional movements aiming at the study and preservation of the peculiarities of folk culture, vanishing rapidly under the impact of industrial civilization and modern cosmopolitan tendencies.

The influence of geographical environment is a well-acknowledged factor making for regional peculiarities, and also finding its expression in the type of rural settlement and housing. As principal elements of the geographical setting may be mentioned topography, geology and soils, water supply, climate, and the availability of natural building material. The ancient mode of settlement and habitation point clearly to such dependence upon these geographical factors and also reveal certain regularities which can be discovered here. It is significant that the influence of natural factors is usually manifested in certain complexes, where certain interrelations exist side by side, though the intensity of working of particular factors may be different.

The influence of topography can be best seen in the mountain areas where, for example, the movements of population and its settlement proceeded along the valleys or gentle slopes, though not exceeding a certain altitude. The choice of a place of living is also connected with the prevailing climatic conditions. A flat country does not seem to influence directly the shape of the villages or settlements. Higher country and the mountain regions show a tendency towards individual shaping of the settlement areas and the position of particular buildings.

It has been found that fertile soils favour the development of compact settlements, whereas poor soils tend to have a scattering effect upon the units of human settlement. Early waves of settlers usually chose light soils the working of which did not require much effort. The quality of the soil is also manifested in the size of homesteads as well as in the way they have been built.

Old villages often appear to have been founded in the vicinity of running water, though usually above the flood line. The modern technique of boring wells made, to a large extent, settlement independent of the level of subterranean water. The connection with surface waters is largely dependent upon the accessibility of the river banks.

The study of climatic conditions leads to such problems as the influence of the sun, temperature, winds and rainfall upon the mode of human settlement. This can best be seen in the mountains where the question of the action of the sun and exposure to the winds are decisive factors influencing the position of the houses. Low temperatures in winter forces the inhabitants to build walls of considerable thickness, while the adoption of wood as building material over other materials constitutes a further safeguard. The slope of the roof is also to a large extent the result of the amount of rain- and snow-fall, and so is the kind of material used for roofing. The protection of the walls against damp necessitates the making of eaves, arcades, galleries and so on, as well as the whitewashing of plastered walls.

Older buildings relied mainly on material which could be obtained on the spot. In this respect timber predominated in Poland. The various types of the construction of the wooden walls are a reflection of the qualitative and quantitative state of forests in a given region. In regions which were less wooded clay was used as building material, and to a lesser extent stone. Straw was the chief material for covering the roofs, which agreed with the predominantly agricultural character of the country, while shingle and lath were used in the forested areas and the mountain districts.

Older houses and settlements, in the building of which the environmental factors were fully taken into account, have, in the course of time evolved certain traditional norms and standards which were maintained even after the original influence of the environmental factors was no more operative. The break from these traditions under the present-day civilizational influence, without an attempt at adjustment to new needs and new tasks, may result in the disappearance of those cultural traits of the countryside and the esthetic values of the landscape.

Gerard Ciolek

THE DEVELOPMENT OF HUMAN SHELTER ON POLISH TERRITORIES

In discussing the development of human shelter on Polish territories since the beginning of the neolithic period till the end of the prehistoric era we can distinguish two basic types: dug-outs and surface

buildings. There are also intermediate types of shelter, to which we must include those houses which have, essentially, a surface structure but are partly dug in the ground. These two types exist side by side on the Polish territories, both spatially and in time, that is to say, they can be found throughout the entire prehistoric era over the Polish lands.

There is little variety as far as the dug-out type is concerned. Its principal types were the pits, which were horizontally projected, and were round, oval, or else of irregular shape. Yet the material published hitherto does not provide a sufficient basis for connecting certain types of dug-outs with definite cultural periods or areas only. The same applies to the arrangement of the interior. Also up to now the position of the roofs over dug-outs has not been adequately explained. It is commonly assumed that over circular underground houses there were roofs of a wind-break type which were supported by poles dug into the earth round the hut and joined at the top. It is also accepted that poles were placed on the edges of the dug-out on which the roof was placed. These are, however, assumptions based on the ethnographic analogies rather than on the available archeological material. It should, therefore, be hoped that further studies of the early settlements, of which there are still too few, will allow us to explain many more details.

As far as the second type is concerned, that is the surface building, it displays much greater variety of form than the dug-out. In discussing its types we can take as the basis the construction of the walls, the lay-out of the interior, and the general shape of the building. Starting with the last type, we distinguish the buildings of rectangular, square, and trapezoid shape, though some structures have such curved walls that they can hardly be described as regular. Notwithstanding the shape of the line of the wall, the whole building, generally speaking, corresponds to the above geometrical figures.

The solution of the problem of the interior of prehistoric houses presents us also with many difficulties. What in particular needs explanation is the question of eaves, which many students, perhaps somewhat too rashly, find in every structure of a house with two rows of poles. In fact the problem is not so simple, and we should not rule out the possibility that some houses with such a construction were two- or even three-roomed constructions.

The greatest variety, however, in the prehistoric surface building is shown in the construction of the walls. The simplest construction is one combining poles with basketwork, requiring relatively the least amount of labour. This construction was in general use beginning from the later neolithic period until the early historical time. In the latter period, however, this technique was seldom applied in the construction of houses for human habitation, being reserved only for the construction of farm buildings.

Apart from the pole-basketwork structure we find quite often walls joined by the mortice tenon technique. With our present state of knowledge it is difficult to decide when this technique came into use. We have confirmed it in Biskupin, that is in the beginning of the Iron Age (700—400 B. C.). It should, however, be assumed that it was known earlier, at least as early as the Bronze Age.

Likewise somewhat obscure is the question of the beginnings of the dovetail technique in construction. Habitable dwellings built with the use of the dovetail technique have been found from the early historical period, though it is known that this system of building was known in the early Iron Age. It appears, for instance, in the settlement of Biskupin, though it was applied only in the constructions for defense. It has never been confirmed that this technique was ever used in the building of human habitations. It should, however, be borne in mind that the discovery of traces of dovetail building, apart from exceptional cases where conditions exist for the preservation of organic material, is exceedingly difficult, in any case much more difficult than the actual tracing of the pole structure. For in the latter case we have the marks left by the poles dug in the ground, whereas the traces, if any, of a dovetail construction house which was placed on the ground with beams often resting on big stones, can be discovered only by exceptional luck.

A certain variation of the houses of the pole and dovetail beam construction were houses the walls of which were built of logs placed horizontally one upon the other, similarly as in the dovetail structure, and supported by smaller poles which were driven on both sides into the ground. That walls of such construction existed can be seen from the marks of the poles as well as from the dark lines which are the result of rotten logs placed horizontally.

Also not fully clarified is the question of the construction of the walls of large trapezoidal houses of the ribbon pottery (Bandkeramik) civilisation (the Danube Civilisation), discovered by K. Jażdżewski in Brześć Kujawski. According to the observations made by him the walls were built of beams placed in a ditch which delimited the outlines of the edifice. It is, however, difficult to state with certainty whether the poles were placed close to each other or at some distance. Had there been some space between then this must have been not very large, or, alternatively, had these been larger, the ditch would not have been necessary, as each pole could have been dug in separately, as was the case with plaited and lath and plaster walls. That there was not a very great distance between the poles can additionally be inferred from the fact that a large quantity of burnt clay was found in the huts or in their vicinity which was apparently used for filling in the holes and chinks in the construction.

Observations concerning the actual building material are, obviously, possible only in those cases where some surviving specimens of timber could be found. Thus in Biskupin pinewood was the most frequently used building material. Pinewood was almost exclusively used as the material for the corner mortice poles, whereas the middle mortices were, in addition to pinewood, sometimes also made of oak. For tenons pinewood was also used, though occasionally oak and ash. The floor in the Biskupin houses were made of pinewood, oak, ash, alder, and birch.

Also in the early historical settlement at Gniezno pinewood was most frequently used, less often oak, and only in exceptional cases ash or birch. The timber used for building was in most cases round, not worked and only in exceptional cases square-hewn.

The problem of roofing, both in the dug-outs and in the surface buildings must for the time being remain unsolved, for the archeological data do not provide sufficient clues in this respect. All that can be made at this juncture are guesses which are more less justifiable. The same refers to the windows, where they existed.

Floors in most prehistoric houses consisted of beaten clay. The fact that the wooden floor existed in Biskupin was due to specific local conditions, that is the swampy ground. The floor appears as late as in the early historical age, even then not in all houses. No regularities could be discovered in the position of the fireplace in the neolithic surface houses. The fireplace was placed in the middle of the room or near the wall. Since we are not always able to state with accuracy where was the entrance to the house, it is difficult to say in what relation to the entrance was the fireplace in those houses where it was situated near the wall.

The fireplaces which were found in the interior of the Biskupin houses consisted of not very large stones made up with clay, and they were often made of clay only. They were roundish in shape and placed about the middle of the hut, somewhat to the right from the entrance. In the early Polish houses from the early historical period fireplaces were at first situated in the middle of the house, then were shifted towards the wall, and subsequently placed in the corner on the right or left from the entrance. In the XII-th century the ovens appear built of stone and clay. However, the moving of the fireplace first towards the wall and then to the corner of the interior is not the rule, though such a development was observed in Gniezno. In other settlements we find, besides the fireplaces in the corners, also a fireplace in the middle. For example, in the excavations of Opole, and in Santok they are always in the middle part of the interior near the wall.

Quite obscure is the whole problem of furnishing the interiors of dwellings. What furniture was used, when it appeared, these are the unsolved problems which must wait for new lucky archeological excavations.

Only in the Opole settlement benches along the walls were discovered, as well as stools and wooden beds supported by legs with plaited and geometrical ornamental motifs — the latter in the form of square fields, filled with four triangles meeting at their points.

Similarly we still know very little about the shape of the prehistoric settlements. For this more investigations of the settlements are necessary, as up to now mainly the old cemeteries were studied; besides this, even fewer settlements were excavated in their entirety. On the basis of the material which has so far become known, the settlements, both neolithic and from later periods, do not have defined shapes. The houses are scattered at random within settlements. Only in Buch near Berlin even houses were found placed in a row and turned with their top walls towards the road. In the early historical settlement at Lisewo in the district of Wąbrzewo as well as in Dobrze in the district of Nowogard were traces found of a settlement built in the shape of a street, and in the settlements from the same period in Siedlemin in the district of Jarocin and in Parszack, in the district of Szczecin of a settlement with its houses built in a circular pattern.

Stefan Nosek

ETHNOGRAPHIC ICONOGRAPHY

This is the continuation of Polish iconographic material, published by the author in «Lud», vol. 37 and 38. P. 291, The beating of flax, woodcut, 1693. P. 292, Decoy for catching birds, woodcut, 1779. P. 293, An instrument for killing moles and a trap for birds, woodcut, 1779. P. 294, Sowing and harrowing, woodcut, 1571. P. 295, Mice devouring Bishop Hatton, woodcut, 1554. P. 296, Defining boundaries by fences, woodcut, 1630. P. 297, Human sacrifice, lithograph, 1838. P. 298, Village tribunal, miniature, 1451. P. 299, Stocks and chains, miniature, 1353. P. 300, Aphrodisiac, woodcut, 1571. P. 301, Birdtrapping in a tree, lithograph, 1839. P. 302, People with deformed ears, woodcut, 1554. P. 303, Burial without coffin, woodcut, 1693. P. 304, Male mandrake, woodcut, 1556. P. 305, Female mandrake, woodcut, 1556. P. 306, Lion and Elephant, woodcut, 1575. P. 307, Leopard fighting a dragon, woodcut, 1557. P. 308, Unicorn, woodcut, 1730. P. 309, A kind of grain stack, woodcut, 1574. P. 310, A status of a woman with a child supposed to perform wonders, woodcut, 1578. P. 311, Blood-letting, woodcut, 1556. P. 312, A wolf trap, etching, 1779. P. 313, A letter from heaven, undated. P. 314, Mice devouring Popiel, woodcut, 1564. P. 315, A plica, etching, 1792. P. 316, «God's Tree», a shrub of the thistle family (*Artemisia Abrotanum*) with healing qualities attributed to it, wood-engraving, 1575. P. 317, Mermaid, woodcut, 1575. P. 318,

Undine, pencil drawing, XX-th century. P. 319, Earth spirit inhabiting the mines, called «Treasurer», a crayon drawing, XX-th century. P. 320, A bard with sacrificial goat, woodcut, 1563. P. 321, A mediaeval «wild man», known also as satyr, woodcut, 1515. P. 322, A barge on the Vistula, lithograph, 1884. P. 323, The towing of a barge, etching, 1684. P. 324, Tinus or the sea-dog, woodcut, 1534. P. 325, Emerald, woodcut, 1534. P. 326, A bell-shaped net for trapping partridges, etching, 1778. P. 327, The bleaching of linen, etching, 1684. P. 328, A granary, lithograph, 1838. P. 329, A whirlwind, or devil's dance, woodcut, 1876. P. 330, Bees, woodcut, 1578. P. 331, Peasant cottages in XVI-th century, woodcut, 1567. P. 332, Visiting with the wooden cockerel, woodcut, 1864. P. 333, Cossacks fight with a tiger, woodcut, 1837. P. 334, Twardowski in an inn called «Rome», lithograph, 1865. P. 335, Snake worship, woodcut, XVI-th century. P. 336, Haymaking, woodcut, 1571. P. 337, Threshing with a flail woodcut, 1693. P. 338, Cock fight, lithograph, 1836. P. 339, Magic crosses, photograph, 1936. P. 340, Snakes in a magic circle, woodcut, 1564. P. 341, Elephant hunting, woodcut 1564. P. 342, A serpent, woodcut, 1693. P. 343, Stars, woodcut, 1693. P. 344, Poverty and misery, woodcut, XVII-th century, 1633. P. 345, Shepherd, woodcut, 1575. P. 346, Peasant costume from XVIth century, 1521. P. 347, Sea monster, woodcut undated. P. 348, Nobleman's devil Boruta in an old willow, lithograph, 1864. P. 349, Girls dancing round a bonfire, called *sobótka*, woodcut, 1865. P. 350, Devils' oak at Romowe, woodcut, 1584. P. 351, Fortune telling from dreams, lithograph, undated. P. 352, Straw bee-skeps, woodcut, 1578. P. 353, Sea-hare, woodcut, 1556. P. 354, Ploughing, woodcut, 1575.

Tadeusz Seweryn

AMBER ART AND CRAFT ON THE RIVER NAREW

This paper, dealing with the extraction and working of amber in the river Narew area (that is mainly in the ethnographic region of Kurpie), was written during the Second World War. The writer, then an enforced exile, was separated from the field of his investigations. A part of his material was saved in 1939 and was brought secretly from the Narew district to Warsaw. During the Warsaw rising (1944), original manuscript was lost, and only two typescripts, which were buried in a tin for a year, were saved. Some of that material was printed in the post-war issues of «Lud». It may also be mentioned that a special regional museum dealing with amber will be soon opened in Łomża in the province of Białystok.

Amber, known also as «Gold of the North» was found formerly in large quantities on the shores of the Baltic, especially in Jutland and in Sambia.

Trade in amber, known already since the neolithic period, became an important factor of co-operation between the Baltic and Mediterranean peoples as can be testified by Roman and Greek coins found in these northern territories. There is evidence that in the times of Nero amber was brought to Rome from certain Baltic regions. The amber trade route to Rome led through the Polish and Hungarian lands, and amber reached then a very high price. In Poland the largest amber workshops, employing up to 150 workers were known to have existed since the XIV century in Gdańsk and the Polish King, Sigismund III was specially interested in amber, of which he made presents to the European monarchs.

Apart from the Pomeranian amber fields on the Baltic, much of that precious fossil resin was extracted in the districts on the river Narew. Here the working of amber has been for many centuries an accepted line of folk art and craft, and certain amber products (mainly beads) were found among neolithic antiquities, both in ancient pagan tombs and in older Christian cemeteries. It was, for instance, a frequent practice of the Kurpie women to be buried decorated with amber beads.

Amber pieces of different sizes were found in the Kurpie region in the banks of rivers and streams, in sand and in the sand dunes, but they were mostly dug out from swampy meadows and pasture land during dry years, especially in the deeper layers — to 2 metres below the surface, often in miocene loams.

The local amber workers (*bursztyniarze*), that is those who extracted and worked the amber usually knew where to look for it. They also had simple tools which helped them to find and extract amber. There are several local names for amber and its varieties, but generally speaking it is classified into land water, swamp, and sand dune amber. Over 100 such «amber fields» are known in the Narew district.

The extraction and working of amber in the Kurpie district can be best described as a local industry. But amber is also an important item of trade. The oldest specimens, in the form of flattened balls, were found in older cemeteries near churches (e. g. in Nowogród, where there is a XV-th century church). In Ostrołęka old amber workshops were known to have existed from the end of the XVIII-th century, and in the country districts the population worked and traded with finished amber products. In the Narew district, up to the 1914—1918 war, amber pieces were often used as local currency. In recent times amber was sold to Gdynia where it was polished.

Whereas in the Baltic region the trade in amber was a monopoly since the XIV-th century, at first of the Teutonic Knights and later of Prussian princes, it was quite free on the Narew. There was up to 1826 a special hangman in Królewiec (Kaliningrad) who executed amber thieves, but on the Narew anybody could dig for amber. The amber yielding areas which formed a part of the Crown Forests could be rented by yearly auction. (We have records of these auctions for the XIX-th century, since 1811, in local Forestry Departments). During the World War (1914—1918) the Germans got hold of all amber on the Narew, confiscating all the amber they could find and even robbing the Church boxes. During the Second World War they went even further, taking not only crude amber but also the amber beads and ornaments from the Kurpie women, ordering that all fines imposed by them should be paid in amber.

The workshops on the middle Narew, where amber was polished, were permanent, seasonal, or migratory, as well as amateur. Raw amber was worked with flint splinters, glass, and also knives, chisels, files, pumice stone, and grindstone, while chalk and various types of paper were used for polishing. Holes and cavities were made with special old-fashioned drills (called «drel») which were set in motion by means of a wheel or of a special instrument set on a lathe, while lathes were hand driven with a string, strap, or a shaft (Fig. 4). In the second half of the XIX-th century lathes were introduced with a rolling wheel which were hand or foot driven (Fig. 5). Later, when the older amber workers and their workshops were destroyed some used to work amber by hand, using for that purpose and ordinary spinning wheel (Fig. 7).

Amber beads, worn by girls and women and known here as «corals», were mainly manufactured on the spot. These were either quite small round beads or larger pieces flattened at the sides. Also cut «corals» were known which were carved in squares or rosettes (Fig. 9). Every self-respecting Kurpie woman had formerly up to three strings of beads, larger and smaller, often with a few additional ornamentations such as leaves, hearts, crosses, medallions with the crucifixion scene, and so on. In addition to beads buttons were manufactured as well as other small decorations for men, such as for pocket watches and talismans, studs for old men's hats, pipes, snuff boxes, cups, tumblers, cigarette holders, inkstands, and other objects suitable for small presents. In folk medicine amber was used for healing the eyes, as a cure against headaches, and amber balls were hung round children's necks as a protection against epilepsy. Until the 1914—1918 war there were huge amber candlesticks in the church at Mały Płock of about 1 metre in diameter.

The local population treats amber with respect, calling it «resin from the Great Flood of the World». The finding of amber has always

been regarded as great luck. Much amber was given to churches as an incense, and the village incense in the district of Ostrołęka got its name from this. Amber also has its important place in local folklore, in legends, songs, and proverbs. It provides a theme which can often be found in poetry and local literary production. Nowadays only a few old «amber diggers» remain, but much can be heard about their exploits from the surviving families. It is often said of the dead Kurpie that they went «to dig amber».

Adam Chętnik

INDEKS RZECZOWY «LUD», TOM XXXIX

Ważniejsze skróty w XXXIX tomie «Ludu»:

(gw.) — gwarowe, il. — ilustracja, p. — patrz

A

Abderydzi 295
 Aborygeni 78
 Ach (j. annam.) jarzemko 121
 Achates p. Agat 325
 Administracja Brytyjska 189, 190
 Adwent, zakaz wywożenia nawozu 294
 Agat 325
 Ak (j. kanton.) jarzemko 121
 Ak (j. starochiński) jarzemko 121
 Akcja badania budownictwa ludowego w Szwejce 505
 Akta prywatno-prawne 174
 — skarbowo-kościelne 170
 — wizytacji biskupiej 170
 Akumulacje dóbr 192
 Akumulacje zasobów kapitałów 184
 Ala (j. serb.) smok mieszkający w chmurach 347
 Alrauna, Alruna 305
 Ametyst 325
 Amulet 391
 Analiza elementów kulturowych 84
 — etnograficzno-lingwistyczna 79
 — historyczna 53
 — inwentarza kulturowego 94
 — kultur 87
 — kultury ludów wsch. słowiańskich 98
 — kultury materialnej 93
 — prasowa 100
 Animizm 60
 Ankiety prawnicze 171, 172, 524
 Antagonizm dróg kultur 108
 Antropogeneza 425
 Antropologia 6, 30, 45, 62, 75, 467, 468
 — Polski 438, 440
 — Radziecka 79, 424
 — Słowiańszczyzny 438, 441
 Antypryner (gw.) najstarszy bursztyniarz 405

Anyż, aphrod. 300
 Aphrodisiacum 300
 Archeolog 35
 Archeologia 4, 17, 22, 30
 — burżuazyjna 4
 Archeologia p. archeologia 71
 Archiwum folklorystyczne 10
 — homograficzne 10
 — pieśni ludow. 503
 Astrologowie 343
 Atlas Etnograf. Polski 131
 Atropa Belladonna 305
 — Mandragora L. p. dziwoskręt 305
 Atrybut Św. Justyny p. Jednorożec 308
 Auł kolchozowy 423
 Autochtonizm 68
 Awunkulat 55
 Azyl klasztorny 144
 — kościelny 144
 — przewoźniczy 144
 Ażducha (j. baszk.) smok wodny 347

B

Baby-znachorki, czarownice 433
 Badacze radzieccy 83, 86
 Badania antropologiczne 79, 83
 — etnogenetyczne 67, 83
 — etnograficzne 1, 423 431, 467
 — etnologiczne 436
 — folklorystyczne 12
 — historyczne 84
 — językoznawcze 83
 — lingwistyczne 80
 — nad przemysłem ludowym 611
 — prehistoryczne 83
 — reliktyw kultury ludu prac. 628
 — terenowe 16
 — terenowe M. M. E. Łódź 449, 455
 — w zakresie ceramiki 549
 — zjawisk ekonomicznych 436

- Bajki 11, 134, 141
 Balsamowanie 303
 Balwany pogańskie 310
 Banany 204
 Baran, ofiara zastępcza 297
 Baranek z gliny 422
 Barbarzyństwo 436
 Barcie 352
 Barta, bartka do dziania barci 333
 Bartnictwo 170
 Bartnicy 372
 Baśni ludowe 11, 134, 141
 Bawełna 191, 204
 Baza 36—39
 Bazar sztuki ludowej 514
 Beczka czarownic 179
 — z klepek 455
 Behawioryzm 26
 Belki 261, 269, 284, 286, 309
 Berło sędownicze 145
 Beryl 325
 Bezprawie, pojęcie abstrakcyjne 137
 Bezplodność 42, 82
 Białko zwierzęce 195
 Biblia Leopolda 347
 Bicie próby, szukanie burszt. 361, 414
 Bicz w zwyczajach weselnych 428
 Bieda, Biedusia 344
 — w przysłowiu 344
 — z nędzą 344
 Bielice (gleba) 236
 Bierwiona ciosane 266, 281
 Bijak u cepów 337
 Biologizm 26
 Bibliografia etnograficzna 135
 Black-bolshevism 25
 Blankier, gatunek bursztynu 371
 Bluszcz 439
 Błoto bursztynowe 360, 363
 Błotnik p. Boruta 348
 Boa constrictor 335
 Bogini urodzaju 198
 Boginki 318
 Bogowie 61
 Bohynie (gw.) zamawiaczki 432
 Boisko 337
 Bor krzemienisty do obróbki bursztynu 379, 384
 Borowiec, Borowy p. Boruta diabeł 348
 Boruta diabeł 348
 Boże drzewko (Artemisia Abrotanum) 316
 Boże Narodzenie 431
 Bożik domowy-dziad 430
- Bożeńka (Bozia, 48
 Bóstwa gockie 350
 Bracia z jednej matki 186
 Brama z pali 201
 — wysoka 435
 Brandtsztych, małe kawalki burszt. 415
 Bransolety 370
 Brona z gałęzi 204, 294
 Broń 145
 Brożyny, słupy u brogu 309
 Bróg budynek 309
 — sterta siana 309
 — w przysłowiu 309
 — w herbie 309
 Brylantowanie bursztynu 378
 Brzoza jako budulec 287
 Buda na galarach 320
 Budka ptasznicza 293
 Budowle kwadratowe 285
 — naziemne 264, 284, 287
 — palowe 282, 283
 — plecionkowo-słupowe 277
 — prostokątne 285
 — słupowe 286
 — trapezowate 285, 286
 — zrębowe 286
 Budownictwo 106, 466
 — kultury czas leżowatych 259
 — mieszkalne 259, 260, 284
 — na Orawie 433
 — neolityczne 266
 — przedhistoryczne 266
 — w epoce brązu 262
 — wiejskie 228—230
 — przysłupowo-węglowe 453
 — socjalistyczne, związek z pracami etnograf. 628
 Budy psie drażone w pniu drzewnym 452
 Budulec 287
 Budynki gospodarcze 236, 273
 — mieszkalne 237, 279
 Bulwowe 204
 Bursztyn (gw.) bursztyn 374, 398, 401, 403, 406, 408, 413
 Bursztyniarz (gw.) bursztyniarz 402, 404, 405, 412
 Bursztyn og. 355, —389,—414
 — bałtycki 370
 — biały 364, 408
 — błotny 364
 — chudy 364
 — cielisty 364
 — czerwony 364, 408

- Bursztyn cacko 364
 — górkowy 364
 — gruntowy 364
 — gruz 364
 — jako ofiara na tacę 395, 396
 — jako pieniadz 395—397
 — jako posag 397, 401
 — kopanie 382, 402, 404—408, 410, 414
 — toczenie 402, 403
 — kapuśniak 364
 — kościany 364
 — kruczy 364
 — krwisty 364
 — kurpiowski 370, 373
 — miodowy 364
 — mleczny 364
 — ognik 364
 — rzeczny 364
 — śniady 364
 — szklisty 364
 — twardy 364
 — w lecznictwie 380, 395, 400, 401
 — w poezji i pieśni 411, 412
 — w przysłowiu 401
 — w wierzeniach 395
 — wodny 364
 — wydmowy 364
 — złoty 364
 — żółtawo-biały 364
 — żyłkowany 408
 Bursztyniarnia 373
 Bursztyniarstwo 355
 Bursztyniarz amator 378
 Bursztyniarz majster 359, 361, 364, 366, 368, 359, 361, 364, 366, 369, 373, 377, 382, 383, 407, 368, 408, 410
 Bursztynowa okolica 410
 Bursztyn korale 385, 402, 408
 Buty bez podkówek do grobu 303
 — z cholewami 296
 Bydło rogate 184, 191, 193
 Bylica 339

C

- Cacko p. bursztyn przeźroc. 364, 384
 Cakanka (j. czes.) ciupaga 333
 Cal, tylna część drygawki 322
 Calopalenie 350
 Carmen barbaricum, pieśń lud. 135
 — vulgare, pieśń lud. 135
 Caryczka (j. rus.) pokrzyk 305
 Cassava — roślina 195, 204
 Catastra (j. lac.) dyby 299
- Cebula 195
 Cebrotka, naczynie z klepek 327
 Cebry 450
 Cechy-organizacje 137
 Cechy garncarzy 422, 525
 Cegła 206, 246, 248, 322
 Cel i zakres etnografii 628
 Cembrowina studni drażona w pniu 452
 Centra handlowe 189
 Cepkałka (gw.) czepek 413
 Cepki dwukapicowe 337
 Ceramika 18, 21, 77, 439, 458, 493, 501
 — rzeszowska 444
 — sznurowa 260
 — wstęgowa 264
 Cesarstwo rzymskie 130
 Chala (j. bułg.) smok, mieszkający w chmurach 347
 Chama (j. tatarski) chomato 120
 Chamy (j. ukr.) — uprząż 120
 Chasterek (gw.) — kuperek ptasi 292
 Chata 287, 331
 — czworoboczna 258
 — górka 455
 — jednoizbowa 280, 452
 — kurna 47, 208, 331
 — orawska 433
 — pięcioboczna 274
 — przysłupowo-zrębowa 454
 — słupowa 259, 260, 262, 264, 273, 274
 — słupowa dwuwietrzna 270
 — wąskofrontowa 273
 — zabytkowa 501
 — z Gądkowic 269
 — z okresu żelaza 266
 — z wyżką il. 434
 Chłop 137
 — afrykański 156, 190, 192, 193
 — chiński 199
 — europejski 199
 — Luo 196
 — sieje z płachty 294
 Chłosta 145
 Chodzenie z bocianem 332
 — z kobyłą 431
 — z kozą 431
 — z niedźwiedziem 431
 Chomąt — chomato 110, 117—127, 294, 376 il.
 Chomut (j. ros.) — chomato 120
 Choroby kołtunowe 315
 — staroperuwiańskie 486
 Chronologizacja metali 19
 Chrust w bud. 255, 267

Chryzolit 325
 Chrzęścijaństwo 139
 Chrzcziny, zwycz. 428
 Chustka na głowę 454
 Ciekieć (gw.) miejsce burszt. 362, 405, 415
 Ciężarki tkackie 277
 Cis 439
 Ciupaga 333
 Ciżmy 346
 CK WKP(b) 23, 33
 Cmentarzyska słowiańskie 77
 — dzambulskie 420
 Coloni valachalos 430
 Comaco (dial. wen.) — chomato 120
 Comat (j. rom.) — chomato 121
 Cuda 61
 Cybuch do chaszyszu 204
 Cybuszki z bursztynu 391
 Cygan — zabawa dziecięca 143
 Cygarniczki z bursztynu 391
 Cykl płodozmianowy 202
 — rolniczy afrykański 193
 Cyrce 305
 Cyrk do walk kogucich 338
 Cywilizacja 16
 — babilońska 19
 — chińska 19
 — egipska 19
 — indyjska 19
 — starożyt. Chozemu 78, 96
 Czapka barankowa 131, 298, 345
 Czekan 333
 Czarna magia 225
 Czarnoziem kujawski 236
 Czarownica 433
 Czary i gusła 179
 Czepiec 447, 458
 — ze słomy 431
 Czerpak do wody z tykwy 209
 — drewniany 421
 Człowiek pierwotny 181, 188
 — z morza 462
 Czółno 458
 Czubatka, ul z nakrywką 352
 Czynniki klimatyczne, a budownictwo 242
 Czynność rolnicza i gospodarcza 181, 186
 Czysn 192
 Czystość przedmażeńską 225
 — rasowa 67
 Czyściczka, czyścik, rośl. Impatiens, Noli me tangere 336
 Czystczenie bursztynu 404, 407

D

Dach 234, 278, 284, 287
 — czterospadowy 309, 452, 453
 — dwuspadowy 331, 452, 453
 — gontowy 433, 454
 — krokwiowy 452, 453
 — na sochę i ślęmię 266
 — naczółkowy 452
 — okapowy 455
 — przyczółkowy 453
 — słomiany 452
 — szalasowy 284
 — wystający 267
 Dachówka 246, 322
 Dary weselne 428
 Dąb jako budulec 287
 — w Romowe 350
 Defraudacja bursztynu 371
 Demokracja 137
 — ludowa 135
 — wojenna 21
 Derecho consuetudinario 166
 Deszcz 216—220
 — brak 216, 218—220
 — łagodny 220
 — sprowadzić 224
 Dewizka bursztynowa 384, 385
 Dębina 322
 Diabeł 61, 336, 340
 Diabli tanię 329
 Dialekt 39
 Dialektyka marksistowska 35
 Dichsala (j. st. wys. niem.), dyszel 126
 Diritto popolare (j. włos.) prawo lud. 167
 Dłubanki, czapki rogate 447
 Dłutko do obróbki bursztynu 378 rys. 379
 Dobrochoczy-Boruta 348
 Doliny nadrzeczne 239
 Doły z wodą 201
 — w łowiectwie 341
 Domy biskupińskie 268, 269, 290
 — dwuwewnętrzne 264
 — jednowewnętrzne 264
 — książęce 280
 — mieszkalne 254, 255, 328
 — murowane 249
 — na tremplach 453
 — naziemne 285
 — — podział wnętrza 262
 — przedhistoryczne 284
 — sołtysa 434
 — trapezowate 257

Domy trójwewnętrzne 285
 — Twórczości Ludowej 10
 — ustawienie 241
 — wąskofrontowe 267
 — zadrużne 434
 — zagłębione w ziemię 284
 — z gliny 331
 — zrębowe 281, 283
 — żon 191
 Dostępn do wody 233
 Drabiny u wozu 124
 Dranice 250
 Drągi w budown. 261, 274, 284, 286
 Drel, dryl do wiercenia otworów w bursztynie 379, 383
 Droga 189, 233
 — kołowa 112
 — miedziana 435
 — rzymska 116
 Drozd 301
 Druciarze trenczyńscy 435
 Družba 431
 Drygawka, drąg na galarze 322
 Dryopithecus — małpa nadrzewna 20
 Drzewo budulcowe 242
 — brzoźowe 281
 — dębowe 281
 — graniczne 145
 — sadowe 144
 — sosnowe 281
 Drzeworyt 291, 320, 336, 340, 341, 343—350
 Drzewostan 230
 Dualizm kulturowy 108, 109
 Duch przodka 210
 Dûdâim (hebr.) — mandragora 305
 Duga 119
 Duha 118—120
 Duszka, duchenka, zakon. ub. głowy 412
 Dyba — słup 299
 Dyfuzja 94
 Dyle 309
 Dym z bursztynu w lecznictwie 399
 — z włosów w lecznictwie 399
 Dynamika przeobrażeń kult. mas pracujących 625
 Dyszel 111, 114, 115, 123, 127, 129
 — w tokarce bursztynowej 381
 Dziad 431
 Dziedzinniec 236
 Dzieje Słowiańszczyzny 442, 443
 Dzień walki kogutów i obioru króla żaków 338
 Dzierżawy bursztynu 371, 373

Dziewczyna niezamężna 222, 391
 — w obrzędzie zaklinania deszczu 222
 Dziewosłab 179, 428
 Dziewucha 401
 Dzika Baba 321
 Dziwi Mąż 321
 Dzikość 436
 Dziw Morski 324
 Dzwonek pasterski 345
 Dzwon na kuropatwy 326

E

E (j. pekiński) — jarzemko 121
 Egzekucja 145
 Ek (j. sjamski) — jarzemko 121
 Ek (j. schan.) — jarzemko 121
 Ekonomia polinezyjska 436
 Ekonomia burżuazyjna 435
 — carskiej Rosji 52
 — pierwotna 15
 Ekspansja indo-irańska 111
 — kultury łuszyckiej 439
 — słowiańska 111
 — szczepu 215
 — wenecka 439
 Ekspedycja etnograficzna 7
 — naukowa 3, 33
 — naukowa Amuro-Sachalińska, ewentualna, kazachstańska 421
 Ekspozycja chałupy 241
 Elefant 341
 Elementy kulturowe 119
 — laponoidalne, nordyczne 442
 — obrzędowe 428
 Eleusine — roślina 195, 204
 Ellei — podanie jakuckie 86
 Epoka brązu 21, 123, 130, 264, 286
 — kamienna młodsza 253
 — żelaza 21, 123, 264, 285
 Epos heroiczny 47
 Ergologia 110
 Etnikony 88, 90, 98
 Etnogeneza 7, 15, 36, 37, 65, 67, 69, 71—75, 77—84, 92, 93, 95, 100, 101, 419
 Etnogeneza grup polskich 608
 — Jakutów 78, 95
 Etnogonia p. Etnogeneza
 Etnografia 227, 1—3, 26, 30, 32, 35, 38, 40, 43, 57, 62, 65, 83, 416, 467
 — amerykańska 27, 417
 — burżuazyjna 1—5, 62, 63, 417, 418
 — europejska 417, 488

Etnografia historyczna 14
 — prawna 135, 138, 143
 — radziecka 1—8, 14—17, 20—23, 28, 31, 35, 43, 47, 53, 60, 63, 64, 71, 418
 — rosyjska 2, 418
 — słowacka 434
 — syberyjska 33
 — szwajcarska 488
 Etnografowie 86, 93, 133, 138, 143, 145, 162
 — burżuazyjni 93
 — marksistowscy 54
 — radzieccy 5, 8, 13
 Etnogeografia 2, 4, 8, 14, 15
 Etnolog 158, 162, 217
 Etnologia 2, 167, 177, 179, 184, 467;
 — prawna 165
 — w uniwers. szwajc. 484
 Etnos 72
 Etnosocjologia 437
 Eugenika 424, 425
 Ewolucja traktacji 112

F

Facjatka 427
 Fajeczka i fajka z bursztynu 361, 384, 391, 392
 Fartuch lubel. 455
 Feudalizm 73
 Feudalowie 429
 Fermy europejskie 183, 190
 Figurka z drzewa p. Dziad 430
 Figury kulturowe 452
 Flisacy, flisowie 318, 322, 413
 Flisz karpacki (łupek piaskowcowy) 249
 Folclore giuridico 133
 Folkloristica giuridica 133
 Folklore giuridico 167
 — juridique 133, 166
 Folkloristika giuridica 167
 Folklor 6, 8, 10—12, 23, 25, 28, 29
 — muzyczny szwajcarski 499
 — pasterski 109
 — polski 609
 — prawny 165, 166
 — radziecki 8
 — rolny 109
 — rosyjski 9
 — szwajcarski 485, 499, 503
 — Wielk. Wojny Ojczyzn. 12
 Folklorystyka radziecka 10, 12, 28
 Folklorysty radzieccy 11, 13, 22, 28, 48

Forma małżeństwa 1
 — władania ziemią 52
 Formy gospodarcze 436
 — organizacji rybołówstwa 437
 — do wyrobu cegieł 493
 — do wyrobu masła 500
 — równoległe 93
 — spania 493
 — społeczne 52
 — zbiczne 93
 Formacje przedkapitalistyczne 5
 Formalizm 2, 22, 23
 Formuła magiczna 222, 223
 Fajarka 318
 Fundament domu 249
 Funkcje społeczne wytworu 102
 Funkcjonalista 25
 Funkcjonalizm 110
 Futra sobolowe jako ofiara 310

G

Gad domowy p. bożik 430
 Galanteria bursztynowa 384, 403
 Galar, galarek 322
 Galgenmanchen p. mandragora 305
 Gałazka wygięta w ptasznictwie 301
 Gałęzie brzożowe jako podłoga 278
 Gałka bursztynowa dla dzieci 400
 Ganek 244
 Garbarz 346
 Garncarstwo 422, 450
 Garncarz 435
 Garnek gliniany 209
 Gatunki gleb 202
 Gdula, aphrod. 300
 Geneonimika 80, 90, 98
 Genetycy amer. i angiels. 425
 Geneza języka 81
 — jęz. europejskich 74
 — zjawisk 53
 Geografia językowa 175
 Geologia 229
 Gęsi 8, 365
 Gęśliczki, narzędzie kary 145
 Gielota 434
 Givoytes, święty wąż 342
 Gleba 196, 199, 201, 204, 205, 212, 216, 229, 232
 — ilasta 236
 — jej gatunki 210, 214
 — żywna 235, 236
 Gleboznawstwo afrykańskie 181, 203, 214
 Głina ciężka czerwona 203

Głina ubita 281
 — w budownictwie 242, 248
 — z uryną i nawozem w budownictwie 208
 Glinki 405
 Glottogeneza 81
 Głazy eratyczne 113
 Głowa, przednia część drygawki 322
 — rodziny poligamicznej 193
 Głód 210
 Gmina 142
 — pierwotna 52
 Gniazdo bursztynowe 362
 Gnojówki, deski u wozu do gnoju 124
 Goldene Froh p. z; Złota Baba 310
 Gonty 250, 454
 Gorset 297, 447, 451
 Gospodarka koczowniczo-pastewna 97
 — kopieniaczy-pasterzy 21
 — myśliwsko-rybacka 21
 — myśliwska 20, 21
 — osiadła rolnicza 97
 — planowa socjalistyczna 103
 — półosiadła 97
 — rolnicza 22
 Gospodarstwo chłopskie wsch. afryk. 191, 192
 — folwarczne 236
 — kobiece 209
 — okopowe 193
 — żony 192
 Goździec, gościec p. kołtun 315
 Grab 439
 Grabcie, grabki do bursztynu 363
 Granice antropogeograficzne 229
 — etniczne 423
 — etnograficzne 229, 439
 — językowe 80
 — narodowościowe 80
 Granit 211, 249
 Grebnerczycy 92
 Groby szkieletowe 262
 — skrzynkowe 359
 Grochovina 202
 Grodzenie granic 296
 Groty z bursztynu 317, 360
 Grób przodka 207
 Gród w Biskupinie 265
 Grubość ściany 242
 Grunty lessowe 262
 — bursztynowe 398
 Grupa Etniczna 14, 15, 71, 72, 228
 — genealogiczna 188
 — klan 3

Grupa kulturowa 73
 — rodowo-plemienna 188
 — rolnicza 183
 — wioskowa 189
 Gruszka do ust, narzędzie kary 145
 Gruz (gw.) bursztyn kruchy 364
 Gry i zabawy dziecięce 142, 143
 Grzędziel 127
 Grzywny 298
 Gutsikij Zbornik 37
 Guziki z bursztynu 393
 Gwara 175
 Gwiazdy latające 343
 Gwoździki kramne, aphrod. 300

H

Haft ludowy 47, 447, 450, 451, 501
 Hak (gw.) socha 446
 Haam (j. holend.) uprząż 120
 Hām (j. chorw.) szle 120
 Ham (j. rumuń.) uprząż 120
 Hām (j. węgier.) uprząż 8, 120
 Hame (j. angiels.) zakończenie kleszczy chomąta 120
 Hame (j. nadreń.) chomąto 120
 Hamut (j. fiński) chomąto 120
 Handel 45, 189
 Handlarze bursztynu 362
 Hany p. anyż 33
 Harpule, drągi do wstrzymywania galaru 322
 Harpulnik 322
 Haszys 209
 Historia 2, 4, 34
 — etnografii 7
 — języka 37
 — kultury materialnej 31
 — narodów ZSSR 30
 — organizacji rodowej 31
 — pierwotna 59
 — pierwotnego gospodarstwa 31
 — pierwotnego społeczeństwa 30, 31
 — porównawczo-prawna 165, 180
 — religii 61, 177
 — Słowian zachodnich i południowych 30
 — średniowieczna 30
 — starożytna 30
 — Wschodu 30
 Historyk 30, 74
 — prawa 143, 147, 151, 159, 162, 165, 167, 169

Hodowla bydła u chłopów Luo 189
— renów 93, 419
Holizm 25
Holowanie łodzi 323
Hołoble 100, 114—119, 127, 130
Homo Sapiens 19, 425
Hom (j. tybetański) jarzemko 120
Homut (j. serbski) chomato 121
Huty miedzi koło Mogiły pod Krakowem 435

I

Idealizm 418
Ideologia 1
Igo (j. ros.) jarzmo 123
Ijes (j. fiń.) jarzmo narożne 121
Ike (j. est.) jarzmo narożne 121
Ikes (j. fiń.) jarzmo narożne 121
Ikonografia etnograficzna 291
Il 205
— trzeciorzędowy bursztynodajny 361
Imperializm 53, 54, 416, 425
Incantatione, znaki magiczne 339
Indeks LUDU 609
Industrializacja miast 108
Inkluz 305
Inteligencja afrykańska 198
Instruktaż gospodarczy 169, 294
Instytucje etnograficzne 625
Interesy klasowe 1
Internacjonalizm proletariacki 47, 49
Inwentaryzacja sprzętu rybackiego 418, 436
Inwentarze wiejskie 169
Izba dymna 434
— główna 266, 278

J

Jablka miłości, poma amoris p. mandragora 305
Jagnięta, ofiara 310
Jaja 191
Jajca p. jaja 332
Jakutyzacja Tunguzów 421
Jałówka 208
Jamy elipsowate 284
— koliste 284
— mieszkalne 258, 260, 278
— odpadkowe 258, 274
Jarzemko 121, 122
Jarzębina 301
Jarzmo 111—113

Jarzmo narożne 121, 123
Jarzyca, żyto jare 294
Jasiek p. Boruta diabeł 348
Jednoróg, Jednorożec 307, 308
Jednostka produkcyjna 191
Jedność teorii i praktyki 43
Jednożeństwo 16
Jemiołuchy 301
Jesion, aphrod. 300
— angielski 80
— jako budulec 287
Język arabski 80
— awarski 33
— azerbejdżański 33
— bałtycki 438
— czeski 32
— erziański 80
— estoński 32
— kaukazki 33
— klasowy 40
— ludów 40
— Maori 33
— mokrzański 80
— narodów 40
— plemienia 40
— polski 32
— prawa jego rozwoju 37, 41
— rodowy 40
— serbski 32
— st. wys. niemiecki 128
— Suaheli 33
— szwedzki 32
— włoski 32
Językoznawcy radzieccy 34
Językoznawstwo 40, 41, 74
Juczenie 120
Judicia, przepowiednie z gwiazd 343
Juridice folklor 133
— folklor 166
Juridiska folkloru 133, 166

K

Kabala kartowa 351
Kablęczi skroniowe 77
Kaczuszka z gliny, zabawka 422
Kadry marksistowskie 3
Kadzidło z bursztynu 374, 383, 389, 398, 403, 404, 406, 408
Kafle 501
Kalafiori 195
Kalendarz Ludowy 332
Kalenica 234, 331, 452, 454
Kaleta 296, 298, 346, 361

Kaliny owoce 301
Kalamarz z bursztynu 393
Kamantai (j. litewski, chomato 120
Kamień w budownictwie 249
Kamienie azyjne 145
— graniczne 145
— sądowe 144
— wróżebne 433
Kamizelka 447
Kapelusz 311, 361
Kapitalizm 25, 62, 196
Kapota męska 450
Kapliczka 114, 145
Kapusta 206
Kapuściak, kapuśniak p. bursztyn 364, 369, 400, 414
Kara śmierci za posiadanie bursztynu 371
— ziemiska 135
Karawany arabskie 183
Karczma 333
Karczowanie łąnów 106, 201, 233
Kartoflaki (gw.) korale bursztynowe duże 385
Kas (gw.) choroba oczu 400
Kasza 209
Kat 371
Katedra etnografii 3, 5, 30, 33
Kathomo-ród 199, 206
Kiczki p. poszycie dachu 309
Kiedajse lata (gw.) dawniejsze lata 398
Kielbasa 332
Kierownik — część wozu 128
Kierunek materialn. historycz. w etnografii polskiej 628
— wschodni 185
Kijanka 291, 327
Kilof 319
Kiwior (gw.) przykrywa słomiana na ulu 352
Klan 3, 207
Klasa robotnicza 49
Klasycyzm antyczny 178
Klasyfikacja wozu 10
Klasztor 44
— tyniecki 170
Klaty czyli koziołki 293
Klepisko 337
Kleszcze chomata 120
Klimat atlantycki 229
— kontynentalny 229
— wpływ na osadnictwo 239, 240
Kładzenie bursztynów do grobu 387
Kłoda drewniana p. dyby 299
Kmiecie 44
Kmin. aphrod. 300
Knoch, bursztyn jasnożółty 414, 415
Knop (gw.) tkacz 327
Knowie (gw.) 452
Kobieta młoda, stara 194, 385, 391, 400
Kobold 305
Kobylica 291
Kociołek burszt. 362
Kodeks ucztowania 173
Kogutek łączycy 332
Kogut czerwony, ofiara 310
Kokornak, aphrod. 300
Kolekcja fotogr. i klisz Szwańc. Tow. Lud. 505
— obraz. wot. 506
— form cukiernicz. 507
Kolęda jako danina kościelna 180
Kolędniczy 431
Kolonie sznurowe 233
Kolonisci holenderscy 236
— niemieccy 123, 236
— włoscy 430
Kolonizacja Sybiru 68
Kolynda — kolęda 431
Kołacze weselne 430
Kołchozy 421
Koło u wozu 113, 117
— drewniane 434
— garncarskie 493
Kołodziej 434
Kołowrót p. ryzan 128
Kołowrotek w obróbce bursztynu 376, 381, 382
Kołtun 315
Kołyski 500
Kometa 343
Komin 288, 331
Komisja folklorystyczna 9, 10
Komitet kustoszów 469
Komora 278, 285
— morzenia głodem 144
— stojąca oddzielnie 452
Komo (j. mandżurski) — siodło juczne 120
Komuna pierwotna 57
Komunikacja 232
Komunizm 8, 43, 54, 64
Koncepcja rośnięcia i ruchu 186
Konferencja archeologiczna 4
— etnograficzna 3, 4, 629
Konserwacja gleby 195, 196
Konstrukcja dachu 278, 282
— domów plecionkowa 208
— ryglowa 247

Konstrukcja słupowa 258, 264, 270
 — słupowo-plecionkowa 272, 278, 279, 285
 — sumikowo-łatkowa 247, 266, 268, 927, 285
 — zrębowa 281
 Kontakt kultur 224
 Konwulsje u dzieci 400
 Koń 111, 114, 115, 118—120, 126, 130
 — jezdny 112
 — juczny 112
 — w holowaniu 323
 — w zwycz. weselnych 430
 — z gliny, zabawka 422
 Kopacze bursztynu 410
 Kopaczki kamienne 466
 Kopalnie bursztynu 362, 265, 369
 371—373
 Kopanie bursztynu 405
 Kopanica (gw.) sadyba w górach położona 433
 Kopce graniczne 296
 Kora brzoza, zawijanie zwłok 303
 — dębowa, olszowa jako barwik 326
 Korale bursztynowe 360, 367, 382—385
 400, 405
 Korale ze szkła 398
 Korale (gw.) p. korale
 Korona słomiana 431
 Korowód sobótkowy 349
 Koryto do pojenia krów 450
 — drążone w pniu 452
 — kamienne 452
 Korzeń liśniego jaja, aphrod. 300
 — mandragory 305
 — pokrzykowy 304
 Korzenie sosnowe w budownictwie 309
 Kosa 336
 Kosiula (gw.) koszula 406
 Kosmopolityzm burżuazyjny 46, 47, 49,
 50, 417
 — w etnografii 416
 Kosółka (gw.) ul słomiany 352
 Kostium fiński i ruski 50
 Koszarowanie owiec 107
 Koszary dla trzody 345
 Kosze do płukania bursztynu 363, il.
 Koszki (gw.) kopki 335
 Koszula haft. kiel. 450
 — przepojona tłuszczem 345
 — śmiertelna 303
 Koszyk pleciony 434
 Koza 193, 208
 Kozik 346
 Koziół ofiarny 310, 320

Kozuby do zboża 450, 451, 453
 Kółko p. kołowrotek 381
 Krajobraz kulturowy 229
 — stepowy 138
 — zdegenerowany 229, 230
 Kreda do szlifowania burszt. 383
 — święcona 340
 Kret, serce w magii 293
 Kręgi kulturowe 14
 Kriwe 350
 Krokiew 266
 Kronika 171
 Krosna tkackie 451
 Krosty 400
 Krowa 193
 Krój ludowy 134
 Król Salomon 346
 Krukiewka u kosy 336
 Krwawa zemsta 180, 422
 Krypa 322
 Krytyka partyjna 28
 Kryzys etniczny 72, 73
 Krzemienie jako krzesiwo 432
 — w ziemi uprawnej 212
 Krzyż cyrylometodeuszowe 145
 — kamienne 144
 — pokoju 145
 Krzyżowanie się kultur 416
 Krzyżowe ziele 339
 Krzyż bursztynowy 384, 389
 — magiczny 339
 — z leszczyny 339
 — z tarniny 339
 Księgi ławnicze 169
 — przyjęć do prawa miejskiego 169
 — rachunków miejskich 169
 — radzieckie 169
 — sądowe wiejskie 169
 — wójtowskie 169
 Księgozbiór Szwajc. Tow. Lud. 505
 Księżyc na nowiu 306
 Kształt osiedla 289
 Kubek bursztynowy 391
 Kukła kobieca 431
 Kukurydza 191, 193, 195, 202, 204, 206,
 209—212
 Kule z bursztynu p. gałki z burszt. 385,
 391, 392
 Kult niedźwiedzia 421
 — przodków 422
 — węża 422
 Kultura 37, 92, 101
 — aszelska 20
 — burżuazyjna 46, 47

Kultura ceramiki malowanej 258
 — — sznurowej 261—263
 — — wstęgowej 255, 284, 286
 — Czechy-Wysocko 273
 — duchowa 134, 432, 462
 — europejska 109, 189
 — grobów skrzynkowych 439
 — grzebykowa 440
 — hodowlana 254
 — lipicka 288
 — ludowa 228
 — łużycka 116, 253, 264, 266, 279
 — madeleńska 20
 — materialna 84, 92—94, 229, 254, 433,
 450
 — miast 103, 108
 — międzynarodowa 47
 — morska 463, 466
 — narodu polskiego 8
 — narodowa 418
 — narodów europejskich 75, 76
 — neolityczna 19
 — nomadyczna 185
 — paleolityczna 19
 — pasterska 103—106, 109
 — pierwotna 11, 58
 — pomorska 270
 — prawna 168
 — przeszelska 20
 — robotników 12
 — rolna 103—105, 109, 254
 — rosyjska 418
 — scytyjska 131
 — słowiańska 426
 — socjalistyczna 3, 46
 — tajgowo-przemysłowa 98
 — tradycyjna 108
 — trzcinińska 263
 — wsi 108
 — wybrzeża 462
 — zachodu 23
 Kukielki 445
 Kummel (j. niem.) chomąto 123
 Kuna, kara 299, il.
 Kuras, kurek 332
 Kurcarze-dyngusiarze 332
 Kurika baba, zwycz. B. Nar. 432
 Kuropatwy 326
 Kurza noga, aphrod. 300
 Kwestionariusz Atl. Lud. Szwajc. 504
 Kwiaty z piór 451
 Kwietna Niedziela 431, 432
 Kwiotki (gw.) wycinanki 451
 Kyseleva żona p. Marzana 432

L

Lado, Lado przysięg 349
 Lampart w wierzeniach 307
 Laska soltysia 298 il
 Lasy szpilkowe 247
 Latopis Nestora 297
 Lauda gwarków olkuskich 170
 Lebiodka, aphrod. 300
 Leczenie bursztynem 401
 Lekarstwo do sprowadzania deszczu 225
 Leibzik (gw.) lejbik 393
 Len 291
 Leninizm 53, 63
 Lep na ptaki 293
 Lessy 236
 Leszczyna, roślina czarodz. 300
 Leszuj 48, 329
 Leuca (j. moldaw.) luśnia 124
 Leuchse (d. baw. i szwab.) luśnia 124
 Lew 306
 Lewca (j. chorw.) luśnia 124
 Lewirat 187
 Lewpart 307
 Levka (j. bułg.) luśnia 124
 Lgota-ulga 143
 Lhota-ulga 143
 Lice domu 240. Ligawka 345
 Liess (d. heski) luśnia 124
 Lijewca (j. serbski) luśnia 124
 Lineage structure (j. ang.) ustrój linea-
 żowy 184
 Lineaż 193
 Lingwista 83
 Lingwistyka 101, 438
 Linia Tornquista 229
 Lisne (j. moraw.) luśnia 124
 Liśnia (j. g. luz.) luśnia 124
 Liśnie (j. czeski) luśnia 124
 List z nieba 313
 Listy pasterskie 170
 Literatura archeologiczna 37
 — etnograficzna 37
 — ludowa 10, 29
 — marksistowsko-leninowska 38
 — radziecka 37, 38
 — straganowa 51
 — teologiczna 177
 Litkup 179
 Lokacja-jedn. administrac. teryt. 188
 Lonek, część wozu 125
 Lonka p. Lonek
 Lubczyk, lubystek 300
 Lud jako pojęcie 135

Lud warstwa społeczna 137, 139
 Ludność armeno-lapoidalna 440, 441
 — ceramiki malowanej 440
 — miejska 136
 — nordyczna 440
 — pasterska 106
 — rolnicza 105, 106
 — śródziemnomorska 440
 — wiejska 136
 Ludoznawstwo 139, 144
 — prawne 2, 133, 140—147
 — religijne 141
 — szwajcarskie 484
 Ludy jako jednostka etniczna 72, 73
 — kolonialne 54—56, 418
 — pierwotne 2, 18
 — radzieckie 65
 Lun, luna (j. wys. niem.) lonek 125
 Lunisa (j. st. saski) 125
 Lusnia 124
 Luśnia 123, 125
 L'uśn'a (j. ukrain.) 124
 Lwica 307

L

Łańcuchówka 233
 Łańcusek (gw.) łańcuszek 385, 393
 Łapki na myszy 446
 Łaszt, miara sypna 322
 Łaty 309
 Ławnicy 142, 298
 Ławy 451
 — gliniane 262, 280, 288
 Łąki 23
 — zabagnione 103
 Łopata do bicia próby 363 il.
 Łopatka w spionku (gw.) do kop. bur-
 sztynu 384
 Łoś z gliny, zabawka 422
 Łowieństwo 466
 Łozina 131 Łoziński p. Boruta
 Łódź pokryta skórą 421
 Łóżko 288, 451
 Łpy (gw.) odłamki lodu 291
 Łuk 18—21, 93
 Łupek piaskowcowy w budown. 211, 249
 Łyżka próbna do burszt. 363
 Łyżniki 451, 501

M

Magia 222, 422
 Magiczny krąg 340
 Magierka 298

Mańdyści 56
 Maik, zwycz. dor. 332
 Majątek kolekt. 428
 Majster bursztyn. 362
 Malarstwo ludowe podhal. 550
 Malowanie ciała 198
 — przez patrony 451
 Małpa nadrzewna 20, 307
 Małżeństwo grupowe 16
 — patrilokalne 184
 — poligamiczne 184
 — zawieranie 152
 Mamony 318
 Mandraka (j. ang.) smok ludzki, mandra-
 gora 305
 Manele, paciorki burszt. 385, 387
 Mapa terenów bursztyn. 365
 — Atl. Ludozn. Szwajc. 504
 Marcholt 346
 Marksista 11, 15
 Marksizm 1, 3, 13, 25, 28, 34, 35, 36, 39,
 53, 60, 62
 Marksizm-leninizm 1, 13
 Marmowiena p. Marzana 432
 Mars, planeta 343
 Maruna, aphrod. 300
 Marzana, topienie 431
 Maselniczka 434
 Maski kultowe 466
 Masło 332
 Materializm dialektyczny 35, 425, 628
 Materializm ekonomiczny 52
 Materiał antropologiczny 95, 100
 — archeologiczny 110
 — budowlany 246
 — etnograficzny 2, 83, 84, 110
 — ikonograficzny 574
 — językowy 83, 95
 Matka Ziemia 198
 Matki Bożej włoski, Asplenium ruta mu-
 raria, roślina odurzająca 338
 Matriarchat 16
 Matryguna (j. rus.) pokrzyk mandra-
 gora 305
 Mąka z korzeni cassava 195
 Meble kaszubskie 458
 Mech w budownictwie 242, 281
 Medalion złoty 389
 Medyanna (j. łac.) żyła 311
 Memoriał opracow. przez konferencję
 etnografów 626
 Mental (gw.) medal 389
 Merkury, planeta 343
 Metale 21, 22

Metalurgia 499
 Metoda badania porówn.-histor. 40
 — marksistowska 53
 — materialistyczna 226, 227, 625
 — typologiczna 22
 Metodologia historyczna 165
 — marksistowsko-leninowska 1—4, 43,
 215
 Mezolit 21
 Mężczyźni nieżonaci 185
 Miara i waga 144
 Miecz katowski 145
 Mieczyk, Gladiolus, aphrod. 300
 Miejsce bursztynowe 361
 — gdzie stoi bydło 208
 — stracenia 144
 Mierzwa, słoma przemłócona 337
 Międlenie lnu 291
 Mięso, podział między członków rodu
 197
 Mięta, aphrod. 300
 Migracje 68—71, 100, 105, 108, 183
 Mikołajek, roślina aphrod. 300
 Miotły na krzyż ustawione 339
 Miód w lecznictwie 330
 Misjonarze 197
 Mit o deszczu 223, 224
 Mit 11, 86, 105
 Mleko owcze 330
 Młockowie, młockarze 337
 Moce złe 225
 Mogilnik kelnkolski 420
 Monarchia frankońska 128
 Moneta żelazna jako krzesiwo 432
 Monoceros, jednorożec 308
 Monografia etnograficzna 107
 Monopol produkcji 190
 — na bursztyn 370, 371
 Morowa zaraza 297
 Morze jako środowisko geograficzne
 461
 Mos prothenticum (j. łac.) konstrukcja
 ryglowa 247
 Motowidło 291, il.
 Motyka 21, 193, 194, 210, 363
 Motyw geometr. plecionkowy 289, 290
 Mór p. morowa zaraza
 Mucet, odzież 298
 Murlat 454
 Muzyka 341
 Myślenie formalistyczne 29
 — materialistyczne 11
 — prelogiczne 23
 Myszy w podaniu 295, 314
 Lud, T. XXXIX.

N

Nacja 73
 Nacjonalizm burżuazyjny 47, 417
 Naczynia gliniane 198, 206
 — obrzędowe do sprowadzania deszczu
 225
 — rytualne 421
 Nadbudowa 36—39
 Najazdy azjatyckie 122
 Nakazy egzogamiczne 421
 Napisy domowe 145
 — na kościołach 145
 — na mostach 145
 — na nagrobkach 145
 — na stragarzu 454
 Narodnik 4, 51, 53
 Narodowedenie (j. ros.) ludoznawstwo 2
 Narodowość jako pojęcie 78
 Narody 72, 73
 Narody słowiańskie 40
 — Związku Radzieckiego 54
 Naród jako kategoria histor. 73
 — jako pojęcie 45, 92, 417
 — naukowe ujęcie przez Stalina 14, 417
 — rosyjski 72
 Narty 21, 93
 Narzecz bajuwarskie 124
 Narzędzia 184
 — do obróbki lnu 458
 — drewniane 8, 20
 — kamienne 18, 20
 — pracy 21
 — produkcji 102, 108
 — rolnicze 193, 236
 — rybne 466
 — stolarskie 493
 Nasieźrał, Ophiogloss. vulgar., aphrod. 300
 Na szczycie szubienicznym. Tpnm. 143
 Nauka burżuazyjna 3
 — empiryczna 1
 — historyczna 1
 — humanistyczna 38
 — Lenina 52
 — marksistowsko-leninowska 34, 63
 — o nadbudowie i bazie 37
 — o narodzie i kulturze 37, 44
 — o rodzie 15
 — przyrodnicza 34
 — radziecka 16, 33, 44, 71, 72, 74
 — społeczna 56, 148
 — Stalina o narodzie 71
 Nawodnienie 196, 229, 237
 Nawożenie 193, 207, 218

Na zadusznym Tpm. 143
 Nazwa ludu 75
 — miejscowości 143
 — pół, łak i lasów 143
 Nazwiska chłopów 298
 Neandertalczyk 20, 59, 425
 Neanthropus, człowiek współczesny 20
 Neolit 258, 284
 Nędza, istota płci żeńskiej 244
 Niedziela przewodnia 249
 Niedźwiedź w ornamentyce 421
 Niemoc św. Walentego 325
 Nieurodzaj 215, 216
 Niewolnictwo 20, 137
 Nić jedwabna, górowa 385
 — szara 301
 Nimycia (j. rus.) mandragora 305
 Niwelacja kultury 109
 Nosidla nieckowate i drążkowe 454
 Noszenie bursztynu wpływa na zdrowie 406
 Nowa nauka o języku 34, 35
 Nowe państwo w Egipcie 19
 Nowiny leśne 206
 Nów w zwycz. rolniczych 294
 Nóż do czyszczenia bursztynu 379, il.
 — do ścinania kukurydzy 193
 — kordelas 346

O

Obartel 123, 128
 Obcinanie uszu 143
 — włosów p. młodej 428
 Oberteil p. Obartel 128
 Obiektywizm burżuazyjny 11
 Obliczanie czasu 219
 Oblicze kulturowe narodu 83
 Obmywanie krwią jelenia ust bóstwa 310
 Obora 453
 — piętrowa 236
 Obornik 208
 Obraz bursztynem wykładany 415
 — na szkło 501
 Obrączka żelazna na piascie koła p. ryfa
 refa, rafa 129
 obróbka bursztynu 356, 378, 382, 383
 — surowców 466
 Obrządek magiczny 222
 Obrzęd sprowadzenia deszczu 225
 Obrzęd weselny 93
 Obrzędowość 109
 Obrzyki 434
 Obuszek, broń 333

Obutwie skórzane 345
 Obyczaje ludowe 138
 Ocena dorobku etnografii polskiej do
 roku 1939, 624—629
 Ochrona kultury ludowej 510
 Ociepka, słoma związana powrosem 337
 Oczy chore, lecz. burszt. 401
 Odkładnica 130
 Odłamki szkła do obróbki burszt. 380
 Oddział etnograficzny Uniw. Lenina 3
 Oddział etnograficzny Wsz. Zw. Tow.
 Geogr. 6
 Odpadki kuchenne 208
 Odzież 422, 466
 — rytualna szamana 422
 Odżegnywanie kołtuna 315
 Ofiary z ludzi 297
 Ogacenie domu 267
 Ogień święcony 339
 Ognik, bursztyn święcony 364
 Ognisko 208, 258, 262, 270, 278, 280, 281
 Ogrody 214, 221
 — braci 186
 Ogrodzenie 249
 Ogrzewanie wnętrza 242
 Ojczyzna azjatycka 18
 — wyspiarska 18
 Oje p. dyszel 127
 Okadzanie bursztyn. 399
 Okap 243, 244, 328, 453, 454
 Okna 287
 Okolnica 289
 Okraglaki 281
 Okres długich deszczów 219
 — krótkich deszczów 219
 — etniczny 59
 — halsztacki 270
 — kultury lużyckiej 426
 — początkowy etnografii i etnologii
 polski 626
 — I, II, III, IV, V-etnogr. i etnol.
 polsk. 626—628
 — starosłowiański 426
 — wenedzki 426
 Olejarnia 446
 Olejkarze turczańscy 435
 Olsza jako budulec 287
 Olszaniec, aphrod. 300
 Omogoj p. podanie jakuckie 86
 Onyks 325
 Opady atmosferyczne ich wpływ na wy-
 sokość dachu 209, 210, 215, 244
 Opisy kultury lud. do końca XVIII w. 571
 Oplotki 296

Opowieści ludowe 141
 Orczyk 110, 123, 127
 Ordynacje i ustawy wiejskie 169
 Ordynacja żupna 170
 Orejnos (j. łac.) długouchy 302
 Organizacja krajoznawcza 9
 — pracy 1
 — produkcyjna 184
 — rodowa 192
 — rybaków malajskich 437
 — pierwotna 15, 55
 — społeczna 103, 105
 — społecz. Luo 184, 185
 — terytorialna 184
 Orion 321
 Orka wołami 354, il.
 Ornamentyka haftu i aplik 421
 Ornamenty z drzewa i kości 421
 Orszak weselny 428
 Orzech włoski, barwik 326
 Osadnictwo 228
 — górskie 234, 238
 — na równinach 232
 — samorodne 239
 — sezonowe pasterskie 234
 Osady holenderskie 251
 — palowe 260, 264, 283
 — pasterskie 106
 — prapolskie 279
 Osiedla a wody płynące 238
 — neolityczne 290
 — prehistoryczne 253, 262, 283
 — skupione 235
 — wiejskie 229
 Osmana, spółka kopaczy bursztynu 360
 362, 403, 405, 408
 Ostatni wtorek 332
 Ostromlec 200
 Ostrzenie kosy 336
 Oś przednia 117, 125
 — tylna 116
 Oścień rybacki 293
 Otawa, łąka skoszona 226
 Otręby 208
 Otwory drzwiowe 241
 — dymnikowe 241
 — okienne 282
 Owalnica pomorska i wielkopolska 238
 Owce 107, 109, 193, 208
 Owczarnia 328
 Owies 430
 Owoce cytrusowe 195
 — mangowe 195
 Ozimina 294

P

Paciorki bursztyn. 359, 367, 374, 377,
 385, 412, 413
 Pajaki ze słomy 451
 Pale rozwidłone 283
 Palenie chwastów 202
 Palenie kamienne 266, 288, 289
 — zwykłe 259, 262, 273, 278, 281, 282
 Paleoantropologia 420
 Paleoanthropus 20
 Paleolit dolny 20
 — górny 19, 20
 Państwo moskiewskie 44
 — Wielkomorawskie 124
 Pańszczyzna 143
 Parasija (gw.) parafia 402
 Partia Lenina-Stalina 43, 53
 Pas bursztynu, żyła bursztynu 362, 414
 Pas nazadni 126
 Pasiczka 292
 Pasik p. pas. bursztyn. 405, 414
 Pasterstwo 21, 108, 186
 Pasterze 21, 104—106, 108, 345
 Pastwisko 193, 199—201, 211, 212, 215
 — gromadzkie 345
 Pasyjka z bursztynu 389
 Pataty 195, 204, 205, 210
 Patriarchat 16
 Patriotyzm radziecki 48
 Paweż (gw.), drag przyciskający siano
 na wozie 336
 Pawężniki, powrozy 226
 Październik, czas ptasznictwa 301
 Październie 291
 Pełtnicy flisacy 435
 Periodyzacja 55
 — historii języka 40
 — Morgana 17—20, 22, 58
 — prehistoryczna 59
 Perkunas, Perkuno, bóstwo litew. 350
 Perspektywa historyczna 110
 Petrus Waser p. Piotrowina 323
 Pędzle z trawy leśnej 450
 Pęta dla konia 446
 — karne 145
 Pętla u jarzma 113
 Piaskowiec 211
 Piątek dzień feralny 336
 Picie piwa obrzędowe 197, 198, 216, 223,
 225
 Piec 434
 — chlebowy 454
 — dymny 331

- Piec garncarski 206, 422
 — siedziba Biedy 344
 — z gliny i kamieni 281, 282
 Pieniądze rzymskie 359
 Pień rozwidlony 113
 Pierwsza wojna światowa 374, 375
 — zona 187
 Pies (gw.) kotwica 322
 Pies w zaprzęgu 93
 Pieśni góralskie 429
 — jarmarczne 14
 — ludowe 11, 141
 — narodów ZSRR 10
 — orawskie 429
 — weselne 430, 431
 Pietrawina p. Piotrowina 323
 Pietruszka, aphrod 300
 Piętno wypalanie piętna 145
 Pilnik do obróbki bursztynu 377
 Pilka nożna 198
 Piolun, aphrod. 300
 Piotrowina wir wodny (gw.) flis. 323
 Pióro (gw.) skrzydło międlicy 291
 Pirkunos p. Perkunas 350
 Pisanki 446, 501
 Pithecanthropus 20, 59, 425
 Piwnica 249, 452
 Piwo 195, 197
 Placki pszenne, żytnie 320
 Plan sześćioletni PTL 612—624
 Plaster z Bożego Drzewka 316
 Plecionka 208
 Plecionkarstwo 450
 Plemię 72, 73, 187, 188
 Plemiona iliryjskie 15
 — murzyńskie 190
 — scytyjskie 15
 — tajgowo-przemysłowe 98
 — trackie 15
 Plewienie 210
 Plewy 208
 Plica polonica p. kołtun 315
 Płachta konopna do zawijania zwłok 303
 Płaskorzeźby chińskie 112, 118, 125
 Płatwie 453
 Płodozmian 193, 195, 207, 218
 Płomyk, gatunek bursztynu 414
 Płot pleciony z chrustu 73, 82, 296
 312. il.
 płóciennicy orawscy 435
 Płótnianki 451
 Płótno 303, 323, 435
 Pług 92, 127, 130, 131, 193, 194, 304, 454
 Płyta azjatycka 229
 Pnie drążone do zboża 455
 Pobialka 444
 Pochodzenie języka 101
 Pochodzenie narodu p. etnogeneza 65,
 84, 92
 Pochówek bez trumien 303
 Pochwiściel, demon atmosfer. 329
 Pocolos p. Potollos
 Podania etnogenetyczne 84—88
 — jakuckie 86
 Podcienie 243, 244, 264, 268, 270, 273,
 277, 285
 Podglebie 201
 Podłoga drewniana 274, 278, 281, 287
 — z gliny 281
 Podród 187—189
 Podyma 114—116
 Poglądy kulturalne 139
 — obyczajowe 139
 — prawne ludu 133, 135
 — religijne 134, 139
 — socjologiczne 139
 Pogłębiacz do kopania bursztynu 363 il.
 Pogrzeb, znac. socjal. 428
 Pogwizd dem. atm. 329
 Pojęcie grzechu 134
 — narodowości 79
 Pokrewieństwo 188
 Pokrzyk p. mandragora 304, 305
 Pola orne 230, 235
 Polepa z gliny palonej 255, 287
 Polerowanie bursztynu 379
 Polska Ludowa 628
 Poławianie bursztynu 371
 Połos wąż-smok 342
 Położenie chłopca w Rzplitej Krakow-
 skiej 579
 Południe 117
 Pomoc wzajemna 422
 Pomór bydła 210
 Poniedziałek dzień feralny 336
 Pończochy 346
 Popiół do bielienia płótna 327
 — w uprawie roli 208
 — z buczyny 327
 Poploty, gałęzie wplecione w płot 296
 Populacja 15
 Pora deszczów 220, 221
 Poród, stosowanie dymu z bursztynu 399
 Porzucanie zagród 216, 217
 Postać bernardyna, cielięcia, kaczora,
 kozła, wołu p. Boruta 348
 Poszedł bursztyn kopać (gw.) zmarł 401
 Potollos p. Pocolos, bóstwo 350

- Potraw, siano wrześniowe 336
 Potrimpus, bóstwo 350
 Powroźnictwo 450
 Półfeudalizm 435
 Półkoszki plectone 131
 Półki 451
 Półkulek 454
 Półsocha 331
 Półtorak (wóz o szerokiej kolei) 129
 Półwozie 323
 Prace nad PAE 523
 — odwadniające 205
 — Stalina 34, 35, 37, 41, 42
 — terenowe 30
 Prączyk 40
 Praktyka rewolucyjna 64
 Praktyki magiczne 432
 — narodzinowe 428
 — rolnicze 185, 214, 215, 217, 226
 Pranaród 69
 Praojczyzna 67—69, 82
 — Słowian 438, 439
 Prawnik 133, 138, 140
 — socjolog 167
 Prawni lidoweda 133, 138
 — etnografie 133
 — narodopis 133, 138
 Prawo angielskie 168
 — bartne 170
 — bizantyjskie 160
 — głosowania tajnego 137
 — górnicze 170
 — handlowe 169
 — helleńskie 160
 — jego rozwój hist. 150, 151
 — karne 179
 — ludowe germańskie 56
 — na Pomorzu 464
 — magdeburskie 296, 298
 — majątkowe 134
 — małżeńskie 179
 — municypalne 160
 — polskie 179
 — prywatne 134
 — publiczne 134
 — rozwoju społeczeństwa 2
 — rzymskie 168
 — specjalne 170
 — starogreckie 160
 — ustawowe 167, 177
 — wiejskie 179
 — wojskowe 171
 — zwyczajowe 136, 139, 152, 154, 160,
 163, 167, 168, 176—180
 Prawo żywe 164, 165
 Prawoznawstwo 148
 — ludowe 136
 Prehistoria 2, 75, 289
 Prehistoryk 74, 77, 83
 Prereligia 23
 Pręcie 296
 Pręgierz 144, 146
 — w Poznaniu 299
 Proces glottogenezy 37
 — integracyjny 105, 109
 — społeczno-historyczny 14
 Prochy przodków 186, 209 210
 Produkcja mechaniczna 190—192
 — rolna 192
 Produkty rolnicze 190
 Proletariat 54
 Proso 212
 Proszek z bursztynu w lecz. 400
 Próba (gw.) p. bicie próby 504
 Próchnica 207, 208
 Przebieganie się za kura 332, babę 432
 Przednówek 216, 221
 Przedśionek 261
 Przegląd rozwoju prac etnograficznych
 584—602
 Przekroczenie bramy w zwycz. weselnych
 431
 Przemysł chałupniczy burszt. 375, 377
 Przemysł rybny 436
 Przepowiednie deszczu 220
 Przemieszczenie geograficzne 70
 Przesady 176—178
 Przewrót Październikowy 47, 422
 Przędziona, przędza, biczenie 327
 Przędzica 500
 Przodek 192, 207, 223
 — totemiczny 86
 — wozu 115
 Przyciesie 283
 Przylapy 243
 Przyrządy do tortur 145
 Przysiółki 239
 Przysłowia 134, 141, 172
 — o bursztynie 401
 Przysporzenie pożytku z bydła 339
 Przytulnia, aphrod. 300
 Psące (gw.) błyszczące 385
 Pstrucha kurpiowska 455
 Psychologia 61
 — indywidualne 26
 — wspólnoty rodowej 26
 Pszenica 294, 326
 Ptaszki drewniane 451

Ptaszny język, aphrod. 300
 Ptasznik 292
 Pułap 453, 454
 Pulsetek (gw.) 50 lokci, miara płótka 327
 Pumeks 378
 Puszczanie próby (gw.) 405
 Puszczanie krwi 311
 Putnia 434
 Pyton, kość w magii deszczowej 225, 335

Q

Q (j. kozacki) siodło juczne 120
 Qamyt (j. kirg.) chomąto 120
 Qom (l. altaj. i mong.) siodło juczne
 i chomąto 120
 Qomyt (j. tatar) 120

R

Rada głów rodu 188
 Radlenie 294
 Radło 113, 118, 130, 454
 Rafka, rafa 124, 129
 Rasa jako pojęcie 78
 — niższa 425
 — żółta 426
 Rasiści 50, 78
 Rasizm 26, 36, 50, 424, 425
 Rasy ludzkie kopalne 79
 Raszpla pilnik do czyszc. burszt. 379 il.
 Rataj 114
 Razasck (j. czeski) wir powietrzny 329
 Rechtsanschauungen 166
 Rechtsbräuche 166
 Rechtliche Volkskunde 166
 Reedycja dzieł Kolberga 607
 Refa p. rafa żelazna obrączka na pi-
 ście 129
 Regale bartnicze 170
 Region budowlany 247
 — etnograficzny 231, 445
 — kurpiowski 231
 — kultury rolnej 103
 — łańcucki 445
 — osadniczy 231
 — przeworski i rzeszowski 445
 Regionalizm 228, 229
 Religia animistyczna 16
 — pierwotna 60
 — pochodzenie 16, 60, 61, 177
 — politeistyczna 16
 — w życiu ludu 134
 Renifery 421

Republiki Związkowe 5
 Rewolucja proletariacka 53, 54
 Rezerwy 183
 Rędziny, gleba lekka 294
 Robotnicy 46, 50, 53, 156
 Rody 189, 90, 91, 189
 — p. osobny spis nazw rod.
 Rody patrylinearne 184
 Rodzina-ród 186, 187, 193
 — monogamiczna 16
 — poligamiczna 184, 187, 191, 207, 225
 Rogatywka 348
 Rogale do suszenia siana 336
 Rokicki p. Boruta 348
 Rokita p. Boruta 248
 Rola muzeów etnograficznych 624
 Rolnictwo 52, 108, 189, 190, 284
 — Luo 218
 — tropikalne 193, 202
 Rolnik 105, 108
 — tubylec afryk. 181
 Ropa w budownictwie 243
 Rosiad p. Rozjazd 326
 Rośliny strączkowe 195
 — uprawne 194
 — uważane za wskaźnik urodzajności
 gleby 213
 Rośnięcie od strony głowy 185, 186
 Rozbijacz żelazny do kopania bursztynu
 363 il.
 Rozeta na stragarzu 454. Rozjazd 326
 Rozkład domu 453
 Rozwój techniczny i kulturowy 102, 104
 Ród 15, 16, 19, 53
 — macierzysty 20
 — patriarchalny 52
 Róg, instrument muz. 345
 Róg jednorożca 308
 Rów w budownictwie 255, 286
 Różaniec burszt. 385, 391
 Rubież-Rąbież, wycinanie drzew na gra-
 nicy 296
 Ruchy rewolucyjne 54, 169
 Rudawiec (gleba) 211
 Rungschammel, Rungschammel (śr. wys.
 niem.) — ryczan 128
 Rury kanalizac. drążone w drzewie 452
 Rusalki 318
 Rusztowanie egzekucyjne 144
 Rybactwo 450
 Rybacy kaszubscy 462
 — malajscy 436, 437
 Ryby (użytkowanie) 19, 195
 — o kociej głowie 324

Ryczan p. Obartel 123, 128, 129
 Rydel 194
 — do kop. bursztynu 361, 363
 Ryfa p. Rafa 129
 Ryfka 123
 Rygocie (gw.) miejsca na łąkach gdzie
 występuje woda 408
 Rylec drewn. 434
 Ryza (gw.) droga, podróż flis. 322
 Ryż 191, 206
 Rzazacz form, drzeworytnik 353
 Rządy kolonialne 417
 Rzeka jako granica 237
 — jako szlak komunikac. 237
 Rzerzucha, aphrod. 300
 Rzeźba kamienna 134
 — peruwiańska 486, 487
 Rzędówka bagienna 236
 Rżysko 202

S

Sadzawka 238
 Sadzawka (gw.) snopki ułożone do
 młocki 337
 Safian p. Boruta 348
 Salva guardia privozni (azyl przewoźny)
 144
 Samokrytyka 27, 28
 Sanie 113
 Sardiusz, kamień 325
 Sasak, wóz o wąskiej kolei 129
 Satyr p. Dzikie Mąz 321
 Sąd Boży 135
 — ławniczy 142
 — soltysi 298
 — świecki 135
 Scadry (gw.) okrzeski krzemienne 384
 School of Economics 436
 Sekcja antropologiczna 6
 — etnograficzna 6
 — folklorystyczna 9, 10, 12
 Semi-nomadyzm 190
 Sennik 351
 Ser 332
 Serce z bursztynu 389
 Serdecznik, aphrod 300
 Serxa, wisiorki burszt. 360
 Sezam, rośl. strączkowa 195, 202
 Siano 113
 Sianokosy 335
 Sibiele, dem. kob. 318
 Siłta nadrzewne 301 il.
 Sieci farbowane 326
 Siekiera 333
 Siele (j. st. niem.) szle 125
 Sień 266, 263, 285
 Siemięga 345, 346
 Siew żyta 294 il.
 Siodło do juczzenia 119, 120
 Sile (st. słow.) szle 125
 Silo (st. wys. niem.) szle 125
 Siła robocza 184, 189
 — wytwórcza 15
 Sinanthropus 19, 20
 Skarbnik, dem. opiek. 319
 Sklep bursztyniarski 403
 Skład etniczny świata 7
 — rodowo-plemienny narodu 84
 Składanie ofiar przodkom 209
 Skotak (gw.) pastuch gromadzki 345
 Skóra barania w obr. burszt. 379
 — jako odzież 183, 191
 Skrzynia (gw.) cembrowina szybu bur-
 sztynowego 362
 Skrzynia 446, 500, 501
 Skrzyżowanie etniczne 73
 Słoma jako pokrycie dachu 250
 — żytnia 337
 Słomianki do zboża 455
 Słoń rozumie mowę ludzką 341, il. 308.
 341
 Słońce, jego znaczenie w budown. 240
 Słupy graniczne 145
 — jurysdykcyjne 145
 — kamienne 452
 — w budownictwie 278, 281, 296
 Smok chmurnik p. Ala, Chala 347
 Smyczek, smyk do obr. burszt. 378, 380
 Sobótka 349
 Socha 118, 354, 434, 446
 — w budownictwie 266
 — w magii 340
 Social anthropology 2
 Socjalizm 53, 54
 Socjologia 2, 34, 45, 62, 181
 — prawa 150
 Sorgo, rośl. uprawn. 191, 193, 195, 202—
 206, 209, 210, 225
 Sory p. pokrycie dachu 452
 Sosna jako budulec 287
 Sowizdrzał 346
 Sól 322, 327, 370, 396
 Sórz (gw.) miejsce bursztynodajne 361
 Spar, spark, szpar na ptaszki 292, 293
 Speculum Saxonum 296
 Spichrz 197, 216, 328
 — niedźwiedzi 421

- Spichrz zaklinacza deszczu 225
 Spilor do obr. bursztynu 379
 Spinki burszt. 370, 385
 Spodnica 347, 451
 Społeczeństwo 38—40, 135
 — afryk. chłopskie 192
 — klasowe 54
 — pierwotne 15, 18, 41, 57, 59, 61
 — przedklasowe 73
 Spółka bursztyniarzy p. osmana 375
 Sprawozdanie z działalności Zakł. Etnografii U. Ł. 544, 549
 Sprawozdanie z eksped. pomorzoznawczej 540, 544
 Sprawozdanie z działalności PTL 520—529
 Sprawozdanie Muz. Etnogr. w Łodzi 448—455
 Sprowadzanie burzy i deszczu 336
 Sprzęt pasterski 106
 Srała (gw.) wir powietrzny 329
 Stacje misyjne 189
 Stado pierwotne 20, 57, 59
 Stajnia 328
 Stan mieszczański, pański, prałacki, rycerski i wiejski 136—137
 Stanga, holoble 115
 Stanik adamaszk. 446
 Stara wierzb, siedziba Boruty 348
 Starki do łow. ptaków 293, il.
 Starszeństwo 184
 Stary Testament 333
 Statut Wiślicki 293
 Stawy 238
 Stępa nożna 434, 354, 458
 Stodoła 295, 328, 337
 — piętrowa 236
 Stogi na pomostach 239
 Stokłosa 291
 Stolnica do tłuczenia lnu 291
 Stołki 298
 Stopień barbarzyństwa 18, 19, 21
 — dzikości 19—21, 55, 58, 59
 Storczyk biały, aphrod. 300
 — błękitny, barwik 326
 Stosunek do ziemi szczepu Luo 196, 199
 Stosunki genealogiczne 189
 — geograficzne 189
 — osadnicze 231
 Stoszyszek, aphrod. 300
 Stowarzyszenia tajne 335
 Stół sądowy 144
 Stragarz 452
 Strączkowe 204, 206, 210
 Strona południowa w budown. 240, 255
 Strój lesiański 447
 — ludowy 346, 446, 450, 501
 — Luo 183
 — ozdobny 198
 — płócienny 451
 — podhalański 107
 — rawski 450
 — sieradzki 455
 — skierniewicki 455
 — wieluński 455
 Struktura osadnicza 230
 — przestrzenno-terytorialna 188, 189
 — społeczna 186
 — terytorialno-lokalna 188
 Strzała 18, 19, 21, 93
 Strzałki jadem posmarowane 341
 Strzecha z trawy 108
 — ze słomy 244, 331, 337
 Strzegarze p. belki położone na mur-lacie 454
 Strzygoń 340
 Studnia 454
 — wiercona 239
 Styczność kultur 104, 105
 Suchedniowe dni 294
 Suchy ogień, niecony przez tarcie 432
 Sukmana 1, 297, 346, 447, 451, 454
 Sukno 127
 Sumiki 287, 296
 Susza 195, 197, 216
 Surowiec bursztynowy 392
 Sworzeń 114—116
 Sylwetki z kory brzozonej 422
 Syrena 317
 System ekonomiczny 103
 — irygacyjny 209
 — ludowo-demokratyczny 136
 — pokrewieństwa 184, 188
 — produkcji 104
 — rodowo-patriarchalny 105
 — wartości artystycznych moralnych, religijnych 103
 Sytuacja magiczna 227
 Szafka 451
 Szafran, aphrod. 300
 Szalaństwo rolne 107
 Szalasy mieszkalne 421, 433
 Szaman 47, 60
 Szarańcza 216
 Szarlej, duch ziemny, skarbnik 319
 Szata roślinna 229
 Szczepy wsch. afrykańskie 189
 Szczep połudn.-ruski 119

- Szczotka do czesania lnu 293
 — do łowienia kretów 293
 Szczyt domu 241
 Szeregi rozwojowe 22
 Szkielet węża 335
 Szklarze liptowscy 435
 Szkło w obróbce bursztynu 346
 Szkoła dyfuzjonistów 92
 — etnograficzna radziecka 15—17, 22
 — ewolucyjna 22, 417
 — funkcjonalna 25, 26, 62, 425
 — Gräbnera 91, 101
 — kulturowo-histor. 417
 — psychologiczna 26, 27
 — Schmidta 62
 — socjologiczna 22
 Szła, postronki pociągowe 126
 Szlachta drobna 137
 Szlak migracji 68
 Szle, szleja 118, 123, 125, 126, 131
 Szlifowanie bursztynu 381
 Szmaragd 325
 Szopa 268
 Szopka 431, 446
 — krakowska 589
 Szparag, aphrod. 300
 Szparnik, żywy ptak, wabik 292
 Szuka Ewenków, Goldów 422
 — ludowa 12, 13
 — Niwehów, Oroców, Ulczów 422
 Sztach (gw.) kop. burszt. 414
 Szufła do kartofli i do zboża 450
 — do szukania bursztynu 363
 Szum (gw.) bursztyn w małych kawałkach 364
 Szurgot (gw.) łachman 344
 Szybka szlifierska 378
 Szybie bez węzłów 303
 Szyszki, ciastka weselne 446
 Ściany łatkowe 287
 — szczytowe 255, 264, 290
 — wieńcowe 243
 — z chrustu gliną oblepione 572
 Ścisko (gw.) szkło 383, 409
 Ślaga (gw.) młot drewniany 322
 Śluby nocne 430
 Śmierć 344 il.
 Śmierćelnica, koszula śmiertelna 303
 Śnica 113
 Śpiewy przy picu piwa 198
 Środki produkcji 184
 Środowisko geograficzne 228, 229
 — myśliwskie 422
 — robotnicze 12

- Środowisko rybolówce 422
 Świat antyczny 111
 Świątki 466
 Świec 299 il.
 Święto kołchozne 421
 — niedźwiedzia 421
 Święty Bartłomiej, patron bartny 415
 — Filip i Jakub w hodowli pszczoł 330
 Święta Jadwiga 299 il.
 Święty Jan Kapistran 313
 Święta Justyna 308
 Święty Michał w zwycz. roln. 294
 Świderek do obróbki bursztynu 383, 384
 Świsłun, wir powietrzny 329

T

- Tabakierki bursztynowe 391
 Tabliczka zawieszana na skaźniku 145
 Talizmany z bursztynu 360, 395
 Targowiska 45
 Tatarka (gryka), aphr. 300
 Tatarskie ziele, aphr. 300
 Tatuaż 198
 Teatr marionetek 332
 Technika ceramiczna 499
 — ciesielska 247
 — pracy 108
 — słupowa 261
 — spiralna 493
 — zrębowa 286
 Teksty szamańskie 61
 Tematy wędrownie 51
 Teoria celto-słowiańska 78
 — jedinogo potoka 47
 — marksistowsko-leninowska 15, 29, 34
 35, 37
 — migracyjna 70
 — monoteistyczna 16
 — narodników 52
 — rozwoju społeczeństwa marks.-lenin. 2
 — południowego pochodzenia Jakutów 70
 — prączyka 36, 41
 — rasistowska 27
 — Marra 36—38
 — stadialności 36
 — Stalina o pochodzeniu narodów 36
 — Tylora 60
 — wstrząsów 36
 — i praktyka 63
 Tereny bagniste 239
 — kolonialne 196

Terrakoty rzymskie 493
 Teryaka czyli dryakiew z węża 342
 Terytoria antropologiczne Słowiańszczy-
 zny 439, 440
 Tinus, dziw morski 324
 Tkactwo 450
 Tkaniny w Muzeum Etnograficznym
 w Genewie 499
 Tłukarnia do lnu 291
 Tok gliniany 287
 Tokarka do obróbki bursztynu 376, 378,
 379, 381
 Topaz 325
 Topielica 318
 Topienie dziewczyny 222
 Topirec (j. huc.) 333
 Toponomastyka 82
 Toponimika 82
 Topór katowski 145
 Torba 346
 Tortury 145, 371
 Tradycja ustna 227
 Trakcja 110, 112, 118, 119, 123, 127, 128,
 130, 131
 Transport 112, 130, 190
 Trawy wskazujące urodz. gleby 213
 Trąby drewniane 320
 — z kory 345
 Trocki (gw.) dziewczęta do tłuczenia
 291
 Trójkąt w ornament. 289
 Trójpółówka 107
 Trybane ludzie holujący galary 323
 Tryca (gw.) szpula w tokarce 379,
 381
 Tryfus (gw.) naczynie drewniane do bie-
 lenia przędzy 327
 Trzech Króli 431
 Trzylistnik, aphr. 300
 Tuman, wir powietrzny 329
 Trzcina cukrowa 184, 205, 206
 — na pokrycie dachu 250
 Twórczość ludowa 11, 13, 23, 136
 — zbiorowa 29
 Tykwa 209
 Typ antropologiczny 419
 — europoidalny 420
 — dolichocefaliczny 420
 — gleby 203, 204
 — mongoloidalny 420
 — obejmia 452
 — paleoazjatycki 440
 — śródziemnomorski 421
 Tytoń 209, 224

U

Ucinanie głowy trupowi 297
 Uczni radzieccy 74, 94
 Uczta wspólna 173
 Ugor 202, 204, 207
 Ugrupowanie etniczne 102
 Układ domu w stosunku do drogi 453
 — wsi 452
 Ukształtowanie terenu 232
 Ul słomiany p. kosołka 330, 352
 Ulicówka 233, 239, 289
 Unicornus (j. łac.) jednorożec 308
 Uprawa roli a budownictwo 246
 — kopieniacza 21
 — odłogowa 190, 200, 217
 — ogrodowa 194
 — ruchoma 186
 — stała 217
 — ziemi 21, 93, 112, 181
 Uprząż 110, 118, 120—123
 Urbaże, inwentarze 430
 Uryna 208
 Urodzaj dobry, zły 210
 Urodziny, znaczenie socjalne 428
 Usi giuridico populari 167
 Ustalenie wytycznych dla etnografii pol-
 skiej 624
 Ustawa 164
 Ustawodawstwo 156
 Ustawianie domów 240, 241
 Ustrój chłopski 190, 436
 — feudalny 72
 — kapitalistyczny 47, 72, 73, 155
 — klasowy 15, 20
 — lineazowy 187, 188
 — niewolniczo-klasowy 72
 — państwowy 44
 — pańszczyźniany 103, 236
 — pasterski 436
 — patrilachalno-rodowy 55, 436
 — patrimonialny 104
 — pierwotnie gromadzki 18
 — rodowy 16, 40, 44
 Uszczelnianie ścian 240
 Uszy wydłużone 302
 Utrata praw do ziemi 190
 Uwolnienie od kary śmierci przez mał-
 żeństwo 142

V

Volkslied 138
 Volkskunst 138

Volksrechtkunde 133, 138
 Volkstracht 138

W

Wabienie ptaków 293
 Wabik 292
 Waga p. włók 113
 — samolówka 292
 Waggon wóz czterokołowy 127
 Wajdelota 320, 350
 Walka klasowa 22
 — kogutów 338
 Waluta bursztynowa 397, 398
 Wałach 108
 Wałaszka, broń 333
 Wapień w budownictwie 249
 Wapno niegaszone 322
 — wiedeńskie w obróbce bursztynu 378
 Warkocz ze słomy 243
 Warownia 209
 Warstwa rolnicza 135
 — robotnicza 135
 Warstwie 234
 Warsztat amatorski bursztyn. 376—378
 — sezonowy burszt. 377
 — tkacki pionowy 274, 276, 277
 Warunki geograficzne 188
 — gospodarze 190
 Warzenie (gw.) polewanie przędzy go-
 rącym ługiem 327
 Warzywa 195
 Watra, rozpalanie 432
 Wądoł do saru (gw.) p. kopanie bur-
 szty 408
 Wąż czarny, zakaz zabijania 335
 — jadowity, krew jego 340
 — miedziany 335
 — wcielenie duszy 335
 — w lecnictwie 342
 — w wierzeniach 342
 — w zaczarowanym kręgu 340
 — z gliny w obrzędzie inicjacji 335
 W chrzodku (gw.) w środku 395, 399
 Weichselzopf (j. niem) kołtun 315
 Wejście do domu 268, 269, 282
 Werdeki, deski do przykrywania soli 322
 Wesela 428
 Wędrowki narodów 87
 Węgiel kamienny 322
 Węgły 281
 — na obłap, na rybi ogon 452, 453
 — skrzynekowe 453
 Wianie zboża 337

Wiano 142
 Wiatr pół.-zach. a ustawianie domów 241
 Wiatrówka na dachu 452
 Wici z łożyny 309
 Wiecha kamienna i metalowa 144
 Wiedza rolnicza afrykańska 214, 215, 227
 — — człowieka pierwotnego 181
 — — pierwotna 227
 Wielbłąd dwugarbny 120
 Wielkanoc, zwyczaj. 294, 339
 Wielka Rewolucja Październikowa 2, 3, 5,
 9, 16
 — wojna 216
 Wielodrażnica 238
 Wienerkalk (j. niem.) p. wapno wiedeń-
 skie oo oo
 Wieńcówka 247
 Wierzbić p. Boruta 348
 Wierzeje 339
 Wierzenia 61, 109, 176, 177
 Wieś folwarczna 236
 — roln.-hodowlana 107
 Wieszczyki, zamawiaczki 432
 Wietrznica, wir powietrzny 329
 Więzienie 144
 Wigilia św. Jana, p. Sobótka 339, 349
 Wilcza jagoda, Atropa Belladonna 305
 Wilcze płotki w łowiectwie 312
 Wilczyca 307
 Wildes Fräulein, Dzika Baba 321
 Wile, demony szkodliwe 428
 Wilk p. dyby 299
 Wilkierze cechowe i miejskie 169
 Wilkołak 307
 Wiły demony szkodliwe 313
 Winogradzki p. Boruta 348
 Wioska rybacka 222
 — rzędówka 331
 Wiosna 311
 Wióry w budownictwie 243
 Wiórzysko (gw.) wiórki w bursztynie
 362, 415
 Wisiorki z bursztynu 384, 389
 Własność kobiety 194
 — mężczyzny 194
 — jako pojęcie 155
 Właściciel użytkownik 202
 Włóczenie roli 294
 Włók 113, 117
 Wnętrze domu 288
 Wniebowzięcie 294, 311
 Woda 232, 239
 — gruntowa 230
 — pływająca a osiedla 238

Woda powierzchniowa 238
 — i uprawa ziemi 201
 Wodnice 318
 Wojna ojczyzniana 9, 30, 48
 — światowa 3, 144
 Wondół (gw.) dół z bursztynem 415
 Wosk ziemny 244
 Wójt 298
 Wół 112, 114, 115, 129, 204
 Wóz 110—114
 — bosi 129
 — bydłowy 114
 — chłopski 127
 — czterokołowy 110, 114—117, 123, 129, 131
 — dwukołowy 111—116, 129
 — dyszłowy 110, 113, 115, 123, 128
 — koński 114
 — kultowy 117
 — kuty 129
 — północno-lombardzki 115
 — w litry 336
 — wschodni 118
 — zachodni 115—117
 — z półkulami 454
 Wózek dyngusowy 332
 Wpływy atmosferyczne na budownictwo 244
 — czeskie 124
 — dolno-niemieckie 126, 129
 — europejskie 182
 — frankońskie 124
 — gleby 235
 — rosyjskie 119
 — węgierskie 124
 — wysoko-niem. 123
 Wróż dobry 217, 225
 Wróżbitka 433
 Wrózenie ze snów 351
 Wrzeciona 381
 Wschód 22, 67, 178
 — radziecki 52
 — starożytny 20
 Wskaźniki urodzaj. gleby 212, 218
 Wspólnota pierwotna 16, 20, 54, 59
 — rodowo-plemienna 20, 46, 53
 — ziemna 32
 Wstęgi ze słomy i bibułki 451
 Wstrząs 37, 28
 Wybór gleby 226, 227
 Wycinanka ludowa 451, 550, 551
 Wydłużenie małżowiny usznej 302
 Wydzierżawianie ziemi 192
 Wykładacze snów 351

Wykrzyżowania kulturowe 108
 Wykup składany przez młodego 428, 430
 Wylot w dachu 331
 Wymiana 192
 Wynalazki 94
 Wypalanie cegieł na słońcu 206
 — piętna 145
 Wyposażenie techniczne łodzi 437
 Wypraszenie od kary śmierci 179
 Wyroby bursztynowe 356—359, 368, 334
 — 391, 404
 — drutowe 598
 — z drzewa 450
 Wyrwidąb 321
 Wysokość opadów atmosferycznych 244
 Wystawa etnograficzna 492, 493
 — muzealnictwa szwajcarskiego 495
 — polskiej sztuki ludowej 446
 — rozwoju łóżka 493
 — — stołu 493
 — tkactwa 493
 Wystawy i Konkursy Sztuki Ludow.
 Min. Kult. i Szt. 551—562—568
 Wytwory budowlane 134
 — rzemieślnicze 134
 — społeczne 150
 Wytwórczość 192
 Wyżka (gw.) ganeczek 433
 Wzory kultur 27
 Wzrost ludności 190
 Wzryw (j. ros.) wstrząs 37, 38

Z

Zabawki dziecięce 422
 Zabawy 134
 Zabiegi magiczne 109
 Zabijanie starców 297
 Zabobony 134, 178, 179
 Zabytki prehistoryczne 77, 101
 Zadruga 428
 Zagadnienia budowlane 231
 — etnogenetyczne 8, 69, 83, 84, 93, 100
 — mleka we Francji 605
 — studium historii kultury materialnej 624
 — wina i winorośli we Francji 605
 Zagroda 184, 199, 201, 207, 234—236
 — naczelnika gwengu 222—225
 — na palach 258
 — okrągła 200
 — opuszczona 207
 Zajac morski 353
 Zakaz tańca 143

Zakaz wyczezu wina 143
 Zaklinacz deszczu 221—224, 226
 Zaklinanie deszczu 222
 — węzów 340
 Zakon Krzyżacki 370
 Zakopywanie resztek wieczerzy 320
 Zakres pracy etnogr. 628
 Zakrzosy (nacięcia na drzewach) 296
 Zakuwanie w dyby 299
 Zamki drewniane 446
 Zapalenie oczu 400
 Zapaski kieleckie 450
 Zapewnienie potomstwa 428
 Zapiski w urbarzach 453
 Zapisy ludowe o czynnościach prawnych 143
 Zapożyczenia wartości kulturowych 94, 102, 107
 — staro-wysoko-niemieckie 126
 Zaprośzenie oka 400
 Zaprzęg 110
 — parokonnny 112, 131
 Zareczyny 171, 172
 Zaścianek 239
 Zatycka osi p. lonek 125
 Zatycki uszne 302
 Zatykanie krzyżyków nad drzwiami 339
 — — w polu 339
 Zawicie głowy 451
 Zbieranie bursztynu 371
 Zbiory egzotyczne w Muzeum Morskim 465
 — Muzeum w Jarosławiu 447, 448
 — oryli 169
 — polskie w Szwajcarii 502
 Zderzenie kultur 102—104
 Zdobywanie żywności 104
 Zdobnictwo 106
 Zemsta krwawa 139
 Zespół budowlany 131
 — plemienny 176
 — pasterski 167
 — rolny 167
 Zielone Świąta, zwyczaj 452
 Ziemienka 195, 254, 255, 258, 259, 162—264, 274, 278, 284, 285, 287
 Ziemia czarna bawelniana 205
 — biała piaszczysta 210
 — bursztynowa p. Prusy Wsch. 412
 — kamienista 211
 — lekka 210
 — na terenach opuszczonych zagród 207
 — polska 293

Ziemia pszenna 236
 — rudawcowa 212
 — rzeczna 206
 — szara 210
 — trypolitańska do obróbki burszt. 378
 — urodzajna 207—209
 — z białymi kamieniami 212
 — szarymi kamieniami 212
 Ziemi kupno lub sprzedaż 192
 — uprawa 186, 190
 Zięba 293
 Ziola ścięta kosą 336
 — świętojańskie 399
 — w obrzędzie pogrzebowym 303
 Zizica (gw.) żywica 395
 Zjazd pisarzy chłopskich 11
 — geografów 6, 7
 Zjawiska kulturowe 2, 22
 Zle moce 220
 Złota Baba, bóstwo 310 il.
 Złotnik, roślina aphr. 300
 Znajomość gleb 226
 Znak placu 144
 — domowy 145
 — pokoju 144
 Znaleziska egipskie i sumeryjskie 117
 Zrębowiny 428
 Zumbara, rzeźba 144
 Związek teorii z praktyką 53
 — trójrodowy (gens triplex) 55
 Zwierzęta domowe 193, 200
 — jako siła pociągowa 11, 113, 116, 118, 193
 Zwierząt oszwajanie 11, 21
 Zwiesinosek, roślina aphr. 300
 Zwycięstwo Wielkiego Października 54
 Zwyczaj 109
 — doroczne 180, 466
 — gospodarcze 180
 — hodowlane 421
 — ludowe 134, 139
 — myśliwskie 421
 — prawne 133, 139, 142, 154, 158, 164, 165, 168, 139, 172, 180
 — rodziennne 180
 — towarzyskie 180
 — zawodowe 180
 — związane z życiem publicznym 134

Ż

Źródła etnogenetyczne 92
 — etnograficzne 83, 96
 — historyczne 74, 75, 183

Źródła prawne 143
— prehistoryczne 76, 101

Z

Żagle 323
Zargon 39
Żarna 434, 500
Żądło węża 342
Zebrak 347, 348
Żelazo 18, 19, 135
Żerdzie 255
Żmijowiec, roślina aphr. 300
Żniwa 197, 225

Żołnierskie listy ochronne 113
Żołówka (gw.) szmata do bielenia przę-
dzy 00
Żona młodsza 197
Żudry 427
Żupan granatowy 451
Życie plemienia 186
Żygawica, woda zaskórna 405
Żył, podcinanie w łowiectwie 341
— główna p. Cephalia 311
Żyrandol z bursztynu 384
Żyto ozime 294
Żywopłot 207
Żyzność gleby 217, 218

INDEKS OSOBOWY, «LUD», T. XXXIX

A

Abraham Władysław 151, 179
Adalberg Saumel 173
Adamska K. p. Zawistowicz-Adamska
Afanasjew 28
Agasiz 424
Albertus Magnus 407
Aleksander Wielki 112
Almgren 42
Ameisenowa Z. 576
Amira V. 174
Ammon 424
Anczyc Władysław 584
Antoniewicz Włodzimierz 262, 356, 652
Anuczin 63
Arcichowski A. 30, 62, 77
Aristow 89
Arnsberg Godfryd de 295
Artamanow P. M. 81
Arystoteles 308
Attyla 69, 87
Auicenna p. Avicenna 353
August III 315, 397, 414
Aureliusz Cezar 358
Aurelly K. 589
Avicenna 353

B

Bagiński M. 367
Baliński 368
Balowa 303
Baraniecki, bursztyniarz 367
Baranowski 525, 625
Barnkiewicz 580
Bardawelidze etn. gruz. 96
Barowa I. 603
Bartocha Rostislav 427
Barwiński Bohdan 179
Bastian Adolf 23
Bateson H. 45

Batowski Henryk 442, 443, 604
Baumann E. 506
Bayger J. Al. 251
Bazylik Cyprian, drukarz 318
Bednarik Rudolf 427—429, 430—435
Behem Baltazar 346
Belicer W. N. 98
Bellet D. 149
Berdies 424
Berg G. 132
Berwiński Ryszard 626
Biegeleisen Henryk 385
Biegeleisen L. 596
Bieliński 418
Bieliński 28
Bielski Marcin 295, 302, 340, 341
Bilbo 425
Binkiewicz E. R. 422
Birket-Smith 92, 93
Blajda Cz. 600
Blinow A. J. 56
Błażowski Marcin 329
Boas 426
Boer-Sauer Dorota 508
Boege W. 269, 270
Bogajeskij B. 70
Bogatyrew P. 27, 28
Bogdanow 3, 63
Bogisić Baltazar 136
Bogomiłow B. 13
Bogoraz W. 2, 3, 49, 60, 94
Bogusławski W. 573, 603
Bohomolec Jakub 304
Bojko Jakub 303
Bolesław Krzywousty 350
Borenstein, bursztyniarz 403
Bohm Jarosław 427
Bracia Joannes et Olaus Bagni 350
Brachovogel A. L. 310
Brackman 282, 273
Brailoil C. 499
Bremeński Adam 350

Breughel Piotr 321
 Brie L. v. 154
 Broca 63
 Brodziński Kazimierz 303, 428, 578, 581
 Brügger 486
 Buck H. P. 87
 Buczek K. 603
 Bühler A. 485, 487, 508
 Bujak Franciszek 595, 596
 Bulhakow 50
 Bunak 75
 Burghalter 507
 Buslajew 28
 Butinow N. A. 45
 Buttler W. 258
 Bühler A. 507
 Bystron J. St. 173, 179, 599, 603, 604

C

Canzius 350?
 Capot-Rey R. 132
 Carleton Allen Kemp 154
 Carusi Evaristo 167
 Cehak Helena 258
 Cercha Stanisław 587, 588
 Cetnikowa St. 367
 Chajewski W. p. Chleboradzki Antoni 413
 Chejli lord 417
 Chałasiński J. 597
 Chałubiński Tytus 315
 Chamberlain 424
 Chapple E. D. 45, 50, 62
 Charuzin 89
 Cherbulier A. E. 499
 Cherbury Herbert 176
 Chętnik Adam 353
 Chleboradzki Antoni p. Chajewski W. 413
 Chmielewski K. 357, 359
 Chmielowski Piotr 300, 306, 325, 341, 352, 353
 Chodakowski Zorian Dolgga 593
 Chodzidło Teofil 486
 Chodźko Leonard 580—582
 Chociszewski 576
 Chostek p. Popiel 295
 Chrzanowska Paulina 444
 Ciolek Gerard 36, 228, 530
 Ciszewski Stanisław 589, 627
 Ciuk Fr. J. 427
 Coon C. S. 45, 50, 62, 425
 Coppers 62
 Corso Rafał 161
 Costa Joaquim 160, 162, 172

Coxe William 572
 Cervinka I. L. 427
 Cranzius 350
 Crescentyn Piotr 294, 296, 300, 336
 Cruet J. 149
 Cukermann 34
 Cyccero 150
 Cygański Mateusz 301
 Czaja Stanisław 589
 Czeboksarow M. N. 31, 56, 63, 70, 79, 420, 424
 Czebulski Wojciech 340
 Czekanowski Jan 110, 175, 426, 438—440, 520, 610, 611
 Czernecow W. N. 77, 94
 Czernyszewskij 28, 39, 46
 Cziczew W. 22, 32, 603
 Czitaj 96
 Czomow Iwan 180
 Czuryło 459
 Czyjewski W. 368
 Czykoba A. prof. 36

D

Dadloff W. 74
 Darwin K. 424
 Davy G. 174, 179
 Dawidenkow S. N. 60
 Dąbkowski Przemysław 179
 Dąbrowski M. inf. 367
 Debec F. P. 75, 79, 419, 420
 Deffontaines P. 132
 Delachaux 486
 Delaveaux L. 333
 Delekta J. 280, 283
 Delimat Tadeusz 467, 554
 Deotyma 411
 Dicker Józef 179
 Diether 172
 Dietl Józef 315
 Dietschy 486
 Długosz Jan 331, 349, 350
 Dobrolubow 28, 418
 Dobrowolska Ag. 603
 Dobrowolski K. 80, 102, 599, 625
 Dobrowolska D. 600
 Dolgich B. O. 32, 90, 94, 422
 Domicjan Cesarz 357
 Drake Jan 579
 Dubiel 4, 600
 Dunikowski Juliusz z Urska 427, 604
 Durkheim 20
 Duval Jobbe E. 159, 166

Dvornik F. 132
 Dzierzek 358
 Dżawa Chiszwili 70
 Dzyngishan 91

E

Edlibach, kronikarz 298
 Ehrlich Eigen 148, 151, 153, 154—157, 162, 165, 261
 Einstein 60
 Ejderman 49
 Elian, Ellian, Aeliano 306, 308
 Endzelin 81
 Engels Fryd. 13—20, 44, 46, 47, 54, 56, 58, 416, 627
 Esperson 417
 Estreicher Z. 500
 Estreicher Stanisław 179

F

Falimirz Stefan 330, 324, 325
 Farquharson Al. 186, 228, 251
 Federowski Michał 586
 Fehr Hans 140, 174
 Feist S. 125, 127, 132
 Feldman W. 594
 Filip J. 426
 Filin 34
 Finkel L. 603
 Firth Raymond 435—437
 Fischer Adam 526—600
 Fitzke J. 263, 266
 Flavigny Robert G. 111, 118, 132
 Foerster F. W. 155
 Foltin Franciszek druk. 351
 Frank Ludwik 427
 Frank Józef, lekarz 315
 Frankowska Maria 608, 625
 Frankowski Eugeniusz 1, 37, 180, 530, 599, 607, 610, 625
 Frazer G. James 60, 179, 335
 Fredro J. M. 172
 Frei K. 494
 Friendsdorf 174
 Frobenius 92
 Frölich Karl 140, 146, 175
 Fryderyk Wielki 371
 Fuchs 148
 Fustel de Coulanges 176

G

Gabus Jean 484, 498, 499
 Gacki Józef 170
 Gajek Józef 175, 531, 608, 611, 625
 Lud, T. XXXIX

Gajekowa Olga 532, 625
 Galasiewicz J. K. 587
 Galton Francis 424, 425
 Gaszyński Kont. 581
 Gawarecki H. 363, 367, 372
 Gawełek Fr. 162, 577, 589, 590, 603
 Gawlik dr 173
 Geiger Paul 485, 503
 Geigy R. 486
 Gelliusz 306
 Gennep M. A. 498
 Gent Janus 424
 Gerson Wojciech mal. str. lud. 590, 591
 Gessler E. A. 494
 Gierke O. 149, 154
 Gierymski Ant. mal. typ. lud. 592
 Gigon A. 486
 Ginzburg W. W. 79, 420
 Gippius E. 28
 Glapa Adam 524, 608
 Glidon 424
 Gloger Zygmunt 593, 589, 603
 Gobineau 425
 Gołębiowski Łukasz 329, 331, 340, 348, 574, 578, 581, 593
 Gonet Szymon 589
 Gorkij Maksim 10, 11, 25, 46, 48, 57
 Gorodcow 10
 Gorzuchowski Stanisław 251
 Gostomski A. 354
 Goszczyński Stefan 324, 345, 346, 583, 626
 Gottfried Kazimierz 448
 Gotkiewicz Marian 427, 435
 Goyski M. 588
 Górnicki Łukasz 304
 Grabowski Ambroży 575, 577, 583, 590, 604
 Grabowski Bronisław 161
 Grabda Eugeniusz 461
 Grabski Wł. 596, 597
 Graebner F. 24, 72, 92
 Grant 424
 Grekow 10
 Grierson 132
 Grimmowie 82, 177
 Grinkowa N. P. 34, 99
 Griesbach H. 251
 Groicki Bartłomiej 296, 298
 Grossi Carmello 167
 Grunan 357
 Grüningen B. v. 492
 Grzegorzewska S. 594

Guagnin, Cwagnin Al. 294, 308—310
314, 320, 331, 342, 349, 354
Guczkow 46
Gustawicz Bronisław 589
Günther 174
Gysin F. 494

H

Haberlandt 75, 611
Hadaczek K. 298
Haecckel 424
Hall 425
Halban Leon 529, 530
Hammurabi 46, 56
Handschin H. 500
Hartknoch Kristof. 320, 323, 327
Hatt 92
Hatton Bp. 295
Haudricourt André G. 110, 113, 115—
125, 127, 131, 132
Haur J. K. 291, 294, 303, 307, 308, 337,
341, 342, 354
Hejnosz Wojciech 179
Helvetius 153
Henaff Le A. 155
Henneberger Kasper 350
Henniger J. 485
Henryk Brodaty 298
Hensel Witold 281, 625
Herodot 66, 306, 357
Herbord, kronikarz 310
Helwing 297
Hickel 588
Himner N. 258
Hirsberg A. 595
Hoaton 425
Hobbes 176
Hoffmann-Krayer 347, 488, 503, 505,
583
Holbach 176
Holtz Rudolf 487
Homant B. 69
Horna Ryszard 133
Horwath B. 150
Höltker 486
Hradecka St. 589
Hrdlička 426
Huber Eu. 163
Hufnagel F. 277
Hunfalvy P. 87
Huntigton 425
Hupka Stanisław 251, 596
Husarski W. 599

Hutchinson R. W. 288
Huverlin P. 179

I

Ibn Rusty 112
Inglot St. 595
Iselin 488
Iwanek Jan 333
Iwanow S. W. 421, 422

J

Jaberg K. 115, 132
Jahn M. 272
Jakimowicz Roman 264, 280
Jakowlew 87
Jamka Rudolf 270
Janicek 428, 431
Janota F. 339
Jarcho A. J. 79
Jarecki W. 589
Jaskłowski W. 586
Jaworczak Aleks. 549
Jazdzewski K. 254—256, 269, 260, 296
Jellinek Jerzy 145
Jerzy z Kladorut 427
Joanna D'Arc 304
Józef Żydowin 304
Jud J. 115, 132
Jurowsky Ant. 427

K

K. J. 333
Kabat Wl. 448
Kacelson 34
Kaczmarczyk K. 589
Kademus Aloisia 341
Kadlubek Winc. 295, 307, 314, 317
Kaindl R. F. 166
Kalinka Joachim 429
Kalwa Piotr 180
Kanitiz 112
Kapuściński M. 589
Karłowicz Jan 179, 360, 593, 627
Karpiński A. 278, 280
Kausch Józef 572
Kavuljak Andrej 429, 430
Kazimierz Jagiellończyk 170, 371
Kazimierz Wielki 170
Kiekebusch A. 264
Kielisinski W. K. mal. typ. lud. 576, 604
Kidd Benjamin 424

Kipling R. 424
Kiselew S. W. 77
Kislakow N. A. 96
Kitowicz Jędrzej 315, 332, 573
Klein F. R. 149
Klimaszewska Jadw. 454, 599, 600, 625
Klinger Witold 610
Klonowicz Sebastian 312, 323, 354
Kluczewski J. 323
Kluk Krzysztof 292, 293, 312, 326
Kmita B. 172
Knapiesz 359
Kochowski Wespazjan 435
Kolberg Oskar 179, 293, 300, 308,
317—319, 324, 343, 348, 349, 354,
369, 413, 583, 585, 586, 587, 591,
593, 607
Kolbuszewski prof. 443
Kolemann Julius 487
Kollataj Hugo 586, 626
Kołodziejszyk Edmund 162
Komoniecki A. 297, 308, 343
Komowska N. 28
Konopka T. mal. typ. lud. 579, 592
Kopf W. 596
Koppers Wilh. p. Coppers 485, 486
Koranyi Karol 179, 529
Korbe A. A. 423
Kosiński Wl. 589
Kossak Juliusz 323
Kostren 70
Kostrzewski Józef 254, 260, 261, 264,
267, 270, 272, 279—283
Koswen M. O. 30—32, 55
Koszyko Mieczysław 295
Kotula Fr. 447, 524, 608
Kowalska A. 530
Kowalewsky Max 159
Kozłow F. 34, 35
Kozłowski Leon 258, 273
Kozłowski F. 412
Krajewska Janina 449, 532, 605, 625
Krasicki Ignacy 351, 412
Kraszeninnikow 67
Kraszewski J. I. 393
Krček Fr. 588, 589
Kromer Marcin 53, 315, 329, 331, 358,
359
Królikiewicz 580
Krupnow 75
Krupski Jan 589, 590
Kruzenstern 76
Krucker H. 496
Kryczewski E. I. 68

Krzeczkowski Konst. 596
Krzywicki L. 215, 597, 627
Krzyżanowski Jul. 609
Kšér Józef 427
Kucharska I. 449
Kuftin B. A. 3, 75, 99
Kunow 4
Kusznier P. J. 21, 423, 603
Kutrzeba St. 594
Kutrzebianka A. 251, 532, 602
Kuzmich Bol. 529, 539—540, 625
Kuzniecowa N. 12
Künsberg E. 140, 158, 159, 161, 166,
173, 175, 177

L

La Baume W. 270
Labuda Gerard 115, 132
Laedrach Wilh. 512
Lafiteau 66
Lafontaine 315
Laufer 421
Laur E. 519
Lebediewa N. J. 99
Lefebvre des Noettes 118, 126
Lehr-Splawinski Tadeusz 81, 438—440
Lelwel Joachim 521, 626
Lencewicz St. 251
Lenin Wl. il. 40, 43—58, 61—64, 425
Lenoire R. 174
Lenormande 351
Leszczycki St. 251, 596
Leszek Krakowski 170
Leusinger E. 493
Lewi A. 161, 162
Levy-Bruhl 23, 24, 37, 60
Lewicki Jan 575
Lewin M. G. 26, 30, 79, 419, 420, 424
Libman 39
Liellenthal M. 295
Limanowski Bol. 594
Linde Bog. 299
Lipiński H. 592
Lipska H. 603
Lisikiewicz J. 251
Liske K. 299
Lobsiger-Dellenbach M. 499
Locke 176
Ludkiewicz Z. 251

Ł

Ladyżenskij 3
Lawrow 421
Łepkowski Józef 584

Lęga Wł. 283
Lopaciński Hier. 179, 589
Lopatin 412
Łukasiewicz 582

M

Machay Ferdynand 428
Maciszewski 593
Mackiewiczówna J. 251
Magiera J. 588
Mahomet 308
Majranowski K. 577, 604
Majewski K. 258
Makowiecka H. 459
Malewski Bron. 569
Malewska Z. 64, 101, 418, 424, 526
Malinowski 223
Malinowski, inf. 393
Malinowski Bronisław 22, 25
Malté Brun. 580
Manugiewicz-Zołna 530
Mańkowski 592
Marcin z Urzędowa 300, 304, 349
Marks Karol 15, 16, 43, 44, 46, 52, 54, 56, 416, 627
Marks-Engels-Lenin 29
Maroi F. 161, 162
Marr M. J. 14, 34—37, 40, 42, 64, 65, 81
Marschall A. 155
Martin 351
Martin 494
Martonne A. 604
Massaryk T. G. 427
Masłowa G. S. 422
Matejko Jan 591
Matlakowski Władysław 251
Matusiak Szymon 357, 593
Matyas K. 589
Maurer G. L. 159, 160
Mauss J. 579
Mayer John 503
Mączyński J. 575, 583, 584
Melicher Th. 154
Melicherčik Andrej 427
Menger Ant. 149, 163
Merk W. 175
Merwart 3
Meuli K. 485
Meyer Herbert 140, 179
Meyer Elard Hugo 166
Michalski 441
Michał z Królina 313
Michajłowski 44, 50, 62

Miechowita 329
Mieszczaninow 34
Miklosich F. R. 180
Milewski A. 578
Milewski Tad. 524
Miller 25, 75
Miklucho-Maklaj M. 6, 7, 27
Mleczo Teof. 589
Młynek Ludwik 588, 589
Mochnecki Maurycy 521
Molè M. 530
Montelius Oskar 19
Monteskiusz 176
Moret A. 174, 179
Moreau 351
Morgan Lewis H. 15—19, 21, 24, 422, 627
Morgenthaler O. 509
Morozowa A. S. 422
Morton 424
Moszyński Kazimierz 111—113, 118, 121, 123, 126, 127, 132, 439, 454, 599, 606
610, 611, 625
Mulkowski 582
Musianowicz K. 280
Müller-Bergström 178
Münster Seb. 314
Mydlarski Jan 442

N

Nanke Cz. 603
Nasz Adolf 289
Negelein 178
Nestor 130
Niederle Lubor 53, 63
Niemcewicz J. U. 317, 357
Niezbzycki 251
Nitsch Kazimierz 128, 129, 132, 175
Nominchanow G. D. 90
Norblin J. P. 574, 604
Nosek Stefan 253, 266, 530, 625
Nott 424

O

Ociepka Teofil mal. ludowy, górnik 318, 319
Oczapowski Jan 315
Okładnikow A. P. 77, 95, 420
Olderogge D. A. 26, 45, 55
Opeć Baltazar 413
Optulowicz J. 526
Orbelli J. 34
Ormicki W. 246, 251

Ossowski F. 251
Oszanin L. W. 63
Otruba Józef 427
Otton z Bambergu 310

P

Palkówna L. 526
Paprocki Bartosz 306, 316, 317, 330, 352, 354, 345, 427
Pappenheim 174
Paravicini E. 488, 491
Passart 582
Pasternak J. 288
Paweł Diakon 347
Pawlik Stefan 596
Pawłowski Stanisław 186, 223, 228, 251
Pawłowicz Błażej 587
Pearson 425
Persowski F. R. 251
Perszyc A. J. 56
Peschel Oskar 293, 357, 611
Pessler W. 175
Peszczereva E. M. 422
Petersen E. 271, 272
Piaścik F. R. 251
Piekarska J. 459
Pietkiewicz Kaz. 550, 562, 568
Petrova 34
Pfimlin A. 155
Pilnaček 426
Piotr Wielki 7
Piszczkowski M. 603
Pittard Eug. 484, 486, 499, 500
Plechanow G. 2, 28, 39
Pliniusz 308, 324, 353, 357
Podczaszyński 580
Pogonowski J. 147, 426, 427, 443
Pol Wincenty 368, 584
Polaczek Stanisław 586, 589
Połujański Al. 362, 365, 366, 372, 378, 385
Poniatowski Stanisław 180, 526, 600
Popiel Leon 454
Popiel J. 594
Popow A. J. 65
Post A. 159
Potapow L. P. 90
Potechin J. 8, 13, 23, 26, 416, 417, 425, 603
Potkański Karol 170, 395
Potocki Wacław 339
Prek Ksawery 576, 604

Preobrażenskij 3
Preston J. P. 288
Pritchard-Evans E. E. 184
Prokofiew G. N. 70, 71, 86, 87, 94,
Propp W. 28
Prüfferowa-Znamierowska M. 464, 531, 625
Przyborowski Józef 413
Puryszkiewicz 46

Q

Quatrefages 78

R

Radimský Jerzy 427
Radiszczew 49
Radulesco Andrzej 159
Radwański F. 580
Radzikowski Wal. El. 590, 591
Radziwiłł Karol 317
Rafacz Józef 170, 596
Ramke Fr. 485
Raschke G. 282
Ratzel Fr. 2, 335
Rawdonikas W. J. 32, 42, 51, 56, 59, 60
Rayski K. 589
Reinfuss Roman 259, 524, 570, 600, 608, 625
Rey Mikołaj 309, 331
Richards A. J. 212
Riquet Michel 155
Rivière G. H. 483
Robakidze 96
Roginskij J. 424
Rohrer E. 496
Romankówna M. 412, 590
Romanówna E. 544
Rosenvinger Kolderup 172
Rousseau J. J. 153, 176
Rożdżeński Walenty 319
Rubi Christ. 512, 513, 529
Rudenko S. J. 3, 97
Rusajkina S. P. 422
Rutkowski Leon 594
Rutkowski J. 252
Rütimeyer 488, 491
Rybakow 77
Rydel Lucjan 592
Rysiński S. 172
Rzączyński 359
Rzeczniowski 368

Sadowski 588
 Sarasin Paul i Fritz 487, 488, 491
 Sauter R. 499
 Sauve L. F. 172
 Savigny 154
 Sazonowa M. W. 422
 Sagajłówna M. 590
 Schmidt Wilhelm 24, 51, 62, 485, 486, 505
 Schrenk 421
 Schmoller Gustaw 148
 Schrader 82
 Schünemann H. i K. 69
 Schwartz H. 494
 Schwerin Klaudiusz 140
 Scialoja Andrzej 160
 Scialoja Wiktor 161
 Seger H. 258, 259
 Seligman 179
 Semkowicz W. 430, 502, 589, 603
 Sergi 420
 Setkowicz A. 592
 Seweryn Tadeusz 291, 332, 502, 524, 531, 598, 599, 608, 625
 Siarkowski W. 336, 587—589
 Serdiuczenko 34
 Sicher 426
 Skutil 426
 Skwirutówna 588
 Słomka Jan 322, 597
 Smirnow A. P. 56, 97
 Smirnow S. R. 46
 Smith 212
 Smith Percy 69
 Smolka St. 596
 Smuts S. 25
 Sobolewski 81, 82
 Sochaniewiczówna 252
 Sokołowicz 433
 Sosnowski O. 252
 Sowiński M. 596
 Speiser Felix 485—488, 491
 Spencer H. 23
 Spiczynski Hieronim 304, 305, 311
 Stachowicz Michał 574
 Staff Leopold 306
 Stalin J. W. 5, 11, 14, 15, 18, 20, 26, 23, 29—31, 33—39, 40—45, 49—53, 54, 57, 59, 63, 64, 67, 73, 416—418
 Stammer R. 155
 Stamler W. 174

Staniewicz Witold 596
 Stattlerówna 588
 Steinmann A. 493
 Steller 67
 Stelmachowska B. 339, 540, 625
 Sternberg 421
 Sternborn 458
 Stoll O. 494
 Stopa Roman 530
 Stöcklin A. 499, 593
 Stratanowicz G. G. 423
 Stronczyński K. 299
 Struve P. 3, 46, 50, 51, 55, 62
 Stryjeńska Zofia 600
 Suboczowa Maria 532
 Sulimirski T. 261, 273, 288
 Surowiecki 357
 Surzycki Stefan 596
 Swierdłowski 26
 Sylwan 368
 Syreniusz Szymon 300, 304, 338
 Szachmatow 81
 Szafarzyk 66
 Szarffenberger, drukarz 346
 Szarewska B. 31, 32
 Szczepański J. 603, 604
 Szczepanowski Stanisław 594
 Szczygielski T. 266
 Szilling E. 31, 32
 Szlachtowski Jan 173
 Szternberg L. J. 3, 60
 Szujski Józef 593
 Szulc Dominik 357
 Szydłowski Tad. 434
 Szymański T. 252
 Szymon z Łowicza 343

Ś

Śmiszko M. 273, 288
 Śniadecki Jędrzej 315
 Śreniowski St. 594
 Świątek Jan 587
 Świątkowska-Chelmińska Jadw. 455, 544
 Świętochowski Aleksander 594

T

Tabeński St. 251
 Tan p. Bogoraz 2, 63
 Tatomir 593
 Tetmajer W. 588, 591, 592, 594

Tobler A. 488
 Tokarew S. A. 31, 32, 65, 74, 89, 95, 603, 610
 Tolstow S. P. 6, 8, 15, 17, 20, 25, 29—32, 36, 37, 41, 43, 62, 65, 71, 75, 603, 610
 Tomerle Zofia 550
 Tomkiewicz 393
 Topinard 78
 Trembecki St. 573
 Tretter Miecz. 434
 Tretiakow P. N. 98, 99
 Trofimowa P. A. 2, 63, 79
 Truman 416, 417
 Trzciński, bursztyniarz 384
 Ts'in, dynastia 111
 Tschudi F. 486
 Tschumi D. 496
 Tuwanówna Janina 605
 Twardowski, mistrz 334
 Tylor Edward B. 49, 611

U

Udalcow A. D. 72, 82—84
 Udziela Seweryn 316, 587, 588, 599, 591, 597, 600
 Ujejski Kornel 292, 355
 Ulanowska Stefania 586, 589
 Ulpian 150
 Ungler F., drukarz 324

V

Vache de Lapouge 424
 Van Kuijk 166
 Vašic Alojzy 427
 Vergnet Ruiz Jean 483
 Vespucjusz 340
 Victor H. 346
 Virchow Rudolf 48
 Vischer Lukas 487
 Voltaire 176
 Vornander 87

W

Wackernagel H. G. 485
 Waga A. 358, 359, 367, 369
 Walewska Maria 525

Waligórski Andrzej 181, 439, 625
 Wasilewicz G. M. 90, 421
 Wasilewski Zygmunt 587
 Wasylewski Edmund 578
 Wawrzyniecki Marian 587—589, 591
 Wäber Johan 496
 Wegeli R. 496
 Wehrli H. J. 494
 Weiss Rich. 485, 503
 Werdum Ludwik 572
 Werdum M. 299
 Wesołowski S. B. 22, 28, 65
 Węgrzynowicz Leopold 600
 Wiederolf, bp strasburski 295
 Wilczopolscy-Nieczuje 427
 Windakiewiczowa Helena 589
 Winogradow W. 36
 Wielogłowski Walery 584, 585
 Wierusz-Kowalski Al. 592
 Wieser F. R. 155
 Winricus v. Knipode 350
 Wirtz P. 488, 491
 Wiślicki J. 583
 Wislocki 611
 Witanowski 596
 Witek J. 599
 Witkiewicz Kaz. 599
 Witzig E. 519
 Władyczanka Maria 600
 Wodzinowski 592
 Wohlhaupt E. 154, 160
 Wojciechowski Z. 594
 Worobiew E. J. 96, 97
 Wójcicki K. Wł. 173, 329, 344, 383, 385, 575, 583
 Wujek Jakub 305
 Würzbach Konst. 173
 Wybranowski A. 594
 Wypiański Stanisław 592, 604

Z

Zabelin 9
 Zaborski B. 189, 237, 251
 Zafrow Ch. T. 42
 Zakrzewska Mir. 525
 Zakrzewski Stanisław 596
 Zalewski 582
 Zawadzki Teod. 330
 Zawiliński Roman 588
 Zawistowicz-Adamska K. 600, 610, 625

Zbinden Hans 502
 Zbylitowski Andrzej 309
 Zelenin D. 3, 7, 42, 60
 Zieliński L. 583
 Ziemkiewicz 582
 Znamierowska-Prüfferowa M. 461, 519
 Zołotarew A. M. 3, 71, 94
 Zöllner 572
 Zygmunt III 358

Z

Żdanko T. A. 70
 Żdanow 416
 Żebrowski, bursztyniarz 378
 Żegota Pauli 582
 Żukowski J. 252
 Żurowski J. 259
 Żyrmunskij W. M. 42

INDEKS NAZWISK LUDOWYCH, «LUD», TOM XXXIX

Andrzejczyk 408	Mazur 401, 444
Balczak 430	Mazurek 405
Barciak 430	Medyk 409
Barnaś 430	Moniak 434
Barudziak 430	Moskal 430
Barwnikówna Elżbieta 415	Mozdzeń 430
Bednarczyk 409	Mroszczak 430
Biały 430	Nicewicz Józef 383, 384, 402, 405
Brandysiak 430	Odolga 430
Bulczak 430	Orbik F. 402
Bursztyniarczyk 414	Orzeł 333
Chlebek 430	Oskwarek 430
Chmiel Jan, bursztyniarz 402, 404	Pakos 430
Chorążyna 399, 402	Pastorczyk 406
Chowaniec 430	Perzow 396
Ćwik 430	Perzon M. 410
Danielczyk 430	Petrulewicz 402
Filański 430	Pijanowska Teofilowa 402
Gadowski Paweł 408, 409	Podbielski W. 409
Jaworscy 402	Poreda, Poredzina 400
Jórczak 405	Pupkowa 356
Kaczyński 410	Ruszczyk Jan 408
Kielbąk 409	Rydel J. 384, 393, 404
Kiernecek 396	Sadowski 409
Kiernozek Stanisław 408, 410	Samsel K. 404
Kierzkowski 396	Serafin L. 411
Kierznowski 407	Siok 401, 404
Kobus 405	Sobiech Mateusz 403, 404
Kocuba 430	Sobiech Maria 399, 410
Kołędziak 430	Stachelek 395, 400, 407, 408
Kołodziej 430	Stapor 430
Kopeć 409	Stopka 430
Kopytko 400, 407	Świder R. 395, 406
Kozon 396, 409	Tyc 409
Kulas Józef 408	Wicher 430
Kusy, przezwisko 614	Wyrebek J. 410
Lachowicz 430	Ządlak 430
Lakomy 430	
Łukaszyk 430	
Malarczyk Jan 114	Nazwy rodów
Malinowski F. 403	Baja 90
Mauker burszt. 358	Chonkirat (Kungrat) 71
	Czagataj 90, 91

Czoros 89
 Dżalair 90, 91
 Dul, Dul 90
 Irgit, Irkit 88
 Jamur 213
 Kangły 90
 Karluk 90
 Kergesz 89
 Kile 90
 Kimo 90
 Kruk 91
 Ktaj 90
 Kungrat p. Chonkirat 90, 91
 Kypczak 89, 90
 Kypczak Majman 89
 Kyrgyz 89, 90
 Madżar 90

Majman 89
 Mangyt 90
 Merkit 89
 Ming 90
 Mogol 89, 90
 Mongoł 90
 Mundus 88
 Najman 90
 Ojrot 89
 Tatar 90
 Teles 89
 Terbet 70
 Tiurk 90
 Ujgur 90
 Wąż 91
 Wilk 91

INDEKS ETNO-GEOGRAFICZNY, «LUD», TOM XXXIX

A

Abisyńczycy 335
 Achajowie 73
 Adamczychy pow. Przasnysz, grunta 323 Tpm.
 Acta 21
 Afryka 32, 182, 196, 219—221, 308, 341, 417, 465, 488, 489
 Afrykańczycy 191, 196, 198, 203
 Ainowie 419, 420, 421
 Aki-kuyu, szczep afr. 335
 Albania 431
 Alnabowie 66, 96
 Albigowa p. Łańcut 450
 Alego 211, 224
 Algonkinowie 21
 Allanowie 66
 Alzatczycy 80
 Altajczycy 73, 89
 Ameryka 21, 26, 32, 49, 68, 69, 91, 94, 400, 417, 424, 426, 465, 487
 Anaulowie pl. jukagirskie 73
 Amgunia, rzeka 419
 Amur 419
 Anau (Azja) 420
 Andamańczycy 21
 Angara 68
 Anglia 26, 146, 121, 154, 167
 Anglicy 2, 158
 Anglosasi 74
 Antowie 99
 Apulia 115
 Arabia 69, 167
 — pln. 56
 Arabowie pln. afryk. 71
 Aralskie Morze 78
 Aryjczycy 85
 Asembo, lokacja afr. 210
 Assyryjczycy 72
 Aszchabad 30
 Atlantowie 66

Atlantyk 239
 Austria 112, 156, 157
 Australia 21, 31, 86, 91, 489
 Australijczycy 21, 71, 85
 Austro-Węgry 73
 Awarowie 115, 119, 122, 130, 131
 Azja 6, 21, 31, 32, 68, 79, 85, 88, 123, 130, 359
 — mniejsza 441
 — północna 69, 419
 — pln.-wsch. 420
 — pldn. 78
 — przednia 489
 — środkowa 96, 420
 Azerbejdżanie 66, 76

B

Balemba, szczep afr. 200
 Babia Góra 427
 Bagienice p. Przasnysz 396 Tpm.
 Baja, grupa tiurkska 90
 Bajkał 68, 70
 Baktria 112
 Bali, wyspy 338
 Baliki p. Kolno 399, 411
 Balto-Słowianie 123
 Bałkany 15, 104
 Bałtowie 438, 439
 Bałtyk 15, 293, 356, 357, 439, 463
 Bandysie p. Ostrołęka 408
 Bantu 219, 223
 — Useri, klan 224
 — plemiona 183, 200, 215, 224
 Baranów (Kurpie) 388
 Bartoszyce (Mazury), ośrodek lniarski 327
 Baskowie 113
 Basuto, Afr. 335
 Baszkiria 97
 Baszkirzy 77
 Bawarowie 303
 Bazylea 485, 486

Bączki p. Kolno 372
 Beczuanie 335
 Bemba, szczep afr. 212
 Bern 496
 Bescrmianie 98
 Beskid Środkowy 237, 270
 — Zachodni 337
 Białaczów p. Opoczno 449
 Białoruś 348
 Białorusini 84
 Białuszy Lasek p. Ostrołęka 404
 Biały Gront p. Ostrołęka 407. Tpm.
 Biamijczycy 66
 Bieliny p. Kielce 453
 Bieśnik p. Jasto 339
 Biskupin p. Żnin 264—266, 285, 289, 290, 311
 Bobrowa (Orawa) 435
 Pobry (Orawa) 435
 Bodzentyn p. Kielce 450, 453
 Bolesławie p. Dąbrowa 303
 Borneo 489
 Bośnia i Hercegowina 112, 119
 Brama Morawska 442
 Brandenburgia 264
 Braniewo 462
 Bratysława 427
 Brazylia wsch. 302
 Brezowica (Orawa) 431
 Brodowe Łąki p. Przasnysz 366. Tpm.
 Bródno Stare p. Warszawa 280
 Bruksella 129
 Bryzgowia (Szwajcaria) 503
 Brześć Kujawski p. Włocławek 254, 257, 286, 290
 Brzeziny p. Kielce 453
 Brzozowe p. Ostrołęka 368
 Brzozowy Kąt p. Ostrołęka 404
 Brzozówka p. Ostrołęka 366
 Brzustów p. Opoczno 439
 Bukowiec p. Opoczno 452
 Buk pod Berlinem 264, 289, 290
 Bukowina p. Nowy Targ 430
 Bułgaria 119, 124
 Bułgarzy 98—100, 440
 — nadwołż. 81
 Bunyore, pl. Bantu 224
 Burgundczycy 73
 Buriaci 74, 78, 87, 95
 Burtasi 66
 Busko p. Kielce 450
 Buszmeni 21, 85
 Bytom 319
 Bytyńskie Jezioro 266

C

Carolath p. Siedlisko 272
 Cejlon 489
 Celtowie 82
 Chakasi 74, 76, 78, 90
 Chaldowie 96
 Chantowie 51, 75, 78
 Chazarowie 442
 Chełchy-Salki p. Maków 365
 Chełchy-Sebory p. Maków 365
 Chełmińska Ziemia 336
 Chełmskie 129, 343
 Chettowie 96
 Chęciny p. Kielce 450
 Chiny 48, 68, 112, 489
 Chińczycy 70, 85, 167, 420, 426
 Chiwa 422
 Chłopia Łąka p. Przasnysz 366. Tpm.
 Chmielnik p. Kielce 540
 Chodyńcy pl. jukagirskie 76
 Chojniki p. Pułtusk 366
 Chojnówki p. Pułtusk 365
 Chorezm 78, 96
 Chorwaci 80
 Chudek p. Ostrołęka, grunta 366. Tpm.
 Chur (Szwajcaria) 501
 Chyżne (Orawa) 434
 Cieciorzy p. Kolno 366
 Cieloszka p. Kolno 366
 Cieśnina Berynga 69
 Cieszyn 246
 Ciężkowice 344
 Como, jezioro 115
 Cyganie 66, 69, 88
 Cymbry 37
 Ć. S. R. 133
 Czadeckie (Orawa) 430, 431
 Czantoria p. Łomża 406, 407
 Czarnia p. Ostrołęka 368, 402, 404
 Czarnogóra 163
 Czarnohora 233
 Czarny Dunajec p. Nowy Targ 430
 Czechosłowacja 426
 Czechy 124, 138, 130
 Czerkiesi 56, 66, 87
 Czerwone p. Kolno 385, 400, 407
 Czerwonak p. Maków 366
 Czesi 333, 441
 Częstochowa 315
 Czimhora (Orawa) 431
 Czukcze 76, 77, 94, 419
 Czuwańcy 76
 Czuwasze 66, 67, 77, 81, 100

D

Daleki Wschód 419
 Dania 172
 Dąbrowka p. Ostrołęka 366, 396, 406, 409
 Dąbrowy p. Ostrołęka 366. Tpm.
 Dąbrowa p. Opoczno 449
 Desna, dopł. Dźwiny 99
 Dęby p. Kolno 366
 Dinka, szczep afr. 335
 Dłutówka p. Przasnysz, grunta 366. Tpm.
 Dniepr 441
 Dniestr 440
 Dobczyn p. Śrem 271
 Dobrze p. Nieszawa 255
 — p. Nowogard 283, 289, 290, 311
 Dobrylas p. Kolno 366
 Dolina Czujka (Azja) 420
 — Noteci i Prypeci 237
 Dolna Ziemia Niz. Węgierska 433
 Dolny Kubin (Orawa) 429
 Dolny Śląsk 234
 Dolganie, Dolhanie 80, 95
 Domaszowice p. Kielce 450
 Don 15, 111
 Doryjczycy 73
 Dubowe 244
 Dudy Puszczańskie p. Kolno 402
 Dunganie 95, 428
 Duńczycy 80
 Dylewo p. Ostrołęka 361, 366, 368, 396, 401, 410
 Dylewo p. Pułtusk 366
 Dżungaria 69

E

Egiptojanie 66, 72
 Egipt starożytny i współcz. 19, 68, 73, 439
 Elam 70
 Elk 358
 Encowie 90
 Eolowie 73
 Erdutka (Orawa) 433
 Ergitska gmina 88
 Eskimosi 76, 419
 Estowie 76
 Etruskowie 68
 Europa 21, 31, 66, 67, 73—75, 78, 81, 88, 111, 114, 119, 130, 435, 441, 489
 Europejczycy 183, 190, 195
 Eurazja 21, 112, 119, 129, 239
 Ewenkowie 78, 87, 95, 421
 Ewrazja p. Eurazja 94

F

Fidzi, wyspy 335
 Filipiny, 340, 426
 Filipopol 119
 Filistynowie 295
 Finowie 79, 82, 121, 123, 126
 Flandria 127, 303
 Francja 2, 32, 46, 115, 467, 468
 Francuzi 74, 80, 133, 158
 Fryburk 485 503,

G

Galla, pl. afr. 335
 Galicja 593
 — hiszpańska 80
 Gambia, Afr. wsch. 341
 Gawrychy p. Ostrołęka 405, 406
 Gądkowice p. Milicz 268, 269
 Gąski p. Ostrołęka 366, 406
 Gdańsk 323, 356, 358, 367, 369
 Gdów 294
 Gdynia 366, 369
 Gem, lokacja afr. 224
 Genewa 484
 Germanie 76, 115, 118, 123, 131
 Giewont 429
 Gilacy 421
 Gniezno 281, 287, 288, 290
 Goci 37, 122, 130
 Golanka, gleba p. Ostrołęka 366. Tpm.
 Gontarze p. Kolno 366
 Gorce 107
 Górno p. Kielce 450, 453
 Góry Świętokrzyskie 442
 Grabówko p. Maków 366
 Grecja 48, 159
 Grecy 66, 357
 Gręboszów 303
 Grodzisko Wielkie p. Łańcut 450, 453
 Grójeckie 113—115, 129
 Gruszowiec p. Limanowa 291
 Gruzini 70, 74
 Gurośl p. Kolno 366
 Gutowo p. Maków 366

H

Hamry (Orawa) 435
 Hana (Morawy) 143
 Hawai 426
 Hellenowie 72, 73
 Hesja 124

Hiszpania 48, 113, 160, 166
 Hiszpanie 74
 Holandia 121
 Holendrzy 158
 Holihłady p. Zaleszczyki 288
 Hottentoci 56
 Hrubieszów 235
 Huangho, rzeka 429
 Huculszczyzna 333
 Hugrykowie, Ugrowie 310
 Hunnowie 66, 87, 115, 119, 122, 130, 131

I

Igel p. Trewirem 114, 115
 Illiryzcy 65
 Ilza p. Kielce 430
 Imeretyńczycy 74
 Imperium Brytyjskie 426
 Indianie ameryk. 66, 86, 419
 — kaliforn. 76
 — pln. zach. 21
 Indie 48, 68, 85, 113
 — Przednie 465, 489
 — Zagangesowe 465
 Indochiny 68, 111, 112, 122, 129, 489
 Indonezja 48, 417, 488, 489
 Indoeuropejczycy 68, 81, 82
 Inkowie 302
 Inowódz. p. Opoczno 449
 Inowrocław 264
 Iran 111
 Irańczycy 82, 438, 439, 441
 Irlandczycy 80
 Irokezi 21
 Istebna 244
 Istro-Rumuni 80
 Itelmeni 21, 94
 Izrael 88

J

Jablonka (Orawa) 430, 433, 435
 — p. N. Targ 430
 Jachowa Wola p. Kielce 453
 Jakucja 88
 Jakuci 66, 68, 70, 71, 77, 78, 80, 100
 Jana, rzeka 88
 Jankowo-Młodzianowo p. Łomża 363
 Janowo p. Maków 366
 Japonia 489

Japończycy 422
 Jaworniki 339
 Jedlnia p. Radom 170
 Jednaczewo p. Łomża 366
 Jeglijowiec p. Ostrołęka 404
 Jenisej 68
 Jończycy 73
 Jugosławia 441
 Jukagirzy 75, 94
 Jura Krakowsko-Wieluńska 234
 Jutlandia 293

K

Kaczyńcy 95
 Kadzidło p. Ostrołęka 389, 396, 399—402, 406
 Kafrowie 56, 335
 Kalwaria Zebrzydowska 315
 Kałmucy 56, 69, 75
 Kamczadale 67, 70
 Kamczatka 8, 67, 419
 Kano, dolina 205
 Karaimi 88
 Karachuonyo, lokacja afr. 205
 Karakałpacy 88, 90
 Karaska p. Ostrołęka, bagno 404. Tpnm.
 Karelowie 76
 Karpaty 8, 103, 104, 239, 428, 441, 442
 Kartalińczycy 74
 Karyntia 297
 Kastylija 160
 Kaszcaria 70
 Kaszów p. Kraków 596
 Kaszuby 331
 Kaszubi 463
 Kaszuby 248
 Kavirondo, Afryka pld. 182, 210, 223
 — Centralne 182, 191, 203, 210
 Kaukaz 31, 79, 87, 96, 111, 441
 Kazachowie 56, 76, 77, 88, 89
 Kazacy 120
 Kcynia p. Szubin 280
 Kenya, Kenia (Afryka) 182, 183, 191, 226
 Ketowie 75, 76
 Kęty 297
 Kielce 344
 Kieleckie 451, 453, 454
 Kijów Morawski 142
 Kikuyu, szczep afr. 195, 302
 Kile, grupa tiurkska 90
 Kilimandżaro 302
 Kipsigis, szczep nilo-chamicki 183

Kirgizja pldn. 8
 Kirgizi 76, 88, 89, 423
 Kisum, miasto — Afryka 182, 205
 Kitajcy p. Chińczycy 70, 79, 420
 Klin Zakamienny (Orawa) 433
 Kobylany p. Kielce 450
 Kolbuszowa 445
 Kolenowie 96
 Kołbacz, ziemie pyrzycka 310
 Komi-permiacy 66, 80
 Komi-zyrianie 66, 80, 98
 Komorowo p. Szamotuły 266
 Kongo 19, 21
 Kopaczyska p. Przasnysz, grunta 366. Tpnm.
 Koreańczycy 420
 Koriacy 76, 77, 94
 Kościeliska p. Olesko 275—277
 Kozak 333
 Kozłowa 244
 Kozangródek p. Pińsk 243
 Kraczkowa p. Rzeszów 450
 Kraj Biełozerski 82
 — Luo 211, 219, 223, 224
 — Nadbajkański 68
 — Niemiecki 144
 — Słowiański 144
 — Wiatsko-Wetłuński 99
 — Zabajkański 69
 Krajów p. Opoczno 449
 Krakowskie 348
 Krakowiacy 593
 Kraków 128, 246, 593
 Krasnopółka p. Dęblin 334
 Krobia p. Ostrołęka 405
 Królewiec 360, 371
 Kruszetnica (Orawa) 431
 Krysiaki p. Ostrołęka 366, 384
 Krzemionki pod Krakowem 334, 432
 Krzeszowice pod Krakowem 299
 Krzywiczanie 72
 Książnice Wielkie p. Pinczów 259
 Kuba, wyspa 338
 Kubańcy 87
 Kuczyńskie p. Ostrołęka 409
 Kujawy 234, 248, 343, 441
 Kurpianki 367, 383—385, 402—404, 415
 Kurpie, gr. etniczna 359—362, 396, 401, 404
 — kraj 3643, 66, 372, 375—377, 382, 398
 Kurpiowszczyzna 371
 Kumykwowie 56
 Kurykanie 66, 100
 Kusice, Czechy 428

Kuzie p. Ostrołęka 402
 Kwalovany (Orawa) 435

L

Lamuci 95, 419
 Langon, skała w Szwecji 114. Tpnm.
 Laponczycy 441
 Laski p. Ostrołęka 393, 404
 Laskowiec p. Łomża 366
 Lasowiacy, Lasowicy 445
 Leman p. Kolno 366
 Lena, rzeka 68, 70, 78, 86
 Leningrad 3, 6, 9, 10, 28
 Lesiacy p. Lasowiacy 445
 Leśniacy p. Lasowicy 445
 Levy Hradec, grodzisko 441. Tpnm.
 Lezgini 56
 Lipnica p. Bochnia 303
 Lipnica (Orawa) 432
 Lipnica Wielka 435
 Lipniki p. Ostrołęka 364—366, 396, 407—409
 Lipniki p. Kolno 366, 374
 Liesek (Orawa) 431. Lisewo p. Wąbrzeźno 283, 289, 290
 Litwa 309, 349
 Litwini 74
 Ljesk (Czechosłow.) 433
 Lombardczycy 73
 Londyn 182
 Longobardowie 115
 Lozanna 500
 Lubelskie 249
 Lublin 101, 162
 Lubomia p. Rybnik 280
 Lubonia p. Leszno 297
 Lud arabski 167
 — azjatycki 32
 — altajski 95
 — bałtycki 111, 115, 126
 — chiński 167
 Ludy egzotyczne 167
 — fińskie 111
 — francuskie 163
 — słowiańskie 41
 — syberyjskie 153
 — środkowo-azjatyckie 95
 — tureckie i mongolskie 118
 Ludzimierz 429
 Luo, szczep nilocki 181—183, 203, 210, 213, 215, 220, 225, 226
 Luo, kraj 184, 186, 188, 189—192, 195, 198

L

Łaba 15
 Łagów p. Kielce
 Łazany koło Wieliczki 334
 Łączki p. Ostrołęka 395, 400, 408
 Łączki p. Kolno 366
 Łąki Górne p. Dębica 444
 Łęczycza 348
 Łoziska p. Ostrołęka 366
 Łojowice p. Sandomierz 263
 Łomża, 632, 376, 391
 Łotysze 74, 76
 Łódź 246
 Łukowa p. Kielce 450
 Łużyce Górne 124
 Łyna, rzeka na Mazurach 327
 Łyse p. Ostrołęka 366, 384, 388, 402, 405, 409
 Łysogóry 453

M

Macedonia 440
 Macedończycy 441
 Madagaskar 55
 Madziarowie 76, 122
 Majdan Mokwiński p. Kostopol 261
 Majki p. Pułtusk 365
 Makonde, szczep afryk. 302
 Małe Lipniki p. Maków 365
 Małopolska 103, 128, 231, 442
 Małypłock p. Łomża 366, 372, 384, 393
 Mamino-Średniaki p. Maków 365,
 — Wyżki 365
 Mandżuria 68
 Mandżurowie 69, 120, 420
 Man-Chmerowie 420
 Mansi 41, 78
 Markowa pow. Przeworsk 450
 Maryjczykowie 77
 Massageci 76
 Massajowie 302
 Maszkienice p. Brzesko 595
 Maurytania 307
 Mazowsze 124, 170, 241, 295, 329, 368, 441
 Mazurki 388
 Mazury 297, 309
 Mazurzy 399
 Mątwa p. Łomża 366
 Mechlin p. Śrem 328
 Mekka 308
 Mekong, rzeka 111

Melanezja 68, 91, 335, 488, 489
 Melanezyjczycy 21, 76, 85
 Meszczera ruska 99
 Mezopotamia 68, 70
 Michałowka pod Dęblinem 334
 Mieszkańcy Ziemi Ognistej 21
 Międzyrzecze p. Rybnik 280
 Mikronezja 68, 489
 Missa, nazwa wieży 295
 Missisipi stan 425
 Mława 246
 Mniszków p. Opoczno 449
 Modlnica Wielka 299
 Modrzewie p. Kielce 450
 Monarchia Frankońska 130
 Mongolia 67, 70
 Mongołowie, 56, 69, 75, 120
 Morawica p. Kielce 450
 Morawy 124, 126, 130, 128, 145
 Mordwini 50, 51, 66, 77, 80
 Morze kaspijskie 111
 — Sarmackie 358
 — Śródziemne 293, 305
 Mos, jezioro w Szwecji 342
 Moskwa 3, 6, 9, 28
 Mosty p. Kielce 450
 Mrowin p. Poznań 264
 Muczkowie 96
 Murzyni 21, 42b—426
 Musgu, szczep afryk. 302
 Myszyniec p. Ostrołęka 366, 368, 369, 376, 382, 401, 406, 407, 409

N

Nadrenia 121
 «Na grzędzie» p. Ostrołęka 401. Tpm.
 Namiestów (Orawa) 435
 Nanajcy p. Goldowie 76, 419
 Nandi, szczep nilo-chamicki 183
 «Na Przystępie» p. Ostrołęka, m. bursztynowe 408 Tpm.
 Narew pr. dpl. Wisły 292, 356, 359, 366—369, 406
 Narocz jezioro 333
 Narody europejskie 75
 — indoeuropejskie 81
 — mongolskie 32
 — tunguzo-mandżurskie 91
 — tiurkskie 32
 — tiurksko-mongolskie 89
 Naród białoruski 75
 — francuski 73
 — ruski 75

Naród ugro-fiński 91
 — ukraiński 75
 — włoski 73
 Nasiadki p. Ostrołęka 398, 402
 «Na Szwedzie» kop. bursztynu, p. Ostrołęka 410. Tpm.
 «Na Zabagniu» p. Ostrołęka 408. Tpm.
 Negidalczy 419
 Negrile 21
 Negrzy zach. Afryki 340
 Neńcy p. Samojedzi 71, 86
 Neuchâtel 484, 493
 Neurowie 100
 Ng'ya, miejscowość, Afryka 199, 203, 218, 221
 Niemcy naród 2, 123, 140, 146, 154, 158
 Niemcy, kraj 46, 74, 115, 130, 303
 Niemcy okupanci 369, 389, 373
 Niesłuchów p. Kamionka Strumiłowa 288
 Niesułów p. Przasnysz, grunta 366. Tpm.
 Nieżwiska p. Horodenka 258, 273, 283, 290
 Niwehowie 76, 94, 421
 Nomadzi 91
 Nomowie egipsy 73
 Normanowie 73
 Norwegia 32
 Norwegowie 80
 Nosocice p. Głogów 258, 259
 Noteć 235, 237
 Nowa Brytania 483
 — Gwinea 76, 488
 — Huta p. Kielce 450
 — Irlandia 488
 — Kaledonia 487, 489
 — Słupia p. Kielce 453
 — Wieś p. Maków 366
 Nowe Miasto p. Opoczno 449
 Nowogrodzie p. Łomża 406
 Nowogród p. Ostrołęka 292, 359, 366, 367, 372, 376, 379, 380, 388, 402, 406
 Nowosiółka Kostiukowa p. Zaleszczyki 273
 Nowy Daromin p. Opatów 262
 Nowy Korczyn w. Kieleckie 318
 Nyaima, Afryka 223, 224
 Nyana, Afryka 224
 Nyanza, p. Victoria

O

Ob' - rzeka 77
 Obda p. Ob' 310
 Obdorczykowie 310

Lud, T. XXXIX.

Oborczyńska p. Ostrołęka 366. Tpm.
 Obwierwa p. Ostrołęka 323
 Obszar duński 115
 — górno-niemiecki 130
 — heski 124
 — słowiański 116
 Ocean Indyjski 111, 182
 Occania 7, 31, 32, 465, 488, 489
 Odra 462
 — dorzecze 438, 439
 Odrzywół p. Opoczno 149
 Oka, dpl. Wolgi 99
 Okręg Kargopolski, ZSRR 422
 Olkuskie 348
 Olszewka p. Ostrołęka 366
 Opoczyńskie 449—453
 Opole 282, 289—291
 Orawa 428—431, 433, 434
 Orawiaczy 435
 Orawka p. N. Targ 430
 Orków p. Łask 264
 Orle, góra p. Morski 264. Tpm.
 Ormianie 69, 74, 157
 Oroczone 420, 421
 Orokwie sachalińscy 419
 Osetyni 66
 Ostiaczy 75
 Ostrołęckie Łęgi p. Ostrołęka 366. Tpm.
 Ostrołęka 359, 366—368, 376—380, 387, 392, 393, 403, 407

P

Pacyfik 419
 Palcoazjaci p. Czukcz, Ielmeni, Jukagiry, Koriacy, Niwehowie 94
 Palestyna 69
 Pamir 8
 Pannonia 115
 Państwo Radzieckie 33
 — Wielkomorawskie 128
 Papuasi 45, 76
 Parafia Kije p. Pinczów 303
 Parsęk p. Szczecinek 283, 289, 290
 Pedżykistan 422
 Pełty p. Ostrołęka 395, 405, 406
 Permiacy 51, 303
 Persopolis 308
 Persowie 72
 Peru 302, 300
 Perzanki p. Przasnysz 356. Tpm.
 Perzanów p. Maków 366
 Pianki p. Kolno 366
 Piasecznia p. Ostrołęka 323, 410

- Piasiecznica dpl. Narwi 401, 406
 Piekary pod Krakowem 270
 Piekelnik p. N. Targ. 428, 430—432, 434
 Piekło p. Kolno 372
 Pikardyjczycy 73
 Pilica 442
 Pilsko (Czechy) 427
 Pilzno (Czechy) 144
 Pinczów 303, 450
 Pireneje 115
 Pisa pr. dpl. Narwi 406, 407, 411
 Piśna, rzeka na Kurpiach 372
 Plemona fińska 77
 — greckie 84
 — murzyńskie 19
 — słowiańskie 77
 — wsch. słowiańskie 77
 Plewki p. Ostrołęka 396, 409, 410
 Płock 246
 Płowdiwa p. Filipopol 119
 Podhale 230, 233, 240, 241, 273, 432
 Podkarpacie 128
 Pod Ładą p. Ostrołęka 408 Tpm.
 Podlasie 348
 Podole 248, 251
 Podszkle (Podschle) p. N. Targ. 430, 432
 Podwlik (Orawa) 432, 435
 Pogórzanie 309
 Pojezierze Mazurskie 237
 Pokucie 442
 Polacy 113, 157
 Polesie 235, 439
 — briańskie 99
 — sarneńskie 118
 Polinezja 69, 489
 Polinezyjczycy 55, 68, 85—88
 Polska 2, 110, 124—128, 227, 234, 236
 239, 246, 252, 277, 284, 293, 331,
 345, 357, 360 441
 Połaga 356, 359, 360
 Pomorze 264, 339, 367, 412, 464
 Ponarwie 360, 365
 Popiołki p. Kolno 363
 Popudnia na Ukrainie 258
 Portorico 338
 Portugalia 129
 Portugalczycy 302
 Potasie, Potaż p. Kolno 372
 Powiat Lesko 442
 — Lubliniec 274
 — Lubusza 279, 280, 301
 — Łomża 368
 — Łowicz 455
 — Maków 365
 — Opoczno 332, 450
 — Ostrołęka 368, 370, 372
 — Pinczów 344
 — Przasnysz 347, 368
 — Pszczyna 274
 — Pułusk 365
 — Ropczyce 251
 — Sandomierz 364
 — Rybnik 274
 — Tarnowskie Góry 274
 — Wągrowiec 334
 — Poznań 274, 283
 — Luboń 278
 — Sołacz 278, 279
 Poznańskie 441
 Północ 32, 79
 Półwysep Bałkański 99, 124, 131, 442
 — Pirenejski 112
 Praga (czeska) 144
 Prusacy 309, 368
 Prusinowice p. Kielce 450
 Prusy Wschodnie 357, 358, 360, 371,
 388, 397, 399, 412
 Prymusowa Wola p. Opoczno 449
 Prypeć 237
 Przasnysz 373, 377
 Przylaje p. Przasnysz 366. Tpm.
 Przysań p. Maków 411
 — p. Pułusk 366
 Przystęp p. Ostrołęka, wygon 408. Tpm.
 Przytuły p. Przasnysz, grunta 366. Tpm.
 Ptaki p. Kolno 366
 Pueblo 21
 Pupkowizna p. Kolno 366
 Puszcza Kurpiowska 251
 — Ostrołęka 368
 — Sandomierska 118
 Puszcza (Kurp) 397
 Pyrzec, gród 310

R

- Raba, dpl. Wisły 428
 Raba Wyznia p. N. Targ 429, 430
 Radkowice p. Kielce 453
 Radzice Duże p. Opoczno 452
 Rajgród p. Łomża 273
 Raki p. Przasnysz, grunta 366. Tpm.
 Rakszawa p. Łańcut 450, 453
 Rawy Kurzątki p. Pułusk 365
 — Stasie p. Pułusk 365
 Ren 115, 295
 Repecko p. Tarnowskie Góry 266, 268

- Republika Uzbecka 420
 Reus, jezioro (Szwajcaria) 347
 Rikkojot-Romowe 350 Tpm.
 Rodezja Pln. 212
 Romanie 122
 Romowe 350 Tpm.
 Rosja 22, 54, 73, 74, 99, 113, 126, 245
 Rosjanie 2, 50, 75, 76, 157
 Roszków p. Kościan 270
 Rozdziele p. Bochnia 600
 Rozoga p. Szkwa pr. dpl. Narwi 405, 406
 Rudawa dpl. Wisły 323
 Rumuni 157
 Rusini 84, 113, 157
 Ruś starożytna 44, 117, 349, 452
 Ruszczuk, Bułgaria 119
 Ruziek p. Maków 366. Tpm.
 Rybna p. Brzeg 596
 — kolonia p. Tarn. Góry 264, 270, 272,
 273
 Rycerka p. Żywiec 333
 Rzeczycza p. Rawa 332
 Rzeszów 445
 Rzeszowiacy 445
 Rzeszowskie 451, 453—455
 Rzym 154
 Rzymianie 66, 72, 84, 356, 359
 Rżaniec p. Maków 366
- S
- Sachalin 8, 419
 Sagajowie 90
 Sahara 340
 St. Gallen 496
 Sajańsko-Altajskie Góry 70, 78
 Sala 15
 Sambia 293, 357, 360
 Samojedzi p. Neńcy 70
 Samodijska Grupa 94
 San 118, 128
 Sande, klan 224
 Sandomierskie 234, 334
 San Domingo 338
 Santok 278, 282, 288, 290, 311
 Sakwa, lokacja afryk. 211
 Sardynia 113
 Sarmacja 294
 Sarmaci 37, 65, 76, 96
 Sarnia Łąka p. Ostrołęka 366 Tpm.
 Sartolowie 86
 Sądeczynna 235
 Scytowie 37, 76
 Seklerzy 66, 87
 Selkupowie 75, 76
 Seminomadzi 9
 Serafin p. Kolno 366
 Serbowie 80
 — łużyccy 80
 Serwatki p. Łomża 411
 Siedleckie 348
 Siedlenin p. Jarocin 283, 289, 290
 Siedlisko p. Głogów 272
 Siedmiogród 104
 Sibir p. Sybir 77
 Sidzina (Czechosłow.) 433
 Sion (Szwajcaria) 500
 Sirtia, lud wymarły 86
 Siwiki p. Kolno 366
 Skandynawia 111, 115, 246
 Skania 115
 Skarżysko p. Kielce 450
 Skawa dpl. Wisły 428
 Skępe p. Lipno 461
 Sławki p. Ostrołęka 366
 Sławkowo p. Maków 366
 Słowacja 428, 430, 435
 Słowacy 157, 441
 Słowaczyna Morawska 246
 Słowianie 15, 65, 79, 84, 99, 100, 112,
 115, 118, 122, 123, 125, 130, 131, 133,
 141, 146, 147, 426, 438, 439
 Słowianie pierwotni 441
 — południowi 442
 — ruscy 442
 Słowiańszczyzna 14, 15, 41, 75, 111,
 116, 121, 122, 124, 126, 440
 Słowiańszczyzna wschodnia 441
 Słoweńcy 441
 Słowińcy 462
 Sokółów woj. rzeszowskie 446
 Soła dpl. Wisły 428
 Sondrio, prow., włoska 115, 177
 Sonina p. Łańcut 450
 Spytkowice 429
 Stambul 367
 Stanica (Orawa) 435
 Stany Zjednoczone 425, 435
 Stara Łomża p. Łomża 366, 368
 Stare Hrozenkowo (Orawa) 432
 Stepy Czarnomorskie 441
 Studzionki p. N. Targ 430
 Suaheli, szczep afryk. 302
 Suchacz p. Elbląg 260
 Sudan 56, 183, 335
 Sudety 239
 Sumerowie 72
 Surowce p. Ostrołęka 402, 404

Suzdal, Rosja 297
 Syberia p. Sybir 32, 68, 71, 77, 79, 94, 333
 Syberia Północna 421
 Syginowie 66
 Syniewo p. Maków 366
 Syryń p. Rybnik 278
 Śląsk 248, 258, 259
 Ślązacy 309
 Świerdłowski 30
 Świętokrzyskie 455
 Szablak p. Łomża 356
 Szafarczyńska p. Kolno 366
 Szafarka p. Ostrołęka 366
 Szczepy afrykańskie 193
 — mongolskie 122
 — tunguzkie 122
 — tureckie 122
 Szkwa p. Rozoga pr. dpl. Narwi 406, 409
 Szlapoken, Prusy wsch. 358
 Szorcowie 76
 Szorombojcowie 76
 Szwaby 359
 Szwajcaria 163, 484, 489, 494
 Szwecja 32, 114, 342

T

Tadżykowie, górale i doliniacy 77, 422
 Tagusowie 86
 Tahiti 496
 Tangania 335
 Tarnowa p. Słupca 264, 291
 Tarnów 444
 Tasmańczycy 426
 Taszkient 6
 Tatarzy p. Ostrołęka 406, 410
 Tatarzy Kazańscy 96, 97
 — Nadwołżańscy 71
 Tatarzy 76
 Tatowie, muzułmanie i izraelici 80
 Tetry 233
 Telcuci 95
 Teshik Tan, miejsc. 420
 Tiurkowie 79, 97
 Todzia p. Ostrołęka 406
 Topolice p. Opoczno 449
 Trakowie 65, 438, 440
 Trewir 114
 Troglodyci 341
 Trzciana (Orawa) 433
 Tschad, jezioro 302
 Tubalowie 76, 96
 Tuczno p. Mogilno 260, 291

Tunguzi 68, 90
 Turcy altajscy 120
 Turkiestan 130
 Turkmeni 74, 88—90
 Turyngia 439
 Tuwińcy 95
 Twardoszyn (Orawa) 433
 Tybetańczycy 120
 Tybeto-Burmańczycy 420
 Tybr 347
 Tymoszewice na Wołyniu 244
 Tyniec 598
 Tyrol 297

U

Ude, pl. azjat. 420
 Ujście (Orawa) 435
 Ulczowie, Olczowie 419, 421

V

Victoria, jezioro 182, 183, 203, 205, 211, 220, 302, 335

W

Wach p. Ostrołęka 366, 404, 409. Tpnm.
 Wagogo, szczep afr. 302, 384
 Wakamba, szczep afryk. 302
 Wamwera, szczep afryk. 302
 Wandalowie 65
 Wandorobbo, szczep afr. 302
 Wapare, szczep. afr. 335
 Warszawa 323, 367, 403
 Warta 235
 Wąglany p. Opoczno 449
 Wedda 21
 Wenecjanie 73, 122
 Wenedowie 66, 100
 Wesole (Orawa) 431
 Węgrów Podlaski 550
 Węgry 115, 121, 124, 357, 435
 Węrzy 67, 122, 157
 Wiatyczanie 72
 Wielbark 401
 Wielka Brytania 251
 Wielkie Antyle 338
 Wielkopolska 234
 Wielkorosja 49
 Wielkoruś 123
 Wielki Nowgorod 126
 Wieluń 246, 348

Wierzbnik—Zbijów p. Kielce 450
 Wierzcholas p. Ostrołęka 366
 Wislica 334
 Wisła 115, 236, 318, 322
 — dorzecze 433, 439
 Wisłoka 128
 Wizna p. Łomża 366, 372
 Włochy 32, 115, 167
 Włodzimierz p. Opoczno 449
 Włosi 74, 158
 Wogulowie 310
 Wojciechów p. Wągrowiec 259, 291
 Województwo Pomorskie 459
 — Rzeszowskie 453
 — Warszawskie 246
 Wola Jasieniecka 296
 Wola Żarczycka, woj. rzeszow. 446
 Wolkowe p. Ostrołęka 366, 369, 386
 403, 408
 Wołyń 113, 352, 442
 Wschód Daleki p. Daleki Wschód
 Wydmusy p. Ostrołęka 366, 405
 Wykrot p. Ostrołęka 366, 405
 Wysokie p. Łańcut 450
 Wyspy Moluckie 302
 — Salomona 302, 488
 Wyszel p. Pułtusk 366
 Wyżega p. Ostrołęka 405

Z

Zabiele—Piliki p. Pułtusk 366
 Zabiele Wielkie p. Pułtusk 366
 Zaborów p. Brzesko 593
 Zachód 115, 117, 119
 Zajęczków p. Kielce 450

Zakrze p. Łomża 406. Tpnm.
 Zalas p. Ostrołęka 366, 405
 Zalesie p. Ostrołęka 403
 Zaleśca p. Bóbrka 288, 290, 311
 Zalew Szczeciński 466
 Zamek Orawski 429, 430
 Zamojszczyzna 235
 Za Mostkiem p. Ostrołęka 409. Tpnm.
 Zaręby Kościelne p. Ostrołęka 369
 — — p. Przasnysz 378
 Zatoka Gdańska 111, 115
 — Tonkińska 111, 115
 Zawada p. Przasnysz 366
 Zawoja p. Cieszyń 240, 251
 Zbojna p. Ostrołęka 366, 400, 409
 Zgniłki p. Wyrzysk 280, 291
 Zichowie 66, 96
 Złota Góra p. Łomża 402
 Zubrzyca (Orawa) 434
 Zulusi 335
 Zurych 485, 493
 Zuzanny p. Białystok 242
 Związek Radziecki 4, 5, 8, 12, 13, 16
 23, 31, 33, 74, 79, 84, 99, 607
 Zyrianie 113
 Z. S. R. R. p. Związek Radziecki

Ż

Żabino p. Ostrołęka 366
 Żarnów p. Opoczno 449
 Żebra p. Ostrołęka 366
 Żmudź 331, 354
 Żydzi 69, 80, 84, 157, 303, 416
 Żytocha, kopalnia burszt. p. Ostrołęka
 410 Tpnm.

INDEKS TOWARZYSTW I INSTYTUCJI NAUKOWYCH, «LUD», TOM XXXIX

Akademia Nauk ZSRR 419, 424
— — w Zagrzebiu 160
— Umiejętności w Krakowie p. P. A. U.
102, 416, 519
— Vied. a Umeni 427
Anthropos Institut 485
Bund für Schwyzer Dutsch 519
Centralny Instytut Kultury 460, 461
Ciba Aktien Gesellschaft 509
Commission Internationale des Arts et
Traditions Populaires 165
Das Verein Deutsch-Schweizerisches
Bienenfreude 509
Dział Etnograficzny Muzeum Morskiego
461—467
Genossenschaft Schweizer Heimatwerke
513, 514
Geographisch-Commerzielle Gesellschaft
509
Geographisch-Ethnographische Gesell-
schaft in Basel 508
Gesellschaft für Schweizerische Theater-
kultur 518
Heimatschutz Trachtenvereinigung 514
Instytut Bałtycki 460
Instytut Geograf. w Leningradzie
i Moskwie 3
Instytut Etnograficzny im. Miklucho-
Małaja 419, 607, 625, 628
Instytut Oddziału Nauk Społecznych 9
Institut d'études missionnaires 486
Instytut Bad. Sztuki Lud. 460
Instytut Północy 4
Ländliche Kulturpflege 510
Ognisko Kultury Plastycznej 466
Państw. Kom. Planow. Gospod. 611
P. A. U. 611
Pol. Tow. Ludoznawcze 460, 464, 609
610, 625
— jego zadania 606—611
— organiz. badań terenowych 607
— osiągnięcia naukowe 606
— planowanie sześciolatnie 607
— plan wydawniczy 610
— sprawy metodologiczne 606
— współpraca z PKPG 611
— Zagadn. badań folkloryst. 609
Tow. Antropolog. Londyn 424
Tow. Etnograf. Franc. 604, 605
— Krajoznawcze 460
— Miłośn. Hist. i Zabytków Krakowa
590
— Przyjaciół Nauk w Warszawie 626
— Region Ziemi Rzeszów 445
— Socjolog. Londyn 424
— Ludoznawcze Szwajcarskie 502
Szwajcarski Związek Chłopski 514
Schweizer. Gesellch. f. Anthropologie
Ethnolog. u. Urgeschichte 509
— f. Volkskunde 502
— Trachtenverein 517
— Tropeninstitut 486
— Vereinigung f. Heimatschutz
Société Neu-Châteloise de Geographie 509
— Geographique 509
Szwajc. Tow. Ludozn. 508
Volkskundliches Institut 487
Wszechzwiązkowe Tow. Geograf. 6,
Zrzeszenie Muzeów Narod. we Francji
468
Związek Muzeów w Polsce 460
— Opieki nad najbiedniejszymi gminami
Szwajc. 514
— Teatrów i Chórów Ludowych 466

INDEKS CZASOPISM I WYDAWNICTW, «LUD», TOM XXXIX

Acta Tropica 486
Annales UMCS 608
Annales des Musées 470, 453
Anthropos 486
— Bibliothek 486
Archives Suisses d'Anthropol. Générale
509
Archiv f. Histor. Kunstdenkmäler 495
Atlas Ludoznaw. Szwajc. 503, 504
— Polsk. Stroj. Lud. 523, 606 608,
611
— Wyobrażeń Pamiątek Ludozn. Praw-
nego 147
Bericht über das Basler Museum f. Völker-
kunde 491
Berner Heimatbuch 512
— Zeitschrift f. Geschichte u. Heimat-
kunde 512
Biblioteka Warszawska 367
Biblioteczka «Orbis» 598
Biesiada Literacka 371
Bulletin de la Société Neu-Châteloise de
Geographie 509
Bulletin der Schweizer. Gesellsch. f. Anth-
ropol. Ethnol. u. Urgesch. 509
Centralny Katalog Zabytków Etnograf.
w Muzeach 609
Časopis Vlasteneckého Spolku Musejniho
w Olomouci 426
Ciba-Rundschau 509
— Zeitschrift 509
Czas 578
Czytelnia Niedzielnia 584
Dziennik Warszawski 578
Encyklopedia rolnicza 369
Ethnolog. Anthropol. Bibliothek 486
Gazeta Korespondenta 358
Gazeta Świąteczna 588
Geographica Helvetica 509
Gość Puszczański 374
Gryf 526
Heimatleben 451, 518
Heimatschutz 515, 516
Heimatwerk 514
Der Hochwächter 510, 511
Jahrbuch des Bernischen Histor. Museums
in Bern 497
Kalendárzyk Krakowski 577
Kalendarz Warszawski 348
— Wildta 585
Kratkije Soobszczenia 419, 422
Le Globe 509
Lud 162, 526, 610
Lud Słowiański 162
M. A. A. E. 162, 526
Man 417
Mitteilungen der Ethnograph. Sammlung
d. Univers. Basel 487
Mitteilungen der Geograph. Ethnograph.
Gesellschaft 508
Orli Lot 291, 526, 600
Pamiętniki Tow. Tatrzańskie 428
Pamiętnik Warszawski
Pielgrzym Polski 579
Pol. Atlas. Etnograf. 606, 608, 611,
Prace Etnolog. 610
Prace i Materiały Etnograf. 526, 606
610
Prace i Materiały PAU 526
Przegląd Archeologiczny 358
— Rybacki 461
Przewodniki Muz. Etnogr. w Bazylei
492
— po Wystawach Muzealnych 496
Przyjaciół Ludu 297, 322, 328, 338, 576,
578, 582
Pszczółka 577, 578, 590
Schriften der Schweiz. Gesellsch. f. Volks-
kunde 507
Slovenska Vlastiveda 427
Sowieckaja Etnografia 416, 424
Suplementa 487
Teatr Ludowy 526
Tygodnik Powszechny 377
Volkstum der Schweiz 507
Wanda 604
Warszaw. Tyg. Ilustrowany 584
Wisła 162, 526, 588.
Wydawnictwa Tow. Ludozn. Szwajc. 507
— Muz. Etnograf. w Bazylei 491
Zaranie Śląskie 526
Zbiór Wiadomości do Antropol. Kraj.
162, 526, 590
Ziemia 526

INDEKS MUZEÓW, «LUD», TOM XXXIX

- Muzea etnograf. we Francji 467, 483, 487
 — — w Bazylei 487, 491
 — — w Łomży 352
 — — w Neuchâtel 498
 — — w Warszawie 348
 — — w Zurichu 493—494
 — kontrolowane 469
 — krajowe 464
 — humanistyczne 467, 46
 — narodowe 468
 — prowincjonalne 470
 — przyrodnicze 474
 — Skansenowskie 501
 — szwajcarskie 490
 — zaszerogowane 468, 469
 Muzeum Akad. Nauk. Z. S. R. R. 3, 4, 33
 — Alpejskie 497
 — Antropologii i Entrografii im. Piotra Wielk. 7
 — Baskijskie 472
 — Etnograficzne 487, 492
 — Historii religii 3, 33
 — Historyczne i Etnograf. Normandii 472
 — Kurpiowskie w Nowogrodzie 292, 375, 376
 — Literackie 9
 — Lotaryńskie 472
 — Morskie w Szczecinie 494
 — Narodów Z. S. R. R. 33
 — Pocztowe w Bernie 497
 — Polskie w Rapperswilu 501
 — Przemysłowe w Bazylei 492, 493
 — Przemysłu artyst. w Zurichu 495
 — Retyckie 501
 — w Jarosławiu 447
 — w Łodzi 448
 — W Rzeszowie 445—447
 — w Tarnowie 444
 — w Toruniu 455—461
 Musée des Arts et Traditions populaires 467
 — Ethnographique de la ville de Genève 499
 — de l'Homme 468
 — de Valère 500
 — du Vieux Lozanne 500
 — Historique de Neuchâtel 468
 Museum für Völkerkunde und Schweizerisches Museum für Volkskunde 482
 Basler Gewerbe Museum 492
 Bernisches Historisches Museum 496, 507
 Kunstgewerbe-museum Zurich 495
 Landesmuseum Zurich 494, 495
 Schweizerisches Alpin Museum 497
 — Postmuzeum 497
 Raetisch Museum 501

SPIS RYCIN, «LUD», TOM XXXIX

- Bieda z nędzą, drzeworyt na karcie tytułowej anonimowej broszury «Nędza z biedą z Polski idą», wydanej przed r. 1633, 344
 Bielenie płótna miedzioryt, Hartknoch Christ.-Alt und Neues Preussen, Franckfurt 1684 (383), 327
 Bor (świderek) krzemienisty do borowania dziurek w paciorkach, 379
 Boruta w starej wierzbie, litografia, Kalendarz Warszawski pop. nauk. ilustr. z r. 1864 (79), 348
 Boże drzewko, drzeworyt B. Paprocki Koło rycerskie, Kraków 1575 cap. 28 316
 Bróg, drzeworyt, M. Rey—Zwierzyniec, 1574 list. 55, 309
 Bursztyn używany do leczenia oczu 380
 Chata kaszubska 247
 — kurpiowska 247
 Chaty kultury łużyckiej z Biskupina 265
 — w w. XVI, drzeworyt Mikołaj Rey Zwyciędło, Kraków 1567, list. 54 331
 Deformacje wsi łańcuchówki w okręgu przemysłowym 231
 Dłutko do czyszczenia bursztynu 379
 «Dryl» drewniany do wiercenia otworów w bursztynie 379
 Dziki mąż, drzeworyt, Callimachi P., Geminianensis historia de rege Vladislao seu clade Varnensi 1515, 321
 Dziw morski, drzeworyt, Falimirz, O ziołach i moczy gich, Kraków, druk. F. Unglera 1534, cap. 99, list. 40 324
 Dzwon na kuropatwy, miedzioryt, K. Kluk, Zwierząt domowych i dzikich... 1778, t. II (352), 326
 Fajeczka garnuszkowa 392
 Fajka bursztynowa 392
 Fragment osady kultury łużyckiej 267
 Galar na Wiśle, miedzioryt, Przyjacieli Ludu, Leszno 1844 t. II (353), 322
 «Grabiec» żelazne do szukania bursztynu 363
 Granica zasięgu świerka, linii Tornquista i rubież antropogeograficzna 230
 Grodzenie granic, drzeworyt, Crescentyn, O pomnożeniu i rozkrzewieniu... 296
 Guzik bursztynowy 392
 Gwiazdy, drzeworyt, J. K. Haur, Skład albo skarbiec..., Kraków 1693, (9 6 343
 Holowanie Łodzi, miedzioryt, Hartknoch Christ.-Alt und neues Preussen, Franckfurt 1864 (410), 323
 Jednoróg, drzeworyt, J. K. Haur, Oeconomiki ziemiański generalney 1730 (147), 308
 Kolonie sznurowe w okolicach Łowicza 232
 Kołtun, sztych, Lafontaine, Chirurgi-medizinische Abhandlungen Polen-betreffend 1792 315
 Korale bursztynowe 390
 Korowód sobótkowy, drzeworyt, O. Kolberg, Sandomierskie, Warszawa 1865 (123), 349
 Kosz do płukania błota bursztynowego 363
 Krzyżki magiczne, fot. A. Wójcik, wieś Bieśnik pow. Jasło 1936, 339
 Kuna i kłoda, miniatura Nr 32, Legenda o św. Jadwidze, Kodeks ostrowski 1353, 299
 Kurp bursztyniarz 361
 Kurpik młody bursztyniarz 382
 Lew i słoń, drzeworyt, Bart. Paprocki, Koło rycerskie, 1575, cap. 88, 306
 List z nieba, egz. w bibliotece Muzeum Etnograf. w Krakowie Nr I 223, 313

- Lubczyk, drzeworyt, Crescentyn, O pomnożeniu i rozkrzewieniu... Cracoviae 1571 (250), 300
- Ludzie z długimi uszama, drzeworyt M. Bielski, Kronika świata, Kraków 1554 (310), 302
- Lopata do pogłębiania otworów przy «biciu próby» 363
- Lowy na słonie, drzeworyt, M. Bielski, Kronika..., Kraków 1564, list. 542 341
- Łyżka «próbna» do szukania bursztynu 363
- Mapa rozmieszczenia pokrycia dachów w Polsce 249
- Mapa rozmieszczenia typów konstrukcji drewnianych ścian 248
- Mapa terenów bursztynodajnych 365
- Mapa zalesień w Polsce 245
- Mandragora samiec, drzeworyt H. Spiczynski, O ziołach, Kraków 1556, cap. 140, list. 55, 304
- Mandragora samica, drzeworyt, H. Spiczynski, O ziołach Kraków 1556, cap. 140, list. 55, 305
- Medaliony z Chrystusem wykonane z bursztynu 386, 387
- Międlenie Inu, drzeworyt, J. K. Haur, Skład albo skarbiec..., Kraków 1693 (82), 291
- Młocka, drzeworyt, J. K. Haur, Skład albo skarbiec..., Kraków 1693 (20), 337
- Motyczka lekka do szukania bursztynu 363
- Motyka oskardowa do twardego gruntu 363
- Myszy jedzą Popiela, drzeworyt, Alexander Guagnin, Sarmatiae Europaeae descriptio Cracoviae, 1578, fol. 13, 314
- Myszy pożerają biskupa Hattona, drzeworyt, M. Bielski, Kronika świata, 1554 list. 284, 295
- Nadrzewne sidła na jemioluchy i drozdy, litografia, Przyjacieli Ludu, Leszno 1839, t. II, (372), 301
- Naszyjnik bursztynowy 394
- Noże do czyszczenia bursztynu 379
- Odlamki szkła używane przy obróbce bursztynu 380
- Ofiary z ludzi, rysunek piórem na kamieniu, Przyjacieli Ludu, Leszno 1838, t. II, (264), 297
- Osadnictwo na glebach żyznych i lichych 235
- Orka, drzeworyt, B. Paprocki, Koło rycerskie, Kraków 1575, cap. 95, 354
- Owalnice 239
- Paciorki z bursztynu 387
- Pasterz, drzeworyt, B. Paprocki, Koło rycerskie, Kraków 1575, cap. 85, 345
- Pilnik do czyszczenia bursztynu 379
- Plan budynków z okresu późnolatańskiego 271
- Plan chałupy podlaskiej 242
- Plan chaty kultury łużyckiej 268
- Plan chaty kultury pomorskiej 270
- Plan chaty z okresu wędrówek ludów 275, 276
- Plan chaty z okresu wpływów rzymskich 272
- Plan osady z okresu wędrówek ludów 277
- Plan osady w Lisewie w pow. wąbrzeskim 283
- Pochówek bez trumien, drzeworyt J. K. Haur, Skład albo Skarbiec..., 1693. S. S. B. Słownik obrzędowy Wilno 1871 (152), 303
- Podcienie i okapy jako ochrona przed deszczem i wiatrem 244
- Pogłębiacz żelazny do bicia próby 363
- Potwór wodny, drzeworyt, Biblia Leopoldy 347
- Pszczoly, drzeworyt, B. Paprocki, Gniazdo cnoty, Kraków 1578, 330
- Próba rekonstrukcji osady neolit. 257
- Próbną kij do wyciągania próbek podglebia 363
- Puszczanie krwi, drzeworyt, H. Spiczynski, O ziołach, Cracoviae 1556, list. 190, 311
- Romowe, drzeworyt, K. Henneberger, Kurze u. wahrhaftige Beschreibung des Landes Preussen 1584, 7 350
- Rozbijacz żelazny używany przy kopaniach próbnych 363
- Rozmieszczenie budynków drewn. i glinobitnych na wsi 246
- Rozmieszczenie wysokości opadów atmosferycznych 240
- Rydel do kopania bursztynu 363
- Rzeki i strumienie nadają kierunek paśmom osiedli 238
- Rzuty poziome domów trapezowatych neolit. kultury ceramiki wstęgowej 256

- Rzut poziomy domu słupowego wczesnohistorycznego 279
- Sąd sołtysi, miniatura Nr 26, Legenda o św. Jadwidze 1451, 298
- Sianokosy, drzeworyt, Crescentyn, O pomnożeniu i rozkrzewieniu... Kraków 1571, (485), 336
- Siew i bronowanie, drzeworyt, Crescentyn, O pomnożeniu i rozkrzewieniu... Kraków 1571 (107), 294
- Skarbnik, rysunek Teofila Ociepki, Własność Muzeum Etnograficznego w Krakowie 319
- Spar, miedzioryt, Krzysztof Kluk, Wilno 1779, (343), 292
- Spichlerz, rysunek piórem na kamieniu, Przyjacieli Ludu, Leszno 1838, t. I (106) 328
- Strój chłopski z XVI w., drzeworyt, rycina z kartki tytułowej z druk. H. Vietora z r. 1521, 346
- Syrena, drzeworyt, B. Paprocki, Koło rycerskie, Kraków 1575, cap. 38, 317
- Szczotka na krety i starki z koziołkami, miedzioryt, K. Kluk, Zwierząt domowych i dzikich... Warszawa 1779, t. I (358), 293
- Szmaragd, drzeworyt, Falimirz St., O ziołach i moczy gich, Cracoviae 1534, cap. 38 cim. 4398, 325
- Szufla drewniana do rozrzucania ziemi burszt. 363
- Szufla durszlakowa do szukania bursztynu 363
- Świderki stalowe do borowania dziurek w paciorkach 379
- Tokarka drażkowa do szlifowania bursztynu 380
- Tokarka pedałowa nożna do obróbki bursztynu 379
- Tokarka smyczkowa ręczna do obróbki bursztynu 379
- Tokarka sznurowa ręczna do szlifowania bursztynu 380
- Tokarka wiatraczkowa do szlifowania bursztynu 380
- Tokarka z pionowym dyszlem 381
- Topielica, rysunek Teofila Ociepki, górnik. Własność Muzeum Etnograficznego w Krakowie 318
- Twardowski w Rzymie, litografia, J. Unger, Kalendarz Warszawski, por. nauk. ilustr. na rok 1865, Warszawa 80, 334
- Układ osiedli w krajobrazie wyżynnym 233
- Ule słomiane, drzeworyt, P. Paprocki, Gniazdo cnoty, Kraków 1578, cap. 83, 352
- Wajdelota z kozłem ofiarnym, drzeworyt, Preussische Denkwürdigkeiten. Fortsetzung der Actorum Borrussicorum, Królewiec 1742 (701), 320
- Walka kogutów, litografia, Przyjacieli Ludu, Leszno 1836, t. II (308), 338
- Walka Kozaka z tygrysem, drzeworyt, J. K. Wiadomości o Syberii i podróże w niej odbyte w lat. 1831—1834, Warszawa 1837 (138), 333
- Walka lamparta ze smokiem, drzeworyt, B. Paprocki, Koło rycerskie 1557, cap. 87, 307
- Wąż, drzeworyt, J. K. Haur, Skład albo skarbiec..., Kraków 1693 (327), 342
- Wąż miedziany. Kult węzów, drzeworyt, St. Testament, Ks. Liczby 335
- Wbudowanie domu we wnękę skalną w Prądniku Cieszkowskim 235
- Węże w zaczarowanym kręgu, drzeworyt, M. Bielski, Kronika, Kraków 1564, list. 450, 340
- Wilcze płotki, miedzioryt, K. Kluk, Zwierząt domowych i dzikich historii naturalnej początku, Warszawa 1779, t. I, 402, fig. 5 312
- Wir powietrzny, diabli taniec, drzeworyt, K. Wójcicki-Klechdy, Warszawa 1876 329
- Wisiorzki z bursztynu 388
- Wrócenie ze snów, litograficzne rysunki, Sennik czyli wykład snów, Wadowice, nakł. T. R. Folkina 351
- Zając morski, drzeworyt, H. Spiczynski, O ziołach, Cracoviae 1556 (163), 353
- Zabudowania chronią podwórze zagrody od wiatrów zachodnich 241
- Zagroda jednobudynkowa 236
- Zagrody na glebach urodzajnych 236
- Zależność nachylenia dachów od wysokości opadów atmosfer. 243
- Zależność wysunięcia okapów dachowych od opadów atmosfer. 244
- Zarys chaty neolit., 259

Zarys chaty słupowej kultury czas lejo-
waty 260

Zarys chaty z późnego okresu wpływów
rzymskich 274

Zwartość i rozproszenie osiedli w za-
leżności od form terenowych w górach
234

Ziemiańska kultury trzcinieckiej 263

Z kogutkiem drzeworyt, Kalendarz lu-
dowy obrazkowy Lewentala, War-
szawa 1864 maj 332

Złota baba, drzeworyt, Alex. Guag-
nin, Sarmatiae Europaeae descriptio
Cracoviae 1578, tłum. 1786 (494),
310

Zrąb chaty z Opoli 281

SŁOWNIK WYRAZÓW LUO, «LUD», TOM XXXIX

- Anyango* — imię żeń. 223
Aguch koth — naczynie obrzędowe 225
Agwata — łyżka 209
Ajuoga — wróż 217, 225
Akeyo — gatunek fasoli 209
Bata — roślina narkotyczna 224
Bel — sorgo 195
Beto — karczować 201
Bhang Swah., Luo: *abiri* — haszysz (Can-
nabis sativa), cybuch do haszyszu ze
skorupy tykwy 209
Both — ziemia przygotowana do uprawy,
lecz jeszcze nie obsiana 201, 202
Budho — tykwa 209
Buegie — trawa, Loudetia kagerensis 214
Bugo — wyrwa 201
Chien — wstecz 185
Chiroko — gatunek fasoli 210
Choka — wielki głód 216
Chok ng' ielo — kość pytona 225
Chwer — brak pokarmu 216
Chwiri — okres deszczowy 219
Dala — zagroda 184, 186, 192, 198,
208—211, 216,
Dech mondo — spichrz wuon dala 216
Dero — spichrz 192
Dongo — róż 185
Duol — chata wuon dala, a zarazem
pomieszczenie dla owiec i kóz 216
Duto — wszyscy 185
Gunda — zagroda opuszczona 186, 187,
207
Gxeng — jednostka terytorialna 225
Higa, plur. *higini* — rok kalendarzowy,
okres uprawy 219
Hoho — wyżłobienia erozyjne w glebie 201
Hwari — woda ściekająca po deszczu,
wyżłobienia nią spowodowane 201
Iwangre — imię męsk. 221
Jaduong *gxeng* — najstarszy człowiek
w danej jednostce terytor. 225
Jakoth — zaklinacz deszczu 221, 222, 225
Jembe — Swah., Luo: *kwer* — motyka 193
Ji — ludzie 185
Jochristo — chrześcijanie 224
Jodongo — starszyzna 197, 198
Jodong — młodzież nie dochowująca czy-
stości przedmąż. 225
Jo piny — poganie, wieśniacy 225
Ka polo mil ni — jak są błyskawice na
zachodniej stronie nieba 221
Ka — jak 185
Ka dok — jak poszła 185
Kal — eleusine, rośl. jadalna 195
Kea — dost. przybyli, metaf. głód 216
Kech kaya — odczuwali głód 216
Kite — kamień 211
Ko — naczynie do mleka 209
Kodh ajiki — deszcz z błyskawicami 220
Kodh mamos — łagodny deszcz 220
Kodh ng'idho — drobny deszczyk, mżawka
220
Koth nitie chiegni — deszcz wkrótce spad-
nie 221
Kodh pe — deszcz z gradem 220
Kodh yamo — deszcz ulewny z burzą 220
Kul — miejsce gdzie stoi bydło 208
Kunde — rodzaj fasoli 210
Kuonde pur — miejsce na uprawę 201
Kwer — motyka 193
Ligala — nowa zagroda 207
Lop anywang — ziemia czarna bawel-
niana 205, 212
Lop aora — ziemia rzeczna 206
Lop bar — płaskowyż 201
Lop bungu — nowiny leśne 206, 207
Lop kite — ziemia kamienista 211
Lop kuyo — ziemia lekka piaszczysta
210
Lop kuyo marabuor — ziemia szara piaszcz.
210
Lop kuyo maratang — ziemia ciemna
piaszcz. 210—212
Lop ge — rudawiec błotny 211, 212

- Lop got* — ziemia na terenach górzystych 212
Lop gu — rudawiec 211
Lop gunda — ziemia w zagrodach opuszczon. 207, 209
Lop luala — glina ciężka czerwona 203, 204, 211
Lop odowa — ziemia rudawcowa 212
Lop ombo — ziemia z białymi kamieniami 212
Lop pundo — ziemia czarna 205, 26
Madho kong'o — picie piwa 197
Madongo — duży, dorosły 185
Mbora — ugor 202
Mikaye — pierwsza, najstarsza żona, forma zwracania się do kobiet 213
Muhogo — cassava roślina jadal. 195
Muruka — naczelnik 188, 189
N'gato — osoba 185
Nindo — spać 185
Nyaka — ku 185
Nyana — imię żeń. 223
Nyaniek mon — rośl. *Cyanthula polyccephala* 213
Nyim — orzeszki ziemne również sezam 195
Nyme — naprzód 185
Ochok — roślina wskaz. urodzajność gleby, *Solanum campylacanthum* 213
Cchuoga — roślina wskaz. małą urodzajność gleby, *Carissa edulis* 213
Odila — wielki głód 216
Ogungu — czarny bocian przepow. deszczu 221
Okwada — ptak przepow. deszczu 221
Ok nyal — nie wolno 185
Okang' — ziemia dzika, dziewicza 201
Olenge — trawa 201
Olemo — roślina wskazująca małą urodz. gleby, *Ximenia Americana* 213
Oloo Filip — nazwisko 216
Olusia — roślina wskaz. urodzajność gleby, *Vernonia amygdalina* 213
Ombo — krzemię 212
Ombugu — roślina wskaz. małą urodz. gleby, *Digitaria Scalarum* 214
Onge — niema 185
Onyieko — roślina wskaz. małą urodz. gleby, *Bidens pilosa* 213
Opon — okres krótkich deszczów 219
Orango p. rango — skierowana 185
Oro — okres suszy 219
Osadhe — roślina wskaz. urodz. gleby, *Vernonia Holstii* 213
Osangla — roślina wskaz. małą urodz. gleby, *Rhus sp.* 213
Ostiep — przyjaciel 192
Osuga — roślina wskaz. urodz. gleby, *Solanum campylacanthum* 213
Otagalo — roślina wskaz. urodz. gleby, *Acanthus sp.* 213
Oyieko — rośl. wskaz. urodz. gleby, *Sesbania aegyptiaca* 213
Pala — nóż do kukurydzy 193
Pap — równina 201
Piny — kraj, okolica 225
Poko — czerpak do wody 209
Pugo — czerpak do wody 209
Puodho — ziemia uprawna, pole, ogród 201, 202
Rabuon — pataty 195
Rangach — brama z pali 201
Rango — patrzeć, skierować
Siala — rośl. wskaz. urodz. gleby, *Markhamia platycalyx* 213
Sim-sim — sezam, roślina oleista 195
Simba, plur. *Simbani* — dom nieczonaty 185, 225
Singori — pole po strączkowych 202
Sino — kawałek nieuprawionej ziemi 202
Siwandha — miejsce w obrębie dala, gdzie pije się piwo 197
Somo — czytać, *josomo* — ten co umie czytać, chrześcijanin 225
To — lecz 185
Thim — pustkowie 200, 201
Tiang' — rżysko 202
Tiang bel — rżysko po sorgo 202
Tiang oduma — rżysko po kukurydzy 202
Wih'ho — warstwa urodzajna 201
Wich — głowa, *wiya* — moja głowa 183
Wuok chieng' — kierunek wschodni 185
Wuon dala — kierownik zagrody 184
Wuoyi — syn, *woda* — mój syn, *yawota* — moi synowie 185
Yath — lekarstwo, substancja magiczna 221
Yor, sing. *yo* — ścieżki polne, 185, 200

SPIS RZECZY

I. Rozprawy

	Str.
Eugeniusz Frankowski, Etnografia radziecka	1
S. P. Tolstow, W. I. Lenin i aktualne zagadnienia etnografii	43
S. A. Tokarew, Zagadnienie etnogenezy w etnografii	65
Kazimierz Dobrowolski, Zderzenie kultur (streszczenie)	102
Jan Czekanowski, Z dziejów wozu i zaprzęgu	110
Ryszard Horna (ČSR), Folklore juridique	133
Leon Halban, Znaczenie zwyczajów prawnych i ich badanie	148
Andrzej Waligórski, Gleboznawstwo pierwotne	181
Gerard Ciolek, Wpływ środowiska geograficznego na formy osadnictwa i budownictwa wiejskiego w Polsce	228
Stefan Nosek, Przedhistoryczne budownictwo mieszkalne na ziemiach polskich	253
Tadeusz Seweryn, Ikonografia etnograficzna	291
Adam Chętnik, Przemysł i sztuka bursztyniarska nad Narwią	355

II. Recenzje i sprawozdania

J. Potiechin, «Zadaczi bor'by s kosmopolitizmom w etnografii» Sowietskaja Etnografia zesz. 2, 1949 r. Wyd. Akad. Nauk Z. S. R. R. Moskwa (Zofia Malewska)	416
Instytut Etnografii im. Miklucho-Makłaja. Akademia Nauk Z. S. R. R. «Kratkije Soobsczenija», zesz. V i VI, r. 1949 (Zofia Malewska)	419
M. Lewin, J. Roginskij, W. Czeboksarow, «Anglo-amerikanskij rasizm» Sowietskaja Etnografia, zesz. 1, 1949 r. wyd. Akad. Nauk Z. S. R. R. Moskwa (Zofia Malewska)	424
J. Filip, «Počátky slovanského osídlení v Československu» Praha 1946 Společnost přátel starožitnosti, s. 96 (Jerzy Pogonowski)	426
Časopis vlasteneckého spolku musejního v Olomouci Roč. 58 r. 1949 V. I. Oddíl duchovněd. V Olomouci 1949. Nakl. V. S. M. O. str. 104 (Jerzy Pogonowski)	426
M. Gotkiewicz, «Górna Orawa w pracach slowackiego etnografa»	427
Raymond Firth, Malay Fishermen, Their Peasant Economy, London 1946, Kegan Paul, str. 12—353 (Andrzej Waligórski)	435
J. Czekanowski, Polska — Słowiańszczyzna, perspektywy antropologiczne, Biblioteka Wiedzy o Polsce, t. III, Warszawa 1948. S. Arct. str. 389 (Jan Mydlarski)	438
H. Batowski, Zwięzły zarys dziejów Słowiańszczyzny, Kraków 1948, Spółdz. Pracy i Użytkowników z. o. u. «Czytelnik» str. 193, Skorowidz imion i nazw geograficznych, treść (spis rzeczy) i mapy (Jerzy Pogonowski)	442